

raadsgriffie

Raadsvergadering d.d. 6 juli 2017

Index	Pagina
1. Opening en mededelingen	2
2. Vaststelling van de agenda van de huidige vergadering, verslagen van de Raadspleinen van 11 en 18 mei 2017, ingekomen brieven en stukken ter kennisname	2-3
3. Algemene Beschouwingen/Financiële Beschouwingen/Voorjaarsrapportage 2017/Meerjarenperspectief Investerings voorjaar 2017	3-94
4. Stemmingen	94-102
5. Sluiting	102

VERSLAG VAN DE VERGADERING VAN DE RAAD DER GEMEENTE HAARLEMMERMEER OP DONDERDAG 6 JULI 2017

Voorzitter: Th.L.N. Weterings

De leden: mw. D. Abbas, P.J. de Baat, S. Bak, mw. M.E. Ballieux-Hamel, M.L. Beusenberg, T.M. Blom, mw. W. Booij-van Eck, E. Boscher, mw. K. Bouman, M.W. van Dijk, T. van Essen, mw. L. Eveleens-van Andel, C. Groothand, H.G.J. Heimerikx, mw. M.P. van der Helm-Chandansingh, J.J.J. Jhinnoe (vanaf 19.50 uur), M. Jonkhout, W.J.J.M. Klijn, H.C.M. Koning, J.C. Koomen, R. Koster (vanaf 14.20 uur), H. Kuipers, C. van der Linden, mw. S. van de Meeberg, J.P. Meegdes, P.C.I. Meijer, M.C.N. Meiland, mw. N.F. Mulder, J.N.J. Nobel, A. Noomen, J.G. Rip, A. Salhi, P.J.M. Schouten, mw. M.L. Sedee-Schuitmaker, H.P. Spijker, mw. B.C. van Straten-van Diepenbeek, mw. A. van der Veer, C.H. Vonk

Griffier: J. van der Rhee

Portefeuillehouders: A. Elzakalai, T.C.M. Horn, J.C.W. Nederstigt, A.J.H.T.H. Reinders, D.D. Reneman, mw. M. Steffens-van de Water

Insprekers: Geen

1. Opening en mededelingen

De VOORZITTER: Dames en heren, de vergadering is geopend. De heer Van Bezooijen zal vandaag afwezig zijn. De heer Jhinnoe en de heer Koster komen later. Mogelijk dat een aantal collega's nog onderweg is.

Vandaag komen de bodes bij u langs met de presentielijst, niet alleen voor de handtekening voor de vergadering van vandaag, maar ook om uw aanwezigheid bij de raadsexcursie, voor zover dat nog niet gebeurd is, vast te leggen of uw definitieve afmelding te kunnen registreren.

De moties en amendementen voor zover die door de fracties al bij de griffie ter beschikking zijn gesteld, zijn opgenomen in iBabs en het kan zijn dat er nieuwe documenten bijkomen op het moment dat ze formeel worden ingediend. Dus het is maar weer een waarschuwing voor alle digitale snelwegen, zo af en toe moet u op huisje drukken dan heeft u de laatste versie en dan weet u ook weer wat er allemaal nieuw is in de bestanden. Er worden geen hardcopy's uitgedeeld conform onze voorgaande jaren afgesproken gedragslijn, dat geldt ook voor de bijdragen in eerste termijn. Die komen ook in iBabs beschikbaar voor zover de griffie ze heeft gekregen en dan kunt u het allemaal nog eens nalezen.

Voor onze gasten op de publieke tribune is het ook mogelijk om een online aansluiting te hebben in iBabs. Het inloggen kan via Haarlemmermeer/burger/burger en er is voor hen wel een uitdraai van A4'tjes met moties beschikbaar in de burgerzaal hiervoor. Dat zijn de mededelingen van orde voor vandaag.

De Algemene Beschouwingen.

Voordat we daartoe overgaan en de verdere vaststelling van de agenda, de beëdiging van de heer Kroon als fractieassistent. Als u naar voren wilt komen, mijnheer Kroon?

"Ik zweer dat ik, om tot lid van de raadscommissie benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk, onder welke naam of welk voorwendsel ook, enige gift of gunst heb gegeven of beloofd.

Ik zweer dat ik, om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen.

Ik zweer dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als lid van de raadscommissie naar eer en geweten zal vervullen"

De heer KROON: Zo waarlijk helpe mij God almachtig!

De VOORZITTER: Dank u zeer. Van harte gefeliciteerd.
(De burgemeester overhandigt de heer Kroon een boeket.)

2. Vaststelling van de agenda van de huidige vergadering, verslagen van de Raadspleinen van 11 en 18 mei 2017, ingekomen brieven en stukken ter kennisname

De VOORZITTER: Dames en heren, voor de agenda van vandaag. Het presidium stelt u voor aan de stemmingenlijst van vanavond nog toe te voegen de bekrachtiging van de geheimhouding van een aantal voorstellen. Op de eerste plaats bijlage Holland World Leisure Zone behorend bij het raadsvoorstel PARK21: Voortgangsrapportage 2016/2017, als ook de geheimhouding van het convenant inzake handhaving aanwijzingsbesluit ongewenst taxi's aanbieden op Schiphol en als derde de bijlage Vaststellingsovereenkomst en Toelichting op de vaststellingsovereenkomst van de nota van B&W Schikking Sportcomplex Koning Willem-Alexander. U kunt ermee instemmen dat die onderwerpen op de stemmingenlijst komen?

Dan meld ik u dat VVD, HAP, lid Van der Veer, CDA, CDVP en D66 een motie indienen behorend bij het raadsvoorstel Optimalisatie Bestuurlijke Organisatie en Werkwijze Vervoerregio. Die maakt ook onderdeel uit van de stemmingenlijst.

En de fracties van VVD en CDA hebben een amendement ingediend behorend bij het raadsvoorstel Strategische Agenda van de Raad, die kan onderdeel zijn van de beraadslagingen bij de Algemene Beschouwingen. Mijnheer Meegdes.

De heer MEEGDES: Voorzitter, op de stemmingenlijst staat ook de Verordening van ereblijken. Onze fractie voelt de behoefte om daar toch nog even kort met elkaar over van gedachten te wisselen als raad en vraagt dan ook om een korte sessie en het van de stemmingenlijst af te halen.

De VOORZITTER: Dat is een wijziging van de agenda, wie daarover? Mijnheer Meijer, gaat uw gang.

De heer MEIJER: Uitstekend idee, voorzitter, wij steunen dit voorstel.

De VOORZITTER: Anderen? Mevrouw Van der Veer.

Mevrouw VAN DER VEER: Prima idee, steun van lid Van der Veer.

De VOORZITTER: Wie verder? Mevrouw Booi.

Mevrouw BOOIJ: Wij vinden het een prima voorstel dus voor ons hoeft het niet behandeld te worden, wij kunnen zo stemmen.

De VOORZITTER: Ja, dat is dus de vraag, ik verzoek de leden die voor het voorstel zijn het van de stemmingenlijst af te voeren, hun hand op te steken. D66, SRH, Forza! en mevrouw Van der Veer. Daarmee is het voorstel verworpen, het blijft op de stemmingenlijst staan.

Andere punten over de agenda van vanavond. Mijnheer Kuipers? Nee.

Dan de verslagen van raadsplein van 11 en 18 mei jl.

Daar zijn geen wijzigingsvoorstellen voor, dus die kunnen we zo vaststellen.

Dan ben ik bij de lijst van ingekomen brieven en stukken ter afhandeling. Eerst week 23. Daar vraagt de fractie van het CDA om afschrift van het antwoord op brief 8 inzake het Van Haeringenplantsoen. Dat gaat naar uw raad.

De fractie van de PvdA vraagt voor week 24 een afschrift van het antwoord op brief 10 inzake het verzoek tot antwoorden op meldingen. Dat gaat naar de raad. Hetzelfde geldt, dat vraagt het CDA, voor het antwoord op brief 11 inzake de nieuwbouw op het Lexpointterrein. Die gaat ook naar uw raad.

Daarnaast is er een verzoek van de CDA-fractie met betrekking tot de briefwisseling met de pomphouders. Wethouder Elzakalai heeft toegezegd, twee weken geleden, dat de brief die bij de postkamer lag ook in afschrift naar de raad zou worden gezonden. Ik begrijp dat dat nog niet gebeurd is. Dan moet het alsnog per omgaande gebeuren. Het is duidelijk. Het is in ieder geval niet in afschrift bij de raadsleden aangekomen, zie ik uit de reacties in de zaal en de CDA-fractie heeft dat geconstateerd.

3. Algemene Beschouwingen/Financiële Beschouwingen/Voorjaarsrapportage 2017/ Meerjarenperspectief Investerings voorjaar 2017

De VOORZITTER: Dan zijn we bij de Algemene en Financiële Beschouwingen, de voorjaarsrapportage. De spreekvolgorde is als gebruikelijk en dat betekent dat mevrouw Sedee van het CDA als eerste het woord krijgt.

Mevrouw SEDEE: Voorzitter.

De Voorjaarsnota 2017, hij ziet er keurig uit. En ook al wisten we al veel omdat we regelmatig voortgangsrapportages ontvangen over veel onderwerpen die in de voorjaarsrapportage nu financieel worden geduid met een verfrissend korte toelichting: er is duidelijk heel hard gewerkt door het college en door ambtenaren.

De bijdrage door het CDA is kernachtig. Hij bestaat uit complimenten en een welgemeend advies.

Ik begin met de fusie tussen Haarlemmerliede en Spaarnwoude en onze gemeente. Voortvarend is men aan de slag gegaan na het besluit door de raden om één grote gemeente te vormen. De informatie naar de raden, de klankbordgroep die hard meewerkt, de zorgvuldig doorlopen wettelijke procedure, de respectvolle houding over en weer, beleid dat op elkaar moet worden afgestemd, het verdient alle lof en de samenwerking vanaf 2018 wordt al stevig voorbereid. Een schoolvoorbeeld van hoe het moet gaan. Er is een gevoel enthousiasme om er met elkaar iets moois van te maken. Het is geen gelopen parcours, maar de provincie heeft een positief advies afgegeven aan het parlement. Chapeau!

Hoofddorp-Centraal loopt goed, mensen zijn blij met de mogelijkheid van uitgebreide participatie en werkende weg worden fietspaden opgeknapt, een bootcamp geopend en het bos uitgedund en verfraaid. Een samenspel van inwoners, de sportvereniging, de portefeuillehouder en de ambtenaren. Het CDA complimenteert eenieder die zich inspant. Want participatie is meedenken, meedoen en soms meebeslissen over je leefomgeving. Het werkt verbindend door samenwerking van groepen mensen en individuen. Men komt elkaar tegen.

En dat, voorzitter, brengt mij op de aanstaande nieuwe Omgevingswet waarvoor – zoals staat te lezen in de voorjaarsrapportage – € 1 miljoen wordt uitgetrokken in 2019 wat dan tot een tekort leidt op de begroting. Daar heeft mijn fractie niet veel moeite mee: we gaan ervan uit dat gemeenten worden gecompenseerd en zo niet dan nog is de aankomende operatie van een dermate groot belang dat er niet valt te ontkomen aan uitgaven. Want afgezien van de enorme ambtelijke inzet die wordt vereist om de omgevingsvisie en omgevingsplan te schrijven, zal een majeure inzet moeten worden gepleegd op participatie. Daarbij vergeleken is, met alle respect, Hoofddorp-Centraal kinderspel.

De gemeente moet samen met haar inwoners een omgevingsvisie ontwikkelen: wat voor gemeente

willen we zijn? En dan ook nog integraal benaderd. Fysieke omgeving, duurzaamheid, gezondheid, economie. Daarna komt nog het omgevingsplan dat concreter zal worden en waar voorwaarden voor ontwikkelingen nader worden geduid en die de basis vormen voor de omgevingsvergunningen.

Mijn fractie, die graag constructief oppositie voert, heeft een welgemeend advies aan het college. Een exercitie die wellicht parallel zou kunnen lopen aan de uitvoering van het Koersdocument Omgevingswet. Evalueer de projecten waar participatie niet echt goed is verlopen – dat kan gebeuren – of waar het beter had gekund – dat heb je soms – en benoem de tekortkomingen, de verkeerde afslagen en schrijf op wat wel goed is gegaan. Beperk je niet tot de grote projecten, maar ook de kleine en zoek duidelijk uit waar de omslag in denken en handelen kan worden verbeterd.

Ik noem er een aantal oplopend van klein tot groot: een gerenoveerde speeltuin in Abbenes, een pareltje in de omgeving met een actieve dorpsraad. Geen kunstgras, ook geen graszoden zoals gevraagd en toegezegd, maar onverwacht inzaaien en een week of tien een hek om de speeltuin. Achteraf waren graszoden te duur voor dit stukje van 10 bij 20 meter. Maar geen communicatie, geen creatieve oplossing. Oplossing was misschien geweest gemeente levert en vrijwilligers leggen de zoden.

Herinrichting Eugenie Prévinaireweg is driemaal gerealiseerd. Geen participatie vooraf, maar pas na veel protest en een ongeval met een jonge fietser kwam de aanpassing waar ook de bewoners mee konden instemmen. Communicatie was er nauwelijks.

Ondernemers die vertrouwden op de gemeente om benaderd te worden bij verandering van beleid gewoon wegschrijven als overlegpartner in een nieuwe beleidsnota.

Denk ook aan Palmestein, de speelplek in Getsewoud, het maaibeeld dat zonder participatie werd gewijzigd, Rijsenhout waar de teleurstelling immens is door het niet nakomen van beloftes, geen communicatie en overvallen worden door TenneT. En zo zijn er nog meer.

Mijn fractie adviseert het college om genoemde voorbeelden te bestuderen en daar ook lessen uit te trekken. Zij bestrijken namelijk gezondheid, duurzaamheid, economie, fysieke omgeving precies de genoemde gebieden die conform de Omgevingswet integraal moeten worden opgenomen in de visie.

Het is juist van belang om te onderkennen hoe participatie niet moet aangezien de Omgevingswet de gemeente vrij laat in hoe zij ermee wenst om te gaan. Participatie is geen mechanisch proces, het is daarentegen een instrument om saamhorigheid te vergroten, weerbaarheid te versterken en zelfs bruggen te slaan tussen bevolkingsgroepen. Participatie is geen uitvloeisel van de participatiesamenleving, maar staat aan de basis ervan. Om de participatiesamenleving werkelijkheid te laten worden, hebben we met z'n allen nog een lange weg te gaan maar we vertrouwen erop dat het doel bereikt wordt, voorzitter.

De VOORZITTER: Dank u zeer. Dan is het woord aan de heer Noomen.

De heer NOOMEN: Dank u wel voorzitter.

Vanuit financieel perspectief laat deze voorjaarsrapportage zo op het eerste gezicht een solide beeld zien. Voor zowel het lopende jaar 2017, als het jaar 2018 worden behoorlijke positieve resultaten voorzien, die het mogelijk maken met enig schuifwerk een sluitend meerjarenbeeld te presenteren. De recent ontvangen meicirculaire maakt dit plaatje zelfs nog iets beter.

De algemene dekkingsreserve laat een groei zien en de nettoschuldenquote lijkt iets meer onder controle te komen, al is die volgens de normering nog steeds te hoog. Maar de positieve resultaten van 2017/2018 worden vooral veroorzaakt door incidentele meevallers, zoals de gerealiseerde winst op de verkoop van de AM Groep van ongeveer € 2,3 miljoen en fors lagere afschrijvingslasten en rentevoordelen als gevolg van het vooruitschuiven van investeringen.

De omvang van het investeringsniveau voor 2018 lijkt vooral bepaald door de financiële kaders en veel minder vastgesteld te zijn op basis van de noodzaak tot vervanging en onderhoud. Als voorbeeld noemen we de investering in de openbare ruimte van € 18 miljoen, op zich een behoorlijk bedrag, maar we vragen ons wel af, tegen de omvang van de voorgaande VOR van ongeveer ruim € 50

miljoen, en de al eerdergeconstateerde en door de CDA-fractie benoemde achterstanden in vervangingen en onderhoud in de openbare ruimte, welke verplichting uit de op korte termijn te bespreken VOR 2018-2021 zullen blijken waarvan de afschrijflasten nu nog niet volledig in de meerjarencorrectie zijn meegenomen.

Een uitdaging blijft ook om met de in 2017 weer verder afgenomen middelen voor het Sociaal Domein voldoende zorg te kunnen blijven bieden aan inwoners die dat hard nodig hebben. Het college meent dat het allemaal wel mogelijk zou moeten zijn, maar wijst tegelijkertijd op de behoedzaamheidsreserve waaruit deze collegeperiode nog eventueel optredende tekorten zouden kunnen worden aangevuld.

De aangekondigde afschaffing van de mogelijkheid om precario te heffen op kabels en leidingen in januari 2020, dat is weliswaar nog ver weg, waarmee een bedrag van € 5,5 miljoen is gemoeid, plaatst ons ook de komende jaren voor de opgave om hiervoor compensatie op de begroting te vinden.

Het ogenschijnlijk stabiele beeld na 2018 lijkt dus mooier dan het is en we vragen ons af of het college zich daar voldoende van bewust is. En als je je daarvan bewust bent, is het wat vreemd dat de indexatie van personeelskosten, materieel budget en subsidies minus de indexatie van de algemene uitkering, in 2018 onvoldoende wordt geconcludeerd door de aanpassingen van de gemeentelijke tarieven. Dit levert in 2018 een extra kostenpost op van bijna € 1 miljoen, we vernemen graag van de portefeuillehouder of dit nu, gezien de uitdaging de komende jaren, wel verstandig beleid is.

Naar aanleiding van de noodzakelijk investeringen in de klimaatregeling van het Cultuurgebouw en het noodzakelijke herstel van een constructiefout bij het Haarlemmermeer Lyceum vragen we ons in het algemeen af of het niet functioneren van installaties en constructiefouten niet in belangrijke mate voor rekening van de betreffende aannemer zouden moeten komen. Is de borging van een goede kwaliteitscontrole bij oplevering aanwezig?

Ten slotte meld ik dat de CDA-fractie een tweetal moties indient om de door het college regelmatig uitgesproken ambities op het gebied van duurzaamheid concreet wat meer handen en voeten te geven. Het gaat daarbij om het stimuleren van groene daken en het gebruik van lantaarnpalen als oplaadpunt voor elektrische voertuigen. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u zeer, mijnheer Noomen. Het woord is aan de fractie van de VVD, de heer Kuipers. Bij het spreekgestoelte is het pasje wel vereist, straks in de zaal niet. Dat is dezelfde opstelling als vorige week.

De heer KUIPERS: Ja mijnheer Noomen, ik word inderdaad een dagje ouder en normaal stop ik alle dingen die ik nodig heb in mijn rechterjaszak, maar ik dacht 'ik heb hem nu niet nodig', want ik mocht vorige week hier voorzitten en toen hadden we een innovatie wat betreft de microfoons en hoefde je je niet meer altijd aan te melden, dus ik dacht 'misschien hebben we dat nu ook wel, dat automatisch als iemand hier gaat staan, zijn naam daaronder komt te staan met gezichtsherkenning of zoiets'. Misschien komt dat nog wel eens, maar ik wil later in mijn speech nog iets zeggen over ICT, en dan misschien ook wel over gezichtsherkenning.

Voorzitter, mevrouw Sedee van het CDA zei 'er ligt een keurige voorjaarsnota voor ons', en daar sluiten we ons bij rondborstig bij aan. Het gaat goed met de economie, het gaat goed met heel veel mensen en het gaat gelukkig ook goed met onze mooie gemeente Haarlemmermeer.

Ik ga een aantal overwegend positieve woorden spreken, maar ook een aantal kritiekpunten noemen en voor een deel gaan die over de organisatie. Ik weet dat je als politicus niet over ambtenaren hoort te praten, en dat ga ik ook niet doen, maar wel over de functionaliteit van functionarissen. Ik vind het goed dat een deel van de directie aanwezig is bij deze Algemene Beschouwingen, maar ik vind het spijtig dat het hoofd van de directie niet aanwezig is bij deze Algemene beschouwingen. Misschien is er een goede reden voor, dat horen we dan nog wel, maar ik zou het goed vinden als de directie daarmee uitstraalt 'datgeen wat hier in de raadzaal wordt gezegd, en ook de kleur en de toon daarbij, is belangrijk, dat wil ik horen.' Dat wil ik toch even zeggen.

Voor de VVD is de komende jaren, en ook het komend jaar, groei op allerlei sectoren het centrale

thema. We vinden dat er in de gemeente Haarlemmermeer veel meer gebouwd moet worden, 1000 woningen per jaar, minimaal, is wat wij als VVD willen. We zeggen dat vaker, maar ook hier hoort dat nog een keer gezegd te worden. En waar denken we dan met name aan? Dan denken we aan betaalbare woningen, huur- en koopsegment, en het middensegment. Daar moeten de ontwikkelingen plaatsvinden en we hopen dat het college het komend jaar daar echt stappen in gaat zetten. Misschien is een grondprijzendiscussie in dat kader ook nuttig.

Verder vinden wij dat, omdat het goed gaat met onze economie en er hopelijk kans is dat er inderdaad duizenden woningen zullen worden gebouwd, er ook meer onderwijs moet komen in de Haarlemmermeer. We vragen toch aan het college zich eens in te zetten om te kijken of hoger onderwijs mogelijk is in onze polder en ook internationaal onderwijs kan best nog wat meer kans krijgen.

Tot slot vinden we dat de economie gestimuleerd moet worden, allemaal belemmeringen uit... Kunt u ons slecht verstaan? Ik praat toch vrij hard.

De VOORZITTER: Het ligt niet aan u, het ligt waarschijnlijk aan de geluidsinstallatie. Er wordt gecheckt, het is al gemeld.

De heer KUIPERS: Ik zal eens kijken of het nog iets dichterbij kan. Maar nu zit hij over mijn tekst heen.

Ik wilde nog iets zeggen over economie, daar kom ik zo meteen op terug. In zijn algemeenheid een opmerking over Schiphol: ik verwacht dat er in de rest van de avond vast een politieke partij zegt 'we willen gaan nadenken over wat Schiphol eigenlijk betekent' en de opmerkingen van VNO-NCW komen in dat kader vast aan de orde, en anders brengen we dat als VVD misschien zelf wel in.

Daarnaast vinden we dat ook de komende jaren, ook het komend jaar, de burger centraal dient te staan in onze gemeente. Een betrouwbare overheid betekent duidelijke communicatie en ook eerlijke participatie, mevrouw Sedee zei daar zojuist ook al iets over. Wat verstaan we onder eerlijke participatie? Dat je ook werkt aan verwachtingsmanagement. Nu is het soms zo dat mensen denken 'ik heb toch geparticipeerd, maar ik zie wat ik vind niet meer terug.' We vinden dat het college er harder over na moet denken hoe daarmee moet worden omgegaan.

We vinden dat een overheid lean en mean hoort te zijn, niet groter dan strikt noodzakelijk, altijd kritisch op de omvang van het ambtenarenapparaat, en op de centjes moet passen. We vinden een goed Sociaal Domein belangrijk voor het burger centraal stellen, knelpunten dienen daarin aangepakt te worden. Een knelpunt dat we ook zien en waarover we ook horen, is dat er op het vlak van jeugdhulp de wachtlijsten wel erg lang beginnen te worden, misschien kan het college daar iets over zeggen. De centrale vraag bij dit soort punten is 'bereiken we met ons beleid ook alle inwoners die daarmee te maken hebben in Haarlemmermeer?' De VVD heeft dat vaker gezegd, niet dat we voor allerlei regelingen zijn, maar als je een regeling hebt, hoor je er alles aan te doen om daarmee iedereen te bereiken. Volgens on ligt daar nog wat grijs.

Een ander punt heeft ook te maken met de burger centraal, omdat we als raad vertegenwoordigers zijn van de burgers die wonen in de Haarlemmermeer naar u, college, het bestuur van onze gemeente. En wij zouden eens een discussie willen hebben over al die 'verbonden organen', dat is geen echte term, maar we denken dan aan MRA, gemeenschappelijke regelingen, allemaal van die clubjes, overleggen en instituties waar de gemeente op de een of andere manier in vertegenwoordigd is en die voor ons beleid uitvoeren. We komen steeds vaker tegen als VVD, en we lezen echt onze stukken behoorlijk goed, dat er ineens een onderwerp op de agenda staat en dat het college dan, soms zelfs enigszins laconiek, zegt 'ja, maar dat hebben we toch vijf jaar geleden afgesproken in nota die en die, of beleidsstuk dat en dat?' We zouden wel eens een discussie willen hebben over 'waar liggen nu de grenzen van de kaders?'

Voorzitter, dat wat burger centraal betreft. Ik wil ook, en ik denk dat onze medecollegepartij D66 dat heel prettig vindt, iets zeggen over duurzaamheid. Ook dat vinden we als VVD heel belangrijk, maar

we vinden dat het tijd wordt daar wat meer focus in aan te brengen. Op dit moment lijkt het of er een soort grabbelton is in de gemeente Haarlemmermeer waar honderden projectjes in zitten waar de gemeente zich wel of niet, in stimulerende zin of in regelgevende zin mee bezig houdt, wij vinden dat focus belangrijk is. De drie dingen die ik nu noem zijn voorzetten van de VVD, anderen zijn ook welkom, maar focus is wat ons betreft het belangrijkste. Waar denken we aan? CO₂-reductie als belangrijk punt, transitie nieuwe energievormen, belangrijk punt, en circulaire economie. Ik ga horen wat u daarmee doet.

Dan over economie. We zouden graag zien dat de gemeente nog verdergaand kijkt hoe we met nog minder regels en meer vrijheid op oudere industrieterreinen toch ontwikkelingen tot stand kunnen brengen. Er komt wel wat van de grond, zeker in Hoofddorp-Noord, maar we hebben nog wel een paar oude industrieterreinen, oude kantorenterreinen en bedrijventerreinen waar best iets kan worden gedaan.

Ook verwachten we van het college dat het nog creatiever is met de invulling van het retailbeleid. Het gaat best goed met de Hoofddorpse retail, maar ga je bijvoorbeeld kijken in Nieuw-Vennep in de Symfonie – we gaan er niet rechtstreeks over, maar u wilt zelf ook altijd graag het oliemannetje zijn – we denken dat daar stappen gezet kunnen worden.

We vinden ook dat er niet te veel drempels moeten worden opgeworpen vanuit de gemeente. Laat ondernemers ondernemen. En als dan, ik zeg het toch nog maar een keertje op deze manier, op het gevaar af dat ze weer boos worden, een nepliberale partij als D66 – ik kondig uw motie maar vast aan want u had hem al rondgestuurd via de raadsinformatie – vandaag met een motie komt waarin wordt gezegd 'als u iets wilt ontwikkelen, ondernemer, dan zult u circulair bouwen', vinden wij dat je dat niet moet doen als overheid. Dat moet je aan de markt overlaten, maar we gaan zo meteen kijken, of later deze middag, wie nu werkelijk de liberale partij is.

Tot slot, de VVD heeft twee wethouders in het college en die hadden gezegd 'we willen ook wel eens gecompimenteerd worden'. Complimenten wethouder van Economische zaken en het hele college voor het feit dat de gemeente Haarlemmermeer weer op 1 staat bij de meest innovatieve en economisch actieve gemeenten. Ook een applausje voor onszelf. Bij één compliment kan het niet blijven want dan wordt het wel heel erg veel, ik wil een tweede compliment uitspreken. Naar de Auditcommissie en de collega-raadsleden, naar ambtenaren op de tribune en ook in het huis, naar onze accountant en natuurlijk ook naar de wethouder van Financiën, wat de VVD betreft, lijkt het erop dat we weer in control zijn. Ik maak er nu een beetje een grapje van, maar dat is werkelijk belangrijk. We hebben twee jaar lang best een flink probleem gehad om de jaarrekening goed te krijgen omdat de accountant vond dat het gewoon niet goed was. En wat dit jaar laat zien, is dat we echt een stuk meer in control zijn. We danken u daar zeer voor.

Nu denkt iedereen natuurlijk, niet-zijnde VVD'ers, zijn er niet nog andere wethouders op andere beleidsterreinen die een complimentje mogen hebben? Eigenlijk allemaal wel, maar ik wil er eentje benoemen en dat heeft met openbare buitenruimte te maken. We hebben vorig jaar bijna een soort nooddiscussies gehad over al dat opvliegende groen dat maar groeit en groeit en groeit. Ik mocht namens mijn partij zeggen, mevrouw Steffens, dat de openbare buitenruimte er een stuk beter uitziet dan vorig jaar, maar er zijn nog wel stappen te zetten. Daar laat ik het even bij wat de complimenten betreft.

Ik ga een kritische opmerking maken, maar dat is ook echt wel kritisch wat de VVD betreft, dat heeft te maken met ICT. Vorige week donderdag hadden we een sessie hier in de raadzaal, die mocht ik voorzitten en dat vind ik altijd geweldig om te doen. Wat ik dan altijd de volgende dag doe, om een uur of tien, bij mijn eerste kopje koffie, is even terugkijken op de site van Haarlemmermeer hoe goed ik heb voorgezeten, of ik wel wakker ben gebleven, niet in slaap ben gevallen, allemaal van dat soort zaken. Het ging het vorige week een beetje over in slaap vallen, dus ik dacht vorige week 'toch even kijken of dat niet gebeurd is', en verdorie, college, ik kwam de website niet op! Ik tikte in Haarlemmermeer.nl en er gebeurde niets. Toen dacht ik 'ik probeer een keer die afkorting', van HLMR, of zoiets, ik weet het nog steeds niet precies, maar er gebeurde weer niets. Ik heb het nog een

paar keer geprobeerd, in het weekend nog een keer, maandag nog een keer en dinsdag en toen kreeg ik post van het college. Daar stond in 'beste raadsleden, we zijn even uit de lucht geweest maar daar hoeft u zich niet heel veel zorgen over te maken, er was een DDOS-aanval'. Het werd wat mij betreft enigszins laconiek getoonzet, 'ja, dat kan gebeuren'. Voorzitter, ik vind dat buitengewoon ernstig namens mijn partij. Waarom? We gaan iets met een nieuw raadhuis doen – daar ga ik nu verder niets over zeggen – maar het idee daarbij is dat IT een buitengewoon belangrijke rol gaat vervullen, dat onze ambtenaren door de hele gemeente heen kunnen gaan werken, met hun iPadje overal kunnen inloggen, en alle stukken die nodig zijn bij de hand hebben. We willen misschien wel minder publieksbalies hebben, we gaan daarover discussiëren binnenkort omdat het ook in andere gemeenten gebeurt, omdat je, mind you, als inwoner van de gemeente Haarlemmermeer aanvragen kunt doen via Haarlemmermeer.nl bij de gemeente. Afgelopen week kon dat gedurende vijf dagen niet. Dat is voor de VVD werkelijk waar onacceptabel. Als we vervolgens in deze voorjaarsnota lezen dat u ongeveer als enige grote professionele organisatie in Nederland zegt 'weet je wat, we gaan in die datacenters die we binnenkort gaan bouwen op het Schiphol Trade Park onze eigen servers neerzetten, met misschien wel een eigen mannetje met een schroevendraaier ernaast, die het onderhoud verzorgt', denken wij, voorzitter, als u werkelijk denkt dat IT tegenwoordig nog steeds inhoudt dat je het beter zelf kunt doen, terwijl je zo'n primaire taak veel beter neer kunt leggen bij een specialist, zit u wat de VVD betreft toch werkelijk waar niet op de goede weg. We horen graag uw mening daarover.

Over financiën zeg ik niets, buiten een punt, omdat mijn collega Jurgen Nobel daarover gaat spreken. Dat ene punt zijn de grafrechten. Het is nog steeds zo dat dat onderdeel niet kostendekkend is, terwijl we als principe hebben dat dat zo zou moeten zijn. We verwachten toch van het college dat op korte termijn kostendekkendheid wordt gerealiseerd. Ik heb eens even gekeken hoe dat nou werkt, zo'n begrafenis, dat wist ik nog niet, ik ben nog niet oud genoeg. Maar wat kost dat nou ongeveer? Als je dan uitgaat van een eenvoudige begrafenis of crematie, een uur een zaal huren, de ruimte en koffie en cake, dan kost een crematie gemiddeld in Nederland, de meest eenvoudige vorm die er is € 1.300,00. Op Monuta.nl zie je een prachtig prijsoverzicht. Dan ben ik natuurlijk benieuwd wat begraven kost. Dat is wat moeilijker want dan betaal je grafrechten over tien jaar, dus dat heb ik daar maar even bij gelaten maar ook dan huur je een uur een zaaltje en heb je koffie en cake en met de grafrechten voor tien jaar kost een begrafenis € 1.400,00. Ergo, begraven is duurder dan cremeren. Dus als je ervoor kiest om begraven te worden, dan kies je er impliciet ook voor dat dat toch wat duurder is. Er zijn natuurlijk veel belangrijker redenen om begraven te kiezen, ook omdat het met emotie en familieband en dat soort vage dingen te maken heeft. Dat begrijp ik heel goed, maar we snappen niet dat wanneer cremeren goedkoper is dan begraven, en de mensen die voor begraven kiezen zeggen 'daar heb ik voldoende ruimte voor in mijn portemonnee', het niet kostendekkend kan worden. We verwachten op dat gebied voorstellen van het college.

Tot slot, voorzitter, nog twee dingen. Mevrouw Sedee sprak al even over de fusie met Haarlemmerliede en Spaarnwoude tot Haarlemmermeer. Normaal gesproken zouden we nu een beleidsarm jaar hebben gehad, want de verkiezingen komen eraan, dat duurt wat langer vanwege de fusie en we wensen het college veel succes met de laatste stapjes op dat vlak.

Tot slot MeerLive. De VVD is een liberale partij, houdt van feesten, is optimistisch en positief gericht maar we hopen tegelijkertijd dat het Apriscoterrein hier achter ons heel snel bebouwd zal worden. En dan is er geen ruimte meer voor MeerLive. We vragen het college goed na te denken over hoe grootschalige evenementen toch in, of zo dicht mogelijk bij, het centrum gefaciliteerd kunnen worden, misschien ook door wat meer geld uit te geven aan beveiliging en dergelijke.

Dat was het, ik hoop dat ik nog een minuut of vier overgelaten heb voor mijn collega.

De VOORZITTER: Dat is minder, die zal het moeten doen met krap twee minuten. Mijnheer Nobel, daar ligt een uitdaging.

De heer NOBEL: Voorzitter, in recordtempo, dat is het idee. Ik had gezegd tegen de fractievoorzitter dat ik niet al te veel tijd nodig had. De fractievoorzitter heeft het al aangegeven, alle onderwerpen die hij heeft aangestipt hebben te maken met groei en groei is vaak positief, de groei van onze gemeente, groei van het inwoneraantal en van het aantal ondernemers dat zich hier vestigt en nog meer groei want het positief meerjarenbeeld zorgt ervoor dat er ook groei is van de algemene dekkingsreserve. Complimenten voor het sluitende meerjarenbeeld want tot 2019 is er een positief saldo als de incidentele lasten door de Omgevingswet enigszins worden weggedacht.

Als we verder kijken, ook naar de meicirculaire, zien we nog meer groei, want dat ziet er allemaal heel rooskleurig uit en dat betekent dat met het vestigen van bijvoorbeeld meer ondernemers en meer hotels, ook de toeristenbelasting stijgt. Groei is niet altijd positief want het betekent ook dat we meer belasting ophalen en dat is op zich niet erg, dat betekent dat er meer hotels hiernaartoe komen, maar voor de VVD is het zorgelijk dat de belasting niet gekoppeld wordt aan die branche. Dus we pleiten ervoor om nog eens te kijken of de toeristenbelasting toch gekoppeld kan worden aan citymarketing.

De kredietaanvragen kunnen bij de VVD op goedkeuring rekenen. Ik ben toch even door het subsidieplafond gegaan, want als het subsidieplafond omhooggaat, vraag je je altijd af waarom. Vaak zijn dat zaken waarvan de VVD denkt 'dat kunnen we best steunen', maar in dit geval zien we dat maar liefst € 500.000,00 extra wordt uitgetrokken voor de begeleiding van vluchtelingen en daar hebben we toch wel een beetje onze vraag tekens bij. Want als die € 500.000,00 extra niet wordt uitgegeven, zou het subsidieplafond gewoon omlaaggaan.

Nog meer groei want de gemeente gaat een fusie aan met de gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude en nu is het hartstikke goed dat wij ons huishoudboekje op orde hebben, maar ik hoopte dat ook te kunnen zeggen van onze buurgemeente. En dat is niet helemaal het geval. We zien dat, uit mijn hoofd, in 2018 en 2019 kleine minnetjes staan en we hebben vernomen dat er wellicht ook nog een tegenvaller van € 700.000,00 asbestverwijdering aan zit te komen. En ik vroeg me af of we straks niet ineens worden geconfronteerd met een lijk in de kast, dat zou de VVD niet prettig vinden dus we horen graag van het college...

De VOORZITTER: U moet afronden, mijnheer Nobel.

De heer NOBEL: Ja, mag ik er nog eentje uitpikken, voorzitter? Dan maak ik maar complimenten aan het college voor het MPI, dat ziet er heel erg goed uit. Wat me opviel bij de brugbediening, dat we dat eigenlijk als VVD niet als investering zien, meer als onderhoud, misschien kan het college nog een toelichting geven waarom we dat als een investering moeten zien. Dat was het.

De VOORZITTER: Dank u zeer. Dan is het woord aan de fractie van GroenLinks. Mevrouw Mulder.

Mevrouw MULDER: Voorzitter, nieuwe energie!

In 2019 vormen wij met de gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude de nieuwe gemeente Haarlemmermeer. Ons inwoneraantal stijgt daarmee boven de 150.000 inwoners. We behoren dan tot de top 10 van de grootste gemeenten van Nederland. Dit brengt voor ons als gemeente een grote verantwoordelijkheid met zich mee in de zorg voor een bestendige en duurzame toekomst, voor iedereen die dagelijks in onze gemeente komt werken of onze gast is, maar vooral voor onze eigen inwoners. Welke keuzes maken wij als het gaat om: het inrichten van de ruimte, een goed leefklimaat, hun veiligheid, hun gezondheid, hun welzijn?

Met de nieuwe Omgevingswet ligt er een grote kans voor onze gemeente. In deze Algemene Beschouwingen geeft GroenLinks de kaders mee voor een bestendige toekomst voor onze gemeente. Tegelijkertijd, vooruitlopend op de nieuwe gemeentelijke omgevingsvisie, geven wij aan waar wat ons betreft onze ambities moeten liggen. Wij zien ons gesteld voor grote uitdagingen, die grote kansen bieden, en waarin wij als gemeente het voortouw in moeten nemen:

Want hoe gaan wij om met ons energieverbruik en de energietransitie? GroenLinks wil een Integraal Energieplan voor Haarlemmermeer. Een nieuw plan in relatie tot het landschap, de inrichting van de ruimte en de totale leefomgeving. Een nieuw plan in relatie tot de inrichting, het landschap, de ruimte, en de totale leefomgeving. Een plan dat deel uitmaakt van onze omgevingsvisie, waarmee ook de provincie is te overtuigen. Een energieneutraal Haarlemmermeer, door het lokaal opwekken van energie en door energieneutrale woonwijken te bouwen.

Welke positie kiezen wij in de ontwikkeling naar een circulaire economie? Hoe zorgen we dat wij onze klimaatdoelstellingen gaan halen? Want de economie van Nederland moet in 2050 volledig circulair zijn. Als het gaat om duurzaamheid en de circulaire economie, moet Haarlemmermeer binnen de Metropool Regio Amsterdam koploper zijn. Dit betekent 100% hergebruik van grondstoffen. Ons afval, dat weten we, is dé nieuwe grondstof. Het scheiden van afval gaat al redelijk, maar GroenLinks wil de pilot van Rijsenhout zo snel mogelijk uitbreiden. Met Park 20|20 heeft Haarlemmermeer een cradle-to-cradlebedrijvenpark, maar GroenLinks pleit ook voor circulair gebouwde woonwijken.

Hoe stellen wij ons op bij de toenemende druk op de leefbaarheid in onze gemeente in het spanningsveld met de nationale economische doelstellingen voor de luchthaven en andere ontwikkelingen die ons opgelegd worden? We worden telkens geconfronteerd met deze ontwikkelingen, waarbij in de eerste plaats niet altijd het belang van onze gemeente en inwoners gediend is, bijvoorbeeld het steeds groeiende Schiphol, een groeiende behoefte aan energietoevoer naar de luchthaven en de datacenters, grote investeerders die we niet durven te weigeren.

De impact van deze nationale en regionale ambities, die letterlijk in onze polder landen, is groot: de geluidsoverlast en de hoeveelheid ultrafijnstof nemen toe, de 380 kV domineert het landschap en op hele gebieden kunnen we niets ontwikkelen, bijvoorbeeld door de reservering voor de tweede Kaagbaan, in verband met het Luchthavenindelingsbesluit of doordat het in eigendom is van private partijen. Dit gaat niet samen met de grote woningbouwopgaven die we hier nu eenmaal hebben. En dit gaat dus ook niet samen met een goede leefbaarheid voor onze inwoners.

GroenLinks vindt dat Haarlemmermeer een strategie moet ontwikkelen en bepalen hoe we de impact die dat allemaal op ons leefklimaat heeft, het hoofd kunnen bieden of zelfs voor kunnen zijn, en daarbij een stevige positie innemen.

Nu kondig ik een motie aan die we samen met Onafhankelijk Liberaal indienen, dat gaat over het uitvoeren van een slotanalyse, kijken naar de kansen en bedreigingen, specifiek met betrekking tot de impact die Schiphol heeft op onze leefomgeving. Ik dank ook Onafhankelijk Liberaal voor het nemen van het initiatief, we gaan hem samen indienen.

Wat speelt er bij de steeds grotere uitdagingen rond het water en het groen? Wat betekenen deze voor het wonen en het recreëren, de landbouw en de natuur in onze polder? Denk aan problemen met verzilting, verdroging, verstening en verstedelijking.

De groenopgave wordt namelijk nog steeds niet gehaald: er is te weinig groen in de woonkernen en ook de grootschalige groenontwikkeling stagneert, omdat de gelden zijn weggefallen. Groen zorgt echter voor een aantrekkelijke en gezonde woonomgeving, maakt een gebied aantrekkelijk voor het vestigen van bedrijven en andere economische initiatieven, en draagt bij aan het halen van onze klimaatdoelstellingen. Daar moeten we dus op blijven inzetten.

Voor de toekomstige Omgevingsvisie betekent dit dat groen en water aan de basis moeten liggen van elke ontwikkeling in Haarlemmermeer. Onze bewoners hebben behoefte aan groen in hun directe woonomgeving. Ze willen daar fietsen, wandelen en de hond uitlaten. En ze willen dat de gemeente zorgt voor een goed onderhoud van de openbare ruimte. Goed recreëren kan ook in het meer uitgestrekte landschap van onze polder. Voor PARK21 wil GroenLinks dat er prioriteit wordt gegeven aan de groenontwikkeling in balans met het landelijke agrarische karakter en in goede samenspraak met de boeren. GroenLinks wil geen grootschalige leisure.

Water is volledig met de geschiedenis van Haarlemmermeer verbonden en er liggen stevige opgaves om het water op peil en zoet te houden en ook nog de voeten droog. GroenLinks vindt dat water als thema nadrukkelijker moet worden opgepakt en het waterbewustzijn moet toenemen. Welke

preventieve en defensieve maatregelen moeten wij nemen? Bewoners kunnen heel veel zelf doen, denk aan de vergroening van tuinen en het afkoppelen van hemelwater.

We kunnen zoveel méér met water in onze polder. Met de kansen en de bedreigingen. 2018 wordt het Jaar van het Water. Gebruik het Poldermuseum om thema's zoals klimaatverandering en de gevolgen voor de landbouw en ons leefklimaat aan te kaarten en bijvoorbeeld de Ringvaart en de Genedijk bieden volop kansen voor recreatie.

Wat doen we met de druk op de woningbouw en het tekort aan woningen? Er wordt nu te weinig gebouwd, omdat de woningbouwcoöperaties niet voldoende kunnen investeren en omdat er te weinig gronden beschikbaar zijn. Maar uiteindelijk gaat ook Haarlemmermeer haar leegstaande bedrijventerreinen slopen en woningen ervoor in de plaats zetten. GroenLinks wil de norm voor de sociale woningbouw en de woningen in het middensegment ophogen, zodat de doorstroom op gang komt.

Denk bij de ontwikkeling van woningbouw ook direct na over de bereikbaarheid en kijk naar de behoefte van de inwoners want het autobezit neemt af en het gebruik van de elektrische fiets neemt toe. Zet ook in op een goed OV-net voor woon-werkverkeer. Dat draagt bij aan versterking van het economisch klimaat en de relaties met de regio. En bezwijk niet onder de onder de kostendruk van aanbestedingen.

De transitie van zorgzame samenleving naar participatiesamenleving krijgt weer een extra impuls met de Omgevingswet. Dit vraagt om een andere rol van de gemeente. Deze dient zich als procesbewaker tussen alle stakeholders op te stellen en de behoeften van de inwoners als uitgangspunt te nemen.

In het publieke debat gaat het steeds meer over wat van waarde is en hoe je dit bepaalt. Waarde wordt niet alleen meer uitgedrukt in geld, maar er wordt meer en meer gekeken naar maatschappelijke waarde.

De gemeente heeft ook andere rollen in het Sociale Domein, zoals die van financier en die van controleur van de sociale dienstverleners. Dit zorgt voor nieuwe vragen zoals: wie heeft welke verantwoordelijkheid, wie is aansprakelijk, inhoudelijk, maar ook financieel?

Nu de economie aantrekt, moet Haarlemmermeer de kans pakken om onze schulden stevig terug te dringen en Haarlemmermeer bestendig voor de toekomst te maken. De prioriteit van de gemeente moet nu zijn: consolideren! Dat geldt voor de belangen van onze huidige inwoners en bedrijven, ook in financieel opzicht. Dit betekent wat GroenLinks betreft geen risicovolle investeringen op dit moment.

Belangrijke kostenposten structureel dekken. Onderhoudskosten niet betalen uit incidentele meevallers en niet blijven volhouden dat het sociaal beleid alleen uit de beschikbare middelen moet worden betaald. De hand op de knip houden, als Haarlemmermeer zijn schuldpositie serieus wil terugdringen. Spaarzaam en duurzaam is het motto waarmee GroenLinks de boodschap van vorig jaar herhaalt.

Tot slot: gezamenlijk belang.

GroenLinks staat voor een duurzame ontwikkeling van Haarlemmermeer. Voor een voortrekkersrol in het produceren van Nieuwe Energie en het toewerken naar een circulaire economie. Centraal hierin staat het zoeken van nieuwe wegen, het vinden van nieuwe oplossingen en het creëren van maatschappelijke waarde. En dit vanuit het gezamenlijke belang; samen met inwoners, organisaties en bedrijven.

De VOORZITTER: Dank u wel mevrouw Mulder. Het woord is aan de fractie van de HAP, mijnheer RIP.

De heer RIP: Voorzitter, hier staat een hele blijde fractievoorzitter. En zeker na de eerste bijdragen gehoord te hebben. Dan zie je toch maar dat als je het juiste wasmiddel in de wasmachine gooit, de was dan uiteindelijk allemaal een beetje blauwe kleur krijgt. Dank je wel, CDA en VVD, voor deze prachtige bijdragen en ik ga er nog eentje aan toevoegen, voorzitter. En mijnheer Kuipers zie het al, trots zijn we op het college. We zijn voor het vijfde jaar achter elkaar weer een van de beste

gemeenten op economisch gebied.

Voorzitter, we zijn getoetst op ons beleid met innovatie, duurzaamheid, ondernemersklimaat en pioniersgeest. Een gemeente met twee keer zoveel arbeidsplaatsen als onze beroepsbevolking groot is. Daar mogen wij trots op zijn!

Maar voorzitter, nummer 1 zijn is mooi, maar willen we ook nummer 1 blijven, moeten we kijken naar de toekomst en de ruimte pakken voor de kansen die er zijn.

De financiën zijn op orde, bevestigt onze accountant. De intensieve periode van onderzoeken en rapportages met betrekking tot het honkbaldossier is afgerond. We kunnen weer back to business. Onze lokale politieke fractie, HAP, ziet die ruimte voor kansen. Kansen voor verbetering, kansen voor onze inwoners en ondernemers. Kansen voor:

1. de sociale samenhang;
2. de leefomgeving van onze inwoners;
3. vernieuwing, de blik op de toekomst.

Ik kom daar later op terug. Maar ik wil het eerst met u hebben over financiële ruimte. De economie trekt aan, dat heeft positieve gevolgen voor de rijksfinanciën. Gevolg is meer geld vanuit het rijk, meer geld uit het Gemeentefonds. Als er meer middelen beschikbaar komen, is het zaak dat deze gemeenteraad kijkt naar de toekomst. Waarin willen wij investeren? In voorzieningen? In de leefomgeving? In het bestrijden van armoede bij kinderen? Of is het tijd om de lasten van onze inwoners en ondernemers te verlagen?

Voor wat betreft dat laatste kent u het uitgangspunt van deze lokale politieke partij: onze inwoners moeten niet meer belasting betalen dan nodig is voor de uitvoering van goed beleid.

Wij zien kansen, omdat de ruimte er nu is, voorzitter, en dienen daarvoor alvast een eerste motie in, Geen cent te veel, bedoeld om de tarieven voor paspoorten en rijbewijzen naar beneden bij te stellen.

Ik hoor graag of mijn collega's met ons die kans willen pakken.

Voorzitter, de Omgevingswet is een enorme operatie, groter nog dan de transformaties in het Sociaal Domein, volgens velen. Mijn fractie ziet dat daarvoor in de voorjaarsrapportage middelen worden gereserveerd en heeft behoefte aan beter inzicht in de kosten, voor we daarmee kunnen instemmen. Is het juist dat er voor 2020 en 2021 geen incidentele kosten meer te verwachten zijn? Kunt u de verwachte kostenontwikkeling voor personeel en andere lasten als gevolg van de invoering van de nieuwe Omgevingswet beter inzichtelijk maken? Wij wachten uw antwoord even af.

Voorzitter, sociale samenhang. Een sterke sociale basis is een voorwaarde voor een vitale gemeenschap. Raad en college zetten de afgelopen jaren zwaar daarop in. En dat is gewoon nodig. Sociale samenhang maakt daar onderdeel van uit. En dat ontstaat als mensen elkaar kunnen ontmoeten, samen activiteiten ondernemen en elkaar de hand reiken. En iedereen doet mee. Dat is precies waar wij voor staan.

Er gebeurt veel met én in ons maatschappelijk vastgoed. Er wordt verduurzaamd, wijkcentra en dorpshuizen hebben de deuren steeds meer openstaan en er wordt gekeken naar beter gemeenschappelijk gebruik van ruimten. Wat betreft dat laatste, kunnen er nog wel wat slagen gemaakt worden. Daar liggen kansen. Kansen voor effectief gebruik van gebouwen, maar bovenal kansen voor inwoners om nieuwe, verbindende activiteiten te organiseren in hun dorpshuis of wijkcentrum. Dat is wat wij graag zien. Hoe staat het daarmee voorzitter? We horen dat graag van u.

Vergeleken met vorig jaar worden er zichtbaar stappen gezet met betrekking tot het bouwen van woningen. De woningmarkt is in beweging en dat is broodnodig. Want we hebben in Haarlemmermeer een achterstand opgelopen. Het college is goed bezig, maar mijn fractie wil meer. We hebben woningen nodig, veel woningen, en vooral ook sociale woningen. De plukjes nieuwe woningen in de kleine kernen die onder het LIB, Luchthavenindelingsbesluit, bieden een kans voor nieuwe inwoners aldaar en voor het in stand houden van voorzieningen, maar het moet meer.

De grotere woningbouwlocaties staan in de startblokken. De transformatie van kantorenpark Beukenhorst-West biedt een kans voor starters, maar zal door diversiteit in woningtype ook de doorstroming in Haarlemmermeer bevorderen. We willen het college wel meegeven dat hier wat HAP

betreft ook plek moet zijn voor jongeren en voor woningen in het sociale segment. De ruimte in dat project maakt dat ook mogelijk; misschien wel 4000 woningen, voorzitter. Die kans moeten we niet laten liggen! We horen graag van het college of dit ook de inzet is bij de gesprekken met de ontwikkelaars en we horen ook graag of deze ontwikkelaars financieel bijdragen aan de inrichting van het naastgelegen Stadspark, het is tenslotte een unique selling point van dit project!

De leefomgeving van onze inwoners. Openbare buitenruimte is het eerste dat je ziet als je je huis uit komt en daarmee een belangrijk onderwerp voor onze inwoners en voor mijn fractie. En de aanblik van die openbare ruimte doet ons de laatste tijd wel de wenkbrauwen fronsen. Het aangepaste maaibeleid heeft als eerste die aanblik wel veranderd. Het is een kwestie van smaak, maar mijn fractie is tevreden met de verfijning, waar vooral dorps- en wijkraden de stem van de inwoners hebben kunnen vertalen in maatwerk per kern. Die verfijning is structureel opgenomen in deze begroting, en dat was hard nodig.

Tegelijkertijd komt op allerlei plekken in de polder het onkruid tussen de tegels door. We geven nu € 800.000,00 structureel meer uit aan onkruidbestrijding, maar het resultaat is dat openbare ruimte er op plaatsen echt gewoon niet uit ziet. Mijn fractie hoort graag van het college of de aanpak van onkruid echt niet anders kan. Ik zal u nog wat meegeven, gisteren hoorde ik in een radio 1 programma, dat ze in Amstelveen een pilot doen met heet zwembadwater. Ik moest daar even goed naar luisteren, ik dacht 'wat zeggen ze nou? Heet zwembadwater?' nou, het treft, college, we hebben zwembadwater genoeg. Wellicht een idee om dat mee te nemen voor het bestrijden van onkruid.

Voorzitter, we hebben miljoenen investeringen gedaan in het achterstallig onderhoud van het Haarlemmermeerse asfalt en dat heeft een positief effect op de kwaliteit van de openbare ruimte. Mijn fractie vindt het nu tijd om de bestrating aan te pakken. Op sommige plekken is het echt een uitdaging om niet te struikelen of met je rollator of kinderwagen over straat te gaan. Met alle begrip dat achterstallig onderhoud van wegen moest worden weggewerkt, daarover is al genoeg gezegd in deze zaal. Het is nu tijd de focus te verplaatsen. We willen van het college horen dat dit gaat gebeuren, zodat niet al het geld naar asfalt gaat, maar dat we ook de straten en stoepen op niveau gaan brengen.

Voorzitter, mijn fractie is blij te lezen dat er eindelijk ruimte is gevonden en gepakt om de bruggen bij de Oude Bennebroekerweg op sobere en doelmatige wijze te vervangen. Toen toenmalig Koningin Beatrix de Calatravabruggen opende in 2001, konden wij de naastgelegen bruggen, uit schaamte, nog achter de feesttent verbergen, maar nu is het dan, na zestien jaar, zover. Voorzitter, zestien jaar geleden was het een kans, nu is het bittere noodzaak, dus we horen graag van u wanneer de vervanging van de bruggen gaat starten? Wat ons betreft nog dit jaar als dat kan.

Voorzitter, HAP maakt zich ook zorgen om de gebiedsontwikkeling in combinatie met de verkeersstromen in en om Lisserbroek. Het onlangs gepresenteerde onderzoek naar aanleiding van de schriftelijke vragen van HAP windt er geen doekjes om. Er moeten eerst ingrijpende verkeersmaatregelen genomen worden, wil het dorp klaar zijn om qua inwoneraantal te verdubbelen. U kent het uitgangspunt van deze lokale partij. Dat is niet veranderd. We zeiden het bij de bouw van de Westflank, we zeggen het nu voor Lisserbroek en we blijven het zeggen: eerst bewegen, dan bouwen. Er gaat wat HAP betreft geen paal de lucht in – de lucht in? – de grond in voor wij weten dat er een oplossing is voor het verkeer in en om Lisserbroek. We zijn benieuwd hoe het college dit ziet.

Voorzitter, tot slot, toekomst en vernieuwing. Onze toekomst is onzeker. Maar dit biedt ook ruimte voor kansen. Kansen die we moeten pakken, om zo een toekomstbestendige gemeente te worden. We moeten hierbij ook durven investeren, innoveren en nieuwe samenwerkingen zoeken. Want stilstaan is hierbij letterlijk achteruitgang. Wat HAP betreft, moeten we durven investeren in de slimme stad, die met behulp van informatietechnologie en het slim gebruikmaken van data, zorgt voor de aanpak van complexe maatschappelijke opgaven. Wellicht in verband met de opmerking van de VVD over ICT, wel een mooie combinatie.

Voorzitter, een slimme stad gaat niet zonder slimme inwoners. Ook hier wil mijn fractie vanavond een motie voor indienen. Wat zou het mooi zijn als kinderen naast 'ouderwets' onderwijs ook leren

programmeren. We weten dat het leren programmeren kinderen kan helpen om probleemoplossend en creatief te denken. Competenties die onze samenleving heel hard nodig heeft. Als je dus de kansen ziet, die ontstaan door kinderen te leren omgaan met de digitale wereld, hun talenten hierbij te ontwikkelen en hun competenties te vergroten, laat je die kans niet lopen. Daarom dient mijn fractie vandaag de motie Jong geleerd is oud gedaan in. We horen graag of de collega's ons hierin willen steunen.

Voorzitter, ik rond af. HAP ziet kansen en ruimte om deze te benutten. En we vinden dat we als gemeentebestuur die kansen moeten benutten! Onze inwoners en ondernemers zouden niet anders wensen. Wat HAP betreft, concentreren we ons daarbij op de sociale samenhang, onze leefomgeving en vernieuwen, de blik op de toekomst!

De VOORZITTER: Dank u wel mijnheer Rip. Het woord is aan de fractie van Forza!, de heer Meijer.

De heer MEIJER: Voorzitter, het leek net of ik een bijdrage van de oppositie zat te beluisteren toen de heer Rip aan het woord was. Mijnheer Kuipers roemt het maaibeleid en de buitenruimte en mijnheer Rip vindt het helemaal niets! Wel grappig.

Voorzitter, die blauwe jas staat me trouwens ook niet, maar hier staat ook een trotse voorzitter. Niet alleen gaat het economisch beter in Nederland, maar zeker in Haarlemmermeer, maar we zijn ook een van de sterkste economische gemeenten van het land.

De voorjaarsnota ziet er dit jaar weer rooskleurig uit. De meicirculaire bracht ook goed nieuws, het huishoudboekje is op orde. Uit het meerjarenbeeld blijkt dat het jaar 2019 een tekort laat zien van € 1 miljoen. Hiervoor is inmiddels al dekking gevonden. Tegenvallers kunnen we met een goed weerstandsvermogen opvangen en we zijn als gemeente financieel solide en gezond.

Zorgen hebben we wel over onze hoge schuldenlast, voorzitter. Daar hebben we het bij het bespreken van de jaarrekening al uitgebreid over gehad. En we gaan minder geld krijgen voor het Sociaal Domein. Dit betekent dat we nog efficiënter moeten gaan werken, met nog meer maatwerk. Onze inwoners mogen daar absoluut niet de dupe van worden.

Het gaat weer beter met de economie en dat merken we. Er zullen weer sociale huurwoningen worden gebouwd en we gaan samenwerken met een tweede woningcorporatie, Eigen Haard. Dit zijn kleine stapjes, maar het begin is er.

Kunnen we achterover leunen? Nee, we hebben nog veel uitdagingen voor ons liggen. Op het terrein van armoedebestrijding, wonen, duurzaamheid, verkeersveiligheid, dienstverlening, integratie en de openbare buitenruimte.

Met het implementeren van de nieuwe Omgevingswet en de samenvoeging van de gemeente Haarlemmermeer en de gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude gaan we het erg druk krijgen de komende jaren. Het is juist daarom zo belangrijk dat de basis op orde is. Financieel, mijnheer Nobel zei er al wat over, bestuurlijk en ook het ambtelijk. Er zullen bergen verzet moeten worden. Onze fractie spreekt haar vertrouwen uit dat we met z'n allen deze gigantische klus gaan klaren.

Forza! wil werkende mensen met een heel laag inkomen, zogenaamde 'working poor', in goed Nederlands, € 50,00 lastenverlaging geven. Het is bedoeld voor inwoners van Haarlemmermeer met een inkomen van 120% tot maximaal 130% van het minimumloon. Daarmee moet het verschil tussen iemand in de bijstand en iemand die werkt groter worden. Mensen met een inkomen tot 120% van het minimumloon kunnen rekenen op veel extraatjes van de gemeente, zoals kwijtscheldingen, enzovoorts. Forza! vindt dat het tijd wordt dat we als gemeente en de politiek een signaal afgeven dat werken moet lonen. Op dit moment loont werken te weinig ten opzichte van een bijstandsuitkering. Daarom willen wij ons ten doel stellen om het verschil tussen werken en niet-werken groter te maken. Het gaat hier om 346 huishoudens die we een werkbonus gunnen. Dit hebben we netjes laten uitrekenen door verantwoordelijk wethouder Reinders. We zullen vandaag hierover een motie indienen.

De VOORZITTER: Mijnheer Rip, u heeft een interruptie? Gaat uw gang.

De heer RIP: Ja, dat zijn cadeautjes die u probeert uit te delen, maar heeft u enig idee dat de mensen met een bijstandsuitkering misschien ook mensen zijn die niet meer kunnen werken? Wat gaat u daarmee doen? Die moeten gaan inleveren begrijp ik? Er zijn gewoon mensen die niet kunnen werken.

De heer MEIJER: Ja, maar wat is uw vraag?

De heer RIP: Werken moet lonen, maar er zijn dus mensen die door omstandigheden niet kunnen werken.

De heer MEIJER: Daar heb ik niet aan gerefereerd, ik heb het over de mensen die kunnen werken, maar niet aan het werk zijn. Het is een stimulans, en daar kunt u het toch wel mee eens zijn? Natuurlijk, als je niet kunt werken, hoort daar een speciaal vangnet voor te zijn.

De VOORZITTER: Mijnheer Meijer, gaat u verder.

De heer MEIJER: Dank u wel voorzitter. Heel bijzonder.

Onze gemeente staat aan de vooravond van een grote energietransitie en ook daar wil Forza! een bijdrage aan leveren. Daar is GroenLinks vast heel blij mee. We hoeven als gemeente niet vooraan te lopen met de grote hypes, zoals windturbines, maar daar waar we wezenlijk een bijdrage kunnen leveren aan een duurzamere samenleving kunt u rekenen op ons. Vandaag zal Forza! daarom, samen met D66, een motie Gas terug indienen waarin wij het college verzoeken om de nieuw te bouwen woningen in de woonwijk De Parken niet meer op het gasnet aan te laten sluiten. Per 1 januari 2018 hoeft dat ook niet meer van de minister. Hij wil het aan de gemeenten zelf overlaten of woningen op het gas worden aangesloten. Hier kunnen we nu een mooi begin mee maken.

Met de komst van de nieuwe Omgevingswet wordt de deur opengezet voor meer participatieve democratie, mooi woord. Naast alle vormen van de directe democratie, is dit een geweldige kans om de representatieve democratie nog meer te versterken. Het woord – daar komt ie! – 'paradigmashift' is deze week al veel gevallen.

Als volksvertegenwoordigers zullen we echter moeten gaan omdenken. Forza! is een groot voorstander van meer zeggenschap bij de burger. We zijn ook blij met alle ontwikkelingen die meer zeggenschap voor onze inwoners mogelijk maken. In dezen vinden wij het jammer dat het college nog niet met een referendumverordening is gekomen. Kan het college aangeven wanneer we het voorstel van het college kunnen verwachten?

Op 1 januari 2019 zal de nieuwe gemeente Haarlemmermeer nog geen burgemeester hebben. Forza! ziet het liefst dat alle inwoners hun nieuwe burgemeester zelf mogen kiezen. Dit past ook in alle ontwikkelingen rond de participatieve en directe democratie. Het is gebleken dat in deze raad te veel politieke partijen te weinig vertrouwen hebben in onze inwoners om hen hun eigen burgemeester te laten kiezen. Toch wil Forza! dat onze inwoners een stem gaan krijgen bij de keuze van hun nieuwe burgervader door hen actief mee te laten denken over het profiel van een nieuwe burgemeester. Ook hier zullen we een motie over indienen.

De fractie van Forza! maakt zich zorgen over de toename van mensen die afhankelijk zijn van de bijstand. Algemeen bekend is dat dit grotendeels te wijten is aan de grote instroom van statushouders. Opmerkelijk dat hierover geen woord gerept wordt in de voorjaarsrapportage, terwijl dit ook een grote zorg moet zijn voor het college. Mensen die graag willen werken, moeten we ondersteunen, maar we moeten streng zijn voor hen die dat niet willen. Spreekt of leert u geen Nederlands, dan ook geen uitkering, wat Forza! betreft. Voorzitter, wij worden graag op de hoogte gehouden van de vorderingen die het college maakt om mensen in de bijstand aan het werk te krijgen. Kan het college ons

meenemen in hoe het er nu voor staat?

Ook bij de behandeling van de voorjaarsrapportage wil onze fractie stilstaan bij de veiligheid van onze burgers. We vinden dat de manier waarop de discussie in deze raad is gevoerd over toezicht bij de strandjes in Hoofddorp niet passend bij de betrokkenheid die de raad meestal laat zien. Sommige partijen wilden geen ambtelijke capaciteit beschikbaar stellen en weer een andere partij had het over schijnveiligheid. We vinden het jammer dat, als het gaat om de algemene veiligheid van onze inwoners, we niet zij aan zij hebben kunnen staan. Laat dit een les zijn voor ons allen voor een volgende keer. Ik dank u vriendelijk.

De VOORZITTER: Dank u wel mijnheer Meijer. Het woord is aan de fractie van D66, de heer Koomen.

De heer KOOMEN: De toekomst begon gisteren.

We mogen in onze handen knijpen, ik heb het al meer mensen horen zeggen. Voor ons ligt namelijk een solide verhaal. We staan er nog steeds goed voor en ook het perspectief is ook stabiel en positief. Kortom, D66 ziet de toekomst zonnig tegemoet. Er is zeker ook nog ruimte voor verbetering, aanpassing en aandacht voor mensen waarmee het niet net zo goed gaat. Maar regeren is vooruitzien. Er staat heel veel in deze voorjaarsrapportage dus wij richten onze pijlen vandaag vooral op drie zaken: wonen, bereikbaarheid en participatie.

Wonen. Volgens mij is het lekker wonen in Haarlemmermeer. In veel plaatsen is het echter lastig een woning te vinden. Dat leidt soms tot schrijnende gevallen van mensen die snel een woning zoeken, maar heel lang moeten wachten. Er is ontzettend veel vraag. We hebben het van anderen ook gehoord, wij willen gaan bouwen. Zowel lokaal, woningen gezocht door en voor onze kinderen, als ook regionaal. Amsterdammers, Haarlemmers en anders buurvolk woont ook graag in Haarlemmermeer. We hebben de ruimte, veel groen, liggen centraal, werkgelegenheid en goede voorzieningen.

Er zijn al veel initiatieven om nieuwe woningbouw te ontwikkelen. Er is nog veel plancapaciteit, zoals dat zo mooi heet, en er zijn ook nieuwe initiatieven. Zoals, ook door anderen genoemd, iets waar we trots op mogen zijn, de transformatie van kantoorgebouwen in Beukenhorst-West naar woningen. Dat verheugt ons. Lelijke leegstand waar we ons lang aan geërgerd hebben, omzetten in veel gevraagde woningen. Dubbele winst. Ook de druk op de sociale woningmarkt gaan we verlichten met honderden nieuwe sociale woningen. D66 vindt dat belangrijk en daar gaan we veel mensen blij mee maken. Ik kan mij diverse sprekers daarover in deze raad nog scherp herinneren die echt in de ellende zaten.

D66 is blij met de ontwikkeling van internationaal onderwijs in Haarlemmermeer. Op deze manier zijn we ook interessant voor expats en internationals. In januari 2018 start de afdeling voor internationaal basisonderwijs in Hoofddorp. D66 omarmt dan ook de bijdrage die de gemeente levert om dit mogelijk te maken. En ook de allerkleinste mensen horen er natuurlijk bij. Het rijk heeft een experiment met meertalige dagopvang en peuterspeelzaal in het leven geroepen. Concreet kunnen kinderopvangcentra zich vanaf 1 juli jl. melden voor dit experiment. En daarmee creëren we een heel mooi traject van de allerkleinste tot jongvolwassenen in ons internationaal onderwijs.

Ook op het gebied van duurzaamheid zijn we goed bezig en zelfs koploper. D66 is trots op dit college. Op naar een circulaire samenleving! Hoe eerder, hoe beter. Maar er liggen ook nog grote uitdagingen. We zien dat er hard aan gewerkt wordt door onze gemeente. De schooldakrevolutie, waarbij we dus zonnepanelen op de scholen leggen, op de daken, is een mooi voorbeeld. Ook de zonneparken ziet D66 als een positieve noodzakelijke ontwikkeling. We moeten af van kolencentrales en de import van Russisch gas. Dat gaat niet vanzelf. De groene energie komt ons niet aanwaaien. Althans, niet voldoende. Helaas. Elke keer als ik in de verte de windmolens langs de A4 zie, denk ik, 'joh, er is hier geen huis te bekennen hier. Zet er nog een paar bij'. Maar dat gaat voorlopig niet lukken.

Wat willen we nog anders? Wij vragen ons wel af of we er vanzelfsprekend van uit kunnen gaan dat al die nieuwe woningbouw, die we allemaal willen, of die een groot deel van ons wil, anno 2017 toekomstvast is, met woningen zonder gasaansluiting, u hoorde Forza! al daarover, circulair en

energie neutraal. Het klimaatakkoord in Parijs is door Trump dan wel in de prullenbak gegooid, maar wat D66 betreft daarmee alleen maar urgenter geworden. Die grootschalige nieuwe woningbouw in Haarlemmermeer moet energieneutraal wat ons betreft, of moet er niet komen. We bouwen voor de toekomst. Daarover willen we drie moties vanavond in te dienen. Bouwen zonder gasaansluiting, samen met Forza!, energieneutraal en circulair bouwen. Ze stonden al in iBabs dus u kon ze zien. Dat over wonen.

Tweede punt is bereikbaarheid. We liggen in Haarlemmermeer centraal. Binnenkort hebben we niet drie treinstations, maar vier! Telt u maar even, door de fusie. Op steeds meer plekken zijn goede snelle OV-verbindingen. Heel goed, maar we zouden wel meer moeten investeren in snelle en goede fietsverbindingen.

Met de opkomst van de elektrische fietsen en scooters is dat een steeds beter alternatief voor de middellange afstand.

Daarnaast blijven veel mensen in Haarlemmermeer ook afhankelijk van de auto. Helaas hebben we een aantal notoire knelpunten. Die plekken zijn bekend en ook goed benoemd in de rapportage, maar de Duinpolderweg blijft maar steken. Het staat dus wel goed benoemd, maar hebben we de tijd om te wachten? Wat D66 betreft, wordt het tijd voor plan B, ik hoorde daar ook de HAP al over. Heel mooi. We moeten kunnen blijven bewegen, om onze huizen te bereiken, om ons werk te bereiken, om naar voorzieningen te gaan, dus zeker als we willen uitbreiden, zoals aan de westkant van onze polder, moeten we een plan B hebben. Daarover willen we de komende periode nader praten. Onder andere voor Lisserbroek.

Dan het laatste punt, participatie. We hebben straks zelfs meer dan dertig kernen. Meer dan dertig! Een bestuurlijke uitdaging. Om onze polder te besturen, om hier lekker te blijven wonen is het nodig en noodzakelijk dat we mensen weten te betrekken, en dat we mensen meer verantwoordelijkheid geven over hun eigen leefomgeving. Participatie en bestuurlijke vernieuwing zijn de weg uit het moeras van ontevreden inwoners die boos zijn op de politieke systeem. Die niet meer stemmen, of zijn afgehaakt in onze samenleving. Dat willen wij niet. Deze moeten we niet ontkennen of negeren, maar serieus nemen en aan het stuur zetten. Ook de rol van de media ziet D66 als aandachtspunt. We maken ons zorgen om het verdwijnen van lokale media, als democratische waarborg in onze rechtsstaat.

De dorps- en wijkraden doen het goed in Haarlemmermeer. Toch loopt de samenwerking niet overal soepel, Rijsenhout, Badhoevedorp of Lisserbroek, we kennen de voorbeelden. En met de uitbreiding van Haarlemmerliede en Spaarnwoude komt een natuurlijk moment om nog eens goed te kijken naar hoe wij dat met elkaar doen. Goed dat ook dit door het college staat genoteerd. Samen met de dorps- en wijkraden willen zij nieuwe samenwerkingsafspraken opstellen. En diverse pilots starten. D66 kijkt daar met belangstelling naar uit, maar roept het college ook op om progressief te zijn en niet te behoudend. Maak de sprong naar voren.

Kortom, D66 kijkt positief en met vertrouwen vooruit. Op terrein van duurzaam wonen, bereikbaarheid en participatie vragen we extra inspanning. We zijn nog niet op de eindbestemming en moeten aandacht houden voor de mensen waarmee het minder goed gaat, maar we zijn verdraaid goed onderweg met de wind in de rug op onze elektrische fiets.

Dan komt onze financieel woordvoerder, Martin Meiland nog even.

De VOORZITTER: Akkoord. Het woord is aan de heer Meiland. Mijnheer Koomen, u heeft drie moties aangekondigd en twee heeft u er ingediend want de eerste was al ingediend door de heer Meijer? Ja, dan klopt dat. Het woord is aan de heer Meiland.

De heer MEILAND: Dank u voorzitter, voorgaande sprekers hebben het ook al gezegd, financieel staan we er best goed voor wat D66 betreft, dus ik kan mijn bijdrage vrij kort houden. Voor 2017 lijken we af te stevenen op een behoorlijk overschot op de begroting, zelfs zo groot dat wordt voorgesteld om het nadeel dat we uiteindelijk hadden in 2016 te compenseren door een extra storting in de

algemene dekkingsreserve. Dat vinden we een goede keuze want zo houden we onze dekkingsreserve op orde. En ook het voorstel om in 2018 € 1 miljoen in te zetten voor het verwachte negatieve resultaat in 2019, vinden we een goede keuze. Met de meicirculaire in de hand, het CDA gaf het ook al aan, is echter wel de vraag of dat nog steeds nodig is.

De WOZ en andere gemeentelijke lasten blijven, op de afgesproken inflatiecorrectie na, gelijk en dat betekent dat de lasten voor onze inwoners ook nagenoeg gelijk blijven.

Langjarig zouden we van het college nog wel willen weten of we met de pilot Winst uit je afval nog steeds op koers zijn om een halvering van de afvalstoffenheffing voor onze inwoners te kunnen realiseren.

Ik heb ook nog een vraag aan het college over het verdwijnen van het burgerjaarverslag. Wat is de motivatie daarachter, zeker ook gezien de geringe kostenbesparing van € 18.000,00 die dat oplevert? Ik verwacht dat er bij andere fracties, net als in mijn fractie altijd een bovenmatige interesse is en niet alleen wordt uitgekeken naar financiële stukken, maar dat ze ook met bovenmatige interesse worden gelezen. Of niet, maar in ieder geval namens mijn fractie complimenten voor het MPI, duidelijk leesbaar en zeer inzichtelijk.

En dat document is een bruggetje om naar de schuldenpositie van de gemeente te gaan. We weten allemaal dat de schuld hoog is en dat laat de schuldquote ook zien. Die verbetert wel ten opzichte van de begroting, maar blijft nog wel rood. Met het MPI in de hand zien we dat er nog vele kredietverstrekkingen moeten worden toegezegd de komende tijd en dat het Integraal Huisvestingsplan ook nog wordt geactualiseerd dit jaar. Ik heb niet de illusie dat die actualisatie een besparing zou opleveren, en dan hebben we natuurlijk ook nog het raadhuis waarin geïnvesteerd moet worden. Dat laatste zou ik als voorbeeld willen nemen, niet om het over het raadhuis te hebben, maar wel over hoe we omgaan met de schulden in deze gemeente. Ik wil dat als voorbeeld nemen om daar in tweede termijn wellicht van gedachten over te wisselen. Namelijk, heel kort, de stelling 'slaan we niet een beetje door als we enkel de hoogte van de schuld leidend maken voor investeringsbeslissingen?' Door zelfs hogere kosten op de koop toe te nemen? Is dat financiële degelijkheid?

De VOORZITTER: Dank u wel, mijnheer Meiland. Dan is nu het woord aan de fractie Onafhankelijk Liberaal, mijnheer Van der Linden.

De heer VAN DER LINDEN: Voorzitter, als het om onze financiën gaat, vertoont het meerjarenbeeld een rustig karakter. Alleen 2019 geeft een dipje aan. Een dipje dat door puur financiële mutaties, lees: uitnamen uit de algemene dekkingsreserve, wordt opgelost. Jammer, want we hadden ook wat kleine bezuinigingen kunnen toe passen. Een voorbeeldje: halvering van de fractiegelden levert structureel al € 200.000,00 per jaar op. En de vandaag verschenen meicirculaire geeft ook wat lucht op dat punt. Het zij zo.

De hondenbelasting, daar is-tie weer. Er zijn natuurlijk veel meer bezuinigingen mogelijk. Onafhankelijk Liberaal heeft vorig jaar, toen de VVD daarnaar vroeg, al een aantal voorbeelden genoemd. Er is dan ook dekking genoeg te vinden om het tekort dat ontstaat door de afschaffing van de hondenbelasting, te dekken. Ik wijs weer naar de meicirculaire maar ook... we betalen de bibliotheek per jaar een subsidiebedrag van € 5,6 miljoen. Het gaat om 800.000 uitleenhandelingen. Dat betekent dat wij per uitleenhandeling € 7,00 bijbetalen aan subsidie? Dat kan best wat minder. Daar verwijs ik naar bij onze motie Afschaffen die hondenbelasting! die we bij dezen indienen.

Omgevingswet en Schiphol. Afgelopen week spraken we over het ontwerpkoersdocument Omgevingswet. Onafhankelijk Liberaal vroeg naar de kansen en bedreigingen in relatie tot Schiphol door deze nieuwe wet. Samen met GroenLinks en samen met EEN Haarlemmermeer dient Onafhankelijk Liberaal een motie in, voor een zogenaamde SWOT-analyse om een en ander in kaart te brengen. De motie Wat hangt er in de lucht, wordt bij dezen ingediend.

Participatie, en met name de toestand in Rijsenhout heeft onze gemoederen behoorlijk

beziggehouden. Naast de inhoudelijke discussie, speelt hier vooral de participatie, of het, al dan niet terecht, vermeende ontbreken daarvan. Het collegeakkoord zegt 'Deze tijd vraagt om een open overheid die kennis en mensen verbindt. Veel mensen willen meedenken, meepraten en meebeslissen over zaken die spelen in hun leefomgeving. Ook wil het college zorgen voor voldoende draagvlak bij het ontwikkelen van beleid én de uitvoering daarvan.' Er is zelfs een portefeuillehouder Participatie. En die zegt negatieve signalen als leermoment te omarmen, omdat B&W het gevoel van betrokkenheid voor burgers juist als speerpunt zien. Participatie is, wat de portefeuillehouder betreft, pas geslaagd als de betrokkenen tevreden zijn over het proces en zich herkennen in de uitkomst.

Allemaal mooie woorden. Maar daden? Ho maar! In Rijsenhout zijn ze helemaal niet tevreden en herkennen ze deze participatie niet. Op andere plekken trouwens ook niet. Neem het Van Haeringenplantsoen. Onafhankelijk Liberaal hoorde van een omwonende dat hij begreep dat er een en ander aangepakt moest worden. Maar de manier waarop riep onbegrip op. Waarom niet wat meer openheid van de gemeente in plaats van, zoals het gevoeld wordt, een 'stikken of slikken'-verhaal?

Onafhankelijk Liberaal weet dat gevoelens niet altijd de realiteit weergeven. En ook dat participatie geen jukebox is, met ieders favoriete liedje. Maar dat er iets niet goed gaat met de participatie is een feit. En richting college: participatie is niet een onderdeel van een project. Geen probleem van een collega-projectwethouder, maar een middel om samen te komen tot goede besluiten. Daar is de portefeuillehouder Participatie voor verantwoordelijk. En dat is meer dan alleen praten met mooie woorden.

Woningbouw. We weten dat de woningbouw in onze gemeente een heikel punt is. Zowel het aantal nieuwbouwwoningen, als de prijs daarvan. Vooral voor starters. Het college gaat onorthodoxe maatregelen nemen. Wij zullen daar ongetwijfeld nog over spreken. Onafhankelijk Liberaal zou dan graag over een 'streeftijd' willen spreken: een streven om binnen een aantal jaren de wachtlijst van woningzoekenden echt weg te werken.

Integriteit. Deze week ontvingen we de vragen van Forza! over criminaliteit onder asielzoekers. Als we het woord 'asielzoekers' in die vragen zouden vervangen door het woord 'raadsleden', wordt het een boeiend stuk. De gemeenteraad is een afspiegeling van onze samenleving. Gedragingen die in onze samenleving spelen, kunnen ook in de raad voorkomen. In de raad zitten mensen van allerlei slag en met allerlei politieke achtergronden. Net als in het normale leven. Maar van raadsleden wordt iets meer verwacht. Raadsleden zijn de ambassadeurs, de visitekaartjes van de gemeente. We kennen allemaal wel de gevallen waarin raadsleden zich te buiten gaan: excessief gebruik van genotmiddelen en dat in de meest ruime zin des woords, oplichting, falsificaties, diefstal, ontlopen van schuldeisers en deurwaarders, et cetera. Het laffe schelden en beledigen via de social media hoort ook in dit rijtje asociaal, niet integer gedrag.

Door al dit verkeerde gedrag wordt het vertrouwen in en de waardering voor het werk van de raad én van raadsleden ondermijnd. Maar ook het eigen gezag van de kwaadwillende. Als je zelf een kansloze in onze samenleving bent, is het ongeloofwaardig en niet integer als je anderen ook zo bestempelt. Anderen kapitelen over achterkamertjes en geheim gedrag, maar over het eigen handelen zwijgen als een oester, komt ook niet echt geloofwaardig en integer over.

Raadsleden dienen niet alleen bij hun optreden in de raad, maar ook daarbuiten, fatsoenlijk te handelen. Onafhankelijk Liberaal herhaalt: door dit niet te doen wordt het vertrouwen in en de waardering voor het werk van de raad en de integere raadsleden ondermijnd.

PARK21. Het wordt het tijd dat we eens gaan inzien dat dit een onhaalbaar verhaal is. We moeten gewoon accepteren dat we de agrarische bestemming vooral moeten respecteren. Bouwen kunnen we er niet, maar basaal recreëren wel. Met basaal recreëren bedoelt Onafhankelijk Liberaal: mensen zich in een agrarische omgeving laten ontspannen en laten kennismaken met duurzame agrarische ontwikkelingen. PARK21 met de boeren, door de boeren en voor de boeren!

De risicoparagraaf. Onafhankelijk Liberaal mist de claim van Televerde. Waarom staat die niet in deze paragraaf? Of we hebben hem over het hoofd gezien.

Voorzitter, de laatste. Carthago moet vernietigd worden, sprak Cato, na iedere toespraak die hij hield.

En overigens is Onafhankelijk Liberaal tegen de veel te dure nieuwbouw van het raadhuis voor de Haarlemmermeer. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel mijnheer Van der Linden. Het woord is aan de PvdA, mijnheer Vonk.

De heer VONK: Voorzitter, het lijkt wel het thema van de middag; het gaat beter in Nederland, de economie groeit, het aantal banen stijgt, mede dankzij, het is voorlopig de laatste keer dat ik het hier kan zeggen, de PvdA in de regering. Door een solide financieel beleid van onze regering in Den Haag staat Nederland er goed voor. Het land is zonder grote kleerscheuren uit de crisis gekomen zeker als je het vergelijkt met de landen om ons heen. De bouw schiet weer uit de starblokken, ondernemers durven projecten weer aan en banken zullen weer gaan financieren, maar heel wat mensen hebben de broekriem moeten aantrekken. En voor hen wordt het nu tijd om weer mee te profiteren van de groei van de economie.

Wat kunnen wij in de gemeente doen aan deze nationale opgave? Wel, sinds de decentralisaties zijnde gemeenten meer verantwoordelijk voor het welzijn van hun inwoners dan ooit tevoren, en gemeente Haarlemmermeer doet dat goed. Nieuwe taken vanuit de WMO en de Jeugdwet zijn gestart. Het college schrijft dat inwoners meestal tevreden zijn. Maar er zijn donkere wolken, in 2017 krijgt Haarlemmermeer € 3,7 miljoen minder voor de uitvoering van deze taken er moet dus nog scherper worden gebudgetteerd. Het vertrouwen in de professionals die die voorzieningen toewijzen moet er ook zijn dat zij de portemonnee van de gemeente kunnen bewaken en de PvdA vraagt het college aan te tonen dat de kwaliteit van de zorg ook overeind blijft bij de verminderde budgetten.

De PvdA heeft zich in de afgelopen periode sterk gemaakt voor de huishoudelijke hulpvouchers. Er wordt veel gebruik van gemaakt, en op deze manier kunnen mensen hun vertrouwde hulp houden en wordt zwart werken tegengegaan. De voucherregeling wordt echter afgebouwd van 2,5 uur naar twee uur per week. 2,5 uur was al krap, maar in twee uur is een woning goed schoonmaken onbegonnen werk. Mensen die wat draagkrachtiger zijn, kunnen zelf wellicht extra hulp inkopen maar een flink aantal gebruikers heeft die mogelijkheid niet. Het risico is dat deze mensen vervuilen en dat willen we niet. Bovendien bestaat het risico dat het zwartwerken toeneemt. Vandaar onze motie Schoon loon(t) waarin we oproepen de voucherregeling bij voorkeur op 2,5 uur te brengen en zeker op twee uur te houden.

De laatste stap in de transitie van het Sociaal Domein is aandacht voor werk en inkomen. Er wordt stevig ingezet op werk boven uitkeringen. Afgelopen week presenteerde staatssecretaris Klijnsma, ook PvdA trouwens, de proef die vijf gemeenten gaan uitvoeren ten aanzien van mensen in de bijstand, regelarmere, minder of juist meer begeleiding, de mogelijkheid om inkomen uit werk en onderneming tot een bepaald bedrag zelf te mogen houden. Gezien de innovatieve kracht van ons Haarlemmermeers model, kijkt het de PvdA een goed idee om aan te haken bij deze proef. Er zijn al drie andere steden in Nederland die dat ook doen. We verzoeken het college dan ook middels onze motie Loon naar werken te onderzoeken of het voor bijstandsgerechtigden in Haarlemmermeer mogelijk is om naast de bijstandsuitkering een bedrag tot maximaal € 200,00 te mogen bijverdienen zonder dat dit gekort wordt op hun uitkering. Goed voor hun eigenwaarde, goed om uit de bijstand te klimmen naar echt werk.

PvdA heeft zich de afgelopen periode sterk gemaakt voor de bestrijding van armoede, met name onder kinderen. Zo hebben we ons sterk gemaakt voor de oprichting van een noodfonds en hebben we reeds in januari vragen gesteld over de besteding van de extra middelen van het rijk. De € 529.000,00 die Haarlemmermeer hiervoor ontvangt worden ons inziens goed besteed. Al blijft het een uitdaging om de regelingen die er zijn breder bekend te maken. Anderen hebben dat ook al gezegd, met name bij inwoners die niet afhankelijk zijn van een uitkering maar te weinig besteedbaar inkomen hebben, zoals kleine zelfstandigen.

Belangrijk in de komende tijd wordt het domein werk en inkomen. AM match is een goede start geweest en met de groeiende behoefte aan arbeidskrachten moet het wel lukken om veel mensen

aan een baan te helpen.

We hebben er al veel over gehoord vanmiddag van de collega's bij deze microfoon, de woningbouw is jarenlang in slaap geweest. Geen nieuwe plannen, oude plannen in de ijskast, of de vriezer, zoals u wilt. Geen doorstroming van sociale woningen naar de vrije sector omdat iedereen zoveel mogelijk bleef zitten. Inmiddels is het consumentenvertrouwen gestegen en woningen worden weer gebouwd, maar de woningmarkt is veranderd, echt grote uitleglocaties worden zeldzaam, een weiland opspuiten en een goedkope series matige woningen erop, je ziet het steeds minder. Inbreilocaties en transformaties van kantoren zijn de sleutelbegrippen van nu, de kwaliteit van de woningen moet beter dan voorheen. De consument is kritisch, de markt pakt dit nu allemaal op. Maar intussen zijn de wachttijden voor de sociale woningen niet afgenomen, wachttijden zijn acht tot tien jaar, nog steeds. Wij zijn blij dat het lukt om aan de zuidrand van Hoofddorp 400 sociale woningen te bouwen, en 200 tijdelijke snel te realiseren semipermanente woningen. Een hele mond vol. De woningcorporaties zijn echter niet in staat om zulke grote aantallen woningen te bouwen als we wensen, er zijn onvoldoende middelen voor grootschalige projecten en op deze manier zijn we bang dat de gemeente Haarlemmermeer de doelstelling van 30% sociale woningen en 10% tussensegment niet zal halen.

Het project Hyde Park verwelkomen wij. Het plan voorziet in een behoefte aan woningen in Hoofddorp en ook voorziet dit plan in een wens om oude kantoren te transformeren naar woningen. Het plan zal een mooie woonwijk in Hoofddorp opleveren. Het woonprogramma van Hyde Park voorziet echter uitsluitend in woningen in de vrije huur en koopsector. Bij de aantallen woningen die genoemd worden in de plannen van Hyde Park zou dat betekenen dat er eigenlijk minimaal 1000 sociale woningen gerealiseerd zouden moeten worden. Dat lijkt vooralsnog niet de bedoeling van de ontwikkelaar. We zouden een motie willen indienen waarin we het college willen prikkelen om in Hyde Park minimaal 1000 woningen met een huur beneden de € 650,00 te doen realiseren, maar dat doen we nog niet omdat we onlangs schriftelijk gevraagd hebben aan het college hoe het omgaat met die 30%-doelstelling. We wachten de antwoorden af, of misschien kan het college vanavond al een tipje van de sluier oplichten.

Voorzitter, nog een stukje financieel over de voorjaarsnota, als u het goed vindt. In de voorjaarsnota wordt beschreven dat er in 2019 een tekort zal zijn op de begroting van Haarlemmermeer, ongeveer € 350.000,00, en D66 heeft dat ook al opgemerkt, voor Haarlemmermeer een bedrag dat in de marge van de begroting van € 400 miljoen geen ramp zal zijn, maar omdat een negatief saldo niet mag van de provincie, past het college een truc toe; in het jaar daarvoor zet het een miljoen opzij zodat in 2019 een batig saldo van € 650.000,00 ontstaat. Een rare truc, maar we zijn blij dat deze helder zichtbaar is. Transparant begroten, daar houden we van.

Structureel is het meerjarenbeeld sluitend met een bescheiden saldo om tegenvallers op te vangen. Daarnaast zien we een bijstelling van verwachtingen die duidelijk maken dat we in de komende jaren weinig financiële zorgen verwachten. Bij de verkoop van gemeentelijk vastgoed wordt zelfs al een beetje aan de gemeentelijke schuldenpositie gedaan, een druppel op de gloeiende plaat, maar het is een begin.

Opvallend is een grote wijziging die de invoering van de Omgevingswet biedt. We hebben in deze raadzaal een paar keer gesproken over die wet, de Omgevingswet is een samenvoeging van een heleboel wetten en regels die te maken hebben met bouwen. Dat biedt kansen voor gestroomlijnde plannen waarmee we onze gemeente nog meer tot een gemeente van allemaal kunnen maken. De Omgevingswet kost ook geld. We lezen in de voorjaarsnota op pagina 22 dat hier ongeveer € 2 miljoen voor wordt uitgeteld, als ik het goed optel. Die investering is vast nuttig, daar ben ik van overtuigd, maar kan het college uitleggen of de investeringen ook uiteindelijk een voordeel opleveren, bijvoorbeeld in exploitatiekosten of in fte's? Ik ben benieuwd.

Tot slot, de voorjaarsrapportage, het ziet er goed uit, dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel mijnheer Vonk. Het woord is aan de heer Spijker van EEN Haarlemmermeer.

De heer SPIJKER: Voorzitter, allereerst wil ik u onze algemene reactie geven op de voorjaarsrapportage zelf: deze keer ontvingen wij een licht document van 67 pagina's. Onze fractie moest erg goed zoeken naar de concrete plannen en financiële onderbouwingen. De vraag is: welke plannen en ontwikkelingen zien wij over het hoofd door de magere informatie?

Maar we gaan gewoon door naar de Algemene Beschouwingen met de titel Samenwerken in ontwikkelingen zorgt voor de juiste kracht vooruit.

We beginnen met gebiedsontwikkeling en participatie. Voorzitter, er komt nog een aantal grote ontwikkelingen naar de gemeente. Neem het Huis van de Haarlemmermeer, Nieuw-Vennep, Badhoevedorp-Centrum, Dorpshuis Zwanenburg, extra woningbouw, en een uitbreiding van Schiphol met mogelijk een terminal, zoals afgelopen week in diverse media werd vermeld.

Belangrijke stappen waarbij participeren, meedenken en samenwerken echt belangrijk worden. Dus gebruik de kennis effectief van lokale betrokkenen. Dorpsraad Badhoevedorp presenteerde al een nieuw participatiemodel, en andere dorpen zijn ook al bezig met voorbereidingen in het kader van de Omgevingswet.

In de afgelopen periode was participatie of te weinig, of te veel. Dit heeft helaas tot onvoldoende resultaten geleid. Daarom is EEN Haarlemmermeer mede-indiener met twee moties over participatie samen met lid Van der Veer.

Sociaal Domein. Het voornemen van zwaardere naar lichtere ondersteuning is een mooi voornemen, maar door het verlagen van het budgetten in de toekomst moet wel de vinger aan de pols worden gehouden over de kwaliteit van benodigde zorg.

Thuiszorg. De PvdA heeft het net ook aangehaald. De Participatieraad gaf dit in een open brief al aan. Van andere kanten blijkt ook, dat er een duidelijke behoefte is aan thuiszorg voor alleenstaande mensen zonder eerstelijns hulp met een hoge zorgindicatie. Dus ja, wij zijn erg positief over die motie van de PvdA.

Dan Werk boven Uitkering. Dit is een heel mooi principe, EEN Haarlemmermeer steunt ook de leerwerktrajecten en speciale acties om mensen in de bijstand weer aan een baan te helpen. Toch vragen wij nog extra aandacht en controle voor de mensen die helaas weer terugvallen in de bijstand na een korte proefperiode.

Dan een paar kleine opmerkingen. Wij vinden het een opmerkelijke zaak dat het Cultuurgebouw beschikt over een slecht gebouwbeheersysteem dat te veel warmte onttrok. Kosten voor 2017 een aantal miljoen. Voorzitter, wanneer gaan we eindelijk eens het beheer en onderhoud van gebouwen bij de ontwikkeling al goed regelen?

Duurzaam in Control. Wij zijn blij met de visie dat er een projectcontroller op de vastgoedportefeuille moet komen. Maar er blijkt nog geen ruimte in de huidige formatie. Voorzitter, zet deze actie hoog op uw agenda en kom snel naar de raad met een voorstel.

EEN Haarlemmermeer plaatst vraagtekens bij de opmerking dat het huidige organisatiebudget van het programma Duurzaam Haarlemmermeer van € 75.000,00 niet voldoende is. Moet dit worden vermeerderd met € 225.000,00 omdat de raadsverkiezingen zes maanden later plaatsvinden en onze gemeente is gefuseerd met Haarlemmerliede en Spaarnwoude? Voorzitter, hierbij is zuinigheid geboden. Ik hoor hier graag een antwoord op.

Dan kort de Financiële Beschouwingen. Wij zijn positief dat het resultaat van de boekwinst van € 1,3 miljoen terechtkomt in de algemene dekkingsreserve want door de ontwikkelingen van de Omgevingswet laat het beeld van 2019 een tekort zien en die tekorten moeten worden ondersteund uit deze reserve. Maar de kapitaallasten zullen behoorlijk stijgen in de komende jaren. Ook de nettoschuldquote-indicator toont rood en zoals u zelf aangeeft, is dit wel aanleiding tot verhoogde analyse van investeringen en hun resultaat. Maar, wij hebben wel vertrouwen in de financiële positie door het positieve beeld van de lasten, de schuldpositie en onzekere inkomsten.

Het Meerjarenperspectief Investerings geeft een duidelijk beeld over de status en financiële positie en eventuele bedreigingen. Dus hierbij onze complimenten.

Wij willen de eerste ronde afsluiten met onze visie. Geef ruimte en kaders aan voor meningen en kennis van betrokkenen in de polder. Want samenwerken is beter dan repareren van beleid. En investeer gericht met een visie op resultaat! Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel mijnheer Spijker. Het woord is aan mijnheer Beusenberg van SRH.

De heer BEUSENBERG: Dank u voorzitter. Een en al lof voor het college van SRH.

Liet je nou een wind? Nee, echt waar, ik hoorde opeens... Nou ja, sorry. Ik ben gelijk helemaal van mijn stuk. Ik denk 'wat flik jij nou?'

Voorzitter, de voorjaarsrapportage. Voor ons ligt de Voorjaarsrapportage 2017. De voorjaarsrapportage laat een positief resultaat zien, sterker nog, ook het meerjarenbeeld is meer dan positief. Voor de periode 2017-2021 kent het college rond de € 25 miljoen toe aan extra middelen waarvan de helft door het college al is bestemd. De gemeente Haarlemmermeer is volgens het college financieel gezond en de gemeente Haarlemmermeer heeft volgens het college een uitstekend weerstandsvermogen. Uit de stukken blijkt dat de inwoners van de gemeente Haarlemmermeer zich eigenlijk totaal geen zorgen hoeven te maken.

De fractie van SRH is het op dit punt gedeeltelijk eens met de opvatting van het college inzake deze duidelijkheid. SRH is trots op het feit dat ook onze partij de geschiedenis ingaat bij de samenvoeging van de gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude met de gemeente Haarlemmermeer. De fractie van SRH heeft zich net als de rest van de raad samen met de ambtenaren en het college ingezet voor deze doelstelling en om het uiteindelijke resultaat te kunnen behalen.

SRH hinkt ook op twee verschillende gedachten ten aanzien van het huidige en vorige college, aan de ene kant ziet mijn fractie zeer goede vooruitgang in de aanpak van bepaalde dossiers zoals MPG's (t)MPG's, verkeer, zorg enzovoort, zelfs over de aanpak van de ICT is SRH tevreden, ook al heeft de fractievoorzitter daar totaal geen verstand van. Maar aan de andere kant krijgt SRH het beeld van het wegpoetsen van politiek gevoelige dossiers veroorzaakt door inmiddels oud-bestuurders, die elders hun werkzaamheden verrichten. SRH is het er niet mee eens dat we deze mensen ereburger hebben gemaakt van onze mooie gemeente.

De raad had in control moeten zijn, maar wat is geweest, is geweest en de burgers betalen hoogst waarschijnlijk de kosten voor deze ereburgers. En zij waaieren breed lachend en schaamteloos poserend met honkbalpetjes uit over Nederland. Kortom, burgers, ga rustig slapen, want wij, het huidige college van burgemeester en wethouders hebben alles onder controle. Zelfs degenen die ons dienen te controleren. En dat is de huisaccountant en natuurlijk de raad van de gemeente Haarlemmermeer. De accountant moet het doen met de informatie die het college aan de accountant verstrekt en de raad van de gemeente Haarlemmermeer heeft helemaal geen rapporten nodig, zo blijkt, om de controlerende taak uit te voeren, want de raad van Haarlemmermeer gelooft het college op het woord dus hoeven we niet eens de feiten te verstrekken, denkt het college. Bijna de hele raad vaart blind op het woord van het college. Ach, af en toe gaat er wel eens wat fout, zoals bij de Wilhelminahoeve, De Liede, de A4-Zone-West, De Hoek, de Cruquius, de Waterwolf, de Pioniers, het SKWA, BORUS, de A9, want daar hangt nog een rechtszaak aan van, naar ik las in de krant, een schadeclaim van maar € 260 miljoen, dus wat maak je je druk? En dan nog het baggerdepot van 27 ha dat helemaal volgestort is door een bevriende projectontwikkelaar met vervuilde bagger uit Amsterdam. Maar de gemeente krijgt de eer om heel goed op deze zwaar vervuilde bagger uit Amsterdam te passen. De bevriende projectontwikkelaars hebben hiermee gigantisch hun zakken gevuld en de burgers van de gemeente Haarlemmermeer krijgen hoogst waarschijnlijk een gepeperde rekening voor hun kiezen. Hoe is het mogelijk geweest, hoe heeft dit kunnen gebeuren? Is hier sprake van mogelijke fraude, corruptie, doordat de toenmalige bestuurders van de gemeente Haarlemmermeer dit ongestraft lieten gebeuren?

De VOORZITTER: Mijnheer Rip, gaat uw gang.

De heer RIP: Ja, voorzitter, ik zat lang te twifelen of ik het nu wel of niet zou doen. Mijnheer Beusenberg, u schetst hier een beeld dat ook afstraalt op deze gemeenteraad dat buiten elke grens van waarheid of wat dan ook is. Deze gemeenteraad is het juist geweest die de handen ineen heeft geslagen om op een project een raadsenquête in te stellen, dus hoezo dat deze gemeenteraad waar u zelf deel van uitmaakt – en u noemt een trits projecten op, het zal ongetwijfeld heel lang geleden zijn geweest, maar u zet een beeld neer van deze gemeenteraad waar ik verre van weg wil blijven.

De VOORZITTER: Nou, mijnheer Beusenberg?

De heer BEUSENBERG: Voorzitter, dat zou niet kunnen want het was in 2007 dat de HAP, uw partij, mijnheer Rip, vragen heeft gesteld aan het toenmalige college over misstanden in grondtransacties. Die vragen moeten nog steeds beantwoord worden. Dus als u nog iets te vragen heeft kunt u dat nu doen en anders ga ik door met mijn betoog.

Waarom is dit in het verleden door de toenmalige burgers toegestaan? En nogmaals, het kan de burgers in de toekomst heel veel geld gaan kosten, dan heb ik het natuurlijk over die vervulde gronden. Alhoewel er meer vervuilde gronden zijn zoals bij de Hanepoel, en wat ik ook las, op Schiphol. Criminele praktijken als deze zullen in dat geval hoogst waarschijnlijk weer weggepoetst worden onder het mom van 'we moeten naar de toekomst kijken en we moeten ervan leren'. Als het aan SRH ligt, zal dit anders worden aangepakt. In ieder geval op een rechtvaardige manier en dat is dat de vervuiler betaalt. U begrijpt dat de fractie van SRH geen genoegen neemt met minder en zal op een gepast manier omgaan met dit vraagstuk.

Tot slot, voorzitter, gelukkig is er ook sprake van zeer positieve ontwikkelingen in de gemeente Haarlemmermeer want de fractie van SRH heeft besloten om een diepgravend onderzoek te verrichten naar de dossiers van BORUS en het sportcomplex Koning Willem-Alexander, SKWA. Het onderzoek dat in opdracht van het college is uitgevoerd, heeft € 275.000,00 gekost. Het onderzoek dat SRH zal uitvoeren, kost niets, dat doen we helemaal gratis en ik vraag hierbij aan de collega-raadsleden mij daarin te steunen, en zo niet, doe ik het zelf.

De politieke partij SRH is opgericht om zaken aan de kaak te stellen en niet te verdoezelen en het college te controleren en niet te geloven, gewoon controleren. Controle hoeft geen wantrouwen te zijn maar we willen het gewoon zien. De fractie van SRH is dus niet gekozen om te geloven, maar om te controleren en heeft één vraag aan het college. Is het college bereid om alle voorhanden zijnde stukken van de dossiers BORUS en het SKWA aan de fractie van SRH beschikbaar te stellen, want als het college daarmee instemt, is de motie van SRH niet nodig.

Dank u wel voorzitter.

De VOORZITTER: Dank u wel mijnheer Beusenberg. Het woord is aan de fractie van de CDVP, mevrouw Van der Helm.

Mevrouw VAN DER HELM: Beste belangstellenden, thuis en hier, collega's, college en voorzitter.

De Algemene Beschouwingen, Financiële Beschouwingen en Voorjaarsrapportage 2017 beleven we in tropische sferen, de zon schijnt, het leven lacht ons toe, men bakt het bruin. Kortom, de voorjaarsnota is prachtig, het huishoudboekje is op orde en de participatiesamenleving is een feit. De CDVP erkent dat er zeker kansen liggen in deze vorm van samenleven, maar ondanks alle positieve warme gevoelens is hier en daar wel verschraling opgetreden.

Door de landelijke overheid werd het ene na het andere beleidsterrein doorgeschoven naar de gemeente, niet omdat het kan, maar omdat het moet. Bezuinigingsmaatregelen dus. De transitie van het Sociaal Domein hebben we gehad en in 2019 komt de Omgevingswet naar ons toe. Dat vraagt van ons als gemeentebestuur, college en raad dus, creativiteit en voortvarendheid om met minder geld de zorgen weg te nemen en de belangen van onze inwoners te behartigen en te wegen. Maar het

vraagt ook van onze inwoners betrokkenheid en creativiteit met wat werkelijk kan en wat anders moet. En creatief zijn we met zijn allen gebleken, maar een aspect waar het telkens weer op stuk loopt, is de communicatie. Een voorbeeld. De CDVP heeft in haar eerste Algemene Beschouwingen van 2013 aandacht gevraagd voor meer communicatie rond bestemmingsplannen. Inwoners wisten onvoldoende tot wanneer ze mochten reageren, inspreken of participeren. Nu moet ik het college nageven dat daarop een inspanningsverplichting is gedaan. Maar hoe zit het met de communicatie rond wijzigingen nadat de bestemmingsplannen zijn vastgesteld? Als voorbeeld heb ik de komst van het transformatorstation in Rijsenhout. Met de nieuwe Omgevingswet voor de deur zal het er niet gemakkelijker op worden alle partijen te horen en te informeren. En hoe pak ik als raadslied na vaststelling van de Omgevingsvisie en het omgevingsplan mijn rol op? Is er nog een rol voor mij in het voorbeeld van de Omgevingswet als die vastgesteld is?

Nadat het dualisme zo'n kleine vijftien jaar geleden zijn intreden deed, waarbij de raad in grote lijnen de kaders vaststelt en controleert, schuiven we meer en meer het vaststellen van deze kaders door naar onze inwoners. Dat is even wennen voor dit raadslied. Niet zozeer dat ik uit control ben maar meer hoe ik gezamenlijk met mensen, onze inwoners moet optrekken. Van representatieve democratie naar participatieve democratie. Het is al door een collega gezegd. Het wordt er niet makkelijker op. Hoofddorp-Centraal stond en staat nog in de kinderschoenen op weg naar participatie. Het is ook al gezegd, de burger centraal. Participatie is meedoen, meedenken en meebeslissen, dus als die inwoner iets onderneemt, gaan we hem niet belemmeren met regelgeving en leges. Hiervoor hebben we een motie gemaakt waarbij we hopen dat collega's ons zullen steunen.

Wat wel in control is, en dat is verheugend nieuws na een periode van veel gedoe rond de jaarstukken 2014 en 2015, is het gemeentelijk apparaat dat met het programma DinC, Duurzaam in Control, aardig uit de voeten kan. De rust lijkt teruggekeerd op het raadhuis binnen het gemeentelijk apparaat. Dank aan alle betrokken partijen die dat mogelijk hebben gemaakt.

Maar dan, zaken die aandacht behoeven. Het maaibeleid, de korting op de huishoudelijk hulp, het is al gezegd, de bekende voucherregeling. Hier dienen we een motie voor in. Een meldpunt zodat onze inwoners met elkaar van gedachten kunnen wisselen en informatie kunnen ophalen. Nog een greep, waarom is in de evaluatie van de mantelzorgwaardering de mogelijkheid niet gegrepen om aan inwoners uit te leggen hoe de ondersteuning aan mantelzorgers door mantelzorg en meer wordt gegeven? Wanneer komt dat deel van de evaluatie?

Wonen, dat is al gezegd, we zien daar ook het belang in om meer te bouwen, vooral sociale huurwoningen. Eigen Haard is een tweede coöperatie die onze gemeente mogelijk andere mogelijkheden gaat bieden voor deze groep en ook van het energieneutraal bouwen zijn we voorstander.

Dan werken. Ik zie niets in beloning voor naar het werk gaan. Ik zie niets in het idee dat je bovenop een uitkering loon mag hebben omdat je mag werken. Is een uitkering niet een sociaal vangnet voor het niet hebben van werk? En hopelijk een tijdelijke maatregel?

Economie, ondernemers, die gun ik een goed ondernemersklimaat, of ze nu commercieel bezig zijn of een non-profitorganisatie zijn. Daarom vragen we via een motie om non-profitorganisaties niet vergunningplichtig te maken in bepaalde gevallen. We hebben al wat mogelijkheden.

Dan de voorjaarsrapportage. Het meerjarenbeeld is sluitend gemaakt met een greep uit de algemene reserve. Creatief opgelost, dat wordt later weer gecorrigeerd. Ook goed. Lasten voor de inwoners blijven gelijk, rekening houdend met de inflatie, dat kan onze instemming hebben. En het MPI, het is al gezegd, het is het tweede jaar, is beter ingericht en een duidelijk instrument. Deze fractie vindt dat deze voorjaarsrapportage lekker dun is, dus daar kunnen we mee uit de voeten. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel mevrouw Van der Helm. Het woord is aan mevrouw Van der Veer.

Mevrouw VAN DER VEER: Voorzitter, de raad is de schatbewaarder van onze gemeente. Dus het moet maar eens duidelijk gezegd worden: het vertrouwen in dit college neemt af, is dit jaar gedaald tot

een historisch dieptepunt. Onlangs zat de raadzaal vol, de burgerzaal vol, de trappen vol. Met ontevreden burgers. De Dorpsraad Rijsenhout zegde het vertrouwen op. De Dorpsraad Abbenes voelt zich bestuurd vanuit Hoofddorp en niet door mensen uit Abbenes. Er is een mega-actieve dorpsraad in Badhoevedorp, terwijl de fractievoorzitter van de coalitiepartij HAP, die gaat over participatie, uitspreekt dat hij het geklaag over een gebrek aan inspraak zat is. De gebiedsmanager aldaar plaatst dit ook nog eens op Twitter. De Dorpsraad Aalsmeerderbrug is zwaar ontevreden omdat er niet gehandhaafd wordt op schrootboten. Voorzitter, ik kan zo nog wel even doorgaan. Het college denkt dit ongenoegen te kunnen afkopen. Bijvoorbeeld een leefbaarheidsfonds voor Rijsenhout.

De VOORZITTER: Mijnheer Rip wil u iets vragen.

De heer RIP: Nou voorzitter, ik wil mevrouw Van der Veer een glaasje water aanbieden in plaats van azijn want ik heb het idee dat ze te veel azijn heeft gehad, dus als u mij toestaat een glaasje water te brengen? Dan ben ik al heel blij.

De VOORZITTER: Mevrouw Van der Veer, u kunt voortgaan met uw betoog.

Mevrouw VAN DER VEER: Ik ben blij dat mijnheer Rip niet spuit en ik aanvaard het water onder dankzegging.

Ik ga graag verder. Het college denkt dit ongenoegen te kunnen afkopen. Bijvoorbeeld een leefbaarheidsfonds voor Rijsenhout. Niet op verzoek van onze inwoners, maar als doekje voor het bloeden. Haarlemmermeer trapt daar niet meer in!

Wat Lid van der Veer van Politiek STERK betreft, is het genoeg, gaan we structureel ingrijpen in ons participatiebeleid. Want voorzitter, waar wij als gemeente echt fout zitten is het uit handen geven van het organiseren van participatie aan belanghebbende partijen. Partijen die er belang bij hebben dat hun initiatief doorgang zal vinden. Om een zuiver participatietraject te garanderen moet de gemeente zelf de regie houden en dit niet mandateren aan belanghebbenden. Vandaar dat we de motie indienen, Geen Participatievodje, houd het zelf in het snotje.

Naar onze mening moeten we transformeren van een aanbodgerichte naar een vraaggerichte organisatie. De gemeente faciliteert, verbindt en deelt kennis. Dat vergt een andere manier van werken. Niet eerst bepalen dat een plantsoen gerenoveerd moet worden en vervolgens inwoners uit drie bomen laten kiezen. Niet eerst bepalen dat een speeltuin vergroot moet worden, en vervolgens de inwoners uit drie plannen laten kiezen. Voorzitter, onze inwoners weten zelf wat zij willen. Het zijn hun straten, hun parken. Laten we nu eens echt gebruikmaken van hun kennis in plaats van iedere keer maar weer opstand van inwoners af te wachten. Want voorzitter, dat kunnen we voorkomen door vooraf goed de inwoners te betrekken bij ideeën van ons bestuur.

Voorzitter, zo'n andere manier van samenwerken is geheel in lijn met de komende eisen die de nieuwe Omgevingswet daaraan stelt. Ook daar moet vooraf de mening van de betrokkenen bekend worden voordat een traject kan worden ingezet. Hoe deze nieuwe aanpak zou uitwerken in de praktijk? Als voorbeeld Rijsenhout. Eerst bewoners consulteren, dan juridisch toetsen en pas dan besluiten verder te gaan met een traject voor een transformatorstation. Daarmee betrek je de inwoners dus al in het eerste stadium van zo'n proces. En weeg je hun belangen nog voordat het proces van locatiebepaling wordt ingezet.

Dat vergt een open houding van het bestuur. Motiveer waarom je input van bewoners wel of niet overneemt, zoals bij zienswijzen van burgers bij een bestemmingsplan. Dit komt integriteit van het bestuur ten goede. Zo wordt transparant wat de afwegingen zijn geweest en hoe het bestuur tot een besluit is gekomen. Voorzitter, we mogen concluderen dat onze inwoners hier al klaar voor zijn. Nu nog wijzelf. De raad, het bestuur, de politiek.

Haarlemmermeer is toe aan nieuwe politiek. Een reden voor het bestaan van mijn partij. Nieuwe politiek waarin het realiteitsgehalte weer voorop komt te staan, waarin volksvertegenwoordigers hun

werk doen, in plaats van veel te vaak afwezig zijn, aan spookraadsleden hebben onze inwoners niets. Politiek waarbij een praktijktoets voorrang krijgt op tekentafelplannen. Waarin de behoefte leidend is en niet de zak met geld of de egokick van de portefeuillehouder. Waarin geen ruimte is voor luchtftietserij op het gebied van duurzaamheid waarvan we niet weten hoe mooie college-ambities uitpakken in resultaten op lange termijn omdat kortetermijndoelen soms wel soms niet worden behaald, maar ondertussen wel tientallen kapitaalintensieve plannen zijn gestart. Wat ons betreft voorzitter, moet de focus liggen op haalbaarheid van duurzaamheidsplannen op lange termijn. Met welke plannen behaal je je doelstelling? Geef dáár de nodige aandacht aan. Maak hiervan een goede analyse, presenteer die aan de raad en laat ons beslissen op realisme in plaats van op idealisme van de portefeuillehouder.

Ik zie mijn vriend weer komen.

De VOORZITTER: Mijnheer Rip.

De heer RIP: Voorzitter, het glaasje water heeft niet helemaal gewerkt heb ik het idee. U zegt twee dingen. U noemt een politieke partij die ik volgens mij de afgelopen drie jaar nog niet gehoord heb in deze zaal en u had het over spookraadsleden. Daar heb ik graag naam en rugnummer bij want dit zijn van de loze, holle kreten. Dat is voor de beeldvorming naar onze inwoners toch ook niet goed, dat ze denken dat er spookraadsleden zijn. Tenzij u uzelf bedoelt, maar dan hoeft u dat niet nader toe te lichten.

De VOORZITTER: Mevrouw Van der Veer.

Mevrouw VAN DER VEER: Voorzitter, dan geef ik uiteraard wel graag een toelichting. Mijnheer Rip, u weet dat ik hier als eenmanspartij iedere raad aanwezig ben en dat ik het zelfs vervelend vind dat ik niet aan alle sessies kan deelnemen omdat er parallelsessies zijn en u weet dondersgoed wie ik daarmee bedoel en als u dat niet weet, mag u het glaasje water terug, misschien dat uw herinnering dan weer naar boven komt.

Voorzitter, ik ga graag verder.

De VOORZITTER: Ik denk dat mijnheer Beusenbergh nog een vraag voor u heeft. Gaat uw gang.

De heer BEUSENBERG: Dank u voorzitter, dat hoeft u niet allen te denken, dat is wel zeker. Mevrouw Van der Veer, zoals u weet ben ik rugpatiënt en ik kan wel eens, en in bepaalde perioden regelmatig, niet bij een vergadering aanwezig zijn. Maar doet u dan erop dat ik een spookraadslid ben?

De VOORZITTER: Mevrouw Van der Veer.

Mevrouw VAN DER VEER: Wat ik bedoeld heb te zeggen, mijnheer Beusenbergh, is dat mijnheer Rip het idee had dat ik mijzelf bedoelde als spookraadslid, maar ik juist iedere vergadering hier aanwezig ben. Dus ik heb het over mezelf gehad.

De heer BEUSENBERG: Ik ben het spoor bijster, dank u.

De VOORZITTER: Mijnheer Rip nog. Gaat uw gang.

De heer RIP: Ik denk dat het glaasje water een glaasje jenever moet worden! Even zonder dollen, u had het over spookraadsleden en als u dat zomaar roept en het gaat de hele Haarlemmermeer rond, vind ik dat een slecht beeld en als u het concreet wilt maken, zou dat voor een hoop inwoners duidelijkheid verschaffen. Dat is wat ik vraag. U geeft geen antwoord op mijn vraag. Als dat de

drijfveer is van uw nieuwe politieke partij, hebben de inwoners er niet zoveel aan, als u vragen probeert te ontwijken.

De VOORZITTER: Mevrouw Mulder, gaat uw gang.

Mevrouw MULDER: Voorzitter, ik denk dat ik maar een punt van orde inbreng nu bij mijn collega-raadsleden. Als wij willen discussiëren met elkaar over op welke wijze de raadsleden hier daadwerkelijk als democratisch gekozen raadslid hun achterban willen vertegenwoordigen, vind ik dat we dat debat maar een keer in openheid moeten aangaan, maar ik weet niet of vanavond het meest geschikte moment is. Ik doe hierbij een oproep voor een sessie om dat maar eens te bespreken met elkaar want dit onderhuids afrekenen naar elkaar, vind ik niet correct. Dan in alle openheid met elkaar bespreken in hoeverre wij vinden, net als in de Tweede Kamer, hoe de democratie hier in de gemeente geregeld moet worden.

De VOORZITTER: Volgens mij heeft mevrouw Van der Veer net al aangegeven waar ze op doelde. Ik geef haar de gelegenheid dat nog een keer te herhalen. Als het gaat om het debat over normen en waarden en waar we onszelf als raadsleden aan houden, hebben we al de afspraak dat iets wordt voorbereid onder andere in samenwerking met mevrouw Mulder, want dat debat moet zeker worden gevoerd. Ik kan u niet verbieden om daar vanavond iets over te zeggen, maar ik wil graag mevrouw Van der Veer de gelegenheid geven om haar passage die ging over spookraadsleden even toe te lichten. Gaat uw gang.

Mevrouw VAN DER VEER: Ik heb daar eigenlijk helemaal geen behoefte aan, voorzitter. Dat is niet omdat ik dat niet wil, maar omdat in vorige bijdragen ook niet werd gevraagd naar dit soort omstandigheden dus ik doe dat ook niet. Ik ga graag verder met mijn betoog.

De VOORZITTER: Dan heb ik wel behoefte als uw voorzitter om even te weten of ik het goed heb begrepen. Net voor de laatste interrupties hoorde ik u zeggen dat u uzelf bedoeld had als spookraadslid. Dat klopt?

Mevrouw VAN DER VEER: Nee, zeker niet, dat heeft u verkeerd begrepen.

De VOORZITTER: Dan ben ik ook volledig het spoor bijster. Waarvan akte.

Mevrouw VAN DER VEER: Dan ga ik toch nog een poging doen want dat zou ik heel vervelend vinden, voorzitter. Dat is uiteraard niet mijn bedoeling, ik heb juist geprobeerd te zeggen dat ik dat niet ben omdat ik juist aanwezig ben bij iedere vergadering en bij iedere sessie, waar mogelijk, een bijdrage lever en dat ik weet dat er andere leden in deze raad zijn die dat niet zo uitvoeren zoals ik dat doe.

De VOORZITTER: Dan wil ik u voor de toekomst oproepen om als het over dit soort zaken gaat, als u deze beschuldigingen wilt uiten, u ook duidelijk uit te spreken wie u bedoelt want anders laat u uw collega's en de voorzitter en het publiek in verwarring achter.

Mevrouw VAN DER VEER: Dan heb ik een vraag aan u en dat is waarom u dan in vorige bijdragen die oproep niet heeft gedaan. Toen ging het ook over collega's in de raad en als ik er dan wat van zeg, komt u met deze vraag. Dat bevreemdt mij.

De VOORZITTER: Ik kan me niet herinneren dat we eerder een discussie hebben gehad over spookraadsleden en die ga ik ook niet verder voeren want u heeft iets opgeworpen waarvan ik

constateer dat u daar verder niets mee doet.

Ik stel voor dat u voortgaat met uw betoog. Nee, mevrouw Van der Helm, dat betekent dat mevrouw Van der Veer nu door kan gaan met haar betoog.

Mevrouw VAN DER VEER: Dank u voorzitter. Ik heb het gehad over de duurzaamheidsplannen op de lange termijn en dat ik graag zou zien dat die worden meegenomen in de doelstelling en dat we op basis van realisme, in plaats van op idealisme, de doelstelling en plannen beoordelen.

Voorzitter, op dat gebied heb ik weinig hoop op een meer realistische houding van de portefeuillehouder. Daar moeten we hem een beetje mee helpen, zeg maar. Reden waarom ik een beroep doe op mijn collega-raadsleden om in het vervolg ieder nieuw duurzaamheidsplan langs de meetlat van realisme en langetermijnresultaat te leggen.

Voorzitter, ik vind het ook jammer dat we inwoners niet meer betrekken bij onze gemeentelijk financiën. Haal ideeën op en laat inwoners tips geven over het terugdringen van de schuldenpositie van onze gemeente. Leg uit wat voor consequenties plannen hebben. Ook hier geldt: haal de wensen van de burgers op. Naast dat burgerparticipatie ideeën oplevert, zal dit ook meer begrip creëren voor bezuinigingen. Hiertoe dienen wij de motie in Help Derk met zijn financiële Werk, die wordt mede ingediend door EEN Haarlemmermeer.

We moeten onze schuldenpositie terugbrengen! Het kost goud geld ondanks de lage rentestand. Dit zou een topprioriteit voor het college moeten zijn. De nettoschuldquote is te hoog. Het is noodzakelijk te sturen op niet-rendabele investeringen, minder te investeren, reserves op te bouwen voor toekomstige investeringen en scherper te prioriteren en budgetteren.

Opnieuw wordt een krediet aangevraagd van € 7,4 miljoen. Heeft u allemaal wel in beeld wat dat betekent? In 2017 betaalt Haarlemmermeer bijna € 43 miljoen aan totale afschrijvingen en rente op leningen. Dat is iets meer dan € 120.000,00 per dag! Wij zijn sterk voor significant terugbrengen van de schuldenlast en daarmee de financiële positie van Haarlemmermeer nog meer gezond te maken voordat we weer volop gaan uitgeven.

In dat kader voorzitter, kan ik alvast verklappen dat we kredietaanvragen rond de huisvesting van scholen en vervanging van bruggen extra kritisch zullen beoordelen, op noodzaak en op timing. Want van uitstel hoeft niet altijd afstel te komen, maar kan wel voordeel opleveren op de staande begroting.

STERK rentmeesterschap is kijken naar de toekomst.

Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel, mevrouw Van der Veer. Dan zijn we aan het einde van de eerste termijn inbreng van uw raad Algemene en Financiële Beschouwingen. Ik kijk nog even naar de VVD-fractie, u heeft in ieder geval digitaal aangekondigd met een amendement te komen samen met het CDA voor wat betreft de Strategische Agenda van de Raad. Is dat wel of niet ingediend nu, mijnheer Kuipers?

De heer KUIPERS: Ik meende dat u zelf aan het begin van de vergadering een motie over de Vervoerregio aankondigde en een amendement op de SAR. Dus toen heb ik het maar niet gedaan. Ik dacht u doet het voor mij, dat is handig.

De VOORZITTER: Ja, dat is heel goed, daar heeft u gelijk in, dat heb ik inderdaad gezegd. Dan zijn er twee amendementen op de SAR ingediend en de moties heeft u allen ook gehad ondertussen. Mijnheer Rip?

De heer RIP: Voorzitter, ik wil graag een check op wat wij hebben ingediend. Klopt het dat de motie Slimme stad is ingediend? Anders bij dezen.

De VOORZITTER: Die is ingediend.

De heer RIP: En wij hebben ook een amendement op de SAR.

De VOORZITTER: Dat is het amendement Slimme stad.

De heer RIP: Oké, dank u.

De VOORZITTER: Die zijn allemaal ingediend. Voorzien is dat de vergadering om 16.15 uur wordt hervat met het antwoord van het college in eerste termijn. De vergadering is geschorst.

Schorsing

Reactie College

De VOORZITTER: Dames en heren, de vergadering is hervat. Antwoord van het college in eerste termijn. Het woord is aan wethouder Reneman.

Wethouder RENEMAN: Voorzitter, dank u wel. Voor u ligt inderdaad een keurige voorjaarsrapportage, ontspannen, het beeld is gezond, solide, we kunnen met elkaar in financiële zin goed de toekomst tegemoet en ik ben blij dat u dat allemaal heeft gezien en dat we op die grond met elkaar de komende politieke tijd tegemoet gaan.

Het is fijn dat geld een middel is, en niet onze grootste zorg. Het is mooi dat we het er dan over kunnen hebben wat we dan met dat geld willen doen.

Je kunt ontspannen zijn, en solide, maar het is niet zo dat het niet onze voortdurende aandacht verdient hoe wij de toekomst ingaan. De heer Noomen zei dat ook al en een aantal van u heeft ook verwezen naar de schuldenpositie die we hebben. We zullen met elkaar voortdurend goede keuzes moeten maken. Er is ruimte om goede keuzes te maken, er is ook ruimte om keuzes te maken die niet meteen onze samenleving raken, maar we moeten wel keuzes maken. Het is niet zo dat we genoeg geld hebben om alles maar te kunnen doen.

Ten aanzien van de schuldenpositie zei D66 'we moeten ons niet blind staren op de schuldquote'. Ik denk dat dat terecht is. De omvang van de schuld is niet het enige waar we naar moeten kijken, maar tegelijkertijd moeten we wel kijken naar de omvang van de schuld. Want als we te veel schulden nu maken, wordt de investeringsruimte van toekomstige generaties aanzienlijk kleiner. En we lopen op de lange termijn risico's. Dat is niet de enige parameter, maar wel een parameter waar we naar moeten kijken. Ik vind zelf dat we in het huidige tijdsgewricht voortdurend naar die parameter moeten kijken en ook permanent moeten komen met voorstellen waarin we proberen om de schuldenlast niet te veel op te laten lopen en zelfs een beetje te verkleinen. Dat betekent ook dat we in het kader van het Integraal Huisvestingsplan van het onderwijs, maar ook in het kader van het Huis van HLMRmeer met elkaar voorstellen moeten doen die ook de schuldenlastontwikkeling ontzien.

De vraag van de VVD over de brugbediening past ook in de manier waarop je moet kijken naar de begroting als je in de toekomst de schuldenpositie minder wilt laten toenemen. Nu hebben we vervangingsinvesteringen die steeds terugkomen, en dat zien we als investeringen. Dat zijn ook als het gaat om die brugbediening in fysieke zin investeringen, maar misschien moeten we niet meer dit soort dingen zelf doen, investeren en vervangen, maar moeten we veel meer gaan kijken hoe we total cost of ownership, beheer en onderhoud, bij elkaar kunnen brengen in investeringen. Zodat we meer in huuromstandigheden zijn, dan dat we in de omstandigheid zijn dat we dingen zelf hebben. Mevrouw Steffens en de heer Nederstigt en ik zijn ook ermee bezig te kijken hoe we op die manier stappen kunnen zetten om op een andere manier om te kunnen gaan met ons beheer en onderhoud en onze begroting. Dus het was een kleine vraag, maar er gaat een grote wereld achter schuil. Ik denk dat we dat soort stappen met z'n allen moeten nemen. Als dat er soms toe leidt dat je in de exploitatie iets

meer geld kwijt bent dan als je het helemaal zelf zou doen, is dat volgens mij een prijs die je prima kunt betalen.

Als we kijken naar de leges, zijn er twee moties over leges. Eentje over leges van paspoorten, daar vrees ik dat er te makkelijk wordt gedacht dat we geld overhouden met die leges. Het is nu zo dat we gemiddeld genomen 70% kostendekkendheid hebben op de leges. Dat geldt ook voor de paspoorten. En het feit dat het rijk ons minder kosten in rekening brengt, betekent nog steeds dat de kostendekkendheid van de leges van de paspoorten verder naar beneden gaat. Dus het is helemaal niet zo dat we daar geld aan overhouden, sterker nog, verreweg de meeste leges hebben het probleem dat we ze niet kostendekkend krijgen, dat we er meer geld aan kwijt zijn dan dat we eraan uitgeven, wat betekent dat er nergens ruimte is om die tarieven naar beneden te krijgen. Het collegeakkoord zegt ook dat we de kostendekkendheid van de leges willen handhaven. Het is in zichzelf al een opdracht om dat te doen zonder dat we de leges voor de burgers laten toenemen. Dat betekent dat we efficiëncymaatregelen moeten nemen en moeten benchmarken en zoals ik heb afgesproken met de raad gaan we u aan het eind van dit jaar ook nog een keer bij de nieuwe legesverordening laten zien hoe wij in termen van kostenefficiëntie presteren ten opzichte van andere gemeenten. Dan gaan we het nog een keer hebben over de legesverordening.

De VOORZITTER: Mijnheer Rip heeft een vraag.

De heer RIP: Ja, voorzitter, het staat echt zo in de jaarrekening. U heeft budget overgehouden en het vrijgefallen budget, dat staat er letterlijk in. Dan zeg ik 'wacht even, de kosten voor die paspoorten zijn blijkbaar iets lager dan wat u neerzet, want u hangt gewoon aan het maximale tarief en dat is helemaal niet nodig'. Dus als u zelf erin schrijft dat u een vrijgekomen bedrag heeft op deze paspoorten en rijbewijzen, moeten we dat terug laten vloeien. Want in Stadskanaal produceren ze ook een paspoort dat veel goedkoper is. Helemaal niet nodig!

De VOORZITTER: Wethouder.

Wethouder RENEMAN: U maakt toch echt een vergissing, in de jaarrekening hebben we geld overgehouden ten opzichte van een raming, waarin de kostendekkendheid al niet 100% was. We hadden al een verlies ingecalculeerd in de begroting omdat we zeker weten, net zoals Stadskanaal, dat we met het maximale tarief niet uitkomen. Er is echt maar een handjevol gemeenten dat met paspoorten niet op het maximale tarief zit. Volgens mij maakt u daar een vergissing.

Ten aanzien van de CDVP-motie Leges van de baan. De CDVP stelt voor om legeskosten niet door te berekenen naar instellingen die non-profit zijn. Op zich is het een charmante gedachte, als je zegt 'ik heb een maatschappelijke activiteit, die subsidieer ik toch, dan is het een beetje raar als ik daar leges op hef'. Maar we hebben met elkaar afgesproken dat we niet meer indirect subsidiëren. We subsidiëren rechtstreeks, dat houdt de transparantie van het subsidie-instrumentarium overeind en dan weten we ook precies welke kosten er zijn. Dus het doorberekenen van leges is heel goed, maar ze moeten daarna wel gesubsidieerd worden voor die maatschappelijke activiteit die we willen hebben. Want anders maakt je het natuurlijk te duur voor de maatschappelijke activiteiten.

De VOORZITTER: Mevrouw Van der Helm, gaat uw gang.

Mevrouw VAN DER HELM: Dank u voorzitter, het gekke is dat we dat wel doen als iemand bijvoorbeeld een straatfeest of een buurtbarbecue enzovoorts organiseert, die hoeven dat dan alleen te melden en geen vergunning aan te vragen. Dus ik denk 'als we daarin coulant zijn, waarom ook niet bij de non-profits verder uitbreiden?'

De VOORZITTER: Wethouder.

Wethouder RENEMAN: Ik val terug op het antwoord dat ik net heb gegeven; omdat het intransparant is. Bij een buurtfeest waarvoor geen omgevingsvergunning hoeft te worden aangevraagd, hoeven geen leges te worden betaald omdat die ook niet noodzakelijk zijn. Hebben ze iets waarvoor ze wel leges moeten aanvragen, dan kunnen ze subsidie aanvragen waarmee ze ook weer die leges kunnen betalen en dat houdt alles transparant en traceerbaar.

De VOORZITTER: Mevrouw Van der Helm.

Mevrouw VAN DER HELM: Maar als ze voor die andere activiteiten van die non-profits ook geen vergunning hoeven aan te vragen, dan zijn ze ook niet legesplichtig. Het is een beetje kip-eiverhaal. De vraag is: kunnen we dat ook doen? Kunnen we dat voor elkaar krijgen?

De VOORZITTER: Wethouder.

Wethouder RENEMAN: Ik ga het niet voor de derde keer herhalen, volgens mij is mijn antwoord heel helder.

Voorzitter, de heer Noomen vroeg zich nog af of het verstandig is om indexatie van subsidies te doen. De afgelopen twee jaar hebben we indexaties gedeeltelijk of helemaal niet gedaan als deel van de bezuinigingen die we in het kader van de herijking subsidies hebben gedaan. Het leek ons verstandig om gegeven het feit dat we het nu ook kunnen lijden, ook die partijen wel te compenseren en het leidt inderdaad tot een min in het meerjarenbeeld. We hadden het ook niet kunnen doen, maar we konden het meerjarenbeeld hiermee opvangen.

Dan de toeristenbelasting. De VVD vraagt 'het feit dat we nu geld overhouden ten opzichte van de raming in de toeristenbelasting, is dat niet een goede reden om wat meer te doen aan citymarketing?' Ik vind het nooit een goed idee om inkomstenstromen te verbinden met uitgavenstromen, maar de afgelopen jaren bleef de toeristenbelasting regelmatig achter bij de ramingen en dat ging om miljoenen. Dus hadden we geen citymarketing meer gehad als we die koppeling hadden gemaakt. Dus ik vind dat niet zo'n goed idee.

Over Haarlemmerliede en Spaarnwoude vraagt de VVD zich af, hoe zit dat nu eigenlijk, hoe houden we elkaar in de gaten? In het kader van de fusieprocedure heeft de provincie een uitgebreide taak gekregen om ons te controleren in de financiële beslissingen die we nemen. Dat is om te voorkomen dat de ene gemeente gaat lopen potverteren en de ander met de ellende zit. Het is ook zo dat we over en weer elkaars financiële beslissingen accorderen in dat proces, dus we zitten daar ook bovenop. Specifiek over die asbestkwestie, ik begrijp dat de gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude nu voornemens is dat terug te verdienen in een grex die ze daarop hebben lopen.

De verhoging van het subsidieplafond voor de statushouders is een rechtstreeks gevolg van een subsidieregeling die we hebben gekregen van het rijk, dus we hebben dat plafond verhoogd omdat we meer geld kregen van het rijk en ook voornemens zijn dat uit te geven.

De heer Rip, maar ook D66, verwees naar de verkeersproblemen die we hebben in dubbeldorpen en over een aantal daarvan, mijnheer Koomen zei het al, gaan we het ongetwijfeld hebben met elkaar de komende tijd. Dat gaan we zeker doen en er komen ook concrete aanleidingen om dat te doen. Daar verheug ik me ook op want ik heb met verkeer en vervoer al vaker meegemaakt dat als wij in deze raad, als politieke partijen en college, en met name politieke partijen die evenknieën hebben in andere gemeenten, een heel eind kunnen komen. Ik verwijs nog maar even naar de Sloterbrug waar we ook met elkaar heel ver zijn gekomen dus ik verheug me daarop.

Onafhankelijk Liberaal vraagt 'waarom heb ik niets gelezen over Televerde in de voorjaarsnota?' Daar is nu niets over te melden. Er komt een brief over Televerde zodra we alle bescheiden binnen hebben en mevrouw Sedee heeft al gevraagd die bescheiden in te kunnen zien. Dat gaat ook gebeuren, dat komt naar u toe. Dan krijgt u ook een toelichting op de laatste stand van zaken met betrekking tot

Televerde en u zult merken dat we daar verder niet zoveel over te vertellen hebben.

Dan Help Derk met zijn financiële werk, ik voel me echt dagelijks gesteund door u in mijn financiële werk, dus daar dank voor. Er is wel heel veel ervaring met... o, mevrouw Van der Veer is er nu niet, het spookraadslid?...

De VOORZITTER: Ze is in de burgerzaal.

Wethouder RENEMAN: Er is wel heel veel ervaring met het ophalen van ideeën over en participatie bij de financiële begroting. Over het algemeen is dat heel erg onbevredigend want je moet wel heel veel communicatie en kennisuitwisseling hebben, wil dat tot zinvolle voorstellen leiden. U weet zelf hoe moeilijk het is om een begrotingsverandering voor te stellen in deze raad en u wordt daarbij nog geholpen. Meestal is het zo: of het kost heel veel geld en dan leidt het toch niet tot wat je wilt hebben, of je doet het niet zo goed en dan gooi je eigenlijk gewoon geld over de balk dus ik vind het niet zo'n heel goed idee.

Voorzitter, dan kijk ik nog even heel snel of ik nog iets te vertellen heb nu. Ik laat de vloer aan mijn collega's.

De VOORZITTER: Dank u wel. Het woord is aan wethouder Nederstigt.

Wethouder NEDERSTIGT: Voorzitter, dank u wel, zoals mijn collega al zei, het is een ontspannen nota. Dat betekent dat de raad ook een aantal vragen heeft gesteld waarop bij mij in ieder geval het antwoord zal zijn 'we zijn met een product bezig en dat komt er zeer binnenkort aan'. Dat wil niet zeggen dat ik de vraag niet serieus neem, maar dat is wel even een korte uitleg van tevoren.

De VVD heeft gevraagd meer in te zetten op het gebied van herstructurering van de bedrijventerreinen. We zetten ons al behoorlijk in en we hebben daar ook een programma voor en we hebben de laatste tijd een aantal bedrijventerreinen in ieder geval flink aangepakt. Ik memoreer eventjes, het bedrijventerrein De Liede, De Hoek, en we steken nu ook heel veel tijd, aandacht en ook geld in het bedrijventerrein De Weeren. Dat doen we niet alleen, maar samen met de provincie. Mijn conclusie zou zijn: we zijn aardig op schema en versnelling vinden we niet heel erg aan de orde. Daar waar dat wel aan de orde is, kunnen we er in ieder geval over praten en wij informeren u ook daarover, in de BVR Kantoren en Bedrijven.

De VVD had het ook over de focus op duurzaamheid en draagt een aantal speerpunten aan, zijnde CO₂-reductie, energie en transitie naar de circulaire economie. Deze opmerking is al een aantal keren gehoord en we hebben dat ook uitvoerig aan de orde gehad tijdens de bespreking van het rekenkameronderzoek en we zullen ook binnenkort, nog voor het reces, het jaarplan voor 2018 aan u doen toekomen en dan kunnen we daarover praten kort na de zomervakantie en eventueel nog een verdere focus daarop aanbrengen. Dat zijn ook dingen voor de korte termijn, maar ook voor de lange termijn.

GroenLinks vraagt of we de afvalproef zo snel mogelijk kunnen uitrollen naar de rest van de gemeente. We hebben onlangs een raadsbrief hierover gestuurd en we hebben ook het hele actieplan al eerder dit jaar met u gedeeld. We hebben drie gebieden uitgezocht, dat zijn gebieden waarin we ondergronds inzamelen, met rolcontainers, en in hoogbouw. We leren van de proeven, ook al doende, en we hebben ook op een locatie de proef samen met de inwoners bijgesteld en dat gaan we nu evalueren. Dan gaan we met de raad en de rest van de inwoners in gesprek voor een definitief verhaal. Ja, we gaan proberen deze proef verder uit te rollen, maar dat doen we in samenspraak en met de resultaten in de hand.

Dan heeft GroenLinks het over 'water moet als thema nadrukkelijker opgepakt worden'. Ik denk dat we dat doen. Water is een van de drie thema's die we in ons duurzaamheidsbeleid centraal hebben gesteld. En ik wil GroenLinks nog meegeven dat we als eerste en enige vooralsnog in ons hoogheemraadschap een Integraal Waterplan hebben. Om dit goed te kunnen uitvoeren, hebben we

ons gefocust op drie punten; voorkomen van wateroverlast, voorkomen van watertekorten en het verbeteren van de waterkwaliteit en energie. Dat laatste monitoren we al geruime tijd dus het heeft in ieder geval onze aandacht, maar het blijft een belangrijk punt want het wordt eerder moeilijker om dit voor elkaar te kunnen blijven krijgen boksen dan makkelijker. Maar het heeft absoluut onze aandacht. U wordt overigens ook in het Uitvoeringsprogramma Duurzaamheid hier uitvoerig over gerapporteerd en wellicht heeft u er ook tijd voor als we daar met elkaar over praten, zo'n beetje kort na het reces denk ik.

GroenLinks wil ook een integraal Eén Energieplan. Dat is een beetje een moeilijke vraag en ik heb niet helemaal begrepen wat GroenLinks ermee bedoelt. Misschien is er ook een beetje een relatie met wat het amendement van de VVD aangeeft, maar we hebben al een energieplan, het zogenaamde Haarlemmermeers Energieakkoord. Maar wellicht wilt u wat verder, dan kunnen we daar nog over praten.

De VVD vraagt hoe het zit met onze inzet op het gebied van hoger onderwijs en internationaal onderwijs. Hier hebben we al heel vaak over gesproken met elkaar. Ik denk dat we blij mogen zijn met de komst van het internationaal onderwijs, afgelopen augustus, dat is privaat, en dat we in januari 2018 gaan beginnen met bekostigd internationaal onderwijs. U wilt misschien verdergaan, ik denk aan voortgezet onderwijs, dat is in ieder geval nu de inzet, maar ik zeg nogmaals, het is niet de gemeente die scholen sticht. Dat laten we aan de markt, of laten we zeggen, aan de schoolbesturen. Daar waar relevant gaan we natuurlijk helpen en steunen. Ik verwacht in ieder geval dat we het komende jaar op het gebied van voortgezet onderwijs ook duidelijke voortgang kunnen krijgen.

Lid Van der Veer wilde ook aandacht voor duurzaamheid en hoe dat er nu uitzag, op korte en langere termijn. Het is wel heel bijzonder als je al twee keer bent afgescheiden en je zit nog steeds in de kringloop, dat is wel een heel mooi voorbeeld van circulair raadslidmaatschap. Maar wat ik wil zeggen is dat we ook uitvoerig met elkaar over het uitvoeringsprogramma kunnen praten dat binnenkort naar u toekomt.

De VOORZITTER: Mevrouw Van der Veer, u heeft het woord.

Mevrouw VAN DER VEER: Dank u wel, ik vind dit een heel leuke bijdrage, dank u wel, mijnheer Nederstigt. Ik wil alleen maar opmerken dat ik heel graag bijdraag aan de circulaire economie in Haarlemmermeer dus bij dezen, heel graag gedaan.

De VOORZITTER: Wethouder Nederstigt.

Wethouder NEDERSTIGT: We kijken ernaar uit.

Voorzitter, er is een aantal moties en ik denk dat het ook aan de raad is om samen even met die moties aan de gang te gaan. Ik wil bij een paar daarvan even stilstaan.

Nul op de meter is een motie die uitstekend past bij onze ambitie om uiteindelijk energieneutraal te gaan. Ik kan u ook vertellen dat we daar technisch met elkaar echt wel toe in staat zijn.

Circulair bouwen is er ook zo eentje. Ik heb ook de geluiden gehoord uit de raad 'dat moet je aan de markt over laten', maar het is juist de markt die vraagt om een heel duidelijke regierol van de overheid dus ik denk dat we dat straks nog met elkaar gaan bediscussiëren. Maar het is de markt die vraagt om de regierol en het is de markt die vraagt om duidelijke kaders van de overheid om in ieder geval stappen te kunnen zetten en te werken aan een zogenaamd level playing field.

Ik heb ook de opmerking van de HAP over de slimme stad gehoord. De constatering en de overwegingen die in de motie zijn gesteld, zijn echt passend en relevant voor Haarlemmermeer, maar het is tegelijkertijd ook heel complex en veelomvattend. Dan past het in ieder geval bij de economie van Haarlemmermeer zoals we die hebben, maar ook bij onze ambities. Ik denk dat we de komende tijd moeten werken aan een startnotitie en die naar de raad brengen om daar met elkaar over te praten. Het is wel zo dat er misschien een dekkingsvoorstel in het amendement terecht zou kunnen

komen. Maar dat voor latere orde.

Ik heb Gas terug, dat is hetzelfde, dat past heel goed. Dan de motie van HAP, Jong geleerd is oud gedaan, een prachtige motie, hoewel we niet over de inhoud van het onderwijs gaan. Dit is iets wat gebeurt, niet heel ver van de gemeente Haarlemmermeer, in de gemeente Ouder-Amstel waar ze dit doen. Ik heb mijn collega gevraagd alle bescheiden over hoe ze dat hebben aangepakt aan ons te doen toekomen. Als u dat wilt benadrukken met een motie, kan ik alleen maar zeggen dat ik denk dat het een heel relevant thema is, maar ik ben er ook al mee bezig en ik heb het voorbeeld van Ouder-Amstel genoemd.

De moties van het CDA passen eigenlijk allemaal heel goed in het verlengde van de duurzaamheidsambities maar ook in het Waterplan en dan heb ik het vooral over de groene daken. Ik zie ook straks de discussie met genoeg tegemoet.

Voorzitter, ik heb niet alles meegenomen, maar ik denk dat ik het meeste heb gehad, dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u zeer, het woord is aan wethouder Horn.

Wethouder HORN: Ja, dank u voorzitter. Om maar met het meest genoemde onderwerp van vandaag te beginnen, de woningmarkt in Haarlemmermeer. We hebben hier vaker met elkaar gewisseld dat de druk op de woningmarkt hoog is en dat met name degenen die een sociale huurwoning nodig hebben en daarop zijn aangewezen, maar moeilijk aan de bak komen en dat de wachtlijsten te lang zijn.

U weet ook dat we als college onorthodoxe maatregelen hebben genomen, juist in de sociale huurmarkt, om daar weer een beetje beweging in te krijgen. We hebben een woningloods gehad die transformaties heeft bewerkstelligd, niet zelf, maar door partijen te helpen om die transformaties teweeg te brengen. U ziet daar op verschillende plekken in de polder inderdaad ook beweging in komen.

Daarnaast is het ons ook gelukt, dat is ook eerder genoemd door een partij, om Eigen Haard als tweede corporatie binnen te halen in onze polder die ons heeft toegezegd in de loop van de komende jaren 500 extra sociale huurwoningen te bouwen naast de 225 die al waren toegezegd in het plan Wickevoort, Cruquius. Maar ook Ymere doet zijn best, die bouwt natuurlijk ook, zij het misschien in een wat minder tempo dan Eigen Haard. Ik geloof dat GroenLinks het had over woningcorporaties die weinig geld hebben, maar goed, er zijn grote verschillen tussen woningbouwcorporaties met weinig investeringsruimte en met grotere investeringsruimte. Maar ook Ymere doet mee om te zorgen dat er meer sociale huurwoningen komen. Laatst heb ik nog een eerste paal mogen boren, een beetje rare vergelijking, maar het is een boormachine waardoor een paal kan worden gestort, voor de Nieuwe Kom waar u ook zelf aan bijgedragen heeft en waar twee derde van de 100 woningen ook sociale huurwoningen worden in Nieuw-Vennep.

Daarnaast doet Ymere ook op uw verzoek, dat hebben we natuurlijk ook in de prestatieafspraken afgehandeld, minder verkoop. Minder sociale huurwoningen gaan in de verkoop, dat kun je nu echt merken in de aantallen, maar ook minder liberalisaties. We nodigen u ook graag uit om na de zomervakantie eens een keer het verhaal van Ymere tot u te nemen want er is veel te vertellen over wat er allemaal in de Woningwet en wettelijke mogelijkheden en onmogelijkheden van woningcorporaties veranderd is.

En last but not least hebben we natuurlijk ook de versnelling van de woningbouwopgaven. Met De Parken zijn we druk in de weer om te zorgen dat dat snel van start kan gaan, waaronder ook 30% sociaal, maar we komen ook nog op korte termijn bij u terug met het herprioriteren van de Parels aan de Ringvaart. Een prioriteitenlijstje dat we indertijd hebben gemaakt in heel andere omstandigheden dan waar we nu over praten.

Dan kom ik meteen op een van de grote projecten, Hyde Park. U kent het Beukenhorst-Westverhaal, de transformatie van leegstaande kantoren waar we allemaal heel erg blij mee zijn. De HAP, maar ook de PvdA, vroeg daarnaar, maar HAP vroeg specifiek of de 30% ook de inzet van de onderhandelingen is. Ja zeker. De inzet van de onderhandelingen is om een substantieel deel woningen in het sociale

segment te bouwen daar. Dat is een onderhandeling, dus we moeten nog even afwachten wat eruit komt, maar we zullen u daar snel over informeren.

Als het gaat over woningbouw en duurzaamheid, heeft mijn collega, de heer Nederstigt, ook al iets gezegd, maar het mag vanzelfsprekend zijn dat we proberen dat zoveel mogelijk te stimuleren, om duurzame woningen te bouwen, energieneutraal, zoveel mogelijk circulair. Dat kunnen we stimuleren en als het onze eigen grond is, kunnen we het zelfs afdwingen, of meenemen in onze uitvraag bij een tender. Dat doen we ook, maar dat zal niet lukken als het andermans grond is, als de grond niet in ons eigendom is. Dan kunnen we natuurlijk wel zorgen dat we daar met hen over in gesprek gaan en kijken of we dat in die stimulans kunnen meenemen.

Tegelijkertijd, dat heeft u ook van ons te horen gekregen in de Essentiekaart, zijn we van plan om in het Lincolnpark de Wijk van de Toekomst te bouwen en daar een voorbeeldproject van te maken zodat die stimulans er is, die niet altijd nodig is overigens, want de markt wil deze zaak echt wel oppakken. Als het over de Zuidrand gaat, het project Zuiderhoeve, dat nu aan het begin van de bouw staat, en de Westkavel zijn ook gasloze projecten. Dus wat ons betreft, is de motie om ons verder te stimuleren dat in de markt te laten gebeuren overbodig.

Dan kom ik op zorg en welzijn. De PvdA vraagt hoe we de kwaliteit van de zorg bewaken. U weet dat we directe relaties hebben en direct contact hebben met gemandateerde professionals en ook dat onze categoriemanagers voortdurend sturen op die kwaliteit van zorg, maar ook op budgetuitputting. Dat moet natuurlijk altijd in een mooie balans zijn. Er is ook een vraag gesteld hoe het zit met de wachtlijsten in de jeugdzorg. We zorgen dat we dat elk moment weten, en dat we daarop sturen als die te hoog worden, dus we proberen daar ook de juiste balans te vinden tussen de kwaliteit van zorg en de budgetten die beschikbaar zijn gesteld.

En uiteraard komt er binnenkort een transformeermonitor dan kunt u ook zien hoe het met de kwaliteit van de zorg is want daar staat uitgebreid in wat cliënten zelf aangeven dat ze vinden van onze zorg.

Dan specifiek de motie van de PvdA, Schoon loon(t), over de voucherregeling voor de hulp bij het huishouden. Het is goed te beseffen dat dat een overgangsmaatregel was voor inwoners die een indicatie voor hulp bij het huishouden hadden en die in het nieuwe stelsel niet meer kregen omdat ze het zelf konden bekostigen en regisseren. We hebben dat laatst, per 1 juli jl., van 2,5 uur per week met uw instemmen naar twee uur gebracht. We hebben ook gemerkt dat dat wel tot wat problemen leidt. Het is natuurlijk een kwetsbare doelgroep die misschien wel zelf alles kan regelen en regisseren, maar het blijft natuurlijk een kwetsbare groep en dan is zo'n afbouw in uren ook ingewikkeld. Dat is ook de reden dat het college aan het onderzoeken is of we de voucherregeling op het huidige niveau van twee uur kunnen voortzetten, ook na dit jaar. Ik denk dat het verstandig is dat we u daar op korte termijn over informeren.

De CDVP heeft nog een motie ingediend over Lokaal meldpunt huishoudelijke ondersteuning. Die wil ik toch ten stelligste ontraden. Het lokaal meldpunt is hier in het raadhuis. Als er iets is met de zorg of ondersteuning, moet u als inwoner vooral naar de gemeente komen, want dan kunnen we dat zo snel mogelijk aanpakken. Als het een bedrijf is, een gecontracteerde organisatie die een steek laat vallen, spreken we die erop aan. Die heeft ook een eigen klachtenregeling, maar als het werk is dat we zelf behoren te doen, dan horen we dat ook graag want dan kunnen we dat oppakken.

De VOORZITTER: Mevrouw Van der Helm.

Mevrouw VAN DER HELM: De wethouder gaf net aan dat het een regeling is die af zal lopen en veel mensen zijn niet voldoende op de hoogte van hoe dat precies zit. Door ervaringen te delen, kunnen ze elkaar daar scherp in houden, hoe of wat. Dus het ging eigenlijk om een soort platform, een online platform, want de meesten zijn kwetsbaar, zoals u zei, het is een kwetsbare doelgroep, die kunnen niet altijd daarmee uit de voeten.

De VOORZITTER: Wethouder Horn.

Wethouder HORN: Dank u voorzitter. Het mag duidelijk zijn dat we over de wijziging van tweeënhalve naar twee uur iedereen uitgebreid hebben geïnformeerd, niet alleen de inwoners die het betrof, maar ook alle medewerkers die bij de mensen huishoudelijk werk verrichten. We hebben daarbij nadrukkelijk neergelegd 'als u denkt, als cliënt, maar ook als medewerker van de thuiszorgorganisatie, dat deze cliënt het niet aan zal kunnen, hebben we graag een telefoontje en graag namen en adressen'. We zijn ook met veel van die mensen in gesprek gegaan, via een keukentafelgesprek, om alsnog te kijken of de situatie inmiddels verergerd is waardoor ze toch meer hulp nodig hebben, of niet. Dat blijven we doen, want met u, is ook het college van mening dat niemand tussen wal en schip mag vallen.

Mijn laatste onderwerp is informatietechnologie. De VVD was daar kritisch over. Er is inderdaad een cyberaanval geweest die overigens op meerdere plekken op deze wereld afgelopen donderdag heeft plaatsgevonden en waar je je heel slecht tegen kunt wapenen. Natuurlijk hebben we ervan geleerd en gaan we kijken of we die beveiliging nog verder omhoog kunnen brengen, maar u moet aannemen dat we snel gereageerd hebben en dat die reactie in ieder geval zodanig was dat er geen grote schade is berokkend. Het heeft ons wel geleerd dat er nog een aantal wat oudere programmatuur aanwezig is dus dat gaan we verder opschonen en dat is ook de reden waarom een aantal voorzieningen een tijdje uit de lucht is geweest, wat we nu zo snel mogelijk weer proberen op te zetten.

Als het gaat over de datacenterapparatuur...

De VOORZITTER: Mijnheer Kuipers over het eerdere punt, gaat uw gang.

De heer KUIPERS: Ik hoor de wethouder zeggen dat in die periode een aantal voorzieningen uit de lucht was, maar de website was gewoon uit de lucht. Dat is een voorziening natuurlijk, maar als we het over dit soort dingen hebben... Kijk, een website als bol.com verdient zijn geld met elke dag advertenties plaatsen waar je dan iets van kunt kopen, en daar bestaat bol.com van. Die is werkelijk waar nooit vier dagen uit de lucht. Ik begrijp niet dat u zo laconiek omgaat met het feit dat de gemeentelijke website, waar dus gewoon alles gebeurt, niet alleen maar het hoekje raadsnotulen, dat is het minst interessante hoekje, maar alle hoekjes waren uit de lucht. Het was niet zomaar wat oude programmatuur waardoor wat dingetjes het niet deden. De website deed het niet. Ik wil dat u dat voorkomt in de toekomst. Daarom heb ik zojuist ook een verbinding gemaakt, en daar wilde u net iets over zeggen, met datacenters, en heb ik gezegd dat het dan het domste is wat u kunt doen volgens mij om zelf met een schroevendraaier 24 uur per dag – dat is natuurlijk een beeld – te proberen DDOS-aanvallen te voorkomen. Dat moet u niet willen.

De VOORZITTER: Wethouder Horn.

Wethouder HORN: Ja, dank u voorzitter. Je kunt daar altijd over van mening verschillen, hoeveel bedrijven wel of niet aangevallen worden. Ik kan me ook nog herinneren dat de Rabobank, ook een van de best beveiligde bedrijven als het gaat om hun website – tenminste, dat hoort het te zijn, want daar gaat heel veel geld om – een aantal dagen plat heeft gelegen. Niet afgelopen week maar zo'n anderhalf jaar geleden geloof ik. Maar we leren ervan en ik probeer het ook niet laconiek te laten klinken want, wat u terecht zegt, het is een serieuze zaak als je zo'n aanval hebt. We moeten ook zoveel mogelijk zorgen dat we daarop voorbereid zijn, dat we het voor kunnen zijn, maar DDOS-aanvallen zijn bijna onvermijdelijk, die leiden hoe dan ook tot enig ongemak. We moeten ook zorgen dat we als dat ongemak voorbij is weer snel in de lucht zijn. Ik ben het helemaal met u eens, onze website is een belangrijk hulpmiddel voor onze inwoners, ook voor ons, maar ook voor onze inwoners en dat moet weer snel kunnen worden gemaakt. Als het gaat om...

De VOORZITTER: Mevrouw Mulder op dit punt en dan gaat de wethouder verder.

Mevrouw MULDER: Ja voorzitter, ik twijfelde even, maar ik denk dat het goed is dat we het dan nu maar meteen aanpakken. Volgens mij betreft dit niet alleen de webmail. We hebben de brief gelezen en de impact van deze aanval is vele malen groter. Zelf ondervinden we nu bijvoorbeeld ook met in- en uitgaande e-mail grote problemen. De heer Kuipers heeft ook genoemd in zijn bijdrage dat er ook onderbested is voor wat betreft het budget op ICT en het is heel vervelend dat het nu net voor de Algemene Beschouwingen gebeurt, maar de portefeuillehouder kan zich voorstellen dat we nu een koppeling gaan leggen met dat feit. Het preventieve beleid is achtergebleven, denken wij nu ook. We denken dat we zeer veel haast moeten maken met deze situatie.

De VOORZITTER: Mijnheer Rip, gaat uw gang.

De heer RIP: Ja voorzitter, ik wil ook de heer Kuipers bijvallen want de accountant zegt juist in zijn verslag dat het hier ontbreekt aan continuïteitsplannen op dat vlak en volgens mij is de boodschap, als ik de heer Kuipers goed heb gehoord, 'is het onderzocht, of bent u voornemens te onderzoeken of u misschien dat hele ICT niet buiten de deur kunt plaatsen, uitbesteden, of hoe je het ook wilt noemen?' Wordt daarnaar gekeken? Dat is volgens mij de vraag van mijnheer Kuipers, en ik wil u eraan herinneren dat de accountant daar ook een opmerking over heeft gemaakt.

De VOORZITTER: Wethouder Horn.

Wethouder HORN: Dank u voorzitter. Volgens mij is het heel helder dat we met man en macht werken om de ICT op orde te krijgen, om de basis in ieder geval op orde te krijgen. Er wordt tegenwoordig steeds meer software as a service binnengehaald, dan heeft u te maken met zaken die buitenshuis gebeuren en buitenshuis worden bediend. Maar dat kan niet altijd. Ik kom straks nog even op die datacenters, mijnheer Kuipers. Vanwege privacyregels of wetgevingsregels kunnen we niet altijd zaken buiten de deur zetten, dus het is zaak goed te kijken wat wel kan en goed te kijken wat niet kan, en daar het beste uit halen. Als u het heeft over de aanmoediging die ik nu ook weer van u krijg, maar ook van de accountant, om dat snel op orde te brengen, inclusief een continuïteitsplan, kan ik melden dat daar hard aan wordt gewerkt. Afgelopen week werd er in ieder geval hard gewerkt om de schade te beperken en te zorgen dat de zaak weer zo snel mogelijk up and running is. Dat zullen we blijven doen want we begrijpen als geen ander dat IT een heel belangrijk hulpmiddel is. Als het over de datacenters gaat, daar is waarschijnlijk een misverstand.

De VOORZITTER: Mijnheer Kuipers wil het toch nog over het vorige onderwerp hebben.

De heer KUIPERS: Ja, voorzitter, inderdaad. Ik zit nu iets van vijftien jaar in de gemeenteraad, al heel erg lang, en nog niet zolang als mevrouw Steffens, maar die heeft er net zoveel ervaring mee. ICT komt elke twee jaar terug. U weet dat ook. We hebben al vaker in deze raad de discussie gevoerd of je dit nu zelf moet willen doen als gemeente of dat je je moet verlaten op experts. Als u iets met uw auto heeft, gaat u naar een garage, hoewel u zelf waarschijnlijk best een moer kunt aandraaien, maar daar weten ze precies wat ze moeten doen. Ik stel alleen maar vast dat het hier in de ICT met enige regelmaat niet goed gaat. Ik denk dat je ook moet durven erkennen 'daar zijn we niet voor geëquipt, we zijn geen ICT-organisatie, laten we dingen uitbesteden'. Ik zou graag willen dat u dat echt eens serieus zou onderzoeken. In de VVD zijn we niet zo van 'het moet op die manier, anders gaan we geen geld geven', want over die datacenters gaan we het zo ook nog hebben, en u vraagt heel regelmatig geld voor IT, maar op een gegeven moment moet er ook een politieke afweging worden gemaakt. Dat is nu helemaal niet aan de orde. U gaat er nu niet aan beginnen, maar misschien over twee of drie jaar een van uw opvolgers. Op een gegeven moment kun je als raad vaststellen 'het is niet goed, daar moeten we consequenties aan verbinden'. In het verleden is met u als college steeds gezegd 'laten we het maar weer een keer gaan proberen', en als VVD zijn we die

fase echt wel voorbij.

De VOORZITTER: Wethouder Horn.

Wethouder HORN: Dank u voorzitter, volgens mij doet u de aanmoediging om dingen die we uit kunnen plaatsen, ook uit te plaatsen. Dat doen we ook, daar kijken we echt serieus naar. Maar een van de ingewikkelde zaken daarbij is bijvoorbeeld dat je niet zomaar dingen kunt doen. Neem een eenvoudig voorbeeld, als je zou zeggen 'we zetten alles in de cloud', dat kan gebeuren, lopen we er tegenaan dat er Amerikaanse bedrijven zijn die zich aan de Amerikaanse wetgeving hebben te houden. Dat mogen we niet doen want als we in de cloud privacygegevens hebben, mogen die in principe gebruikt worden door dat bedrijf. Dus er liggen ineens heel ingewikkelde vraagstukken achter of er zijn juridische vraagstukken die ons beletten om een aantal dingen te doen, of in ieder geval maken dat we op zijn minst heel goed na moeten denken of we het wel moeten doen of niet.

Daarnaast – ik snap uw ongeduld, maar daar wil ik u toch op wijzen – hebben we nog niet zo lang geleden de uitwerking van de IT-strategie met elkaar besproken. Daar was volgens mij breed in de raad waardering voor, maar die moet nog verder worden uitgewerkt in die zin dat er ook operationalisering op volgt. We hebben nu een e-board waar op het hoogste niveau, op directieniveau, sturing wordt gegeven aan de IT en we hebben een aantal zaken echt op orde proberen te krijgen. Die zijn nu op orde, ik denk dat u over twee, drie jaar tevreden kunt terugkijken op de stappen die u zelf met ons heeft genomen.

De VOORZITTER: Mijnheer Beusenberg nog op dit punt en dan stel ik voor dat de wethouder afrondt op het punt van de datacenters. Mijnheer Beusenberg.

De heer BEUSENBERG: Dank u voorzitter. Ik als niet-specialist in de ICT heb een vraag, zowel aan de wethouder, als aan de heer Kuipers: zijn er gemeenten bekend die wel gebruikmaken van externe bedrijven op dit gebied? En hoe functioneren die dan?

De VOORZITTER: Mijnheer Kuipers, wilt u daarop reageren?

De heer KUIPERS: Ik dacht eerst de wethouder, dat is gewoonte, even eerst horen wat er voor verstandige opmerkingen zijn en dan de politiek. Mijnheer Beusenberg, ik weet niet precies voor welke gemeenten dat geldt. Voor een deel kan ik u wel beantwoorden via iets dat ook de heer Horn zei. We hebben in Haarlem heel veel datacenters. In Haarlem was er één in het nieuws gekomen omdat heel veel bedrijven daar hun servers onderbrachten omdat die garandeerde dat de gegevens dan niet in Amerika terechtkwamen. Het is met data zo dat die overal ter wereld op harde schijven terecht kunnen komen. U heeft gelijk, dat kan ook in Amerika zijn. Maar er zijn ook aanbieders op dit vlak die zeggen 'het blijft in Nederland', dus dat hoeft niet altijd een argument te zijn. Ik vermoed, mijnheer Beusenberg, als je naar dat soort dingen kijkt, dat je best een situatie kunt creëren waarmee je als gemeente heel goed kunt zeggen 'we kunnen het uitbesteden'. Maar van de 400 gemeenten die we tegenwoordig hebben, heb ik geen idee wie dat wel en niet doet en ik zou het ook niet willen weten, bij wijze van spreken.

De VOORZITTER: Wethouder Horn.

Wethouder HORN: Dank u voorzitter. De enige benchmarkgegevens die ik daarover heb met andere gemeenten, is dat er wel een aantal gemeenten is die hun volledige ICT-dienstverlening hebben uitbesteed, maar dat die wel hogere kosten daarmee maken. Daar kun je voor kiezen. We zullen het onderzoeken. Een mooi voorbeeld is Hollands Kroon die heeft gezegd 'we gaan alles in de cloud plaatsen', en er zijn inderdaad wel gedachten over hoe je dan toch de privacy kunt waarborgen en

daar gaan we ook naar kijken. Daar kijken we ook naar want als dat een verstandige manier om ermee om te gaan, is dat zeker niet iets dat we zullen laten.

De VOORZITTER: Ik stel voor dat we de wethouder zijn antwoord afmaakt en als u door wilt gaan over ICT, dan kan dat in tweede termijn. Mijnheer Horn.

Wethouder HORN: Dank u voorzitter, dan gaat het over de datacenters, de apparatuur die we daar hebben. Eigenlijk verandert er helemaal niets, we doen precies hetzelfde als we daarvoor deden, alleen is het geen lease meer, maar koop. We kopen zelf de apparatuur en we kunnen voor een lagere prijs betere kwaliteit apparatuur krijgen. Maar ook daar waren mensen aanwezig om de zaak up and running te houden. Dat heeft ook te maken met regelgeving en wetgeving, dat is de reden waarom je dat niet moet vermengen met de vraag of je wel of niet het uiterste hebt gedaan, want dat is een discussie die we zeker met elkaar kunnen voeren en waar we ook steeds weer over nadenken.

De VOORZITTER: Kort, mijnheer Kuipers.

De heer KUIPERS: Ik snap wat u zegt, helder. Maar het is wel in tegenstelling tot wat de wethouder van Financiën zei in zijn beantwoording. Hij zei zonet heel rondborstig 'als je niet al te veel investeringen wilt doen, kan het heel goed dat je dat gewoon inhuurt, of gaat leasen'. Dat heb ik hem net horen zeggen. Ik wil u meegeven de verstandige woorden van de wethouder van Financiën op dit vlak te volgen. Voor de VVD geldt dat de ICT niet alleen belangrijk is, maar ook een visitekaartje is. Ik heb zojuist gezegd 'de burger hoort op 1, die hoort ervan uit te kunnen gaan – want overmacht echt buiten beschouwing gelaten, vind ik vier, vijf dagen uit de lucht niet te verdedigen – dat u gaat kijken of u misschien wat meer geld uit wilt geven om het op een betere manier te doen, want u zegt dat dat kan. Dan heb ik liefst de meest optimale wijze en dat mag wat meer kosten.

De VOORZITTER: Afsluitend de wethouder.

Wethouder HORN: Ik heb al toegezegd dat we steeds kijken wat de beste oplossing is en ik wil nogmaals toezeggen te kijken wat we wel kunnen uitbesteden en wat niet, maar waar we dat kunnen doen, doen we dat al. En in dit geval zullen we kijken wat we aan lering kunnen trekken uit het ongelukkige incident dat vorige week plaatsvond.

De VOORZITTER: Het woord is aan wethouder Elzakalai.

Wethouder ELZAKALAI: Voorzitter, dank u wel. Deze voorjaarsnota beschrijft natuurlijk de weg naar 2018 en in dat jaar zullen we het veelvuldig met elkaar hebben over de Omgevingswet. Dat is vanavond ook al een aantal keer, terecht naar mijn mening, aan de orde gekomen omdat dat, zoals we vorige week ook besproken hebben, een proces wordt waar wij hand in hand, college, raad en ambtelijke organisatie, de toekomst ingaan.

Maar daarvoor worden wat middelen gevraagd in deze voorjaarsnota. De HAP vroeg 'kunt u dat nader specificeren?' Het zijn eigenlijk twee dingen, enerzijds het programma Hoe zorgen we ervoor dat die Omgevingswet goed landt hier in de gemeente? En aan de andere kant is een heel belangrijke pijler van de Omgevingswet het zogenaamde digitale stelsel. Daar valt en staat de Omgevingswet voor een heel groot gedeelte mee. Die kosten heb ik hier gespecificeerd voor me. Ik zal het maar even noemen, dat is misschien het handigste. Ik ben even aan het zoeken wat de handigste weg is om dit aan u mee te delen, maar ik noem het maar gewoon op. In 2018 gaat € 177.000,00 naar programmasturing, € 480.000,00 naar alle clusters die zich daarbij voordoen, dus er is geld voor een extra opgave bovenop de huidige. En alles wat we niet hier in huis hebben, huren we extern in, dat is voor 2018 € 155.000,00. Voor 2019 is dat € 120.000,00, de programmasturing € 101.000,00 en die andere

kosten rond de clusters blijven op € 480.000,00. Met betrekking tot het digitale stelsel, die kosten zijn gelijk voor 2018 en 2019, een projectleider, een data-analist, een informatieanalist en een adviseur, allemaal voor € 100.000,00. Dan kom je uiteindelijk bij de bedragen die we nodig hebben. Let wel, voorzienbaar is nu nog dat wij uitgaan van implementatie per 1 juli 2019. Vorige week hebben we aangegeven dat we koersen op 1 juli 2019 en dat we dan, zoals we in het koersdocument in concept hebben vastgesteld, kijken welke route we willen uitstippelen. Maar de kans is best groot dat dat uitgesteld wordt met zes of misschien wel 24 maanden. Dan moeten we wel voorzien hoe zich dat in de tijd verhoudt. Wat mij betreft, gaan we wel goed door, zorgen we dat we op 1 juli 2019 de omgevingsvisie hebben vastgesteld. Maar wat voor kosten daar nog achteraan komen op het moment dat het uitgesteld wordt, is nog wat lastig te overzien.

Wat ook lastig is te overzien, dat was vorige week ook aan de orde, is de vraag of de investeringen die we nu doen ervoor zorgen dat het minder wordt in de exploitatie. Dat hangt er heel erg vanaf wat voor keuzes we gaan maken, van wat voor type gemeente we willen zijn. Betekent dat dat we een gemeente willen zijn met heel veel participatie, hulp en steun aan de voorkant, dan vraagt dat veel meer van de ambtelijke organisatie, en dus ook budget, dan als we zeggen dat we het heel erg dichttimmeren en dat je eigenlijk van tevoren al weet dat je vergunning dan ook niet haalbaar is. Dus uit die keuze die we maken, vloeit voort wat de kosten zullen zijn met betrekking tot de investering. Dus die koppeling kunnen we niet maken en het zal in de tijd uitkristalliseren of we daar uiteindelijk een voordeel mee hebben, of niet.

Mevrouw Sedee vroeg ook 'al die participatiepilots en al die voorbeelden, doen jullie daar wat mee?' Ja, natuurlijk, het zou stom zijn als je informatie die je krijgt niet wilt gebruiken. Die gaan we ook gebruiken. Dus uw advies omarmen wij. Daar gaan we uiteraard mee aan de slag.

De VOORZITTER: Mevrouw Sedee, u heeft het woord.

Mevrouw SEDEE: Het doet me deugd dat u daarnaar gaat kijken en reflecteren op waar het goed is gegaan en waar het minder goed is gegaan. Ik zou het aardig vinden als wij, wanneer u zo'n rapport heeft samengesteld, daar ook een exemplaar van zouden kunnen krijgen.

Wethouder ELZAKALAI: Ik hoor net achter mij dat mijn collega Steffens daar zo nog extra op terugkomt, dus dan wordt u gelijk op uw wenken bediend.

In het verlengde daarvan was er een motie van GroenLinks en Onafhankelijk Liberaal die vraagt om een SWOT-analyse met betrekking tot die Omgevingswet. Aan de sectorale wetgeving zal niet zo heel erg veel veranderen. Het gebruik van de luchthaven, het vliegen, et cetera, daar verandert niet zo heel erg veel omdat in de doorkas credering die hogere wetgeving ook gewoon voor ons zal gelden.

Het is natuurlijk wel van belang als je een omgevingsvisie vaststelt, dat Schiphol wel aanwezig is hier in deze gemeente. Dus participatie, belangenafweging, milieunormen, et cetera, uitgangspunten Omgevingswet ergo, die nemen we natuurlijk absoluut mee in het ontwikkelen van producten die we gaan ontwikkelen rond de Omgevingswet, omgevingsvisie, -plan, et cetera.

De VOORZITTER: Mevrouw Mulder, gaat uw gang.

Mevrouw MULDER: Voorzitter, de reden waarom we het nu inbrengen, is omdat er behoorlijk wat urgentie mee is gemoeid. Ten eerste omdat het Aldersakkoord in 2020 afloopt, maar we denken ook dat dit een grote klus is die in de voorbereiding naar die omgevingsvisie past. Die twee trajecten samen maken het wat ons betreft heel belangrijk dat we daar nu alvast mee beginnen. Als je nu al niet als Schiphol direct aanhaakt daarin, en je ook voorbereidt op wat we hier kunnen doen, denk ik dat dat in het totaalpakket van alles wat je daarin moet doen mogelijk op de achtergrond raakt, dat is waarom we dat op de voorgrond willen zetten.

De VOORZITTER: Mijnheer Van der Linden.

De heer VAN DER LINDEN: Plus het feit dat de Omgevingswet bedoeld is om de balans te leggen bij groei gericht op duurzaamheid, dat zegt de wet zelf ook, en op een duurzame ontwikkeling, en minder bij zekerheid. Ik neem aan dat de wethouder ook gekeken heeft 'wat betekent het voor ons?'; de Omgevingswet is niet alleen maar een bundeling van wetten en van bestaande wetten die je op een andere manier aanbiedt, de invoering heeft ook een bepaalde intentie. We vragen geen miljoenenonderzoek of zo, maar we vragen 'wat zijn de kansen en bedreigingen rond Schiphol?' Het lijkt me dat u zelf ook die vraag stelt. Vandaar zou ik denken dat die motie bijna overbodig zou zijn. Hoop ik.

De VOORZITTER: Wethouder Elzakalai.

Wethouder ELZAKALAI: Daar ben ik het ook mee eens omdat we dat in zoverre natuurlijk meenemen. Niet wat de wetgeving betreft, wel wat de aanwezigheid van zo'n bedrijf Schiphol en alles wat eromheen komt betreft, nemen we uiteraard mee in het ontwikkelen van onze visie. Dus u heeft gelijk, uw eigen motie is inderdaad overbodig.

De heer VAN DER LINDEN: Dus u suggereert, u zegt toe ons een SWOT-analyse te verstrekken?

Wethouder ELZAKALAI: Nee, kijk, op het moment dat we een omgevingsvisie maken, kan ik van elk aspect hier wel een SWOT-analyse met u gaan bespreken. Ik denk dat het veel belangrijk is, om in de woorden van mevrouw Sedee te spreken, om hand in hand te kijken 'hoe gaan we de wedstrijd, zo u wilt, aan om die Omgevingswet goed te implementeren?' We zijn er allemaal bij hoe we de omgevingsvisie vaststellen, we zijn er allemaal bij hoe we de positie van al die bedrijven, inclusief Schiphol, wegeven in het vormen van onze visie. Dus een separate SWOT-analyse heeft niet zoveel zin omdat je dat in samenhang moet bekijken en dan komt uiteraard naar voren wat de impact is op alle aspecten die rond de Omgevingswet spelen met betrekking tot de aanwezigheid van onze nationale luchthaven.

De VOORZITTER: Mijnheer Van der Linden.

De heer VAN DER LINDEN: Ja, de wethouder heeft mij dan kennelijk niet goed begrepen of ik heb me verkeerd uitgedrukt want ik dacht dat u voor uzelf de analyse al had en dat het dan overbodig was, maar dat doet u dus kennelijk niet. Dan handhaven we de motie dus.

Wethouder ELZAKALAI: Even zien, dan heeft de VVD nog een vraag...

De VOORZITTER: Mijnheer Rip.

De heer RIP: Voorzitter, ik wil nog even terugkomen op het vorige punt over Schiphol. Ik heb van de week uw blog gelezen. U reageerde op een artikel in een dagblad want de discussie over Schiphol is gewoon al in volle gang. Sterker nog, ik heb gehoord dat het onderdeel is van de formatie op dit moment dus in dat kader wil ik even met u van gedachten wisselen over de kwestie 'wordt het niet eens tijd, want als je een omgevingsvisie wilt ontwikkelen vanuit je gemeente, moet je wel een beetje weten wat je wilt met Schiphol.' En de bedoeling is gewoon, ik wil hier met deze raad...

De VOORZITTER: Dan stel ik u toch voor dat u dit thema in de tweede termijn doet want dit is nieuw voor de discussie en het is ook in het vorige debat aan de orde gekomen, natuurlijk kan alles aan de orde komen bij de Algemene Beschouwingen, maar het is niet als zodanig in de eerste termijn aan de

orde gesteld. Ik stel voor dat de wethouder zijn termijn afrondt.

Wethouder ELZAKALAI: Dank u voorzitter. De VVD vroeg naar het evenementenplein dat hier ook in onze structuurvisie staat, dat een evenement ter grootte van MeerLive aan zou kunnen. Ik heb in een eerder debat al aangegeven dat, gegeven de ontwikkelingen hier, een groot evenemententerrein waar een MeerLive op zou kunnen worden gehouden, er momenteel niet in zit. Wat natuurlijk jammer is, maar we zijn wel aan het kijken of we een groot evenemententerrein zouden kunnen plaatsen, en zo ja, waar. Dus het blijft absoluut onderwerp van discussie.

Tot slot, voorzitter, toch even, ik kan het niet laten, velen van u hebben het over de economische positie van onze gemeente, velen van u hebben het over 'een van de sterkste economische gemeenten van Nederland', maar we zijn dé sterkste economische gemeente van Nederland.

De VOORZITTER: Waarvan akte. Het woord is aan wethouder Steffens.

Wethouder STEFFENS: Ja voorzitter. Ik wil op drie dingen terugkomen bij de raad, dat is het gesprek aangaan over participatie, waarover heel veel van u hebben verteld hoe u daarnaar kijkt en hoe u het graag zou zien, ik wil iets zeggen over de openbare ruimte en ik wil kort iets zeggen over maatschappelijk vastgoed.

En ik begin maar even met wat u het meest heeft beziggehouden en waar u het meest over heeft gezegd, dat is participatie. De een zegt 'het is te veel of te weinig' en de ander zegt 'het gaat niet goed' en een ander zegt 'we zijn er druk mee bezig om te kijken of we verder kunnen door ontwikkelen'. Daar wil ik mee beginnen en dat is ook in reactie op dat waar mijn collega Elzakalai net al op reageerde naar mevrouw Sedee van het CDA, over het projecten evalueren. Ik kan u daar blij mee maken, dat gebeurt op dit moment. We zijn vanaf het begin van het tweede kwartaal al bezig en Onderzoek en Statistiek doet voor ons echt een doorwrochte evaluatie van het Plan van Aanpak Participatie. Ik verwacht dat dat in het derde kwartaal gereed is en dan zullen we u voorleggen hoe we verder willen gaan, wat we willen doorontwikkelen, waar we van hebben kunnen leren, hoe we dingen anders moeten doen en wat er nog beter kan, en soms ook erbij kan, omdat er ook weer nieuwe vormen en instrumenten zijn gevonden.

Dat betekent natuurlijk niet dat we tot die tijd niets leren en niets doen, want steeds opnieuw kijken we elk jaar en ook met u terug op papier, we reflecteren en we leren van alle ervaringen die ook gedeeld worden in de Participatie-academie en dan vooral de ervaringen van mensen die participeren, hoe zij het ervaren hebben en wat de dingen zijn waarvan zij zeggen 'dat moet je niet meer zo doen' of juist 'dit ging wel erg goed'. Dat gebeurt al en dat houden we heel goed bij en ik denk dat dat ook heel belangrijk is want een aantal van u zei dat ook, en ik heb dat in ieder geval mijnheer Kuipers van de VVD horen zeggen, je moet ook de verwachtingen managen. Participeren is niet je zin krijgen, en niet je zin krijgen betekent ook niet dat je niet gehoord bent en dat het niet belangrijk was wat je had te zeggen, maar gewoon dat er uiteindelijk andere keuzes zijn gemaakt, soms door de groep waarin je hebt geparticipeerd, en soms doordat er zowel bestuurlijk, als door de gemeenteraad andere keuzes worden gemaakt.

Daar wil ook nog even op terugkomen in verband met hetgeen dat, overigens terecht, werd geciteerd door mijnheer Van der Linden, dat ik als portefeuillehouder zeg dat participatie wat mij betreft geslaagd is als betrokkenen tevreden zijn over het proces en zich herkennen in de uitkomst. Dat blijft ook zo. Daar gaan we niets in veranderen.

Ik wil wel meegeven, want ik heb soms het gevoel dat niet iedereen daar het juiste beeld bij heeft, dat het college participatie wel ziet als een collectieve en collegiale verantwoordelijkheid die vorm krijgt in allerlei projecten en de portefeuillehouder Participatie jaagt aan en stimuleert, maar de inhoudelijke afweging van de oogst die uit de participatie voortkomt, vindt plaats in het college en ook bij een vakwethouder, in de voorstellen die worden voorgelegd. Dat is niet iets waar ik als een soort participatiepolitie bovenop zit. Dat moeten we ook niet willen. Het is heel belangrijk dat iedereen voelt

en vindt dat het belangrijk is wat onze inwoners en ondernemers willen en wat ze kunnen.

En als laatste wil ik dan nog even ingaan op iets dat mevrouw Van der Veer zei. Zij is eigenlijk heel ambivalent in haar bijdrage, niet alleen vandaag, maar ook op andere momenten. Zij maakt eigenlijk participatie heel smal door te zeggen dat het zou moeten betekenen dat we vooraf inwoners moeten betrekken bij ideeën voor ons bestuur. Nou, mevrouw Van der Veer, wat ons betreft, is het vooral ruimte maken voor eigen initiatieven, initiatieven van inwoners en ondernemers zelf en zorgen dat je daar op een adequate manier op reageert, als gemeentebestuur ruimte geven. Dat geldt voor het college, maar zeker ook voor de gemeenteraad als daar dan keuzes of besluiten uit voortkomen die u misschien zelf niet had bedacht of die u niet zo welgevallig zijn, want meedenken, meepraten en meebeslissen is zeker niet alleen reactief. Dus het is ook aan het stuur zitten soms, zoals mijnheer Koomen zei. En ik denk dat we dat ook doen en de evaluatie en doorontwikkeling van participatie zal u dat hopelijk ook laten zien. Daar waar u, op het moment dat we dat gesprek met u aangaan, ook zelf nog met goede ideeën komt, of met zaken die ergens anders als best practice gelden, gaan we daar natuurlijk naar kijken want tenslotte willen we met elkaar de beste instrumenten om te zorgen dat onze inwoners en ondernemers zich betrokken voelen en zich ook gedragen als betrokken inwoners. Dat betekent dat als we iets van hen vragen, ze ook eerder bereid zijn om daarover mee te denken.

Dan ga ik even door naar de openbare ruimte en ik hoop – een aantal mensen maakte daar al een grapje over – dat mijnheer Rip iets minder boos wordt dan hij leek, op mij, of op wat we doen in de openbare ruimte. Misschien kan ik hem daar wel in tevreden stellen. U heeft iets gevonden over het maaien, maar u heeft ook iets gevraagd over het onkruid en daarbij had u zelf een heel leuke suggestie, daar kom ik ook nog op terug.

Maar allereerst wil ik u zeggen dat ik het eigenlijk met iedereen eens ben die zegt 'wat gebeurt er in onze gemeente als het gaat om het onkruid?' We moeten niet meer spreken van onkruid bestrijden want dat mag niet meer. We moeten proberen onkruid te beheersen en dat is waar we sinds anderhalf jaar actief mee bezig zijn. We gebruiken geen chemische middelen meer, we zijn wel bezig met thermisch en mechanisch zorgen dat het onkruid wordt verwijderd, maar we kunnen met elkaar wel tot de conclusie komen dat dat allemaal niet zo werkt als we zouden willen. We hebben ook zelf geconstateerd dat dat niet is volgens de afgesproken beeldkwaliteit die we ook met uw raad hebben vastgesteld. Ik kan u in ieder geval meegeven dat we met De Meerlanden in gesprek zijn daarover en dat zij ook de afgelopen tijd, maar ook de komende weken, extra gaan inzetten. Zij geven aan 'de komende weken moet het beeld echt veranderen op de straten van Haarlemmermeer'. We kunnen het niet maken zoals het was toen het nog chemisch mocht worden weggespoten, maar we kunnen wel zorgen dat het er beter uitziet dan het er nu uitziet op sommige plaatsen.

U heeft iets gevraagd over heet zwembadwater, zoals in Amstelveen wordt ingezet. Nou ja, zwembadwater genoeg in Haarlemmermeer zou je denken, dus als dat vervast moet worden en we kunnen hergebruiken... Ik kan u zeggen dat ik het even heb nagevraagd, bij de mensen van openbare werken wordt op dit moment gekeken of dat een optie is en dat moet dan natuurlijk wel in samenspraak met De Meerlanden.

Dan even de aandacht voor asfalt en de aandacht voor stoepen en straten zoals ik het dan maar heb geformuleerd. We hebben in samenspraak met u in 2015 gezorgd dat er meer geld ging naar het achterstallig onderhoud bij de ondergrond van wegen en dat hebben we gedaan. Dat heeft ook geleid, door inspectierapporten uit 2016 bevestigd... wilt u mij hierop onderbreken? Kan ik mijn zin even afmaken?

De VOORZITTER: Het vorige punt of dit punt? Het vorige punt, gaat uw gang, mijnheer Meijer.

De heer MEIJER: Ik begrijp dat we geen round-up meer mogen gebruiken, maar volgens mij is chloor ook niet echt goed voor het milieu, of vergis ik me daarin?

De VOORZITTER: Wethouder.

Wethouder STEFFENS: Ik denk niet dat u zich vergist. Maar ik denk dat u wilt weten hoe ze dat dan in Amstelveen wel kunnen doen. Dat gaan we ze vragen. En dan kom ik met een antwoord en dan hoop ik dat we het, als dat zou helpen, hier ook kunnen doen en als het niet mag, moeten we er niet aan beginnen. Is dat voldoende zo?

Dan ga ik verder met de stoepen en de straten. Daar wil ik twee dingen over zeggen. Ja, we hebben in samenspraak met u de keuzes moeten maken om het achterstallig onderhoud, ook vanwege kapitaalvernietiging, versneld in te lopen op het asfalt en de ondergrond van de wegen. Dat hebben we gedaan, maar dat heeft wel tot gevolg gehad, dat wilde ik net zeggen, inspectierapporten geven dat ook aan, dat dat echt zoden aan de dijk heeft gezet. We hebben echt veel minder slechte wegen dan we hadden in 2014. Het is wel zo dat we daarmee, door het anders inzetten van middelen, de stoepen en straten, de verhardingen zoals dat heet, echt even op de achterbank hebben moeten zetten. Ik kan u zeggen dat de VOR-3 na het reces aan u wordt voorgelegd en daarin zult u ook voorbeelden zien waarin we meer gaan inzetten op de stoepen en straten. We zullen in ieder geval na het zomerreces direct wat extra inzet doen met de stratenmakersbus. Misschien is die u bekend, daar zullen we een extra bus van maken omdat we vinden dat op bepaalde plekken in de dorpen en wijken het zo is dat je er niet goed meer met je rollator of kinderwagen overheen kunt lopen en dat kan nooit de bedoeling zijn.

Dan als laatste, als ik me niet vergis, voorzitter, even kijken...

De VOORZITTER: Mijnheer Kuipers nog op het vorige punt. Gaat uw gang.

De heer KUIPERS: Ja, voorzitter, dank u wel. Ik was wel een beetje benieuwd naar een kwalificatie van de wethouder over de diverse inbrengen als het gaat over de openbare buitenruimte. Want ik mocht u namens mijn partij complimenteren omdat het de goede kant op ging, hoewel we er nog steeds niet zijn. Maar ik heb ook anderen hier, waaronder mijnheer Rip van de HAP, dingen horen zeggen. Toen dacht ik bijna 'die zegt zo: wethouder pak uw spullen maar want het lijkt nergens op!' Heeft u dat gevoel niet, dat hij dat bedoelde? Of heb ik hem ook verkeerd begrepen?

De VOORZITTER: Wethouder Steffens.

Wethouder STEFFENS: U hoorde mij beginnen met de opmerking 'ik hoop dat mijnheer Rip wat minder boos is dan hij net leek', maar hij gaat dat vast zelf tegen u zeggen. Maar ik ben ook niet voor niets begonnen met zeggen dat u ook heeft aangegeven 'we zijn een stuk onderweg', maar het kan wel altijd beter. Dit zijn de twee voorbeelden waarvan ik denk dat we, ook door zelf anders in te steken de komende jaren, de komende anderhalf, twee jaar, nog echt verschil kunnen maken en dat gaan we doen. Dat is denk ik wat ik daarover kan zeggen voorzitter.

De VOORZITTER: Mijnheer Kuipers, dan zou ik maar aan mijnheer Rip vragen of hij boos is.

De heer KUIPERS: Ik dank de wethouder voor haar inbreng. Ik vind het opmerkelijk, er wordt wel eens gezegd 'de VVD is altijd zo hard en de HAP is altijd empathisch en aardig en weet ik wat allemaal niet'. Nu dachten we als VVD 'laten we nu eens de empathische kaart spelen', weer niet goed. Ik hoor uw antwoord wel, mijnheer Rip.

De VOORZITTER: Het woord is aan mijnheer Rip.

De heer RIP: Ik ben zeker niet boos, voorzitter, zeker niet, maar we moeten elkaar wel scherp houden. In het duale stelsel past dat uitstekend en over het onkruid zijn we het volgens mij wel eens. Mij ging het er meer om dat we € 800.000,00 geïnvesteerd hebben, extra, om het onkruid weg te

halen. Er is nog geen geweldig idee geboren behalve dan dat er misschien in Amstelveen iets moois bloeit. Van de week ben ik toch weer een aantal wijken door gereden, dan noem ik bijvoorbeeld Overbos en Bornholm, en daar moeten we er echt wat aan doen. Dus kritisch, duaal, zou ik zeggen.

De VOORZITTER: Wethouder Steffens, maakt u uw beantwoording af.

Wethouder STEFFENS: Ja voorzitter, ik zal bij dezen ook de heer Kuipers van de VVD hartelijk bedanken voor zijn prettige toon vandaag. En inderdaad, u gaf het al aan, dat is wel eens anders, maar dit is ook leuk. En misschien had mijnheer Rip vandaag ook bedacht dat u een soort wissel heeft gedaan met elkaar. Het bevalt me goed hoor.

Voorzitter, als laatste eventjes wat ik met u wilde delen over maatschappelijk vastgoed. We hebben met u afgesproken dat we eind 2017 met een Integraal Accommodatieplan zouden komen. Wat ik daarover tegen u wil zeggen, is dat we aan de start van het college natuurlijk niet wisten waar we tegenaan gelopen zijn, wat we nu wel weten, waar het gaat om hoe het bij Vastgoed gewoon een beetje een rommeltje was, als ik het even met die woorden mag zeggen, wat oneerbiedig. De administratie was onvoldoende op orde en dat betekende in ieder geval voor de opdracht die er was voor het maatschappelijk vastgoed, de dorpshuizen, de wijkcentra en de jongerencentra, dat het soms niet duidelijk was hoe de onderhoudsstaat was en dat niet goed was bijgehouden wie echt eigendom had. Dat betekent dat we een vertraging hebben opgelopen van bijna een jaar op die doelstelling. We hebben een pilot gedaan voor zes wijken en dorpen waar we dat helemaal in kaart hebben gebracht, die is afgerond eind van dit jaar. Daar zal ik u dan ook de resultaten van laten weten en het Integraal Accommodatieplan zoals we dat ook in het coalitieakkoord hebben genoemd, komt dan met vertraging in 2018 naar u toe en daarna, als we het met u besproken hebben, gaan we verder uitrollen hoe we daar het beste handen en voeten aan kunnen geven.

Dank u wel voorzitter.

De VOORZITTER: Dank u wel. Het woord is aan wethouder Reinders.

Wethouder REINDERS: Voorzitter, het is gememoreerd, de economie trekt aan, de economie komt op stoom – dat lijkt hier ook wel in deze raadzaal zo te zijn met deze temperatuur – maar niet iedereen profiteert in gelijke mate daarvan mee. Dat werd ook bijvoorbeeld gisteren nog eens een keer bevestigd bij het verschijnen van het rapport van de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid dat het had over de val van de middenklasse. Dat was de titel. Daarin wordt onder andere uiteengezet dat een grotere groep werkenden de wind ook niet altijd in de zeilen heeft als het gaat om de financiële huishouding.

Het college onderkent dat en u heeft de achterliggende periode al een aantal voorstellen wat dat betreft voorbij zien komen die in ieder geval proberen om voor de groep waarvoor we als gemeente verantwoordelijkheid kunnen dragen op grond van wet- en regelgeving, die verantwoordelijkheid ook in te vullen. Inspanningen dus, daar gaan al die stukken over, op het terrein van werk en inkomen. Want we willen mensen naar vermogen laten werken, zoveel als mogelijk en als het gaat om de inkomenskant, gaat het wat ons betreft om tijdelijke inkomensondersteuning. Ook zoveel als mogelijk. Dat brengt me vrij snel bij het tweetal moties dat is ingediend, of aangekondigd in ieder geval. Laat ik beginnen bij de PvdA-motie Stap voor stap die vraagt innovatie op het terrein van werk en inkomen toe te passen. Ik durf te stellen dat het college dat ook al doet, we verwijzen u wat dat betreft ook graag naar de experimenten van het werk-leerbedrijf in Zwanenburg, afgelopen week afgerond, voor een aantal mensen, maar ook naar de pilot in Nieuw-Vennep waar we een deel van ons bestand aan mensen die een bijstandsuitkering van ons ontvangen, oproepen om opnieuw te kijken wat de moeilijkheden zijn om hen aan werk te helpen. De experimenten waarnaar u verwijst, zijn experimenten die met name ook in een aantal grote steden spelen die zelf wat dat betreft, denk ik de inschatting maken dat ze nog wel wat laaghangend fruit, als ik het zo onbeleefd mag noemen, kunnen

plukken. De experimenten moeten daar helpen om een veel groter bestand aan mensen die een bijstandsuitkering ontvangen weer aan het werk te helpen. En ik heb in deze raad al eerder gezegd, ik meen naar aanleiding van actualiteitsvragen, dat we met belangstelling die experimenten volgen, maar ook gelet op de kosten die bijvoorbeeld met zo'n experiment zijn gemoeid, ons nu niet in eerste aanleg geroepen voelen om ook zelf met zo'n experiment te beginnen. Dat laat onverlet dat we wel voor experimenten willen gaan op het moment dat we zien dat die toegevoegde waarde hebben.

De VOORZITTER: Mijnheer Van Dijk, we hebben in deze ronde één woordvoerder per fractie. De volgende ronde mag u wisselen. Mijnheer Vonk.

De heer VONK: Dan maak ik van de gelegenheid gebruik voorzitter, om te vragen aan het college, als we het dan hebben over zo'n regeling waarvan u dan denkt dat het nu niet het opportune moment is om daar iets mee te doen, heeft u voor mij in beeld hoe groot het bestand is dat eventueel zou kunnen profiteren als met zo'n € 200,00 vrijstelling of anderszins iets met die bijstandsregeling wordt gedaan? Hoeveel bijstandsgerechtigden komen daarvoor in aanmerking?

De VOORZITTER: Mijnheer Meijer ook op dit punt?

De heer MEIJER: Ja, voorzitter, als ik naar die motie kijk, dat is toch gewoon het invoeren van een basisinkomen? Ik heb mevrouw Klijnsma ook op televisie gezien en mijnheer Jan Smit, die zanger, die zat daar ook en zei het zo 'ik kan ook wel lekker thuis gaan zitten jodelen op mijn gitaar en voor de rest mijn inkomen bijgevuld krijgen'.

Ik vind die motie voor ons een stap te ver. Bent u dat met mij eens?

De VOORZITTER: Mijnheer Reinders, gaat uw gang.

Wethouder REINDERS: Voorzitter, ik vind dat de experimenten niet een basisinkomen vormen, het zijn experimenten waarbij het gaat om vrijstellingen op de wet- en regelgeving zoals vastgelegd in de Participatiewet. Misschien wel voor sommigen een opmaat naar het basisinkomen, maar het zijn echt experimenten waarbij met de wet- en regelgeving die de Participatiewet voor bijstandsuitkeringen met zich meebrengt, de teugels worden gevierd op dat vlak.

En dan een reactie op de heer Vonk, u had het over die € 200,00. Ik kon die zelf in de versie van de motie die ik had niet zien, maar het is goed u erop te wijzen dat de Participatiewet het nu al mogelijk maakt een vrijstelling te geven op kleine inkomsten met een maximum van die € 200,00 per maand zoals waaraan u refereerde. Alleen ten hoogste voor maximaal zes maanden en ook alleen wanneer wordt verwacht dat dat bijdraagt aan arbeidsinschakeling. En in principe komt iedereen daarvoor in aanmerking, in theorie, maar dat wordt dus wel maatwerk want we kijken van geval tot geval in hoeverre dat überhaupt zinvol is. Het kan niet een verkapte vorm van ondernemerschap zijn. Voor mensen die bijvoorbeeld zelf een onderneming willen starten uit de bijstand, hebben we het Besluit Bijstand Zelfstandige, de BBZ, die gaat ook echt een paar stappen verder om te kijken of een onderneming bijvoorbeeld levensvatbaar is, maar die mogelijkheid is er al in beperkte mate.

De VOORZITTER: Mijnheer Meijer.

De heer MEIJER: Voorzitter, dat is nu precies waar mevrouw Klijnsma voor stond, er was een zelfstandig ondernemer uit Oost-Groningen die deed nog iets met breien of zo, hartstikke leuk. Die kreeg haar inkomen aangevuld. Dat is toch geen manier om mensen proactief aan het werk te krijgen? Dat is mijn punt.

De VOORZITTER: Wethouder Reinders.

Wethouder REINDERS: Voorzitter, ik heb hier verder geen oordeel over, in die zin dat we gewoon de Participatiewet uitvoeren. U heeft kunnen lezen, in de nota van B&W Naar een Toekomstbestendig Sociaal Domein, als we wat willen doen om het aantal uitkeringen terug te dringen in deze gemeente, betekent dat, dat we arbeid, werken moeten stimuleren. Dat betekent dat er best een situatie kan zijn waarin iemand een bijstandsuitkering ontvangt en een kleine vergoeding krijgt, dat gaat dus echt over een maximum van € 200,00 per maand voor een periode van maximaal zes maanden. Als dat eraan bijdraagt om iemand een opmaatje naar werk te bieden, zullen we dat niet nalaten, maar daar is de Participatiewet al voldoende ruimhartig in. Dus deze gemeente ziet niet onmiddellijk de toegevoegde waarde van verruiming.

Ik kan daar ook nog een opmerking in de richting van de heer Spijker van EEN Haarlemmermeer over maken, die zich met name zorgen maakt over mensen die even uit de bijstand zijn en daarna weer terugkomen. Ik zal u wel vertellen, dat is dus ook iets dat we wel willen aanmoedigen, voor korte tijd werken zodat je een beetje aan je cv werkt en eigenlijk, om het heel academisch uit te drukken, het menselijk kapitaal op die arbeidsmarkt meer waard wordt. Dat is de inzet van het college, maar daar staat wel tegenover dat we de mensen die dan weer bij ons terugkomen het iets makkelijker willen maken zodat ze niet weer helemaal opnieuw door de hele molen moeten.

De VOORZITTER: Mijnheer Spijker, gaat uw gang.

De heer SPIJKER: Dank u wel voorzitter, het gaat mij erom als mensen drie maanden proefdraaien en iets hebben geleerd en een werkgever zegt 'nou bedankt, en je mag weer gaan', kun je die mensen zes, acht of tien keer laten proefdraaien. Daarop zeg ik, zorg voor controle als die mensen terugvallen, wat is de reden? Het kan aan de situatie liggen dat de baan hen niet paste, maar zorg voor controle want het is een beetje zonde.

De VOORZITTER: Wethouder.

Wethouder REINDERS: Ja, voorzitter, volgens mij wordt dat keurig netjes bijgehouden bij sociale dienstverlening want we hebben een heel dossier per inwoner die bij ons bekend is, met wie we in gesprek zijn over werk en/of inkomen. Ik voorzie wat dat betreft op dit moment geen problemen.

Ik kom bij de tweede motie die dan met name over het inkomen gaat, inkomensondersteuning. De motie van Forza! 50 pop. Om maar met de deur in huis te vallen, en ik weet niet of dat als een verrassing komt voor Forza!, maar deze motie is wettelijk niet uitvoerbaar op dit moment. Dat heeft te maken met het feit dat we als gemeente geen inkomenspolitiek mogen voeren van het rijk. Dat zorgt er dus ook voor dat we geen categoriale regelingen mogen hebben zoals die uitkering die Forza! voorstelt.

Daar komt ook nog bij dat er weliswaar een kwijtscheldingsregeling is voor de belastingen, de gemeentelijke belastingen, maar dat is door wetgeving ook maar beperkt tot een maximum van 100% van het wettelijk sociale minimum. Dus ik zie geen enkele mogelijkheid om iets met uw motie te doen.

De VOORZITTER: Mijnheer Meijer.

De heer MEIJER: Ik kan me herinneren dat een voorganger van u van PvdA-zijde ons ooit ook een keer € 50,00 heeft teruggegeven. En in Rotterdam is dit traject ook succesvol afgerond dus misschien kunt u daar een keer contact mee opnemen.

De VOORZITTER: Mijnheer Reinders.

Wethouder REINDERS: Leuk dat de heer Meijer erover begint, voorzitter, want dat hebben we

uiteeraard ook gedaan en ik kan melden dat in Rotterdam de discussie hierover ook nog niet is afgerond. En Rotterdam kijkt niet zozeer naar een belastingkorting, maar naar het geven van een toeslag en het is nog onduidelijk op grond van welke regeling dat zou kunnen want zoals ik al aangaf, wettelijk is het eigenlijk niet mogelijk om inkomenspolitiek te voeren. Ik ben daarmee aan het einde van mijn bijdrage gekomen, voorzitter.

De VOORZITTER: Dank u wel.

Burgemeester WETERINGS: Dan zal ik de laatste vragen beantwoorden die ook van de zijde van uw raad zijn gesteld.

Mijnheer Kuipers is begonnen met de constatering dat een aantal directieleden niet aanwezig was bij de Algemene Beschouwingen. Het is zo dat vier van de vijf directieleden wel aanwezig waren, drie in de zaal en een in de burgerzaal. Het klopt dat de gemeentesecretaris niet aanwezig was, die is op dit moment herstellende en met hem is de afspraak dat hij 50% van zijn tijd werkt. Daar zie ik strikt op toe dat dat gebeurt, dan is het een kwestie van prioriteiten stellen. Maar ik denk dat uw raad bij wijze van spreken wekelijks merkt dat er vanuit de zijde van onze ambtelijke organisatie ook op directieniveau altijd goed wordt waargenomen en verwerkt wat uw raad naar voren brengt.

De VVD heeft de vraag gesteld dat er behoefte is in de nabijheid te spreken over de verbonden partijen met de vraag of de kaderstelling daar niet nog een keer principieel ter discussie gesteld moet worden. Ik kan u in ieder geval toezeggen dat het beleidskader voor de verbonden partijen binnenkort als bijstelling naar uw raad komt, dat lijkt me ook een mooie gelegenheid om het daar met elkaar over te hebben.

De VOORZITTER: Mijnheer Kuipers.

De heer KUIPERS: Ik had met opzet de term 'verbonden organen' gebruikt, want dat bestaat helemaal niet. Wat ik u vroeg, is ook niet zomaar te benoemen 'daar gaat het dus dan eigenlijk over', natuurlijk, bij de verbonden partijen speelt deze kwestie wat ons betreft ook, maar er zijn ook andere dingen. Ik noem het voorbeeld dat we twee weken geleden hier discussieerden over datacenters op Schiphol Trade Park en dat het college toen opeens zei 'ja, maar er is al zes jaar geleden met een of andere nota afgesproken dat we daar anders tegenaan kijken'. Persoonlijk vond ik dat het college het toen wel heel breed nam en ik zou graag met u van gedachten willen wisselen over hoe nu zo'n wijziging van beleid beter in een kader met de gemeenteraad kan worden geplaatst. Snapt u wat ik bedoel? Vandaar dat ik de term 'verbonden organen' heb gebruikt, het is wat mij betreft breder. Het gevoel dat wij daarover in de VVD hebben, ik hoor dat ook van mensen in de straat, om het zomaar te noemen, is 'hoe kan het dat die daarover besluiten?' Ik snap bestuurlijk heel goed hoe het gaat met buslijnen, maar het blijft een beetje raar dat je dan aan de achterkant eigenlijk maatregelen moet repareren. Ik wil graag eens met u en de collega's daarover van gedachten wisselen.

Burgemeester WETERINGS: Nu u het zo duidt, begrijp ik inderdaad ook hoe bewust u het woord verbonden organen gebruikte, dat is goed om het daarover te hebben. U noemt ook een voorbeeld vanuit de MRA, daar herken ik het ook. Daar is overigens met uw raad de afspraak dat we juist kijken naar hoe we, in het kader van alles wat nu onder de MRA-vlag gebeurt, ook zorgen dat de betrokkenheid van de raad goed verankerd is. Maar ik kan me voorstellen dat u zegt 'dat speelt nog op meerdere terreinen'. Dan is dit een juist moment waarop u dat naar voren heeft gebracht en dan kunnen we dat ook in ieder geval bij de voorbereiding van de nota Verbonden Partijen en misschien nog wat ruimer betrekken. Uw punt is duidelijk.

D66 heeft een vraag over het burgerjaarsverslag gesteld, waarom het niet meer verschijnt. Vorig jaar hebben we volgens mij aangegeven dat, nu de wettelijke verplichting vervalt, wij dat ook niet meer zullen doen. Neemt niet weg dat we in de jaarlijkse publicatie die plaatsvindt naar aanleiding van het

vaststellen van de jaarrekening, ook de verplichte elementen die zo waardevol zijn in het burgerjaarverslag zullen opnemen en dat zal een publicatie zijn in het kader van de InforMeer. Dus er komt wel een verantwoording van die punten, breed, over wat de jaarrekening leert, maar ook over wat vroeger in het burgerjaarverslag werd gemeld.

Mijnheer Meijer heeft gevraagd hoe het staat met de voorbereiding van de referendumverordening, de aangenomen motie. Ik kan u melden dat het voorstel voorzienbaar in het derde kwartaal naar uw raad gaat, dus u kunt daar na de zomer over spreken.

De fractie van Forza! heeft ook een motie ingebracht onder de kop Burgemeester gezocht. Ik denk dat het goed is het daar te zijner tijd over te hebben. Ik moet u erop wijzen dat de nieuwe gemeenteraad die in november 2018 wordt gekozen en op 2 januari 2019, als dat een werkdag is, geïnstalleerd zal worden, verantwoordelijk is voor het proces van het selecteren van de burgemeester van de nieuwe gemeente Haarlemmermeer. Natuurlijk zal dan ook gesproken worden, neem ik aan, over de betrokkenheid van de inwoners bij in ieder geval het opstellen van het profiel. Dat gebeurt in veel gemeenten tegenwoordig. U gaat er zelf over of u nu de motie aan wilt nemen, maar het is niet iets dat concreet aan de orde komt, voorzie ik – maar wie ben ik om dat te zien? – in deze raadsperiode.

Dan heeft de fractie van SRH nadrukkelijk gevraagd, opnieuw wat mij betreft, of het niet mogelijk is om alle stukken met betrekking tot het onderzoek SKWA/BORUS ook beschikbaar te krijgen. Volgens mij is dat een herhaling van de vraag die mijnheer Beusenberg ook indringend heeft gesteld bij de behandeling van de jaarrekening. Toen heb ik toegelicht dat dit het uitvoeren van de vraag die nadrukkelijk door de vorige accountant gesteld is bij de vorige jaarrekening betreft. We moesten daarna het onderzoek nog doen. Dat is gebeurd door een forensisch onderzoek en aansluitend op onderzoeken die ook al in het kader van de integriteit hebben plaatsgevonden. Daar zit materiaal in, daar zit informatie in die niet breder verspreid wordt, die niet eens met het hele college gedeeld is.

Daarom is het ook niet juist dat u zegt, los van het feit dat daar helemaal geen aanleiding toe is, dat het college zaken onder de pet zou houden. We volgen daar strikt de afspraken die er zijn, de accountant vraagt om onderzoeken, de accountant heeft gecontroleerd of die onderzoeken de openstaande vragen beantwoorden zoals gevraagd en de accountant heeft geconstateerd dat er voldoende antwoord is gekomen en dat er geen reden meer is om nader onderzoek te doen naar SKWA en BORUS. Dat was mijn antwoord toen en ook nu.

De VOORZITTER: Mijnheer Beusenberg.

De heer BEUSENBERG: Dank u voorzitter. Uw antwoord is in ieder geval helder en ik hoop ook dat de gedachtegang van SRH helder is, dat we als raadsleden onze controlerende taken niet kunnen uitvoeren als we niet over alle voor handen zijnde informatie beschikken. Om dat dan maar als zoete koek aan te nemen... ik vind dat we recht hebben op alle informatie die ook bij de burgemeester en bij het college bekend is want er zijn instrumenten genoeg om eventueel gevoelige informatie vertrouwelijk te delen. Zo simpel is het en daar staan we voor. Ik zal hierbij dan ook mijn motie indienen want ik kreeg een tip van de griffier om dat dan nu te doen. Want nogmaals, ik vind dat wij er recht op hebben en een goed raadslid kunnen we zijn als we over alle informatie beschikken.

De VOORZITTER: Mijnheer Koomen.

De heer KOOMEN: Ja, als de heer Beusenberg dat zo principieel stelt, ben ik dat met hem eens. Ik kan me wel voorstellen, dat is natuurlijk heel lastig oordelen, dat er elementen zijn in de rapportage die in de vorm van een interviewverslag zijn of iets dergelijks, maar volgens mij bent u daar ook helemaal niet naar op zoek. Dus ik begrijp niet helemaal waarom dit zo'n principiële discussie moet worden, want als u inzage wilt in het rapport, dat zou dan anders zijn dan verspreiden, volgens mij, zijn er mogelijkheden om inzage te krijgen in elementen waarnaar u op zoek bent. Ik vind het lastig dat nu een principiële discussie moet worden gevoerd, volgens mij valt dit namelijk op te lossen zonder

dat, als daar bepaalde belangen zijn, meteen alle rapporten verspreid worden. Volgens mij kan dat samenkomen.

De VOORZITTER: Mijnheer Vonk.

De heer VONK: Voorzitter, omdat het best wat gevoelige informatie is waar dit over gaat, is de afgelopen jaren de Auditcommissie heel nauw betrokken geweest bij dit onderzoek. Alles wat de Auditcommissie bespreekt en constateert en bespreekt met de wethouder en burgemeester is vertrouwelijke informatie, niet iets dat we en public mogen delen. De Auditcommissie is wel een vertegenwoordiging van de gemeenteraad en heeft ook het belang om vanuit de gemeenteraad te denken en ook vanuit de inwoners te denken en het is steeds mijn oproep geweest als voorzitter van de Auditcommissie om zoveel mogelijk van de informatie die openbaar gemaakt kan worden, ook openbaar te delen. Dat is steeds mijn oproep geweest als voorzitter van de Auditcommissie aan de burgemeester en aan het college. Dat heeft het college ook ter harte genomen en aan alle kanten gezegd 'dit is wat we kunnen delen en dit is wat we naar buiten kunnen brengen'. Daarnaast heeft de burgemeester ook nog in een besloten bijeenkomst voor raadsleden nader toegelicht wat er gebeurd is. Helaas kon u daar niet bij aanwezig zijn. Wellicht zouden we hier uit kunnen komen door nog een – het is maar een suggestie – persoonlijk gesprek te organiseren waarbij u met de burgemeester deze informatie apart nog even tot u kunt nemen.

De VOORZITTER: Mijnheer Meijer.

De heer MEIJER: Voorzitter, even twee dingen.

Ik vind de hele zaak een beetje een zweem van geheimzinnigheid oproepen. Ik geef mijnheer Beusenberg in zoverre wel gelijk. Ook de suggestie van mijnheer Koomen zou ik prima vinden, leg het neer ter inzage bij de griffie. We zijn allemaal raadsleden, dan kunnen we het bekijken. Ik vind het vreemd als ik hoor dat de Auditcommissie erbij betrokken is geweest en de overige raadsleden geen inzicht hebben gehad. Dat verbaast mij hogelijk.

De VOORZITTER: Mijnheer Beusenberg.

De heer BEUSENBERG: Dank u voorzitter. Om even op mijnheer Vonk terug te komen, ik heb een gesprek gehad met de burgemeester, en dat is ook de aanleiding waarom ik vind dat we recht hebben op die informatie. Nogmaals, hoe kan een raadslid nu gaan bepalen of er correct en juist gehandeld wordt, sterker nog, hoe kan een raadslid controleren als hij niet over alle stukken of informatie beschikt? Dat is onmogelijk en dat wil ik in het kader van het aangekondigd onderzoek naar BORUS en het SKWA totaal onderzoeken. Dat kost geen geld, en daar waar de vertrouwelijkheid vertrouwelijk is, want ik ben niet gek, ik heb geen zin in een jaar gevangenisstraf, blijft het vertrouwelijk. Maar ik wil het wel weten.

De VOORZITTER: Mijnheer Van der Linden en dan mijnheer Rip.

De heer VAN DER LINDEN: Ik heb een reactie op de voorzitter van de Auditcommissie. Hij verwees naar onze besloten vergadering waarin de burgemeester ons heeft verteld wat er aan de hand was. Naar aanleiding van die vergadering hebben we een aantal vragen die we vertrouwelijk zullen stellen aan de burgemeester.

De VOORZITTER: Mijnheer Rip.

De heer RIP: Ook in navolging van de voorzitter van de Auditcommissie. Even een reactie op mijnheer

Meijer. Die geheimzinnigheid rond dit dossier creëert hij vooral zelf. Als er zo'n meeting wordt georganiseerd door de burgemeester in vertrouwen en hij ontbreekt, dan mist hij informatie. Het tweede punt dat ik wil meegeven is dat we als raad een Auditcommissie hebben ingesteld maar vervolgens hebben we gewoon ook een accountant, onafhankelijk, die dat voor ons ook controleert en die uitkomsten zijn bekend. Dus we hebben gewoon een onafhankelijk accountant in dienst die dat voor ons controleert, mijnheer Beusenberg, toch?

De VOORZITTER: Mevrouw Van der Helm en dan mijnheer Beusenberg.

Mevrouw VAN DER HELM: Dank u voorzitter. Als lid van de Auditcommissie ga ik natuurlijk niets vinden over wat we wel en niet weten, maar ik begrijp mijnheer Beusenberg heel goed want er ontstaat een onevenwichtige informatieverdeling tussen een deel van de raad en de andere collega's en er zijn mogelijkheden om dat onder geheimhouding te delen, dus als fractievoorzitter van de CDVP vind ik dat een goed plan.

De VOORZITTER: Mijnheer Beusenberg.

De heer BEUSENBERG: Dank u voorzitter, ik wil even terugkomen op mijnheer Rip, want ik vind het wel een beetje vreemd hoe de heer Rip hierin staat. Met het onderzoek naar de Pioniers werd de onderzoeksopdracht verkleind, daar was de fractie van SRH het totaal niet mee eens, want ik vind dat als je een onderzoek doet, je alles moet onderzoeken, ook de nacalculatie. Dat is punt 1.

Punt 2 weten we helemaal niet wat de onderzoeksopdracht naar BORUS en SKWA is geweest. Dat wil ik onderzoeken en als dat geen totaalonderzoek is geweest, voer ik dat zelf uit.

Dat heb ik net gezegd en al ben ik er een jaar mee bezig, dat interesseert me niet, maar ik wil mijn raadswerk goed doen.

Burgemeester WETERINGS: Ik maak er bezwaar tegen dat als er in dit soort situaties gezegd wordt 'daarmee wordt er een zweem van geheimzinnigheid overheen gelegd', dat is altijd makkelijk want dat suggereert dat het bestuur weer wat te verbergen heeft en dat levert een mooi plaatje op of een beeld dat in de krant kan worden gebruikt.

Wat hier gebeurt, is geheel passend binnen de spelregels die we hebben met betrekking tot het integriteitsbeleid. Op het moment dat we van onze medewerkers en bestuurders verwachten dat ze in alle openheid meewerken aan dit soort onderzoeken, hebben zij er ook recht op dat we de afspraken met betrekking tot geheimhouding, en die zijn heel strikt en bevatten een beperking tot degenen van wie in de regeling genoemd wordt dat zij er kennis van mogen nemen, waar we ons aan moeten houden.

Dat is ook mijn antwoord aan de heer Koomen. Er is wel degelijk iets heel principiëls aan deze discussie en wat mij betreft, is het ook niet mogelijk om daarvan af te wijken.

Wat ik zeker niet kan doen, is dat ik in gesprekken met individuele raadsleden iets anders zou gaan meedelen dan wat ik de vergadering heb gezegd, wat ik aan u allen heb meegedeeld. Dan hecht ik ook aan de geheimhouding. Die zal er altijd blijven maar die geldt dan voor de hele raad en dan ga ik daar zeker niet een-op-een met raadsleden over spreken.

Dat is wat mij betreft het principiële punt in deze discussie. Maar ik wil u erop wijzen dat wat hier gebeurd is, de heer Vonk heeft dat precies aangegeven, helemaal past in de wijze waarop we ook de accountantscontrole vormgeven via opdrachtgeverschap bij uw raad. Dat is wettelijk voorgeschreven en onder toezicht van de Auditcommissie, binnen de spelregels van het integriteitsbeleid, heb ik ook de Auditcommissie en uw raad daarover geïnformeerd en ik zie geen mogelijkheden om daarvan af te wijken.

De VOORZITTER: Mijnheer Koomen.

De heer KOOMEN: Misschien heb ik u net verkeerd begrepen want ik kan u best volgen als u zegt dat u niet alles kunt verstrekken als er geheimhouding is afgesproken, als het individuele belangen onnodig schaadt. Daartegenover staat een ander recht van een raadslid om inzage te krijgen. Wat ik niet helemaal begrijp, en ik zoek een balans, maar ik kan het niet helemaal beoordelen, daarom vraag ik het aan u, is dat ik me moeilijk kan voorstellen dat het voor de hele rapportage geldt. We hebben ook een Wet openbaarheid bestuur waarin je gewoon zaken kunt weglakken waarvan je zegt 'dit hoort er niet bij'.

Ik kan het niet overzien voor deze rapportage, u wel. Ik roep u op er op die manier naar te kijken en te kijken 'in welke elementen kunnen we echt geen inzage geven of verdergaand nog, verstrekken, en welke elementen wel?' Dan kan ik u volgen. Als dat zou gelden voor de hele rapportage, vind ik dat veel moeilijker te volgen dan als u zegt 'bepaalde elementen kan ik echt niet verstekken'.

En tot slot, we moeten het ook niet groter maken, dat ben ik met u eens, laten we het niet opblazen, ik denk dat juist de weerstand in verstrekking onnodig het beeld oproept dat er iets te verbergen zou zijn. Ik denk dat het eerder zit in integriteit en integer willen zijn naar de mensen die onderwerp van onderzoek zijn, dan dat er iets te verbergen is. Maar ik kan het niet helemaal overzien.

De VOORZITTER: Mijnheer Meijer.

De heer MEIJER: Mijnheer Koomen, u heeft net zoals ik bijna een jaar lang in een Enquêtecommissie gezeten. We hebben heel veel mensen gehoord, heel veel mensen onder ede, veel mensen hebben we ook gesproken waar ook verslagen van zijn gemaakt die niet openbaar zijn geworden, daar had ik alle begrip voor. Wat ik niet begrijp – vanavond worden we trouwens opgeheven als Enquêtecommissie, misschien is het een idee om aan te blijven – is dat een accountant het onderzoek wel mag inzien maar een raadslid uit de gemeente Haarlemmermeer niet. Ook niet als je het geheim ergens neerlegt. Dat vind ik niet te rijmen. Heel apart.

De VOORZITTER: Mevrouw Mulder.

Mevrouw MULDER: Voorzitter, GroenLinks wil de discussie even de andere kant opbuigen. Ik tel even op: de accountant heeft een verklaring afgegeven dat er integer is gehandeld, de Auditcommissie heeft hier net in de zaal bij monde van de voorzitter nog aangegeven dat het proces op juiste wijze is doorlopen, wij zijn bovendien in een besloten sessie als raadsleden volledig bijgepraat. Het is dus lastig om van wat we wel weten zaken niet te noemen. Dat gaan we niet doen. Ik mis er ongetwijfeld nog een. Uzelf, voorzitter, heeft nu op drie wijzen onderstreept dat u het proces integer heeft doorlopen en dat wat er niet verstrekt kan worden, om iets specifiek gaat dat gewoon niet kan. Ik ga namens GroenLinks vertrouwen uitspreken in het proces. Ik denk dat dat van belang is, anders ontstaat er toch een beeld dat er geen zaken worden verstrekt. Ik geloof niet dat dat in dit geval het geval is.

De VOORZITTER: Mijnheer Beusenberg.

De heer BEUSENBERG: Dank u voorzitter. Het zijn prachtige woorden mevrouw Mulder, maar ik wil resultaten zien en dat is gewoon dat ik over de informatie kan beschikken. Dank u.

De VOORZITTER: Ik begrijp dat de heer Beusenberg de motie heeft ingediend. Dan zijn we aan het einde van de eerste termijn. Ik stel voor omdat we iets uitgelopen zijn, de pauze te houden tot 18.45 uur.

Schorsing

Tweede termijn raad

De VOORZITTER: Dames en heren, de vergadering is hervat. We zijn toe aan de tweede termijn en voorzien is dat in de tweede termijn een fractie die bij loting bepaald wordt een onderwerp aan de orde mag stellen. Dat kan een heel vrij onderwerp zijn, dat hoeft niet een relatie te hebben met de ingediende moties. Daarvoor hebben we de derde termijn. Ik begrijp dat er wat verwarring over is en ik begrijp ook dat mijnheer Meijer daar een vraag over de orde over heeft.

De heer MEIJER: Ja, dank u voorzitter. Ik begrijp wat u zegt, maar het lijkt mij zinvol als we direct de moties gaan behandelen. Ik doe ook een beroep op mijn collega's, mocht je van tevoren weten dat je je motie toch intrekt, zeg dat dan nu, dan hoeven we hem ook niet te behandelen, dat gaat wat sneller volgens mij want er zijn nogal wat moties. Dus ik hoor graag hoe mijn collega's hierover denken.

De VOORZITTER: In feite hoor ik u een oproep doen 'kunnen we toch niet de tweede en derde termijn wat in elkaar schuiven?' Dat is in de eerste plaats aan u. Mijnheer Koomen.

De heer KOOMEN: Ja, precies, volgens mij kunnen we dat proberen als iedereen de moties die hij wil behandelen gewoon behandelt, kunnen we zien of we dat redden en volgens mij moeten we dat kunnen redden. Dus ik kan dat voorstel wel steunen.

De VOORZITTER: Mevrouw Sedee.

Mevrouw SEDEE: Ik vind het prima om dat in elkaar te schuiven, maar ik heb een zeer belangrijke kwestie te bespreken met de raad, dus ik neem aan dat we afgezien van alle fantastische moties die we hebben ingediend toch wel de tijd heb om een ander onderwerp aan te snijden?

De VOORZITTER: Die vrijheid blijft in ieder geval want dat hebben we afgesproken. Ook een vrij onderwerp en laten we dan afspreken als we ze in elkaar schuiven, mocht er na tien of elf fracties een motie nog niet behandeld zijn, of een cluster – want de griffier gaat dan snel uitwerken hoe het geclusterd wordt – dan doen we dat extra, maar dan zijn we nog altijd in tijd ingelopen, neem ik aan. Ik begrijp dat het warm is en dat we misschien ook wel iets eerder iets anders willen gaan doen. Mijnheer Rip.

De heer RIP: In principe kunnen we dat wel proberen, maar er zijn volgens mij ook nog andere afspraken aan verbonden. Hoe zit het met mijn spreektijd, wat kan ik daarvan meenemen en hoe ziet die verhouding eruit? En ten tweede hadden we volgens mij ook afgesproken dat nu ook andere deskundig op de portefeuilles gewoon de ruimte hebben om... Dus dat we geen problemen krijgen met dubbele woordvoerders en zo? Ja?

De VOORZITTER: Dat klopt. Het gaat erom dat u zelf het thema bepaalt en zelf bepaalt welke woordvoerder van de fractie dat doet, maar per thema per onderwerp is er een fractielid dat daar het woord over voert. Dat wil zeggen dat alle fractieleden aan het debat kunnen deelnemen want we doen minstens tien onderwerpen. Of elf. Mijnheer Beusenberg heeft aangegeven dat hij niet met een eigen onderwerp zal komen in deze tweede termijn. Ik stel voor dat als we proberen de beide termijnen te combineren, we toch de opdracht geven om per onderwerp tien minuten te nemen. Dus u doet een pitch van ongeveer maximaal drie minuten, en dan hebben we een korte zeven, acht minuten om erover te debatteren. Als we dan meer tijd nemen schuift het vanzelf op. Mijnheer Beusenberg.

De heer BEUSENBERG: Dank u voorzitter. Zoals ik net al vertelde, dit spookraadslid gaat zo meteen

af en toe even de gang op omdat hij zijn rug moet rechten, met het oog op rugklachten. Dan weet u dat.

De VOORZITTER: Als we die termijnplanning aanhouden die de voorzitter voorstelt, zouden we om 21.00 uur klaar kunnen zijn met deze gezamenlijke tweede en derde termijn. Is dat akkoord?

Voordat ik bij lot ga bepalen welke fractie als eerste mag, nog dit. Het is zo dat de zoon van Derk Reneman vandaag zijn eerste certificaat krijgt over een uur, en we gunnen het de wethouder en de vader met name dat hij daarbij aanwezig kan zijn. Dat zou betekenen dat tussen vijf voor acht en kwart voor negen wethouder Reneman niet ter vergadering is. Er is in voorzien dat de plaatsvervangend portefeuillehouder, de heer Reinders, altijd kan optreden namens het college op dit belangrijke onderwerp, maar mocht er bij de fracties mensen zijn die zeggen 'ik had een onderwerp over financiën', of 'ik had een onderwerp over verkeer en vervoer in gedachten', dus precies de portefeuilles van wethouder Reneman, is mijn voorstel om daarmee te beginnen. Mijnheer Rip, heeft u een onderwerp dat u ter sprake wilt stellen uit de portefeuille van wethouder Reneman?

De heer RIP: Ja, dat is er eentje over verkeer want ik was niet zo tevreden met de beantwoording van het college.

De VOORZITTER: Dan is verkeer, met welnemen van de raad, het eerste onderwerp en mag de fractie van de HAP daarover het spits afbijten.

De heer RIP: Maar dat vind ik raar, nee, dan doe ik het anders want we hadden een ander onderwerp dat we hier heel belangrijk vinden, maar ik miste even de slag in de eerste termijn, beantwoording van het college, waar vragen gesteld zijn die niet beantwoord zijn. Dus ik zit te zoeken nu we toch aan het schuiven zijn met elkaar en ineens 21.00 uur aan de horizon gloort.

Kan ik mijn vragen nog kwijt vandaag?

De VOORZITTER: Dat had u dan eerder moeten doen. De eerste termijn is ook uitgelopen omdat ik heb toegestaan dat er best veel interrupties in eerste termijn zijn gedaan. Dan ga ik toch door op de orde zoals afgesproken. U bent vast creatief genoeg om als u nog een vraag heeft bij verkeer of bij wonen, die bij onderwerpen die andere fracties naar voren brengen, toch te stellen.

Zijn er fracties die in de portefeuille van de heer Reneman hadden gedacht 'daar willen we een onderwerp uit aan de orde stellen'? Als dat niet het geval is, kan de heer Reneman in ieder geval met een gerust hart bij de uitreiking van het certificaat aan zijn zoon aanwezig zijn.

Dan is de eerste fractie die het woord mag gaan voeren op een onderwerp naar keuze, de fractie van GroenLinks. Het woord is aan mevrouw Ballieux.

Mevrouw BALLIEUX: Dank u wel voorzitter. Voorzitter, collega's en college, aan ons werd dinsdag doorgestuurd een ongevraagd advies van de Participatieraad bij deze voorjaarsrapportage en onze fractie wil dit advies graag aangrijpen om twee punten te bespreken, zowel met de collega's als met het college.

Allereerst is onze vraag, vooral aan het college, waarom er niet proactief input is gevraagd aan de Participatieraad op dit onderwerp. De reden dat dit ons erg verbaast, is dat het college de leden van de Participatieraad zelf benoemt en participatie een speerpunt van het college is. Hoe kan het dan dat de Participatieraad zoveel moeite moet doen om het stuk te krijgen, terwijl wij zouden verwachten dat u ontzettend zit te wachten op het advies van de Participatieraad. Dus graag een toelichting van het college hierop.

De Participatieraad vraagt ook aandacht voor een aantal zaken, voor de regeling Haarlemmermeer Doet Mee, beschermd wonen, vermindering van huishoudelijke hulp, personen met verward gedrag, armoede, en een collectieve zorgverzekering. We willen ook heel graag een afschrift van het antwoord

van het college op het advies van de Participatieraad.

En dan wat ik ook graag met de collega's wil bespreken in de raad. Er gaat € 5,4 miljoen van het budget van het Sociaal Domein af. € 3,7 miljoen voor de WMO/jeugdzorg en € 1,7 miljoen voor de uitkeringen. Het college heeft altijd gezegd, en bevestigt ook weer in de voorjaarsrapportage, dat het mogelijk is de taken in het Sociaal Domein met de binnenkomende middelen uit te voeren. Het college antwoordt op een vraag van GroenLinks hierover 'eventuele tekorten zullen niet uit de behoeftesreserve worden betaald', nu is de vraag, om met Arjen Lubach, te spreken 'hoe dan?' Zit er werkelijk zoveel ruimte in dat budget dat we alle taken die we moeten uitvoeren, ook kunnen uitvoeren met een korting van € 5,4 miljoen? Ook in een tijd dat mensen ouder worden, langer thuis blijven wonen en vaak ook met een hogere zorgvraag kampen? Of gaan we bezuinigen op de dienstverlening, gaan we de toegang bemoeilijken, gaan we inzetten op een hogere eigen bijdrage, gaan we de belasting verhogen? Dat kan ook. De vraag is dan, of in elk geval is het statement van GroenLinks, onze stelling, dat onze inwoners een goed en toegankelijk Sociaal Domein verdienen en dat kunnen we ook best betalen want we zijn best rijk, maar dan moeten we dat als gemeenteraad wel willen, en willen we dat eigenlijk wel? Of gaan we iets anders doen om dat te betalen? Wellicht is het handig om de moties van PvdA en CDVP hierin te betrekken, maar ik weet niet, en dat is dan even een vraag aan de voorzitter, of hij hen wil vragen of die moties nog ingediend zijn of dat die worden teruggetrokken. Dank u wel.

De VOORZITTER: Daarmee is de brief van de Participatieraad en daaraan gelieerde onderwerpen uit het Sociaal Domein aan de orde. Er wordt in ieder geval aan de PvdA en CDVP gevraagd of hun moties nog gelden en ik zou in ieder geval die fracties als eerste willen vragen ook aan het debat deel te nemen. Mevrouw Eveleens heeft het woord.

Mevrouw EVELEENS: Ja mevrouw Ballieux, we wilden het ook graag met de collega's hebben over onze motie en we hebben hem dus niet ingetrokken.

De VOORZITTER: Mevrouw Van der Helm.

Mevrouw VAN DER HELM: Ook de CDVP wil de motie handhaven.

De VOORZITTER: Dan stel ik voor, ik weet niet of die ondertussen al op iBabs staat, dat in ieder geval de moties die onder het kopje zorg en werk horen, ik noem ze even op: 50 pop van Forza!, Schoon loon(t) van PvdA, Stap voor stap van PvdA en Lokaal meldpunt huishoudelijke ondersteuning van de CDVP, nu ook aan de orde zijn. Mijnheer Rip, gaat uw gang.

De heer RIP: Even twee dingen, als ik mevrouw Ballieux goed begrijp, zit die zorg in de vorm waarop we het financieren op dit moment? Zit daar dan de zorg? Want volgens mij hebben we met elkaar een ambitie afgesproken. We willen niet alleen maar nummer 1 zijn als het om economie gaat, maar we willen ook de meest zorgzame gemeente van Nederland zijn. Dat hebben we namelijk afgesproken hier. Dus dat zou een vervolgvraag aan het college zijn, hoe staat het daarmee?

En als het puur gaat om de techniek, linksom of rechtsom, mevrouw Ballieux, dat bent u denk ik met mij eens, als die zorg maar verleend wordt. Dus mij maakt het niet zoveel uit, als daar de zorg zit, kunnen we elkaar wel vinden.

De VOORZITTER: Zullen we even een rondje doen en dat u dan reageert? Gaat uw gang mijnheer Van Dijk.

De heer VAN DIJK: Voorzitter dank u wel, de brief van de Participatieraad is mij niet bekend dus om hier een brief te bespreken die ik niet ken, vind ik wat prematuur.

Ten aanzien van de motie van de PvdA Schoon loon(t), dat vinden we dat een heel uitstekende motie, die had uit onze koker kunnen komen. Die zullen we van harte ondersteunen omdat we denken dat het heel erg belangrijk is dat mensen die ondersteuning nodig hebben die ook krijgen en we vinden dat een heel goede motie.

De VOORZITTER: Mevrouw Van der Helm.

Mevrouw VAN DER HELM: Ja voorzitter, mijn eigen motie, dat heb ik al een beetje aangegeven toen de portefeuillehouder daarop inging, wil ik handhaven. Dat is het Lokaal meldpunt huishoudelijke ondersteuning, want vanuit het rijk was er geld gereserveerd en wij hebben het nog wat langer aangehouden en daarom zal ik ook de motie van de PvdA steunen. Als we met zijn allen bereid zijn om nog meer geld vrij te maken, dan is de hulp gehandhaafd, dan zullen de mensen ook in de toekomst die twee uur of meer kunnen krijgen.

De VOORZITTER: Mijnheer Boscher.

De heer BOSCHER: Dank u wel, voorzitter, ik ken mevrouw Ballieux als een positief mens, maar ik vind haar over het Sociaal Domein in combinatie met financiën altijd weer zo negatief. Tot nu toe gaat het eigenlijk best wel uitstekend met het Sociaal Domein en wij als VVD verwachten niet dat de oplossing is om er dan maar meer geld aan te besteden als eventueel de rijksbijdrage afneemt, maar wij geloven dat die winst valt te halen in de innovatie, het slimmer inrichten van het Sociaal Domein om het op die manier beter te doen voor onze inwoners dan zoals het altijd is geweest.

Over de voucher voor huishoudelijke hulp hebben we nog niet zo heel lang geleden een debat gehad en dat vind ik een lastige discussie want eigenlijk is die voucher voor mensen waarvan we nu vinden dat ze zelf die huishoudelijke hulp kunnen organiseren. Toen is dat ook al aan de orde gekomen, die voucher is ook een soort werkgelegenheidscompensatie vanuit het rijk ingezet, omdat die huishoudelijke hulp anders wel heel plotseling zou wegvallen voor al die hulpen. Dus voor wat betreft de VVD, wij zien er niets in om die voucherregeling te verlengen met meer uren. We gaan hem sowieso verlengen, maar juist om wat ik zeg, dat je voor die mensen die dan profiteren van die voucher het beleid zou moeten veranderen en niet de voucherregeling zou moeten verlengen. Je zou je beleid soepeler moeten maken als je echt zou willen dat meer mensen recht hebben op huishoudelijke hulp. Nu zijn we eigenlijk een groep aan het compenseren die daar geen recht op heeft. Dus ik vind dat geen goed idee.

De VOORZITTER: Dank u wel. Mijnheer Spijker.

De heer SPIJKER: Dank u wel voorzitter. Het gaat over de voucher en de motie Schoon loon(t) van de PvdA, die zullen we zeker ondersteunen. We hebben hetzelfde verhaal ingebracht. Uit navraag bij de Participatieraad blijkt dit een top van de ijsberg te zijn. Er bleken al 21 bezwaarschriften te liggen over de voucher van mensen die bang zijn en tekortkomen. Door de problemen met het ICT-systeem konden we niet aan nauwkeurige informatie komen over de huidige stand van zaken over hoeveel problemen er echt zijn. Het is een duidelijk feit, er is behoefte aan.

De VOORZITTER: Mijnheer Van Dijk, u had al een bijdrage gehad dus we gaan nu eerst naar de antwoorden van mevrouw Ballieux luisteren en dan geef ik mevrouw Eveleens een reactiemogelijkheid want die verdedigt ook de moties van de PvdA en er zijn ook vragen gesteld aan het college. Dus ik neem aan dat wethouder Horn die dadelijk ook nog beantwoordt. Mevrouw Ballieux.

Mevrouw BALLIEUX: Dank u wel voorzitter. Allereerst voor mijnheer Van Dijk, die brief is dinsdag in

de raadsinformatie gestuurd. Een heel interessante brief en ik raad aan 'lees hem nog even'. De vragen die ik daarover heb, betreffen inderdaad 'waarom moet het zo moeilijk zijn zo'n stuk dan te krijgen voor die raad die eigenlijk door het college als Participatieraad is ingesteld?' Ik ben heel benieuwd wat voor antwoord we dan daarop krijgen.

Mijnheer Boscher vindt mij wat negatief. Dat kan, ik vind mezelf voornamelijk realistisch. Ik wil ook nog een paar dingen toevoegen. Er stond bijvoorbeeld gisteren een stukje in de krant over zogenaamde draaideuropnames. Dat zijn mensen die uit het ziekenhuis worden ontslagen, naar huis gaan en omdat het thuis niet goed gaat, komen ze weer terug. Dat kost de ziekenhuizen ontzettend veel geld en dat betekent dat op het moment dat je je basis zorgstructuur in je gemeente niet op orde hebt, de kosten daarvan elders terechtkomen. En wat ik persoonlijk nog veel erger vind, dat je mensen daarmee eigenlijk onnodig lang bijvoorbeeld in zo'n zieke situatie laat zitten.

Een aantal moties, zoals de motie over de huishoudelijke verzorging, gaat eigenlijk ook over deze zaken. We vragen dus eigenlijk 'hoever kunnen we gaan in het – ik zal het maar plat zeggen - afknippen van het budget dat ons wordt opgelegd en wanneer is de bodem bereikt voor onze inwoners? En ik zou graag in deze rijke gemeente niet op de bodem gaan zitten, maar op een wat fatsoenlijker norm.

En dan wil ik nog een ding zeggen tegen mevrouw Van der Helm over haar motie. Wat ik daar heel belangrijk aan vind, is de onafhankelijke cliëntondersteuning, die is ook in de WMO verplicht. Ik weet niet of iedereen zo goed zijn weg kan vinden naar dit soort voorzieningen, vooral omdat in april jl. een rapport is uitgekomen, eigenlijk het jaarverslag van de landelijke ombudsman, waarin wordt beschreven dat er 2,3 miljoen mensen in Nederland zijn die bijvoorbeeld niet kunnen lezen en schrijven die onvoldoende geletterd zijn. Dat zijn de mensen waar ik me zorgen over maak en die mensen wonen ook in de Haarlemmermeer. De vraag is alleen, als mensen niet piepen of niet kunnen piepen, zien we ze dan? Daar wil ik graag met u het debat over hebben.

De VOORZITTER: Dank u wel. Ik ga naar mevrouw Eveleens die gaat reageren, ook op de reactie op de moties van haar partij. Ik zie dat we vast tegen de tien minuten aanlopen maar er zijn meerdere moties inhoudelijk van belang en nu ook aan de orde. Ik wijs er nog even op, 7,12, 13 en 16 en zo dadelijk gaat eerst de wethouder daarop reageren, en op de eerdere vragen van mevrouw Ballieux. Mevrouw Eveleens.

Mevrouw EVELEENS: Dank u wel voorzitter. Ik wil vooral reageren op wat mijnheer Boscher heeft gezegd. We zijn natuurlijk op de hoogte van het feit dat het een aflopende regeling betreft, maar feit is dat ook de participatieraad constateert, en wij krijgen die signalen ook, dat er ooit is bepaald dat mensen het zelf zouden moeten kunnen regelen. Het is ook niet zo dat ze de huishoudelijke hulp dus gratis krijgen, want ze betalen altijd nog een eigen bijdrage van € 12,50 per uur, dus het is ook voor de werkgelegenheid. Wij constateren dat als je het nog verder afbouwt, je het risico loopt dat mensen vervuilen. De huishoudelijke hulpen hebben ook een heel belangrijke signalerende functie. Dus je kunt dan beter wat extra investeren in bijvoorbeeld die vouchers zodat ze ook tijd hebben voor die signalerende functie. Een schoon huis is gewoon een heel belangrijk onderdeel van het zelfstandig kunnen blijven wonen. En je voorkomt zwartwerken, want we krijgen ook signalen dat de gecontracteerde aanbieders niet altijd zin hebben in het feit dat mensen nog een halfuurtje of een uurtje zelf bij willen kopen, dat is administratief voor hen heel ingewikkeld.

Bovendien denken we dat het kan en dan gunnen we mensen liever een goede zekerheid voor een schoon huis want we denken ook dat we daar later problemen mee kunnen voorkomen.

De VOORZITTER: Dank u wel. Ik ga eerst naar de wethouder dan doe ik een korte tweede termijn en dan heeft mevrouw Ballieux het laatste woord. Wethouder Horn.

Wethouder HORN: Dank u voorzitter. Wij hebben natuurlijk ook kennisgenomen van de brief van de

Participatieraad. Over het algemeen is de Participatieraad op dezelfde informatiestroom aangesloten als u bent, dus we moeten nog even uitzoeken wat er misgegaan is met de voorjaarsrapportage.

U vraagt de beantwoording te ontvangen, die krijgt u natuurlijk van ons. We zullen hem netjes beantwoorden. Maar als u kijkt naar het soort onderwerpen dat in de brief wordt aangehaald, zijn dat wel allemaal onderwerpen die al eerder met de Participatieraad of met u besproken zijn. Of dat nu de vouchers zijn of een aantal andere zaken. Maar dat zult u ook lezen in de brief die wij zullen gaan sturen in reactie op de brief.

Als er gesproken wordt over de bezuiniging, wijs ik erop dat we met u uitgebreid hebben gesproken over de weg naar een toekomstgericht Sociaal Domein, waarin we helder hebben gemaakt dat we denken die bezuinigingen te lijf te kunnen, als ik het zo even mag verwoorden, met wat extra middelen om hier en daar nog een aantal innovaties te bewerkstelligen, dat ben ik eens met mijnheer Boscher van de VVD.

En uiteraard krijgt u de TransforMeerMonitor. Die heb ik al toegezegd, die komt op niet al te lange termijn. Na de zomer zullen we daar zeker over spreken en daar kunt u ook zien wat de effecten zijn die wij met de voorgaande stappen in de innovatie hebben bereikt. Dat zijn best gunstige effecten dus wij denken dat we nog steeds, zoals de heer Rip van de HAP ook zei, kunnen zeggen dat we het hier goed geregeld hebben en dat u het ook goed geregeld heeft voor die inwoners en dat ze ook de steun en zorg krijgen die nodig is.

Als het gaat over de vouchers, die waren natuurlijk naast het werkgelegenheidseffect ook ervoor bedoeld dat mensen die wat kwetsbaarder aan het worden zijn, meestal vanwege hun leeftijd, ook dezelfde hulp konden houden en dat is ook de reden waarom we nu nadenken over het feit dat we het anders per 1 januari zouden terugbrengen naar ongeveer een halfuurtje per week, even uit mijn hoofd gezegd, dat is echt niet voldoende om een huis schoon te maken. Twee uur is voldoende om over het algemeen een huis schoon te maken, in ieder geval de essentiële onderdelen van het huis. Dat is de reden waarom we zeggen 'we onderzoeken het nu al, maar we willen kijken of we daar op korte termijn als college een besluit over kunnen nemen om voor twee uur per week, dus de huidige stand van zaken, te verlengen per 1 januari zodat er ook duidelijkheid voor de inwoners bestaat'.

Dan het feit dat er bezwaren zijn ingediend. Er zijn twee redenen, er zijn bezwaren ingediend omdat er een brief is gestuurd. Die bezwaren worden overigens niet als bezwaren opgevat want het is een besluit dat al veel eerder genomen is. Maar we gaan natuurlijk wel met die mensen in gesprek en ik heb al in eerste termijn gezegd dat we extra keukentafelgesprekken hebben gevoerd juist om er zeker van te zijn dat de kwetsbaarsten, het kan zijn dat hun situatie iets verslechterd is, uiteindelijk gewoon geholpen worden. Wat ons betreft, is die motie niet nodig om ons aan te moedigen om te kijken hoe we op de beste manier voor iedereen dat vouchersysteem overleefd kunnen houden. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. Ik doe een korte tweede termijn. Ik begin bij mijnheer Koning want die heeft in de eerste termijn niet de gelegenheid gehad en ik ga zo het rijtje af, zoals u daar staat en dan heeft mevrouw Ballieux het laatste woord. Mijnheer Koning.

De heer KONING: Dank u wel. Wij hebben die brief van de Participatieraad natuurlijk ook nauwkeurig bestudeerd en kwamen tot de conclusies dat het meer een wensenlijstje was, bijvoorbeeld de zin 'voor armoedebestrijding ouderen stelt het rijk € 19.000,00 beschikbaar, dan moet de gemeente ook maar € 19.000,00 beschikbaar stellen.' Dat is niet hoe het bij ons werkt.

Voor de rest vond ik, dat blijkt ook uit het debat, dat een aantal zwaarwegende onderwerpen aan de orde werd gesteld dat op een ander moment beter en diepgaander besproken zou kunnen worden.

Wat betreft de behoedzaamheidsreserve, dat is volgens mij indertijd allemaal geregeld, ingesteld met geld uit de algemene middelen en op 1 januari 2019 gaat wat er nog in zit weer naar de algemene middelen. Daar geldt de normale structuur voor en komen we op de jeugdhulp of de Participatiewet geld tekort, dan halen we dat weer uit de algemene middelen. Dat is volgens mij gewoon geregeld.

Wat betreft die moties, die moeten we nog in de fractie bespreken. Ik kan wel zeggen dat alleen die

van de PvdA nog een kans maakt.

De VOORZITTER: Mijnheer Boscher.

De heer BOSCHER: Ik wilde het nog over de vouchers hebben, maar volgens mij is dat nu wel duidelijk. Kan ik nog een vraag stellen aan de wethouder? We hebben in eerste termijn aangegeven dat we een paar weken geleden toch wel zorgelijke signalen hebben ontvangen omdat bij een bepaalde jeugdgezondheidsinstelling, een instelling voor geestelijke gezondheid voor jeugdigen, de wachtlijsten waren opgelopen tot buiten het betamelijke. Ik weet niet meer hoe die norm heet, maar er staat een bepaalde norm voor wanneer je een intakegesprek moet hebben voor psychische hulp. Dat gecombineerd met een aantal landelijke nieuwsberichten die we allemaal hebben kunnen zien over jeugdigen met suïcidale gedachten die onvoldoende geholpen worden, werd ik daar een beetje zenuwachtig van. Ik vroeg me af of de wethouder een beter beeld kan schetsen van het oplopen van wachtlijsten in de jeugdhulp in Haarlemmermeer, in hoeverre dat aan de orde is en in hoeverre dat binnen de normen valt. En aan de andere kant, of we ook voldoende beeld hebben of al onze jeugdigen voldoende worden geholpen en niet tussen wal en schip vallen, waarvan we vaak zeggen dat we dat juist niet willen.

De VOORZITTER: Wethouder Horn.

Wethouder HORN: Dank u voorzitter. Ik heb in eerste termijn aangegeven dat we via onze categoriemanagers direct contact hebben met de aanbieders op allerlei terreinen, dus ook op de jeugdzorg. Dat betekent dat als zij problemen ervaren, wij dat snel horen en als we klachten krijgen, dan wel signalen uit het veld dat zaken niet snel genoeg worden opgepakt, zeker bij jeugd is dat ook belangrijk, zeker als het uit de norm begint te lopen, dat ben ik helemaal met u eens, pakken we dat op. Dan gaan we in gesprek en dan kijken we wat er nodig is. Soms is het een kwestie die een andere jeugdzorginstelling kan overnemen, als het daarmee te maken heeft, soms moeten we daar andere maatregelen nemen, maar dat doen we en wat dat betreft, proberen we dat ook nauw te volgen en te zorgen dat niemand, en zeker de jeugdigen niet, tussen de wal en het schip valt.

De VOORZITTER: Mijnheer Boscher.

De heer BOSCHER: En volgens mij staan in 2018 nieuwe aanbestedingen voor jeugdhulp op de agenda, ik dacht dat ik dat ergens had gelezen. Gaat u dan expliciet in die aanbestedingen letten op clausules om die wachtlijsten of wachttijden binnen de norm te houden? Ik neem aan dat dat nu al gebeurt, maar kunnen we daar nog een stapje verder in zetten?

De VOORZITTER: Wethouder Horn.

Wethouder HORN: Ik denk dat het verstandig is daar nog eens goed naar te kijken met de ervaring die we het afgelopen jaar hebben opgedaan. Maar volgens mij was het al onderdeel van de aanbesteding, maar we zullen goed kijken en aanscherpen als dat nodig is.

De VOORZITTER: Mijnheer Spijker had dacht ik ook een vraag aan u, wethouder, als u daar toch staat, in reactie op uw eerdere inbreng.

De heer SPIJKER: Ja, een reactie. Mijnheer Horn, ik had 22 reacties gekregen van de Participatieraad omdat ik niet over de cijfers kon beschikken doordat het BIS plat lag. Het ging er mij om dat ik wilde weten 'wie is er hoog geïndiceerd en heeft straks problemen als de voucher wegvalt?' Ik kon helaas niet over gegevens beschikken anders dan dat, vandaar.

De VOORZITTER: Wethouder Horn.

Wethouder HORN: Dank u wel voorzitter. Dan gaat er een misverstand optreden. Want de geïndiceerden zijn niet de mensen die een voucher krijgen. Dat zijn twee totaal verschillende groepen. Als je geïndiceerd bent voor hulp, krijg je gewoon wat je nodig hebt, maar de vouchers zijn voor degenen die in het verleden wel hulp in het huishouden hadden, en daar in het nieuwe systeem eigenlijk geen recht meer op hebben omdat ze het zelf kunnen regisseren, dan wel financieel in kunnen kopen. Die krijgen een voucher om die overgang makkelijker te maken. Ik denk dat daar een misverstand over is, maar uiteraard, alle bezwaren over indicaties worden netjes behandeld als het bezwaren zijn.

De VOORZITTER: Mevrouw Van der Helm.

Mevrouw VAN DER HELM: Dank u wel voorzitter, even over mijn motie Lokaal meldpunt huishoudelijke ondersteuning. Daar had mevrouw Ballieux wat over gevraagd, meen ik?

Mevrouw BALLIEUX: Ik vraag me af hoe zich dat verhoudt tot de onafhankelijke cliëntondersteuning, maar dat is veel breder dan alleen de huishoudelijke verzorging.

Mevrouw VAN DER HELM: Ja, ik heb het met name over de voucherregeling willen hebben, dat mensen soms bezwaar willen maken. U heeft een punt als u zegt dat ze niet altijd digitaal onderlegd zijn allemaal, maar ze kunnen in hun directe omgeving misschien wel mensen aanspreken en zeggen dat ze naar het raadhuis moeten, of elders, om die informatie te halen. Dus ik denk dat je daarmee een grote groep kunt bereiken. En het is ook bedoeld om toch van elkaar te leren, ervan uitgaande dat die regeling misschien te zijner tijd wegvalt. Maar als ik hoor dat veel collega's in de raad, ik hoorde mijnheer Koning dat heel goed zeggen, de motie van de PvdA gaan steunen die nog verder gaat, zeg ik 'prima, als we dat met z'n allen kunnen concluderen, trek ik deze motie in'.

De VOORZITTER: Concluderen doen we pas bij de stemmingen, maar u kunt de afweging maken en het overleg met uw collega's hebben. Mijnheer Rip.

De heer RIP: Voorzitter, een paar dingen. De ambitie zorgzaamste gemeente van Nederland. Ik twijfel niet aan de aspiraties van dit college om dit te bereiken, daar twijfel ik echt niet aan. Maar het zou toch mooi zijn als we volgend jaar om deze tijd kunnen openen met de mededeling dat we niet alleen de beste economische gemeente zijn, ook natuurlijk, want dat gaan we nog een keer doen, maar dat we tevens de beste zorgzame gemeente van Nederland zijn? Dat moet toch lukken, college? Ik spoor u aan om daar werk van te maken.

Even richting het CDA. Wij hebben ook de brief van de Participatieraad gelezen, maar afdoen als een wensenlijstje gaat me echt veel te ver. Het is een onafhankelijk orgaan en ik mag aannemen dat elk advies vooral vanuit de inhoud is ingestoken en niet zozeer als 'wat zullen we vandaag weer eens wensen?' Dus ik vind dat te kort door de bocht.

En als laatste en niet onbelangrijkste, richting mevrouw Ballieux. Volgens mij zit er niet veel ruimte tussen wat we willen met de zorg. Ik miste alleen nog uw punt wat betreft de financiën. Het maakt volgens mij niet zoveel uit of het incidenteel uit dat potje komt, of structureel daaruit, het gaat erom dat niemand tussen wal en schip valt en dat we de juiste zorg verlenen. Bent u dat met mij eens?

De VOORZITTER: Mijnheer Koning, een korte reactie op mijnheer Rip.

De heer KONING: Ja mijnheer Rip, ik weet niet meer precies wat ik gezegd heb, maar ik weet wel wat ik bedoeld heb. Ik bedoelde te zeggen dat het aan de ene kant op een wensenlijstje leek, want er

staat 'het rijk geeft € 19.000,00, doe er € 19.000,00 bij', zonder erbij te vertellen waar dat dan besteed moet worden. Dus enerzijds een wensenlijstje en anderzijds heb ik gezegd dat het onderwerpen bevatte die we beter in een breder verband hadden kunnen bespreken dan nu, in die geplande tien minuten want dat redden we toch voor geen meter.

De VOORZITTER: Heel kort, mijnheer Rip.

De heer RIP: Dan zijn we het in ieder geval eens dat de Participatieraad voornamelijk functioneert vanuit de inhoud en dat is gewoon de beste zorg voor een ambitie die we zelf stellen; beste zorgzame gemeente van Nederland.

De VOORZITTER: Afrondend mevrouw Eveleens en ten slotte mevrouw Ballieux.

Mevrouw EVELEENS: Dank u voorzitter. Ik ben ten aanzien van onze eigen motie heel blij met de toezegging van de wethouder dat het college er alles aan gaat doen om het in ieder geval op twee uur per week te houden. Het zou wel een heel mooi steuntje in de rug zijn als er dan vanuit de raad ook nog het signaal komt om te kijken of er ergens nog een halfuurtje bij gevonden kan worden, dus wat dat betreft, zet hem op, wethouder.

En ten aanzien van de motie van mevrouw Van der Helm, ze heeft al aangekondigd dat ze de motie intrekt. Ik had hem ook niet...

De VOORZITTER: Dat heb ik niet begrepen, maar misschien moet u samen nog even overleggen.

Mevrouw EVELEENS: Ik had ze niet gezien als op elkaar gelijkend want ik las de motie van de CDVP als een meldpunt en dat wordt al heel gauw een klachtenpunt. Dat is absoluut niet wat wij hebben beoogd met onze motie.

De VOORZITTER: Mevrouw Ballieux.

Mevrouw BALLIEUX: Dank u wel voorzitter. Na dit debat kan ik alle inbreng hopelijk een beetje aan elkaar verbinden want natuurlijk wil ook GroenLinks graag een sluitende begroting. Maar we willen vooral een focus op goede zorg voor onze inwoners. Mijnheer Rip begon over Duurzaam in Control, ik zou ook graag Duurzaam Zorgzaam willen. De vraag is alleen: wie bepaalt of we echt zorgzaam zijn, wie bepaalt of de inwoners van de Haarlemmermeer tevreden zijn? Voor een deel doen we dat met de TransforMeerMonitor, die ontwikkeld is mede naar aanleiding van een motie van GroenLinks, die overigens MeerMonitor heette, en het andere is de Participatieraad. En ik heb in het begin ook gevraagd 'waarom wordt er niet structureel bij dit soort dingen echt advies gevraagd aan de Participatieraad?' Uiteindelijk ben je pas zorgzaam in de ogen van een ander. Het is mooi als je dat zelf vindt, maar ik vind mezelf misschien ook wel heel knap, maar knap ben je ook alleen maar in de ogen van een ander. Hetzelfde geldt voor zorgzaam. Ik maak nu een grapje, maar met de bloedserieuze ondertoon, ik vind dat als we hier een Participatieraad hebben, we die ook in stelling moeten brengen. Dat hoort ook bij governance. Bij het spel en tegenspel dat we hier willen, we willen allemaal een participatiesamenleving. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel mevrouw Ballieux. Mevrouw Van der Helm...

Mevrouw VAN DER HELM: Voorzitter, een punt van orde. We hebben het niet gehad over de leges en een van mijn moties gaat ook over de leges en de portefeuillehouder zit er nog, dus de vraag of ik dat straks nog als onderwerp mag meenemen.

De VOORZITTER: Ja, het onderwerp leges mag apart want ik weet niet of ondertussen de clusterlijst

al is rondgestuurd, maar dat zit in het financiële blokje. Dus dat kan altijd nog als onderwerp aan de orde worden gesteld. Maar inderdaad, volgens de orde die ik net voorstelde om de wethouder niet te ontrieven, als u dit onderwerp vanuit uw fractie wilt nemen, mag u nu. Dan kan de wethouder dat ook nog meemaken.

Mevrouw VAN DER HELM: Dank u wel voorzitter. In de beantwoording heeft de portefeuillehouder een beetje aangegeven dat we daar afspraken over hebben en hij heeft een hele theorie opgehangen waarom het niet mogelijk was, maar dat komt bij mij over als een kip-eiverhaal; als wij vinden als raad dat bepaalde vormen van leges niet meer geheven kunnen worden, we hebben dat al ingesteld voor straatfeesten en buurtbarbecues, wat één dag geldig is, vind ik dat het ook mogelijk moet zijn voor organisaties die non-profit dingen organiseren en die ook erg leuke en goede dingen doen. Ik denk bijvoorbeeld aan sportverenigingen die bijvoorbeeld de kleedkamers opknappen en dan daarvoor van alles koken en bakken, schoonmaken, verkopen, noem maar op. Het is jammer dat ze dan € 80,00 of € 90,00 moeten betalen. U kunt zeggen 'dat is een klein bedrag', maar vaak is het voor de organisatie toch ook een leuke impuls, een pluspunt als we daar als gemeentebestuur in meedenken. Dat wil ik mijn collega's voorhouden; kunnen we dat niet verruimen zodat er geen vergunningen worden afgegeven aan non-profitinstellingen die voor hun club of instelling iets voor elkaar willen krijgen?

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan zijn we via de bijdrage van de CDVP ook terechtgekomen in cluster 10, overzicht algemene dekkingsmiddelen. Ik meld de raad dan dat nu ook aan de orde zijn motie 4 Geen cent te veel van de HAP, motie 12 Afschaffing van de hondenbelasting van Onafhankelijk Liberaal, Leges van de baan is al toegelicht en Help Derk met zijn financiële werk van het Lid Van der Veer is ook aan de orde. Ik weet niet of mevrouw Van der Helm over die moties ook nog wat zou willen inbrengen?

Mevrouw VAN DER HELM: Als het mag voorzitter? Ik begin met de motie hondenbelasting. We wilden toentertijd iets bij de hondenbezitters in gang zetten, opdat zij wisten dat het hebben van een hond toch ook wel wat zaken met zich meebracht in de openbare buitenruimte wat betreft schoonhouden. Ik weet niet of dit middel altijd geholpen heeft, maar het is voor de rest natuurlijk gewoon een inkomstenwervende belasting en wat de CDVP betreft, mag die er ook weer een keertje uit als inkomstenbron.

Over HAP, Geen cent te veel, 'financiële deel te benutten om de leges te verlagen'. Dat zou mogelijk kunnen zijn, maar volgens mij is dat gebonden aan rijksvoorschriften en daar hoor ik graag het antwoord op van de portefeuillehouder.

En Help Derk vind ik een heel mooie motie maar ik ga hem niet steunen, laat ik het daarbij laten en dan straks concluderen waarom.

De VOORZITTER: Mijnheer Van Dijk, gaat uw gang.

De heer VAN DIJK: Voorzitter, ik ga niet alle moties bespreken, maar een paar. Het afschaffen van de hondenbelasting is een traditionele Forza!-motie. Die hebben we jaar in, jaar uit ingediend en die traditie wordt voortgezet door Onafhankelijk Liberaal. Volgend jaar zullen wij hem waarschijnlijk weer indienen. Maar dat is nog steeds een issue dat nog steeds leeft. We vinden het niet nodig. Deze gemeente heeft genoeg inkomsten en er staan geen prestaties tegenover, dus het is een vorm van ouderwetse belasting die we wat ons betreft wel kunnen afschaffen.

De motie van mevrouw Van der Helm roept toch echt op om bepaalde evenementen vrij te stellen van leges. Dat betekent dus dat ze wel een vergunning moeten aanvragen, maar ik hoor net dat mevrouw Van der Helm zegt dat ze het alleen maar hoeven te melden, dus helemaal geen vergunning hoeven aan te vragen, maar dan klopt de motie niet meer. Dus ik zou als ik u was nog even heel goed naar die motie kijken want uw verhaal is in strijd met de motie.

De VOORZITTER: Mevrouw Van de Meeberg heeft het woord.

Mevrouw VAN DE MEEBERG: Dank u wel voorzitter. Laat ik beginnen met de hondenbelasting, ik ben wel heel erg benieuwd: waar gaat het geld van de hondenbelasting op dit moment naartoe? Waar geven we dat nu precies aan uit?

Dan Help Derk aan zijn werk, of zoiets. HAP heeft in de tijd van de crisis, in 2011, de website zuinigHaarlemmermeer.nl gelanceerd met precies dit idee, parallel hieraan had de gemeente ook een dergelijke webpagina en we zijn heel erg benieuwd wat het college hierover heeft te zeggen. Hoe is dat ervaren en krijgt dat nog een vervolg?

Dan de motie van mevrouw Van der Helm, Leges van de baan. Ik ben heel benieuwd om hoeveel geld dit nu gaat, ik weet niet of iemand daar een antwoord op kan geven?

Dan nog even onze eigen motie Geen cent te veel. Als ik goed heb geluisterd naar de wethouder in eerste termijn, maar misschien kan hij mij dat nog duidelijk vertellen, zijn de leges die we op dit moment innen voor de paspoorten niet kostendekkend. Klopt dat, en zo ja, hoeveel komen we dan nog tekort?

De VOORZITTER: Mijnheer Koning, gaat uw gang. En ik meld de raad, de snelheid van de griffie is ons bekend, maar de clusterlijst zoals bedoeld voor de derde termijn is ondertussen in iBabs voor u beschikbaar. 10.a.

De heer KONING: Fantastisch. Ik had een vraag aan mevrouw Van der Helm. Wat als een non-profitinstelling een evenement organiseert dat vergunningplichtig is? Vaak kan de veiligheid in het geding zijn. Voor het overige kan ik meedelen dat het CDA zoals de vlag er nu bijhangt, geen van de financiële moties zal steunen.

De VOORZITTER: Mijnheer Vonk, gaat uw gang.

De heer VONK: Voorzitter, de motie van CDVP over legesvrije vergunningen steunen we niet. We hebben het idee dat als je kosten maakt voor een evenement om dat op de een of andere manier te organiseren, dit soort dingen daar gewoon in zit. Misschien dat zo'n non-profitorganisatie een totaalpakket aan subsidies krijgt om zulke evenementen te organiseren, of op een andere manier financiering heeft, daar hoort het gewoon in. Dus wat ons betreft, is het niet zo'n noodzakelijke motie. Over alle andere financiële moties kunnen we zeggen, heffingen worden gedaan om een totaal aan inkomsten te krijgen en er wordt beleid gemaakt aan de andere kant op wat je wilt stimuleren en wilt bereiken. Soms kan dat helemaal congruent lopen en soms heb je gewoon inkomsten nodig van het een en ga je beleid voeren op een heel ander terrein. Dat is wat ons betreft de gangbare gang van zaken, zagezegd.

De VOORZITTER: Het woord is aan mijnheer Van der Linden.

De heer VAN DER LINDEN: Voorzitter, als indiener van motie Help Derk af van werk, heb ik de motie hondenbelasting ingediend. De heer Van Dijk van Forza! noemt ook terecht dat zij in het verleden voorstander waren van het afschaffen van de hondenbelasting. Misschien komen zij volgend jaar terug.

De VVD moet ook voor de motie zijn, want indertijd heeft een VVD-wethouder de hondenbelasting afgeschaft. En als ik kijk naar de kosten die dat met zich meebrengt, want het is een plusbedrag, de hondenbelasting, kan het makkelijk intern opgelost worden met een aantal bezuinigingen en dat willen we graag aan de wethouder voorleggen. Dat was het.

De VOORZITTER: Het woord is aan de wethouder en daarna aan mevrouw Van der Helm.

Wethouder RENEMAN: Voorzitter, ik vond hoe mevrouw Van der Helm reageerde toen ik tot bijna drie keer toe vertelde waarom haar motie niet zo'n goed idee was, een beetje vervelend omdat u zei dat het een theorie was. Want zelfs mevrouw Van der Helm kan niet ontveinzen dat hier in de raad in unanimiteit, inclusief uzelf, is aangenomen dat we niet meer aan kruissubsidiëring zouden doen. Wij zijn voor transparantie op dit terrein. U mag moties aannemen tegen uw eigen stemgedrag in, dat is prima, maar dan moet u niet zeggen dat ik hier zomaar een theorieetje sta te verkondigen want dat is toch echt niet het geval. Ik verkeer volledig in raadsmandaat als het hierom gaat.

Mevrouw Van de Meeberg vraagt zich af waar de hondenbelasting dan naartoe gaat. Die zit bijna rond, dus de inkomsten en uitgaven zijn zo goed als in evenwicht. Er zit een flinke handhavingskwestie achter de hondenbelasting, dat was in het verleden ook voor velen aanleiding om te zeggen 'als je zoveel handhaving moet doen, tegen zoveel inkomsten, is dat niet goed met elkaar in verhouding', maar er worden ook hondenparkjes voor aangelegd, er wordt troep voor opgeruimd en de hondenbelasting stelt in de gelegenheid om 'de vervuiler betaalt' te doen bij de hondenbelasting. Maar iedereen die zegt 'dat hoeft niet zo te zijn, dat kan ook uit de algemene middelen' heeft ook gelijk. Ook die hebben gelijk en het is geen halszaak.

Mevrouw Van de Meeberg vroeg ook hoe het staat met het vervolg op activiteiten die we ondernomen hebben om verder te gaan met buurtbegrotingen. En inzichtelijk maken... Nee, ik zie u fronsen. Dan moet u zo nog even vertellen wat u mij gevraagd had.

Dan de kwestie van de kostendekkendheid van de paspoorten. Omdat het zo is dat het rijk bepaalt wat de kosten zijn van de paspoorten, maar het rijk tegelijkertijd ook bepaalt wat de prijzen zijn van de paspoorten, dicteert het rijk ons wat we kunnen doen en niet kunnen doen. Dus we hebben te maken met kostendekkendheid waar we zelf relatief weinig invloed op kunnen uitoefenen. We zouden de kostendekkendheid, die zoals ik al zei, ver onder de 100% zit, kunnen verbeteren door het aantal servicebaliemedewerkers te verminderen. Dus zo dat meer mensen via internet hun paspoort bestellen en we dat naar ze toe brengen, maar dat heeft ook allerlei nadelen waardoor we dat nog niet willen doen. Dus als je de kostendekkendheid wilt verbeteren, moet je meer met dat soort automatiseringsmaatregelen komen. Maar in z'n algemeenheid zou ik zeggen 'rijk, bemoei u zich daar eens niet mee en laat ons gewoon de hoogte van de leges bepalen', dat is veel beter dan dat dat per decreet gaat.

De VOORZITTER: Mevrouw Van de Meeberg.

Mevrouw VAN DE MEEBERG: Volgens mij gaat het precies zoals u wilt, aangezien het rijk het maximumtarief vaststelt en men per gemeente vrij is te bepalen wat het eigen tarief is. U zei de vorige keer ook al dat de overheid gewoon onze tarieven bepaalt, dat is niet waar en ik begrijp niet waarom u daaraan vast blijft houden. Bovendien, de reden waarom we deze motie hebben ingediend, staat in de jaarrekening dat de kosten lager zijn dan verwacht. Er staat niet in de jaarrekening dat de leges niet kostendekkend zijn, dus daarom was ik daar precies naar op zoek, kunt u mij vertellen wat er tekort is om die paspoorten, identiteitskaarten en rijbewijzen wel kostendekkend te maken?

De VOORZITTER: Hier en nu vergadert de gemeentelijke overheid Haarlemmermeer en de wethouder had het over de rijksoverheid.

Wethouder RENEMAN: Ja, voorzitter, zeker. Het is zo dat we nu denk ik een kwart tekortkomen. Dus de kosten zijn 25% hoger dan we binnenkrijgen via de maximale tarieven die het rijk ons oplegt. Dus we kunnen naar beneden gaan, maar dan gaat de kostendekkendheid nog verder naar beneden en dat is niet de bedoeling. En als ik het rijk oproep 'doe geen maximale tarieven', dan bedoel ik daarmee, 'laat ons zelf beslissen wat noodzakelijk is als het gaat om leges'.

En u heeft gelijk, we kunnen naar beneden gaan, maar dat staat op gespannen voet met de kostendekkendheid en dit gesprek gaan we zeker, als we de leges gebenchmarkt hebben en we een nieuwe legesverordening hebben, weer voeren met elkaar. Dan zal het weer zo zijn dat de kostendekkendheid voor verreweg de meeste processen waar we leges voor vragen te laag is en dat we niet de tarieven naar beneden kunnen doen en dat we tegelijkertijd ook niet willen dat de tarieven schrikbarend omhooggaan. Want stel dat we die tarieven van paspoorten wel vrij zouden hebben, dan komt er meteen een kwart bij in de kosten. Velen van u zouden dat natuurlijk ook weer niet aanvaardbaar vinden dus dan moeten we kijken naar de kostenkant en hopen dat we dat op die manier kunnen oplossen.

De VOORZITTER: Dank u wel. Mevrouw Van der Helm, aan u het afrondende woord.

Mevrouw VAN DER HELM: Dank u wel voorzitter. Even over de motie Leges van de baan op de portefeuillehouder reageren. Hij had het over de kruissubsidiëring, daar ben ik ook akkoord mee gegaan, toen heb ik na de beantwoording van de motie bij de interruptiemicrofoon gezegd 'waarom wordt het dan wel toegestaan bij een buurtbarbecue of een straatfeest, want dat zijn particulieren, ook non-profit neem ik aan als ze met elkaar zo'n gezelschap organiseren?' En ik heb voorbeelden aangehaald waar het blijkbaar wel kan, zoals bij braderieën en snuffelmarkten. Die worden ook wel eens in buurthuizen enzovoort gehouden, iemand noemde dat ook en zei dat het ook voor die mensen best veel geld is om daar een vergunning voor aan te vragen en dat daar kosten mee gemoeid zijn.

Mijnheer Van Dijk had het over 'niet leges van de baan' maar 'vergunning van de baan'. Maar als je geen vergunning hoeft aan te vragen, betaal je ook geen leges, dus ik wil hem wel aanpassen.

En mijnheer Koning had het erover dat hij geen enkele financiële motie, hij moet mij maar even corrigeren als het niet klopt, steunt omdat hij vroeg 'hoe regelen we zaken als veiligheid, enzovoort?' Dat is bij een straatfeest en buurtbarbecue ook niet aan de orde, daar hebben mensen een eigen verantwoordelijkheid. Ook bij non-profitorganisaties kun je een knip aanbrengen. Want wettelijk is ook al geregeld bij organisaties die wel grotere evenementen organiseren, ook al zijn het non-profitorganisaties, dat daar gewoon van rijkswege regelgeving op is.

En dan Geen cent te veel, de motie van de HAP. Ik heb de portefeuillehouder goed gehoord, het is iets om te overwegen als raad of we inderdaad voor die tarieven kunnen aanpassen.

Daar ga ik niet in mee.

Afschaffen van de hondenbelasting heb ik ook goed gehoord, daar blijf ik bij dat ik die graag steun en het is al gezegd, de motie van Lid Van der Veer ga ik niet steunen en ik weet nu waarom, het is goed door de HAP verwoord, dat ze dat zelf in gang hebben gezet en dat de gemeente dat heeft opgepakt. Dat was het.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan is er nu de gelegenheid voor de fractie van Onafhankelijk Liberaal om een onderwerp aan de orde te stellen.

De heer VAN DER LINDEN: Ik wilde de motie Wat hangt er in de lucht? ter bespreking brengen, over de zogenaamde SWOT-analyse naar Schiphol. We hebben de wethouder daarstraks gehoord. Als we naar de Omgevingswet kijken, ik citeer even de intentie 'balans geven bij groei gericht op duurzame ontwikkeling en minder bij te veel zekerheid', hebben we het als het gaat om groei gericht op duurzame ontwikkeling toch ook over Schiphol.

Dan zijn er drie mogelijkheden. De wet is alleen maar technische taal voor alle omgevingswetgeving en dus een soort samenvatting, dan is er niets aan de hand. Het kan zijn dat we zeggen 'er komt een nieuwe wet en hij is nog zo nieuw, hij gaat 1 januari vermoedelijk in, althans, dat is de datum die mevrouw Schultz-Verhagen noemde, en we kijken wat er gebeurt'. Maar het gaat met name om Schiphol; welke kansen en bedreigingen zijn er voor ons en voor Schiphol met betrekking tot de Omgevingswet? Dat willen we graag weten en in kaart gebracht zien. Het gaat er bij ons niet in dat er

niets verandert, het heeft wel degelijk consequenties, ook voor de groei van onze luchthaven dus vandaar dit verzoek om een SWOT-analyse.

De VOORZITTER: Het onderwerp Omgevingswet is aan de orde, in de clusterindeling valt het samen met de moties over duurzaamheid, maar ik kan me voorstellen als we een korte ronde doen over de Omgevingswet, dat we het thema dat mijnheer Van der Linden heeft aangeroerd de waarde geven die het behoeft. Mijnheer Vonk. Gaat uw gang.

De heer VONK: Schiphol is altijd een heel belangrijk onderwerp in onze gemeente voorzitter, zeker als het gaat om groeien en zeker als het gaat om regels en de vraag 'ga je je daaraan houden of niet?' Anderzijds is de Omgevingswet ook een heel belangrijk onderwerp en daarover hebben we nu net een debat gehad over de koers die daar mogelijk ingezet zou kunnen worden. Dus wat de PvdA betreft, is het nog veel te vroeg om nu al te zeggen 'we gaan vragen om een sterkte-zwakteanalyse van alles wat met Schiphol gaat gebeuren'. Dat komt ongetwijfeld een keer aan de orde in de route die we nu gaan afleggen en ik verheug me erop dat te gaan doen, maar nu is het te vroeg om dat onderwerp als motie te kunnen aanvaarden.

De VOORZITTER: Mijnheer De Baat, gaat uw gang.

De heer DE BAAT: We denken daar anders over. Ik denk dat je er niet vroeg genoeg mee kunt beginnen. Het is namelijk een zo unieke situatie, er wordt ook gesproken over de grootste omwenteling op dit gebied die er ooit is geweest. In die zin is het uniek dat we in deze gemeente Schiphol hebben en we kunnen niet vroeg genoeg zijn om daar over na te denken. Het zegt verder ook nog niet zoveel als je een analyse maakt, dus in dat opzicht kunnen we experimenten, die wet is daar ook voor. Dus ik denk dat dat op zichzelf een goede gedachte is.

De VOORZITTER: Mijnheer Spijker.

De heer SPIJKER: Dank u wel voorzitter. Ik sluit me aan bij de heer De Baat, vroeg ernaar gekeken houdt in dat je goed voorbereid bent en we moeten gewoon weten 'wat gaat eraan komen?' We krijgen een tweede terminal en er komen extra vluchten, we moeten weten waar we op kunnen rekenen, wat kunnen we wel doen en wat kunnen we niet doen, opportunity, threats, strengths.

De VOORZITTER: Mijnheer Heimerikx.

De heer HEIMERIKX: Dank u wel voorzitter. Wat mijn fractie betreft, zijn er twee situaties aan de orde want Schiphol heeft natuurlijk allerlei invalshoeken op Haarlemmermeer. Mijn fractie ziet graag de scheiding met de Omgevingswet, en dan sluit ik me aan bij de voorgaande spreker van de PvdA, want over de Omgevingswet en alles wat daarmee te maken heeft, zullen we het nog uitgebreid hebben en het is heel vroeg om voor een wet die nog ingevoerd moet worden, waarvan de consequenties nog niet bekend zijn, nu al een SWOT-analyse uit te voeren want die kun je nog niet uitvoeren op dit moment. Dus ik denk dat het te vroeg is in deze procedure.

Tweede is het aspect dat op dit moment de aandacht krijgt, dat is de groei van Schiphol. Dat is een groei die onvoorzien zodanig is dat er spanning ontstaat tussen twee begrippen, namelijk wonen en vliegen. Het is wel goed dat we daar onze mening over gaan vormen. Ik zie in de krant getallen van 600.000 en 800.000, overigens zijn dat geen nieuwe aantallen, die staan al een lange tijd in de opgaven, voor de omgevingsvisie van het rijk. Wat mij betreft, gaan we die discussie wel aan want we hebben ook een wethouder ons vertegenwoordigt in de BRS. En in de BRS is die discussie over de 'winterdeclaratie van Schiphol' juist aan de orde en aangezwengeld en daarom zeg ik 'ik zou graag een discussie hebben met de collega's over de opdracht, en de informatie en de adviezen die we aan

onze wethouder willen meegeven, juist om die discussie binnen BRS met betrekking tot de declaratie van Schiphol met betrekking tot de winteractiviteiten te voeren'.

De VOORZITTER: Mijnheer Koomen, gaat uw gang.

De heer KOOMEN: Misschien met iets minder woorden, maar dezelfde stelling, ik sluit me aan bij de PvdA en de HAP en wat zij zojuist hebben gezegd. Ik begrijp de behoefte maar volgens mij hoort het gewoon in de Omgevingswet en alle lopende trajecten waar we nu mee bezig zijn te zitten. Dus geen aparte SWOT-analyse. Dat kan ik nu niet steunen. Wat ons betreft, is dat nu niet nodig omdat het in de bestaande trajecten zit. Het laatste punt is wel bespreekbaar, om het over Schiphol te hebben daar dan in dat kader. Ik vind het onlogisch om daar nu een aparte SWOT voor te doen op dit moment.

De VOORZITTER: Mevrouw Mulder, gaat uw gang.

Mevrouw MULDER: Voorzitter, GroenLinks heeft er natuurlijk sterk voor gepleit. Waarom? Ik zal dat kort herhalen. Ten eerste ben ik heel erg blij met de steun van de VVD hierin want dat is vaak de tegenspeler en die ziet de groei van Schiphol misschien wel zitten, maar het is goed dat zij ons steunen hierin om dit onderwerp apart aan te pakken en niet te verzanden in al die andere discussies die we natuurlijk ook met elkaar over Schiphol moeten voeren.

Hier ligt een kans. Ik ben ook blij dat erop wordt gewezen dat dit stuk over Schiphol echt een pilot kan zijn, om echt dit aan te pakken en daar ook positie in te kiezen als Haarlemmermeer. Als we dat nu juist proactief doen, en juist via een andere, laat ik het maar zo noemen, aanvliegroute, zullen we zien dat we hier heel veel elementen in tegenkomen die ons ook op weg zullen helpen bij het verdere inrichten van die omgevingsvisie. Het is een dermate dominante factor dat we, los van alle andere elementen van de omgevingsvisie, hier het voortouw in willen nemen en vinden dat we hiermee een start moeten maken, en zo snel mogelijk.

De VOORZITTER: Mevrouw Sedee.

Mevrouw SEDEE: Dank u wel voorzitter, mag ik nog even een ordeopmerking maken want kunnen we het misschien wat korter houden allemaal? Ik sta hier al tien minuten te wachten.

Dan mijn opmerking over uw motie en meteen een vraag aan de portefeuillehouder 'wat is de kans, want die SWOT-analyse zie ik niet zo zitten, dat Schiphol wordt gezien als een zodanig landelijk belang dat er een apart omgevingsplan wordt gemaakt door het rijk?' Dat wil ik graag weten.

De VOORZITTER: Mevrouw Van der Helm.

Mevrouw VAN DER HELM: Voorzitter, ik ben verwonderd, en zeker door de collega van de HAP, mijnheer Heimerikx, want ik zie de SWOT-analyse als een onderzoek zodat we tegen de tijd dat we zover zijn, daar de uitkomst van mee kunnen nemen in de weging. En het is al eerder gezegd, het is een unieke kans om met de grote speler Schiphol als gemeente Haarlemmermeer goed voorbereid aan de slag te gaan. Dus de CDVP zal de motie steunen.

De VOORZITTER: Via de wethouder kom ik terug bij de heer Van der Linden.

Wethouder ELZAKALAI: Voorzitter, dank u wel. We moeten niet te veel dingen door elkaar gaan halen, wat mevrouw Mulder wel een beetje doet, want die gooit alles op een hoop; de groei van de luchthaven in combinatie met 'er komt een Omgevingswet', in combinatie met allerlei andere factoren. Ik pleit ervoor dat we de dingen in het juiste perspectief plaatsen.

De heer Heimerikx heeft ook een punt, gegeven de discussie rond de groei et cetera, et cetera. Die

staat in een ander kader dan de discussie over de Omgevingswet. Die moet ik ook in tweeën splitsen, enerzijds natuurlijk de landelijke regelgeving, de LVB's, de LIB, de 20Ke-contour et cetera. En anderzijds de positie die het bedrijf Schiphol hier heeft met zijn wensen, tweede terminal, parkeergarage en noem maar op. Dat is hetgeen waarin wij moeten opereren. In de 'ja, mits-houding' die we gaan hebben bij de Omgevingswet, zul je zo'n bedrijf natuurlijk op dezelfde manier moeten benaderen als je doet bij andere bedrijven, ware het niet dat de luchthaven Schiphol wel een heel bijzonder bedrijf is waar je natuurlijk wel op een bepaalde manier mee om moet gaan.

Ik ben het met de heer Vonk eens die zegt 'we gaan nog zo'n lang traject met elkaar aan en die luchthaven Schiphol heeft een heel belangrijke en prominente positie'. En natuurlijk gaan we ons beraden 'wat betekent dat nu voor alle bedrijven, en Schiphol specifiek?'. Om nu een SWOT-analyse te maken, vind ik persoonlijk ook ietwat prematuur. Het is zeker van belang voor de discussie in de toekomst.

En in antwoord op mevrouw Sedee, ik weet het ook nog niet precies, maar ik verwacht het niet. Ik verwacht niet dat er een apart omgevingsplan Schiphol komt omdat er nu ook een apart bestemmingsplan Schiphol is waar wij als gemeente verantwoordelijk voor zijn. De wet zegt 'er komt één omgevingsvisie en één omgevingsplan per gemeente'. Maar ik weet niet wat de nieuwe minister gaat doen, misschien verordonneert die wel op de een of andere manier dat er een omgevingsplan specifiek voor Schiphol wordt gemaakt. Ik verwacht het eerlijk gezegd niet omdat het wel in tegenspraak is met alle uitgangspunten die de Omgevingswet behelst. Dank u wel.

De VOORZITTER: Mijnheer Van der Linden.

De heer VAN DER LINDEN: De Omgevingswet is uitgesteld omdat de minister zegt 'een aantal gemeenten zijn niet toe aan het invoeren van de wet', dat duurt enige tijd. Maar de inhoud van de wet is wel bekend. Je kunt nooit te vroeg zijn, dus niet wat de heer Vonk zegt 'het duurt nog een paar jaar, laten we even rustig afwachten'.

Daarnaast hebben we ook te maken met een Schiphol dat gebonden is aan allerlei andere wetgeving. Maar we weten ook allemaal dat de Omgevingswet ook in procedures dingen kan veranderen, ook over rechtszekerheid en over verwachtingen die gewekt worden. We weten ook allemaal dat Schiphol een uitgekende speler is op het gebied van procedures. Deze motie is niet gericht, althans wat mij betreft, tegen of voor Schiphol. Het gaat erom te kijken en in kaart te brengen welke kansen en bedreigingen er zijn voor ons en voor Schiphol bij dit aspect. Het lijkt me dat we daar niet vroeg genoeg mee kunnen beginnen.

De VOORZITTER: Dank u zeer, korte tweede ronde. Mevrouw Mulder.

Mevrouw MULDER: Voorzitter, regeren is vooruitzien en in dit geval gaat het er dus niet om welke positie Schiphol inneemt want daar gaat altijd de discussie over, nee, het gaat over welke positie wij als gemeente innemen, wat wij als kansen, mogelijkheden en bedreigingen zien. Wij moeten ons huiswerk doen. We hebben nu eenmaal te maken met Schiphol en dat is de reden waarom we er per direct mee moeten beginnen want het is heel veel werk.

Voorzitter, ik haal niets door elkaar, de omgevingsvisie brengt alle belangen bij elkaar. Als de portefeuillehouder dat een grote hoop wil noemen, moet hij dat weten, maar wat ons betreft, moeten we die aspecten nu juist samenbrengen en juist met Schiphol op dit punt heel analytisch aan de slag gaan.

De VOORZITTER: Mijnheer De Baat.

De heer DE BAAT: Ik hoor de wethouder zeggen dat hij het nog wat prematuur vindt, maar daarmee hoor ik hem niet onderbouwen waarom hij het principieel niet zou willen. Je kunt er niet vroeg genoeg

mee beginnen. Die wet is er nog niet, maar we hebben ervaren dat juist Schiphol de afgelopen jaren een unieke positie heeft ingenomen en dat we daar ervaring mee op moeten doen en dat we niet goed genoeg voorbereid kunnen zijn. Dat bent u toch ook met mij eens?

De VOORZITTER: Mijnheer Heimerikx.

De heer HEIMERIKX: Ja, ik vind dat ik een goed oor heb met betrekking tot wat de wethouder heeft gezegd. In eerste termijn zojuist is aangegeven waarom je die zaken moet scheiden. Dat wil niet zeggen dat je over de groei van Schiphol en het feit dat ze ongezien tegen grenzen aanlopen niet moet discussiëren en daarmee juist deze wethouder een advies moet kunnen meegeven, in zijn operatie bij de BRS, maar het is gescheiden van de Omgevingswet en hetgeen de indieners van deze motie wensen, want zij willen een SWOT-analyse op het invoeren van de Omgevingswet in relatie tot Schiphol. Maar dat is een grote onbekende, dat is een vraagteken en volgens mij kun je geen SWOT-analyse doen op een onbekende situatie.

De VOORZITTER: Wethouder Elzakalai.

Wethouder ELZAKALAI: Mijnheer De Baat vroeg me of ik niet zou willen weten wat er zou spelen. Ja natuurlijk. Regeren is vooruitzien, werd ook net gezegd. Je moet ook willen weten wat er speelt. Logisch, alleen er zijn a. zoveel onbekende zaken aan de hand, zoals mijnheer Heimerikx ook aangeeft, en b. we hebben momenteel ook het bestemmingsplan en het bestemmingsplan Schiphol is iets dat de gemeenteraad vaststelt. De discussie over uitvliegroutes bijvoorbeeld. Daar gaat de Omgevingswet niet over. Dus we moeten goed benadrukken 'wat is het bedrijf Schiphol, wat betekent het bedrijf Schiphol voor onze gemeente en in hoeverre past dat in de visie die wij als gemeente hebben?' Wij zijn hier de baas, wij bepalen onze visie. Uw raad stelt het omgevingsplan vast en dan is het natuurlijk goed te weten wat de verschillende bedrijven in onze gemeente willen en kunnen en wat hun wensen zijn. Daar kan een analyse natuurlijk aan bijdragen, maar dat is pas aan de orde op het moment dat we aan de slag gaan met het maken van de visie en het plan. Momenteel weten we niet eens precies hoe de knoppen eruitzien waar we aan moeten draaien en dat maakt het heel lastig om nu een SWOT-analyse te maken. Wellicht komen we dan over twee jaar tot de conclusie 'die analyse die we toen hebben gemaakt, kunnen we eigenlijk weer over doen want de parameters zijn veranderd'.

De VOORZITTER: Mijnheer Van der Linden, het laatste woord aan u.

De heer VAN DER LINDEN: Ik denk dat de laatste woorden van de wethouder aangeven dat het echt tijd is dat we iets gaan doen.

De VOORZITTER: Dank u zeer. Dan mag de fractie van EEN Haarlemmermeer een onderwerp kiezen. Gaat uw gang, mijnheer Spijker.

De heer SPIJKER: Het wordt motiegroep 6, over Ruimtelijke ontwikkelingen. Ik begin met de motie van D66 over Circulair bouwen. Aan de ene kant klinkt het prachtig, helemaal mee eens, als het gaat over bedrijventerreinen, super, als het gaat over upper class appartementen en bedrijven en huizen, perfect. Ik zit alleen met een klein probleem, dat is: stel dat we sociale woningbouw gaan doen, is dat dan betaalbaar? Dat is de hamvraag. Als iemand hier in de raadzaal dat zou kunnen bewijzen en mij zou kunnen overtuigen, ben ik spekkoper. Heel graag! ik nodig graag uit. Laat ik meteen hetzelfde doen met... Nee, ik wacht wel even.

De VOORZITTER: Dat betekent dat u aan de orde stelt de moties duurzaamheid, zo vat ik ze maar

samen, onder het cluster ruimtelijke ontwikkelingen, dus dat is motie 1, 2, 8, 10 en 11. Mijnheer Vonk, gaat uw gang.

De heer VONK: Voorzitter, die nummers heb ik niet in mijn hoofd zitten, maar het gaat vooral om duurzaamheid in relatie met woningbouw en mijnheer Spijker suggereerde dat het ook mogelijk moest zijn om sociale woningbouw op een andere manier dan in het verleden betaalbaar te maken. Door dat onderwerp ben ik ook zeer geprikkeld. Het lijkt me ook dat we op alle mogelijke manieren moeten zoeken naar hoe dat dan kan. De oude formule van 'we hebben een Vinex-wijk en een deel van de opbrengst van de gronden wordt gebruikt om de sociale competent te bouwen', dat rekenmodel werkt niet meer. Omdat we het nu over transitiegebieden hebben, dus kantoorgebieden die getransformeerd moeten worden en daar zijn veel hogere kosten aan verbonden. Je moet de grond aankopen en gebouwen slopen en je moet van alles doen, de infrastructuur veranderen. Dus het is veel krappere om daar een goed winstgevend project van te maken, dus daar blijft voor het sociale deel wat minder over. Je zou kunnen proberen om de kosten van de sociale woningen naar beneden te brengen. Dat zou je op een aantal manieren kunnen doen, bijvoorbeeld door het meer seriematig te maken, fabrieksmatig, dan hoef je niet zo'n enorm grote overhead erop te zetten. Ontwikkelkosten van een bouwproject zijn al gauw 30% van de totale bouwsom. Dus als je dat naar beneden weet te krijgen... Je zou kunnen denken aan beschikbaar stellen van grond op een andere manier dan tot nu toe, dus bijvoorbeeld dat een woningbouwcorporatie de grond in erfpacht mag krijgen. Een voorbeeld is dat er in Ymere al zo'n mogelijkheid wordt geschapen. Dat betekent dat de woningcorporatie minder hoeft te investeren. En ten slotte zou je ook nog kunnen zeggen 'misschien moeten we ook zoeken naar wat kleinere woonvormen'. Tiny Houses, dus juist mogelijk maken van een eenpersoonshuishouden, een startend eenpersoonshuishouden kan misschien best met een iets krappere woning genoegen nemen.

De VOORZITTER: Mag ik u herinneren aan de ordesuggestie van mevrouw Sedee om korter te formuleren? Mijnheer Meiland.

De heer MEILAND: Ik had de vraag niet mooier kunnen beantwoorden dan de heer Vonk, maar ik wil er nog wel wat aan toevoegen, namelijk dat je met circulair bouwen ook heel veel CO₂ reduceert. Omdat je van tevoren al een soort paspoort maakt 'welke grondstoffen hebben we nodig tijdens het bouwproces die we aan het eind als we gaan slopen ook weer kunnen hergebruiken?' En aan de voorkant kijk je al of je nog andere grondstoffen kunt inzetten waar bijvoorbeeld schaarste aan is, dus die grondstoffen hoef je dan ook niet meer te delven.

Hebben we het alleen over circulair bouwen of over het hele cluster? Dat circulair bouwen is eigenlijk de eerste stap als je circulair gaat ontwikkelen omdat de meeste CO₂-uitstoot in de gebruikssfeer van het gebouw vrijkomt en daarom hebben we ook een motie Nul op de meter ingediend om ervoor te zorgen dat tijdens die gebruiksfase zo min mogelijk fossiele energie nodig is. We willen niet meer afhankelijk zijn van bijvoorbeeld gas uit Rusland. Ik gooi hem er nog maar een keer in. We willen juist zorgen dat woningen zelfvoorzienend zijn in hun energieverbruik en als dat op duurzame wijze kan gebeuren betekent dat ook weer dat we een goede bijdrage kunnen leveren aan de reductie van CO₂-uitstoot.

De VOORZITTER: Dank u wel. Mijnheer Koster, gaat uw gang.

De heer KOSTER: Ja voorzitter, als ik begin met de motie Circulair bouwen en ik luister naar de bijdrage van de PvdA, en ik lees dat, dan bekruipt ons het gevoel dat er ontzettend veel bijgehaald wordt en daar ligt wat ons betreft de complexiteit. We zijn absoluut voor het onderzoek naar circulair bouwen, maar dan zouden we toch echt eerst eens wat businesscases moeten hebben want ik heb geen idee of het circulair bouwen nou het bouwen an sich goedkoper of duurder maakt, of het

massaal toepasbaar is. Dus ik zou eigenlijk de indiener van de motie willen vragen 'kies voor een soort proeftraject' in plaats van meteen te zeggen 'we doen het voortaan overal circulair' want daarin moet wat ons betreft nog heel veel gepioneerd worden omdat het nog relatief nieuw is. Om daar nu zo onze nek voor uit te steken, gaat ons wat te ver.

Datzelfde geldt misschien ook een klein beetje voor Nul op de meter. Daar moeten natuurlijk investeringen voor worden gedaan, ondanks het feit dat ik denk dat daar de terugverdien capaciteit sneller is omwille van het feit dat energie naar de toekomst toe gezien niet zo snel goedkoper zal worden. Ook deze motie zou ik iets concreter willen hebben en meer toegespitst willen hebben in plaats van het gelijk nu helemaal in te voeren.

Ik loop ze maar even langs. Motie oplaadpunt integreren, wat ons betreft prima voorstel, het is een haalbaarheidsonderzoek om te kijken of zoiets kan. Dat is inzoomen op iets, proeftuinen en kijken of het mogelijk is en als het mogelijk is, kijken of we het massaal kunnen toepassen dus wat ons betreft, is dat een prima idee.

Dat geldt misschien ook voor bevorderen van duurzaam groene daken. Het is altijd een beetje zoeken naar het doel, want kunnen er dan nog zonnepanelen op, om maar wat te noemen? Dus het is een beetje zoeken, maar ook hier wordt gezocht naar mogelijkheden dus als dat onderzocht wordt, helpt dat bij de drie punten die de VVD heeft ingebracht bij het stuk, energietransitie, CO₂-reductie en circulair bouwen.

Motie Gas terug sluit wat ons betreft een beetje aan bij de motie Nul op de meter dus ik probeer even te zoeken of er geen verband is tussen die twee. De vraag is of je dat woningbouwverenigingen of projectontwikkelaars kunt opleggen. Er zit wat ons betreft ook nog wel een stukje marktwerking in dus ik ben wel op zoek naar 'is de kaderstelling wel duidelijk op deze manier?'

De VOORZITTER: Mijnheer Van Dijk, gaat uw gang.

De heer VAN DIJK: Dank u wel voorzitter. De motie Circulair bouwen is denk ik een paar stappen te snel. We willen dat er gebouwd wordt in deze gemeente en op het moment dat we obstakels gaan opwerpen voor bedrijven om te bouwen, wordt het toch een stuk ingewikkelder, maar de gedachte erachter is uitstekend en past ook in het plaatje naar de toekomst.

De motie Gas terug dienen we in met D66 omdat we denken dat het een goede stap is die past in deze tijd. De minister heeft ook aangegeven dat het aan de gemeenten is of woningen wel of niet aan het gas worden aangesloten. Ik denk dat we met de komst van een nieuwe wijk juist een proef kunnen doen om in overleg te gaan met Ymere en Eigen Haard om te kijken wat de mogelijkheden zijn. Ik ben ook heel erg nieuwsgierig naar hoe de wethouder tegen deze motie aankijkt en of hij denkt hiermee op pad te kunnen om dat realiseren. Dat was het even voor dit moment.

De VOORZITTER: Dank u zeer. Mevrouw Mulder.

Mevrouw MULDER: Voorzitter het moet kort, dan ga ik even kort. Het is echt flauwekul om altijd te denken dat duurzaam en circulair duur is. Dat is gewoon niet het geval! Dat is punt 1.

Punt 2, ook heel kort, de Nederlandse economie moet in 2050 100% circulair zijn. Als we nu geen tempo maken, gaan we dat niet halen, ook niet ons afvalbeleid 75% circulair in 2020, dat is over nog een 2,5 jaar. Ik houd het hierbij.

De VOORZITTER: Dank u wel. Mijnheer Van Essen, gaat uw gang.

De heer VAN ESSEN: Voorzitter, over beide moties van D66 hadden we een vraag aan het college 'is dit mogelijk?' dat is eigenlijk een redelijk eenvoudige vraag. Ook gezien het feit dat we vaak genoeg als HAP hebben bepleit, onlangs bijvoorbeeld nog bij de sessie over de datacenters, 'verplicht die mensen die die datacenters bouwen om zonnepanelen op het dak te zetten', en dat schijnt allemaal

heel lastig te zijn. Dan ben ik benieuwd of dit wel mogelijk kan zijn.

Het tweede over de motie van het CDA. Mevrouw Sedee wilde het heel kort hebben: prima.

De VOORZITTER: Mevrouw Van der Veer.

Mevrouw VAN DER VEER: Dank u voorzitter. De HAP stelde zojuist vragen over hoe het college dacht over energieneutraal bouwen, die vragen heb ik al voor ze gesteld en daar heb ik ook antwoord op gekregen, namelijk op 5 april jl. Het antwoord van het college was dat eisen stellen die uitgaan boven het bouwbesluit op dit moment niet mogelijk is. Als dat nu wel zo is, na de discussie in deze raad, juich ik dat uiteraard van harte toe, dus ik ben ook benieuwd naar het antwoord van het college.

De VOORZITTER: Dan ga ik nu wethouder Nederstigt verzoeken te antwoorden en daarna kom ik terug bij de heer Spijker.

Wethouder NEDERSTIGT: Voorzitter, dank u wel. Ik begin bij de laatste opmerking, die is niet helemaal compleet. Nee, je kunt niets afdwingen dat boven het bouwbesluit is, maar je kunt natuurlijk wel stimuleren. Daar ga ik het even over hebben. En ik probeer ook kort en bondig te zijn voorzitter. Je kunt een zetje geven door iets te doen met je grondprijs als het je eigen grond is, je kunt een zetje geven door subsidies, maar misschien wel het beste zetje dat je kunt geven is schaalgrootte creëren; de markt vraagt om schaalgrootte. Eén straatje circulair bouwen, één straatje aanpakken, dat is niet voldoende om een beweging in gang te krijgen. De markt zegt 'ik ben er klaar voor, maar geef ons nu eens een keer echt goede kaders mee zodat we die schaalgrootte kunnen realiseren'. Ik denk dat straks mijn collega er nog wel even op door kan gaan. We hebben zelf een heel mooi project, De Parken, daar zullen zo'n 800 woningen kunnen worden gerealiseerd en ik denk dat dat een mooie schaalgrootte is waar je wel een slag kunt maken.

Als u nu vraagt aan het college 'wat houdt dat dan eigenlijk in, zit daar een prijsverschil in?' Dat durf ik niet te zeggen en misschien moeten we daar een keer een paar stappen dieper op ingaan met een soort analyse om die informatie aan u te geven. De markt geeft in ieder geval de signalen af 'zorg voor schaalgrootte'.

Technisch gezien kan alles. Technisch kan nul op de meter en technisch gezien is de motie van Forza! en D66 over gas eruit mogelijk. Het wordt nu al toegestaan. Nee, wettelijk is men het nog verplicht, maar we doen er niets aan, kijk naar de uitspraken van minister Kamp, en het bouwbesluit staat op het punt om in 2019 te worden gewijzigd en gaat echt in de richting van hetgeen we hier zeggen.

Korte reactie op – hoe moet ik het noemen? – de emotionele benadering van GroenLinks. Nee, duurzaamheid is niet per se duurder maar je zit in een transitieperiode waarin je van experiment naar totale werkelijkheid gaat en daar kom ik weer met die schaalgrootte.

Dan ga ik naar de motie van het CDA, het bevorderen van groene daken, alles wat hierin staat is harstikke waar. Graag gaan we daar als college in mee mocht u daartoe besluiten.

Als we kijken naar laadpalen van lantaarnpalen, zit daar wel een gevoelig puntje in. Onderzoeken kunnen we zeker doen, sterker nog, er is een ondernemer hier in Haarlemmermeer die al een keertje heeft laten zien dat het mogelijk is. Even een leuk stukje techniek, als we dan 's avonds die lampen nodig hebben om de straten te verlichten, schroeven we de laadcapaciteit een klein beetje terug, maar wat maakt dat uit, de meeste mensen liggen dan toch te slapen. Wat pittig zal zijn, denk ik, en ik denk dat u daar nog even met elkaar over zult moeten praten, is dan het vrijgeven van die plaatsen. Dat vind ik wel een gevoelig punt want als je als overheid of met elkaar eenmaal een laadinfrastructuur aanlegt waarbij niet gegarandeerd is dat je daar kunt staan, denk ik wel dat dat iets is waar de mensen die zo'n auto hebben en die daar graag gebruik van willen maken en moeten maken, in ieder geval heel anders over gaan denken. Maar dat is aan u.

Volgens mij heb ik alle moties wel zo'n beetje getackeld, voorzitter. Ik ben in ieder geval erg blij met de

ambitie en de steun die uit de raad komt en ook blij met de vragen die er zijn want ja, we kunnen een hoop en nee, we weten nog niet alles. Maar belangrijk is: schaalgrootte maakt een hoop goed en dan zit het met het kostenplaatje en het emotionele betoog van GroenLinks wel goed. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u zeer. Mijnheer Spijker, gaat uw gang.

De heer SPIJKER: Dank u wel voorzitter. Ik ben blij met de woorden van de wethouder over dat technisch alles mogelijk is, ik heb alleen nog een vraagteken bij de ondertoon van economisch, het moet wel haalbare kaart zijn.

Schaalgrootte top, heel graag. Ik hoop dat we over een aantal jaren vol trots kunnen zeggen dat alles duurzaam is en dat het goed draait, dus heel graag.

Dan ga ik naar de motie Gas terug, die ziet er goed uit. Over de oplaadpunten kreeg ik niet zo'n gevoel 'o jee, wat wordt dat voor probleem, waar zet ik mijn auto neer om hem op te laden?' Ik denk dat we meer dan genoeg lantaarnpalen hebben. En niet iedereen heeft een elektrische auto, dus ik zie het erg positief.

Groene daken; een en al top. EEN Haarlemmermeer is voor groene daken, alleen niet voor groene akkers, zoals u weet, maar groene daken, graag. Laten we de hele polder groen maken op het dak.

Dat was het eerlijk gezegd, ik hoop dat ik iedereen heb kunnen antwoorden.

De VOORZITTER: Korte tweede ronde. Mijnheer Meiland, gaat uw gang.

De heer MEILAND: Dank u voorzitter, blij met alle reacties en dat het ook zoveel losmaakt, al deze moties. Volgens mij zei wethouder Nederstigt dat hij wethouder Horn nog aan het woord wilde laten over een stukje toelichting in circulair bouwen in De Parken, maar dat kan ik mis hebben. En als ik het goed begrepen heb, is het dus gewoon mogelijk om circulair te bouwen en ook meteen nul op de meter te realiseren.

De VOORZITTER: Wethouder Horn.

Wethouder HORN: Ja, dank u voorzitter, volgens mij hintte mijn collega op iets dat ik al in eerste termijn heb gezegd, dat is de Wijk voor Toekomst die wij in Lincolnpark willen laten ontwikkelen en waar we de markt willen uitdagen om zover mogelijk te gaan, wat betreft circulariteit maar ook energieneutraliteit en zelfs ook sociale duurzaamheid en financiële duurzaamheid en dat vraagt een integraliteit die op dit moment nog niet helemaal voor handen is, in die zin dat wij het nog niet precies weten, maar delen van de markt wel. Laten we proberen om die bij elkaar te brengen zodat wij over een aantal jaren kunnen zeggen dat die 700 of 800 woningen die daar staan, zo gemaakt zijn dat iedereen hier komt kijken hoe je dat echt zou moeten doen.

De VOORZITTER: Mevrouw Mulder.

Mevrouw MULDER: Voorzitter, GroenLinks is het met het betoog van wethouder Horn helemaal eens en blij dat er nu dus ook voortgang wordt gemaakt met zowel circulair bouwen als ook energieneutraal bouwen. Ten aanzien van de emotie, dat kan ik natuurlijk toch niet laten liggen, ben ik een keer kort van stof, meestal is GroenLinks van de nuance, maak ik gebruik van een andere techniek, dat komt binnen, dat is duidelijk. Doel bereikt.

De VOORZITTER: Zo is dat. Mijnheer Koster.

De heer KOSTER: Zo leren we elke dag. Voorzitter, het betoog dat ik heb gehouden, was dat ik een aantal van deze moties prima vind, maar ze moeten goed worden geformuleerd. Bijvoorbeeld de

nieuw te bouwen wijk De Parken. Daar ligt een bestaande infrastructuur dus als je nu gaat zeggen 'daar moet iets anders', dan kost dat geld, linksom of rechtsom, dus het gaat me om de integrale afweging en ik wil dat inzichtelijk hebben want als we nu zomaar zeggen 'dit gaan we even doen', op basis van deze motie, schieten we onszelf in de voet. Dus ik wil graag meegaan, maar dan moet het SMART'er geformuleerd worden, daarom denk ik in eerste instantie bij dit soort onderwerpen toch aan proeftuinen en dat kan voor mij prima in de schaalgrootte, maar ik wil het wel duidelijk geformuleerd hebben.

De VOORZITTER: Mijnheer Van Dijk.

De heer VAN DIJK: Dank u wel voorzitter. Ik wil wethouder Nederstigt uitdagen om antwoord te geven op de vraag die ik volgens mij al twee keer heb gesteld, kan de wethouder met de motie Gas terug bij de woningbouwcorporaties aankomen? Heeft hij daar de mogelijkheden voor om deze motie uit te laten voeren? Of wethouder Horn, die is de contactpersoon voor de woningbouwcorporaties begrijp ik.

De VOORZITTER: De corporaties zien de heer Horn altijd graag komen.

Wethouder HORN: Ik zou het liever omdraaien, voorzitter, ik zie liever de corporaties komen. Gelukkig hebben we er twee en we zijn ook in gesprek met ze. Alleen de een kan het wat makkelijker vanwege de investeringsruimte.

Als we het over De Parken hebben, dat bestaat uit een aantal onderdelen, maar voorlopig is in het zuidelijke deel van De Parken waar woningbouw komt nog gasloos bijvoorbeeld, dus het zou verstandig zijn dat gewoon door te trekken. Ze zijn van verschillende eigenaren dus we moeten wel met elkaar in gesprek, maar die stimulans hebben we niet nodig want we gaan er hard met de ontwikkelaars over in gesprek, juist omdat we het graag willen. Maar het zou mooi zijn als we daar proefprojecten over kunnen doen, met Eigen Hard bijvoorbeeld in Lincolnpark. Daar zijn we ook al over in gesprek, om daar mooi en zonder gas en circulair te bouwen.

De VOORZITTER: Heel kort, mijnheer Van Dijk.

De heer VAN DIJK: Dank u voorzitter. Maar dan is het toch mooi wanneer u ook de steun heeft van de raad daarin?

Wethouder HORN: Die steun voelden we altijd al, mijnheer Van Dijk.

Dus wat dat betreft, is dat niet nodig, maar als u het met z'n allen nodig vindt om die steun extra te geven is dat mooi, maar ik zag dat in een van de moties stond dat we iets moesten verplichten en opleggen aan grondeigenaren en ontwikkelaars van gronden die niet van ons zijn. Ik geloof dat het de Nul op de meter motie was, dat is dan weer lastiger. Dat heb ik in mijn eerste termijn ook gezegd en mijnheer Nederstigt heeft dat ook herhaald, maar daar waar het onze grond is, kunnen we die verplichting zeker op ons nemen en daar waar het van anderen is, stimuleren we het.

De VOORZITTER: Mijnheer Vonk.

De heer VONK: Voorzitter, uit alle moties spreekt een enorme ambitie en het college omarmt die ook aan alle kanten en zegt 'we zijn er enorm mee bezig. Dus je zou aan de ene kant kunnen zeggen 'het is een steunmotie voor beleid dat al wordt uitgevoerd', aan de andere kant zegt de heer Koster 'het is niet allemaal even SMART geformuleerd', sommige dingen kunnen eigenlijk net niet. Wij vatten het op als intentie om met z'n allen deze kant van de transitie op te willen. Dat willen we en dat is ook noodzakelijk dus wat dat betreft onze steun voor al dit soort moties, al zou het niet eens nodig zijn om ze in te dienen. Het college is er hard mee aan het werk.

De VOORZITTER: Mijnheer Meiland.

De heer MEILAND: Dank u voorzitter, de heer Horn zei iets over een verplichting volgens hem in de motie Nul op de meter, maar er staat nergens het woord 'verplicht'. Er staat juist 'in gesprek te gaan met ontwikkelaars van bestaande initiatieven waar al plannen liggen om ook minimaal energieneutraal te bouwen', dus in gesprek gaan is absoluut geen verplichting.

De VOORZITTER: Mijnheer Horn.

Wethouder HORN: Dank u voorzitter, ik doelde op de motie Nul op de meter, het eerste verzoek dat u doet 'bij alle nieuw te ontwikkelen gebieden zoals: binnenstedelijk, Getsewoud-West, De Parels, et cetera de voorwaarde op te nemen dat woningen op die gronden energieneutraal worden gebouwd'. Die voorwaarde kunnen we niet opnemen. Je kunt wel veel zeggen, maar we kunnen het niet afdwingen. Maar we gaan wel in gesprek met al die ontwikkelaars en steeds meer ontwikkelaars beseffen ook dat als ze iets voor de toekomst willen bouwen en ook hun goed waarde willen laten behouden, dat ze dat op een goede manier moeten doen en dus energieneutraal.

De VOORZITTER: Mijnheer Meiland.

De heer MEILAND: Oké, dan gaan we kijken of we dat iets anders kunnen verwoorden. Dat is niet de bedoeling namelijk. Dank u.

De VOORZITTER: Akkoord, D66 overweegt motie 10 iets te veranderen. Dat was het wat u betreft ook, mijnheer Spijker? Dank u zeer. Dan mag mevrouw Van der Veer een onderwerp aan de orde stellen.

Mevrouw VAN DER VEER: Ja, voorzitter, dank u wel. U heeft mij toegestaan om even terug te komen op een gedeelte uit de eerste termijn, dank u wel daarvoor. De achterban keek mee en ik kreeg ongenadig uit de zak, want een gerenommeerd journalist spreekt zelfs al over 'het vereffenen van een persoonlijke rekening' en dat is natuurlijk het laatste wat ik wil.

Als je wat oppert en je wordt bevraagd, noem je man en paard, ook over nieuwe politiek gesproken. De fractie van Onafhankelijk Liberaal sprak over aanwezige raadsleden in termen van overmatig drugsgebruik, oplichting, fraude en integriteit en dat kan blijkbaar zonder man en paard te noemen, maar voor mij is de suggestie duidelijk dus ik werd verleid, verdekt te reageren en dat had veel beter gekund, dus de vraag van de heer Rip was terecht. Met spookraadsleden doel ik op de fractievoorzitter van Onafhankelijk Liberaal. Dat is dan bij dezen gezegd. Met welk recht wordt andere raadsleden de maat genomen terwijl het de aanwezigheid van mijnheer Van der Linden is die dat niet legitimeert? 'Says who' dus, in goed Nederlands.

Dat collega Beusenberg zich aangesproken voelde, was geenszins de bedoeling.

Ik steun de suggestie van mevrouw Mulder van harte voor een sessie over integriteit in de raad, dank u wel daarvoor.

Voorzitter, ik spreek graag met mijn collega's over participatie.

De VOORZITTER: Mag ik even afconcluderen op dit punt dat de raad al heeft ingestemd met een aparte werkgroep die juist zo'n type werkgroep of een avond aan het voorbereiden is. Want dit moet niet het hoofdpunt zijn, dit moet niet het beeld zijn van de gemeenteraad van Haarlemmermeer naar buiten toe. Het is terecht dat u het heeft rechtgezet en uw bedoeling heeft toegelicht maar dat moet niet een hoofdpunt zijn bij het debat over de Algemene Beschouwingen. Dat was niet uw bedoeling en niet de bedoeling mogelijk van anderen, maar als het wel van belang is spreken we er nog een keer

op een aparte gelegenheid over.

Mevrouw VAN DER VEER: Voorzitter, daar kan ik helemaal mee instemmen en dat doet mij deugd. Ik spreek graag over participatie met mijn collega's. De motie Geen participatievodje, houd het zelf in het snotje is een onderdeel van participatie. Het is dus een vernauwing van het onderwerp, een onderdeel, en consistent met onze opvattingen over andere onderdelen van participatie. Ik hoop dat de portefeuillehouder dat na deze toelichting ook als zodanig herkent.

De motie beoogt om zelf de regie te houden en dat is wat anders dan het beperken van meedoen door inwoners. Regie houden is enkel het bewaken van het proces. Het participatieproces kun je pas loslaten als gemeente als we zelf kaders kunnen meegeven aan externe partijen. Zodat dat voor iedereen, belanghebbenden en controlerende gremia, duidelijk is hoe dat participatietraject moet worden ingericht. Denk maar eens aan communicatie daarover, het aantal deelnemers om van een representatief traject te kunnen spreken en terugkoppeling van het proces. Totdat die kaders zijn ingevuld, moeten we zelf de regie houden en niet de slager zijn eigen vlees laten keuren.

De VOORZITTER: Dank u wel. Daarmee is de motie 17 aan de orde, die staat in het cluster bestuur, samenleving en publiekscontact dus ook de moties 9 en 19. Mevrouw Booij, gaat uw gang.

Mevrouw BOOIJ: Ik vind dat, hoewel de motie heel kort is, want er staan geloof ik drie zinnen in, u onderhouds veel zegt en u suggereert een aantal dingen waar ik me in ieder geval niet in kan vinden. En ik zou heel graag de reactie van het college op deze motie willen horen. Of ik heb hem net gemist, maar ik dacht niet dat ik daar een reactie op gehoord heb, voordat ik u antwoord geef.

De VOORZITTER: Mevrouw Van der Helm, gaat uw gang.

Mevrouw VAN DER HELM: Voorzitter, ik wil graag een voorbeeld hebben van mevrouw Van der Veer want ik heb een vermoeden, maar misschien kan ze eerst eens aangeven in welk geval we moeten denken dat het participatietraject in eigen beheer moet zijn. Dus een vraag aan mevrouw Van der Veer.

De VOORZITTER: Mijnheer Rip.

De heer RIP: Ja, voorzitter, hier staat natuurlijk een zeer blij voorzitter van de participatiepartij, de HAP natuurlijk, want dat zijn wij. We hebben het college gehoord, en ook heel duidelijk afspraken gemaakt dat participatie als een satéprikker door het hele college is gestoken waarbij mevrouw Steffens van de participatie terecht zei 'ik probeer het stuur vast te houden en mijn collega's te wijzen op de afspraken die gemaakt zijn'.

Maar ik lees die motie en ik koppel dat even aan uw inbreng van de laatste weken waarbij u altijd, heel frappant, op een boze inwoner stuit, waar dan ook, dat maakt niet uit. U weet er altijd wel eentje te vinden om te zeggen 'de participatie is dan een negatief beeld'. Ik wil u meegeven dat daar waar twee periodes of een periode geleden nog vooral over inwoners praatten, we in deze collegeperiode geprobeerd hebben om dat met inwoners te doen. En dat het af en toe misschien niet goed gaat, alla. Wij zien in ieder geval elk foutje als een cadeautje want dan kun je het verbeteren. Ik denk dat u met uw motie refereert aan de situatie in Rijsenhout. Als dat zo is, als dat uw insteek is, is dat in het verlengde van wat wij gezegd hebben in dat debat, 'zorg ervoor dat onderwerpen die hier naar binnen worden geschoten omdat ze nog een procedure in moeten, maar waar van je kunt weten dat ze heel veel impact hebben, de regie houdt'. Dat hebben we ook in het debat gezegd. Als dat de intentie van deze motie is, willen we er nog eens over nadenken.

De VOORZITTER: Mevrouw Ballieux.

Mevrouw BALLIEUX: Dank u wel voorzitter. Lezend de motie, kan ik me niet aan de indruk onttrekken dat het gaat over Rijsenhout. Maar ik wil het graag iets breder trekken en ook uit de context halen van Rijsenhout.

We krijgen te maken met de Omgevingswet. We hebben daar al heel veel over gezegd en ook anderen, maar ook GroenLinks, hebben vaak betoogd dat participatietrajecten ontzettend belangrijk zijn en dat we daar ook zeker als gemeente, zeker nu we ook taken uitbesteden aan anderen in toenemende mate, of dat nu gaat om ruimtelijke ordening, of om het Sociaal Domein, wel degelijk een functie hebben daarin, namelijk om te zorgen dat de inbreng van onze inwoners ook goed wordt geborgd. En in Rijsenhout kunnen we concluderen dat het niet goed is gegaan. Ik hoop dat ervan geleerd wordt, maar ik vind deze motie wel degelijk een steuntje in de rug om deze hartenkreet nog wat nader te benadrukken.

De VOORZITTER: Mijnheer Van Dijk.

De heer VAN DIJK: Dank u wel voorzitter, de motie op zich kunnen we denk ik wel steunen, maar het is niet zo dat er altijd een keuze gemaakt wordt om het uit te besteden, zeker in het kader van de nieuwe Omgevingswet ligt er een verantwoordelijkheid van participatie bij een andere partij, in dit geval was het Liander, die daar een eigen verantwoordelijkheid in had. Dat besteed je niet uit. Maar in dat soort gevallen zou het wel verstandig zijn als het college of in ieder geval de gemeente samen optrekt en in ieder geval misschien ook assisteert of faciliteert, in ieder geval meedoet zodat de verantwoordelijkheid wel bij de ander ligt, maar toch de participatie zo uitgevoerd wordt als het zou horen. Als dat is wat de motie op zich behelst, kunnen we ons daar prima in vinden.

De volgende motie die ik kort wil bespreken is de motie van...

De VOORZITTER: Inderdaad, ik heb het aangekondigd, maar zullen we maar eerst participatie apart doen en die andere twee later?

De heer VAN DIJK: Ja, prima voorzitter.

De VOORZITTER: Mevrouw Sedee.

Mevrouw SEDEE: Dank u wel voorzitter. De bedoeling was volgens mij dat participatie in de haarvaten van dit bedrijf moest komen. Als je dat gaat uitbesteden en de regie aan anderen overlaat en processen laat begeleiden door een externe partij, komt die antenne voor participatie voor de omgeving en voor de burgers natuurlijk nooit terecht bij de ambtenaren zoals we dat zo graag willen. Dan heb ik nog een opmerking naar mijnheer Rip. U zult begrijpen dat ik dat niet kan laten. U zei 'vorige raadsperiode werd er vooral over burgers gesproken en nu wordt er met burgers gesproken.' Mag ik u erop wijzen dat bij de transformatie van het Sociaal Domein uit en te na is gesproken met allerlei groepen burgers in de samenleving om voor een groot gedeelte te komen tot waar we nu zijn?

De VOORZITTER: Mijnheer Spijker.

De heer SPIJKER: Dank u wel voorzitter. Onze wethouder gaf aan in de eerste termijn dat we een lerende organisatie zijn qua participatie. Waarom zouden we dat uitbesteden aan derden die misschien ook wel eens een eigen belang hebben of misschien op microniveau mensen benaderen terwijl het een majeur level is? Wij hebben kennis, wij hebben ervaring, en wij zijn steeds beter aan het leren en beter aan het worden. Laten we luisteren naar onze mensen en laten we ook uitvoeren wat we nu zo langzamerhand aan het ontwikkelen zijn.

De VOORZITTER: Mijnheer Rip, u wilt reageren richting mevrouw Sedee.

De heer RIP: Ja, daar wil ik wel op reageren. Mevrouw Sedee voelt zich aangesproken want die zat natuurlijk in het vorige college. Natuurlijk is daar ook wel gepraat, maar ik wil u een voorbeeld geven. We hebben toen een hele zaal vol hier teruggestuurd omdat de collegepartijen niet wilden debatteren over die UMTS. Wij hebben als oppositiepartijen in die periode zo verschrikkelijk gehamerd op die participatie. Nu zijn we tot het bestuur toegetreden en we hebben het op de agenda weten te zetten en we hebben het als een satéprikker door alle wethouders en portefeuilles heen gestoken. Er gaat natuurlijk wel eens wat mis. Het is het populairste woord dat we gebruiken hier elke week weer, en de indruk wordt gewekt door politieke partijen dat er elke week wel wat mis is met participatie en die indruk wil ik een beetje wegnemen. Van elke opmerking leren we en elke fout die we maken is een cadeautje.

De VOORZITTER: Het woord is aan wethouder Steffens.

Wethouder STEFFENS: Dank u voorzitter. Mevrouw Booij van de PvdA vroeg of ik wilde reageren op de motie en ik heb hem gelezen en ik vind zelf, en ik denk dat mijnheer Van Dijk van Forza! dat heel terecht zei, dat hij niet ingaat op de verantwoordelijkheden die soms helemaal niet bij ons liggen en daarnaast ook suggereert dat we dingen uitbesteden. Het is niet zo dat we zeggen 'dit is onze verantwoordelijkheid' – dit traject bijvoorbeeld met Rijsenhout, mocht het zijn dat u het daarover heeft, maar dan hoor ik dat graag van u – en dat we dan zeggen 'als u nu verder de participatie regelt, hoeven we ons daar niet mee te bemoeien'. Soms ligt de verantwoordelijkheid elders en wat we dan proberen te doen, is de invloed die we kunnen inzetten, ook inzetten en in het geval van Rijsenhout is dat natuurlijk gebeurd door een verzoek neer te leggen bij degenen die er wel over gingen. Ik zie mevrouw Van der Veer nee schudden, het gaat niet over Rijsenhout, dus dan horen we straks waar het wel over gaat, daar ben ik dan blij mee, maar de suggestie dat we zaken uitbesteden is een suggestie waarvan ik zeg 'daar herken ik me niet in'.

De VOORZITTER: Mevrouw Van der Veer.

Mevrouw VAN DER VEER: Dank u voorzitter, het is al door een paar mensen ter sprake gebracht, er wordt ingezoomd op Rijsenhout, maar Rijsenhout is nu net niet het traject dat ik voor ogen had toen ik deze motie maakte. Dat is eerder ingegeven door twee andere voorbeelden waarvan ik er hier één zal noemen, dat gaat over de start van het windmolenpark en de participatie daarbij. Er is gebleken dat de participatie van het windmolenpark is uitbesteed namelijk aan de initiatiefnemers van het windmolenpark zelf. En of je nu voor of tegen die windmolens bent, maakt niet zo heel veel uit, maar dat is een slager die zijn eigen vlees keurt. Dat had ik voor ogen toen ik dit opschreef. Ik hoorde mevrouw Van der Helm vragen om voorbeelden, die heeft u bij dezen gehad, ik hoop dat dat voldoende is.

Mijnheer Rip heeft het over de satéprikker. Dat is natuurlijk een metafoor, boze inwoners die ik overal zou tegenkomen, ja, dat klopt inderdaad. Dat is ook niet zo raar want een tijdje geleden zat deze hele raadzaal nog vol met boze inwoners, we hebben bijna wekelijks brieven van boze inwoners, dus het is niet zo dat ik ze opzoek of dat ze mij weten mij te vinden, ze weten ons als raad te vinden. En ik vind dat een signaal waar we iets mee moeten doen dus wat dat betreft, ga ik mee in de gedachte dat iedere klacht een cadeautje is en dat je daar iets mee moet doen. Maar we doen het nu al drie jaar met cadeautjes en wat mij betreft, gaan we daar nu ook stappen op ondernemen, vandaar dit voorstel en deze motie.

De VOORZITTER: Korte tweede ronde, mijnheer Van Dijk.

De heer VAN DIJK: Voorzitter, dank u wel. Ik heb er nog even over nagedacht en als het gaat om uitbesteden, zou ik er wel voorstander van zijn als de participatie meer uitbesteed wordt aan dorpsraden en wijkraden en dan onder de regie van de gemeente. De dorps- en wijkraden zitten veel dichterbij de inwoners, die weten ook veel beter wat er speelt. Als zij meer in positie worden gesteld om de participatie van inwoners te bevorderen, zou dat wat mij betreft een heel goed idee zijn, maar wel onder verantwoordelijkheid en regie van de gemeente.

De VOORZITTER: Mevrouw Van der Helm.

Mevrouw VAN DER HELM: Voorzitter, ik heb doorgevraagd omdat ik erop in wilde gaan aan de hand van een voorbeeld. Nu kan ik wel reageren want het waren de initiatiefnemers en niet degenen die de participatie inzetten. Dat is mede met de gemeente vormgegeven maar de initiatiefnemers hebben natuurlijk zelf hun deelnemers erbij gezocht en dat is samen met de gemeente eruit gerold. Bent u dat met mij eens? Heeft u dat ook meegekregen?

De VOORZITTER: Mevrouw Ballieux.

Mevrouw BALLIEUX: Dank u wel voorzitter. Eigenlijk ook richting de portefeuillehouder, wat ik hier aan signalen bij elkaar haal en hoe ik dat zelf ook heb geïnterpreteerd met deze motie is: we hebben de wens tot participeren, maar we hebben ook partijen die voor ons dingen doen, dat kunnen ook dorpsraden zijn, maar dat kan ook TenneT zijn, of een partij die hier iets wil kopen. Hoe dan ook, we voelen allemaal de noodzaak dat onze inwoners invloed hebben op wat hier gebeurt.

De vraag die ik eigenlijk aan de portefeuillehouder heb is: we hebben hier een Participatie Academie. Kunnen daar bijvoorbeeld ook dorpsraden cursussen volgen? Dat weet ik niet. Dat is een vraag. Doet TenneT dat, zodat we met zijn allen ook weten 'wat voor spelregels hebben we eigenlijk afgesproken?', in lijn met de organisatie bedoel ik, 'wat is eigenlijk de bedoeling?' Zodat we wel met elkaar ook vanuit een gedeeld perspectief beginnen en daar hoor ik graag nog een reactie van de wethouder op, ook al kreeg ik net al een knik. Dank u wel.

De VOORZITTER: De wethouder krijgt zo ook nog het woord, dan mevrouw Booij.

Mevrouw BOOIJ: Dank u wel voorzitter. Dan wil ik nu graag reageren op uw motie, ik ben het deels met u eens, deels horen we als gemeente zelf de regie te houden. Dat wil niet zeggen dat we zelf dingen moeten uitvoeren, voorgaande sprekers hebben ook al aangegeven 'we hebben een aantal organisaties in onze gemeente, met name dorps- en wijkraden, waar we rustig mee in gesprek kunnen om daar een deel van de verantwoordelijkheid voor de participatie neer te leggen'. Maar wel altijd onder regie van de gemeente.

Met betrekking tot het voorbeeld dat u aangeeft, mevrouw Van der Veer, op het moment dat ik probeer iets voor elkaar te krijgen, zorg ik natuurlijk ook dat ik medestanders krijg. Dus dat is inderdaad geen goed voorbeeld. Als de gemeente dat niet in de smiezen houdt, krijg je dit soort dingen. Er zijn inderdaad bedrijven die volgens de wet en regels zelf hun participatie regelen, maar ook dat, vind ik, is een verantwoordelijkheid van, of is er in ieder geval een toezichthoudende functie van de gemeente op dat soort participatie, bijvoorbeeld bij Liander. Daar hadden we iets alerter op kunnen zijn. Ik ga verder niet uitweiden. Om nu te zeggen dat we zo min mogelijk moeten uitbesteden en zoveel mogelijk in eigen hand moeten houden, gaat me een tikje te ver.

De VOORZITTER: Het woord is aan de heer Meegdes.

De heer MEEGDES: Dank u wel voorzitter. Laat ik ermee beginnen dat we foutjes geen cadeautjes vinden, wij vinden dingen die goed gaan cadeautjes en foutjes, daar leren we van maar dat

beschouwen we niet als cadeautjes. Het beeld van belangenverstrengeling, daar hebben we wel wat moeite mee. Dat herkennen we ook totaal niet.

Ik wil nog wel terugkomen op wat u zegt. We zijn juist voor participatie bij projecten en we zien bijvoorbeeld bij de Omgevingswet dat er zaken zijn zoals het burenakkoord wat we hebben waarin de omgeving juist mensen betreft en de participatie zelf regelt, en dan gaan we uiteraard als gemeente kijken of ze dat goed hebben gedaan en hoe die belangenafweging is geweest, maar we vinden juist dat mensen dat zelf moeten kunnen en dat niet alles bij de gemeente ligt.

De VOORZITTER: Het woord is aan wethouder Steffens.

Wethouder STEFFENS: Voorzitter, dank u wel, een paar dingen. Er werd gevraagd naar de Participatie Academie door mevrouw Ballieux, wat gebeurt daar nu eigenlijk? We gaan sowieso zorgen, als de evaluatie af is, dat u daar ook wat meer inzicht in krijgt. Het staat wel altijd in de voortgangsbrieven en u moet zich voorstellen dat daar zaken, participatietrajecten die goed zijn verlopen besproken worden door degenen die erbij willen zijn, of dat nu een dorps- en wijkraad is, of een initiatiefnemer of mensen van de gemeente. Zaken die minder goed zijn gegaan komen ook aan de orde. Er worden trajecten georganiseerd bijvoorbeeld 'hoe moet je crowdfunding opzetten', waar mensen aan mee kunnen doen die graag crowdfunding willen opzetten. Zo zijn er allerlei van dat soort zaken die daar gebeuren, waar de combinatie wordt gemaakt van mensen uit de gemeente, die hier werken, en mensen die ervaring hebben met participatie. Zo proberen we de goede en de minder goede zaken bij elkaar te brengen.

U wilt iets zeggen, dan wacht ik even.

De VOORZITTER: Nee, eigenlijk niet meer want het is de tweede termijn.

Wethouder STEFFENS: Oké, voorzitter. Dan even iets over het windmolenpark. Ik begrijp dat het de inspiratie was die u heeft gebruikt voor deze motie. Ik wil er wel op wijzen dat dat een traject is dat in 2010 of zoiets begonnen is en dat maakt op zich niet zoveel uit, maar als de Omgevingswet toen vigerend was geweest, was het een schoolvoorbeeld geweest; een burgerinitiatief dat de Omgevingswet ook wil, de initiatiefnemers zelf die de participatie organiseren en wanneer ze de gemeente bij de uitvoering vervolgens nodig hebben, omdat ze aan bepaalde regels moeten voldoen of omdat ze vergunningen willen aanvragen ergens voor, moeten ze kunnen vertellen wat ze aan participatie hebben gedaan. Dus dat zou niet anders zijn gegaan en dat gaat ook niet anders worden, ik denk dat het in de Omgevingswet zelfs steeds meer gaat gebeuren.

Mevrouw Booij had het over soort van toezicht houden bij andermans participatietrajecten waar er niet een soort verbinding aanzit waardoor wij zelf dat moeten doen. Ik denk dat we altijd betrokken zijn daarbij, maar dat we heel vaak niet kunnen bepalen of en hoe participatie ingezet wordt. We kunnen mensen wel verzoeken, vragen, soms wat dringender dan de andere keer, om rekening te houden met de omgeving en de Omgevingswet gaat dat ook veel meer stroomlijnen.

De VOORZITTER: Mevrouw Booij knikt en krijgt ook geen derde termijn. Maar het laatste woord...

Wethouder STEFFENS: Mag ik nog een ding zeggen over de cadeautjes, voorzitter? Ik heb al eerder gezegd 'als we de deur openzetten, als we mensen vragen om mee te denken, mee te praten en te beslissen, moeten we ook niet verbaasd kijken dat er ook een heleboel naar binnenkomt wat je misschien in eerste instantie liever niet zou horen, maar waar je wel heel veel van kunt leren'. Wij zijn er heel erg blij mee en dat betekent dat, ook als het niet goed gaat, als je de deur openzet, krijg je dat ook te horen, maar dat hoort erbij.

De VOORZITTER: Mevrouw Van der Veer afrondend op het thema Participatiebeleid vanavond.

Mevrouw VAN DER VEER: Dank u voorzitter. Ik heb een hoop steun gehoord van collega's, dank daarvoor. Ik heb ook nog wat vragen gehoord, ik zal proberen daar kort op in te gaan.

Er wordt met name gesproken over spelregels die nodig zijn voor een goed participatietraject. Dat is nu juist waar ik voor sta, die spelregels moeten we met elkaar bepalen voordat we een traject loslaten. In de Omgevingswet die pas ingaat in 2019 of wellicht nog later, is ook geregeld dat mensen ook zelf een participatietraject kunnen opstarten, maar ook dan moeten we als raad gewoon spelregels hebben vastgesteld. Tot die tijd moeten we voorkomen dat we continu boze inwoners krijgen in onze raadzaal en pleit ik er nogmaals voor dat we de regie van participatietrajecten in eigen hand houden. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u zeer. D66 mag een onderwerp aandragen. U mag ook passen als u vindt dat alles aan de orde is geweest dat u aan de orde wilde stellen. Dat is het geval? De fractie van de HAP, een onderwerp aangedragen door mijnheer Van Essen.

De heer VAN ESSEN: Dank u voorzitter. Het duurt even, maar dan heb je wel wat. Het zijn de leukste moties van de avond dus dat scheelt. Als u het toestaat, zou ik eerst de motie en het amendement over de slimme stad willen bespreken en daarna Jong geleerd is oud gedaan om de discussie wel zuiver te houden, dus als u op de tijd wilt letten dan ...

De VOORZITTER: U stelt ze allebei tegelijk aan de orde. Maatschappelijke ontwikkelingen, moties 5 en 6 en de volgorde, hoe u het toelicht, is helemaal aan u.

De heer VAN ESSEN: Dank u wel. Dan eerst de slimme stad. We hebben daarvoor een amendement en een motie ingediend. Het amendement moet worden gezien als het actieplan en de motie als de actie die daaruit voort kan vloeien. Met een klein deel daarvan, eigenlijk een experiment, dat hebben we net ook al besproken tijdens het circulair bouwen, gaan we eerst experimenteren voordat we het grootschalig doen. De wethouder zei het al over deze motie, het is passend bij deze gemeente, dit onderwerp, maar ook complex en veelomvattend en dat begrijp ik ook. Daarom heb ik ook getracht deze motie zo zinvol en klein mogelijk te houden, maar ik zal nog heel kort toelichten wat de motie behelst. We zijn namelijk vijf keer op rij de beste economische gemeente van Nederland, maar als we dat willen blijven, moeten we blijven innoveren, blijven vooruitkijken en vernieuwen op dat vlak en daarom ook deze motie.

In essentie is een slimme stad een datagedreven stad. Data die je ophaalt door middel van sensoren uit de omgeving en waarmee je bepaalde keuzes kunt maken. De heer Kuipers zei het al, met gezichtsherkenning bijvoorbeeld, dat zou een klein voorbeeldje kunnen zijn in het begin. Maar het is ook een andere manier van denken. In plaats van dat we hier reactief handelen, wat we hier het grootste gedeelte van de tijd eigenlijk doen, we lopen eigenlijk vaak achter de feiten aan, kun je dingen in het heden bekijken, je kunt real time dingen bekijken, maar je kunt ook dingen misschien wel gaan voorspellen. Als je dan aan heel concrete voorbeelden denkt, want dat wilt u vast graag weten, denk dan bijvoorbeeld aan een slimme afvalcontainer; een sensor in een afvalcontainer of in een prullenbak op een plein die kan aangeven 'deze afvalcontainer zit vol'. De Meerlanden, of wie dan ook die die afvalcontainer leegt op dat moment, krijgt een seintje en die kan hem legen in plaats van dat ze wekelijks die afvalcontainer komen legen terwijl er misschien niets in zit. Dus het heeft ook een heel groot kostenbesparingselementen in zich, deze motie. Daarnaast is het natuurlijk niet alleen een afvalcontainer, maar ook slimme lantaarnpalen die op bepaalde momenten aan en uitgaan als er mensen in de buurt zijn. Volgens mij wordt daar al mee geëxperimenteerd in deze gemeente.

Ik zou graag zou willen dat we al deze kennis bundelen en dan in een smart zone, zoals ik dat dan noem, een klein gebied dat we dan kunnen aanwijzen zoals bijvoorbeeld Hoofddorp-Centrum, dat is maar een voorbeeld, nadenken over 'wat kunnen we hier slim inrichten zodat we data kunnen

gebruiken om ons heen om zo ons leven makkelijker te maken en misschien ook om het leefklimaat van de inwoners beter te maken?' Dat is uiteindelijk het doel van deze motie.

De VOORZITTER: Mijnheer Klijn, gaat uw gang.

De heer KLIJN: Dank u voorzitter. Ik vind het een slim idee, de slimme stad, en de PvdA is best voor zo'n smart zone om dat een keer te proberen, maar u gaat wat ons betreft een beetje te ver door op dit moment in de motie te vragen om een experiment. Ik zou voorstellen het college te vragen met een raadsvoorstel te komen hoe we dat kunnen gaan doen en alle aspecten daarin te belichten, bijvoorbeeld 'wat gaat dat kosten, hoe zit het met de privacy en hoe gaan we dat waarborgen?' Het moet geen 'big brother is watching you' worden. Op zich een goed idee, maar ik denk dat het te snel is om nu al te zeggen 'start maar een experiment'. Maar graag een raadsvoorstel.

De VOORZITTER: Mijnheer Koster.

De heer KOSTER: Wat mij betreft en wat de VVD betreft, gaan we er misschien eerst eens een informatieve sessie over hebben want dit kun je heel breed trekken. Ik ontken niet dat de smart city een gegeven is dat bestaat want het is iets waar veel over geschreven wordt dus in die zin kan ik dat omarmen. Maar je loopt inderdaad wel tegen een aantal aspecten aan zoals privacywetgeving; van wie is de informatie en wat gebeurt ermee? En met betrekking tot de tweede bullet, die verwijst naar het MRA-innovatieplatform, volgens mij zijn we juist een systeem aan het opbouwen waarin de Haarlemmermeer onderdeel is van de AM Regiogroep en als we dingen op MRA-niveau bespreekbaar willen maken, dat wel via de ordentelijke weg moet worden aangedragen en dat we niet zomaar vanuit Haarlemmermeer op basis van één motie kunnen zeggen 'MRA, doe er iets mee'. Volgens mij zijn er of hebben we daar procesafspraken voor gemaakt, dus ik denk dat het misschien iets te snel is zoals u dat nu beschrijft.

De VOORZITTER: Dank u wel. Mevrouw Ballieux.

Mevrouw BALLIEUX: Dank u wel voorzitter. Ik kan kort zijn over de eerste motie. Een gemeenteraad gaat niet over de inhoud van het onderwijs en dat geldt dus ook voor ICT-onderwerpen. Dat is de eerste motie die... O, ze worden gescheiden? Dan wil ik over de tweede wel wat zeggen. Ik weet niet of u bekend bent met de proef die gedaan is in Assen? Heel grote problemen, dat heeft € 2 miljoen gekost en ik ben dus ook wel heel erg benieuwd hoeveel u denkt dat we hierin moeten investeren. Het is een groot fiasco geworden, naast dus alle dingen die te maken hebben met privacy, met veiligheid. Als we niet eens ons eigen raadshuis veilig kunnen houden zoals we vorige week hebben gezien, moeten we misschien niet beginnen met het uitbreiden naar onze vuilnisbakken en allerlei andere privacygevoelige informatie.

De VOORZITTER: Mevrouw Van der Veer.

Mevrouw VAN DER VEER: Ik zie mijnheer Jhinnoe een duik nemen naar de microfoon, maar ik was hem voor. Mooi onderwerp, de slimme stad, dat heeft wel de toekomst. Er is pas een hele grote conferentie over geweest in Barcelona en daar hebben een heleboel landen over dat onderwerp gesproken want het is namelijk veelomvattend. Mevrouw Ballieux zei het ook al, het gaat over heel veel dingen en er zitten een heleboel haken en ogen aan. Ik denk inderdaad ook aan de ICT-gevoeligheid die ons vorige week is overkomen. Mijn vraag aan u is 'hoe had u zelf gedacht om dit te financieren?'

De VOORZITTER: Mijnheer Van Dijk.

De heer VAN DIJK: Dank u wel voorzitter. Een mooi voorstel, maar misschien ook tien jaar te vroeg wat u vraagt, want het vraagt ook een excellente ICT-infrastructuur. U weet net zo goed als ik dat we die niet hebben en dat we die voorlopig ook niet zullen hebben, dus ik ben ook erg benieuwd naar de kosten hiervan, maar dat het een slim en mooi plan is, daar ben ik het wel mee eens.

De VOORZITTER: Mijnheer Jhinnoe.

De heer JHINNOE: Dank u wel voorzitter. Nu mag ik toch eindelijk. Voorzitter, ik denk dat deze vraag wellicht te vroeg komt want ik zie ook aan andere onderwerpen waar we al moeite hebben om data aan elkaar te koppelen – ik kijk bijvoorbeeld naar het Sociaal Domein – dat we dat nog onvoldoende kunnen. Dan vraag ik me echt af 'zijn we daar aan toe?' Dat betekent dat je applicatielandschap op orde moet zijn, je architectuur op orde moet zijn, dat je privacyverordening op orde moet zijn en er komen echt een aantal facetten om de hoek kijken en ik heb mijn twijfels of we daarvoor klaar zijn.

De VOORZITTER: Mevrouw Sedee.

Mevrouw SEDEE: Dank u wel voorzitter, het is heel ambitieus, is het utopie of dystopie, kun je dan bij jezelf bedenken, zeker Hoofddorp-Centraal. Dat is nogal een groot gebied. Want als ik daar een winkel zou hebben, of ik zou daar wonen, zou ik wel absoluut van tevoren willen weten wat het in zou houden en of ik mee wil doen. Want misschien vind ik het wel heel fijn dat mijn vuilnisbak propievool zit, misschien wil ik helemaal niet meedoen aan het uitmeten van mijn auto, m'n televisie, m'n smart meter. Het is nogal iets dat u vraagt want je moet, denk ik, aan iedereen toestemming vragen om aan zo'n project mee te kunnen doen.

De VOORZITTER: Het woord is aan wethouder Nederstigt.

Wethouder NEDERSTIGT: Dank u wel voorzitter, ik geloof dat ik even een scheiding wil aanbrengen tussen wat raadslid Van Essen hier naar voren heeft gebracht en, laten we zeggen, de tijdelijke onderbreking van het ICT-netwerk hier in het raadhuis. Het is ook niet onveilig geweest, laat ik dat even vooropstellen, dat is hier echt niet aan de orde, dus dat even zo gesteld.

Ik denk dat raadslid Van Essen hier heel iets anders bedoelt dan waar op wordt gereageerd. Want er worden allerlei spookbeelden opgeroepen, maar ik denk dat die smart city heel erg relevant is en dat heb ik ook in mijn eerste termijn aangegeven. Ik denk ook dat het verstandig is met elkaar erover in gesprek te gaan. Als we dan kijken naar de constatering en overwegingen die zijn opgenomen in de motie, is het ook echt relevant voor Haarlemmermeer. In een omgeving, in een land waar we misschien wel een van de beste digitale netwerken hebben van de wereld, 4G en 5G om de hoek, geeft dat heel veel mogelijkheden om daarnaar te kijken. Maar ik geef u even mee, voorzitter, dat de raad daar misschien een keer over moet spreken. Ik hoorde iemand een informatieve sessie suggereren. We zullen graag input daarvoor leveren om daar eens met elkaar over van gedachten te wisselen en om het beeld scherp te krijgen.

Als we de motie goed volgen, wordt er ook gevraagd om aan het eind van het jaar een soort actieplan te realiseren. Als ik kijk naar de complexiteit en de omvang van deze materie, denk ik dat dit voorstel misschien te veel gevraagd is voor onze organisatie, wil je dat goed en grondig kunnen doen. Ik wil in ieder geval ter overweging geven om in ieder geval te kijken naar de termijn en er misschien een of twee stappen tussen te plaatsen.

Dank u wel voorzitter.

De VOORZITTER: Mijnheer Van Essen, ik verzoek u in uw antwoord ook meteen de link te leggen naar de tweede motie want u heeft handig gebruikgemaakt van de wat mindere oplettendheid van de

voorzitter en nu heeft u te veel tijd.

De heer VAN ESSEN: Ja, het wordt al laat hè, voorzitter. Ik zal het proberen. Ik heb wat dingen meegeschreven. Ik dank in ieder geval de wethouder voor zijn steun en ik denk dat we wel op een goede lijn zitten, laten we het zo zeggen. De motie is an sich misschien voor velen te ver, dat proef ik een beetje. Het amendement lijkt me een goed startpunt, een startnotitie die we kunnen bespreken, volgens mij komt dat komt ook tegemoet aan het raadsvoorstel en de sessie zoals al is gezegd.

Daarnaast wil ik het nog even hebben over financiering. In de tweede bullet heb ik opgenomen over kennis en fondsen, dat we dat juist extern willen zoeken, je moet niet zelf het wiel willen uitvinden want er zijn genoeg voorbeelden hiervan en er zijn ook genoeg subsidies hiervoor vanuit Europa, vanuit het rijk, ik noem maar de MRA. Er zijn echt wel wat mogelijkheden en denk ook aan het bedrijfsleven. Het bedrijfsleven is echt ook bereid om hierin te participeren. Maar mogelijk kan dat worden opgenomen in een dergelijke startnotitie of in een actieplan.

En eigenlijk wilde ik nog wel reageren tot slot op GroenLinks en D66. Die wil ik samen pakken want dat waren juist de partijen waarvan ik steun had verwacht voor dit plan, maar als je kijkt naar de landelijke partijen op dit gebied, is wat u zegt echt averechts ten opzichte van hun opvattingen. 'Een groot fiasco, daar moeten we niet aan beginnen'. Ik kan u legio voorbeelden geven, Amsterdam, Den Haag, Eindhoven, Zwolle, er zijn legio voorbeelden waar het wel goed gaat. En D66 met 'te vroeg', nou ja, progressieve partijen, dan denk ik 'actie, kom op!' Laten we dit aanpakken en experimenteren hiermee en dan gaan we allemaal zeggen 'nee, het moet eerst op papier en...

De VOORZITTER: Wat mij betreft, gaat u nu ook door met het andere onderwerp en dan kunnen de woordvoerders beide onderwerpen combineren.

De heer VAN ESSEN: Dat is goed voorzitter. De motie lijkt mij wel duidelijk. Ik denk dat een vraag die ik kan verwachten is, 'daar gaan we niet over, we regelen het onderwijs in Haarlemmermeer niet'. Nee, dat snap ik, daar roep ik ook niet toe op. Nee, ga als gemeente samen met het bedrijfsleven en met het onderwijs zitten om te kijken hoe we dit in het onderwijs kunnen gieten. Dus het is niet zo dat de gemeente een lesprogramma gaat maken en we gaan dat even incorporeren in het onderwijsprogramma. Nee, beleg een startersbijeenkomst, daar zitten weinig kosten aan verbonden, dus het is een eerste opzet voor een dergelijk plan.

De VOORZITTER: Mijnheer Klijn heeft het woord.

De heer KLIJN: Dank u voorzitter. Allereerst op het eerste punt van het amendement, dat zullen we steunen als de motie daarmee vervalt, dat begint met een startdocument waar een sessie over gehouden zou kunnen worden wat mij betreft. Die kant zou het wat mij betreft op mogen gaan.

Als het gaat om programmeren vanaf de basisschool met een doorlopende leerlijn naar het voortgezet onderwijs en verder, daar heb ik toch een beetje moeite mee. Niet alleen omdat we er niet over gaan. Het is bekend dat het onderwijs goede contacten heeft met het bedrijfsleven, op allerlei niveaus. Het is ook bekend dat het bedrijfsleven niet schroomt om dit soort dingen ook in openbaarheid aan te kondigen, zoals het dat bijvoorbeeld een aantal jaar geleden deed, toen er een tekort was aan techniek. Op dit moment zijn er heel veel leerlingen toegestroomd naar techniek onderwijs dus ik denk dat dat vanzelf wel gaat lopen. En wat de PvdA betreft, zo zijn er nog wel meer sectoren, als het daarover gaat. Bijvoorbeeld cultuuronderwijs en dat soort dingen. Dat zouden we ook wel willen, maar dat ligt toch echt bij het onderwijs en in mijn beleving is het ook zo dat bijvoorbeeld in het basisonderwijs, maar ook in het voortgezet onderwijs die scholen zich steeds meer proberen te profileren om leerlingen te trekken met allerlei richtingen die ze dan op willen en dat past dan moeilijk, denk ik.

De VOORZITTER: Mijnheer Van Dijk.

De heer VAN DIJK: Voorzitter, over de motie Jong geleerd oud gedaan, het is al eerder gezegd, we gaan er niet over, het is een taak van het onderwijsveld zelf om aan te geven waar zij behoefte aan hebben en wat belangrijk is. We hebben ook nog wel zo'n lijstje, kinder-EHBO, verkeersveiligheid, we hebben ook duurzaamheidspakketten, we gaan kinderen overladen met allerlei nieuwe vakken. Wat ook opmerkelijk is in deze motie, is dat de HAP, die zegt de partij van de participatie te zijn, op geen enkele wijze de betrokkenheid van de scholieren zelf en hun ouders hier in het verzoek heeft verweven. Dat is een beetje vreemd. Nogmaals, laat het gewoon over aan het onderwijsveld zelf, die hebben hun eigen contacten, ook met het bedrijfsleven en zij hebben daar veel meer verstand van dan wij hier met z'n allen bij elkaar.

De VOORZITTER: Mevrouw Van Straten.

Mevrouw VAN STRATEN: Dank u wel voorzitter, we zijn het ermee eens dat het een belangrijk onderwerp is en dan is het een voordeel als je een landelijke partij bent, dan kun je dat op de plek inbrengen waar erover wordt besloten en daarom is deze motie, waarnaar u verwijst ook ingediend onder andere door de VVD, en die is aangenomen. Dus nu wordt het in principe in het curriculum opgenomen en zijn scholen verplicht hier iets mee te gaan doen. Dus wat dat betreft, is volgens mij aan uw wens voldaan.

De VOORZITTER: Mijnheer Jhinnoe.

De heer JHINNOE: Voorzitter, dank u wel. Wat onze fractie betreft, als progressieve partij een prima motie. We gaan er weliswaar niet over, maar we zitten wel aan tafels, we zitten aan tafels met werkgevers, we zitten aan tafels bij schoolbesturen, dus we hebben wel degelijk invloed erop hoe dat curriculum eruit kan zien. Ik was vandaag bij de UWV-kwartaalmeeting en het blijkt dat over twintig, dertig jaar het werk er anders uit zal zien. Er zullen banen veranderen en daar kunnen we nu al op inspelen door mee te praten over het curriculum.

De VOORZITTER: Mevrouw Ballieux.

Mevrouw BALLIEUX: Dank u wel voorzitter. Ik zou willen aansluiten op de voorgaande sprekers, de laatste motie is in principe al verankerd en klaarblijkelijk in het curriculum, we gaan er als gemeenteraad niet over, maar we komen als gemeenteraadsleden natuurlijk wel bij scholen, bijvoorbeeld kort geleden nog bij de onderwijslunch. Ik zou zeggen 'neemt u de motie onder de arm mee naar de scholen die u bezoekt en leg het daar neer' want daar hoort het ook.

Het andere punt, daar wil ik nog even op terugkomen. Ook GroenLinks is een erg progressieve partij maar we lezen ook de krant en we kijken ook naar het journaal. Er is heel veel te doen over cybersecurity. Er waren in Nederland zeventien ziekenhuizen gegijzeld met ransomware. Dat zijn dingen die we niet moeten veronachtzamen en niet bagatelliseren. Dat is een zeer ernstig probleem voor de veiligheid van ons land.

De VOORZITTER: Wethouder Nederstigt en dan de heer Van Essen afrondend.

Wethouder NEDERSTIGT: Voorzitter, ik probeer hier ook kort over te zijn: Nee, we gaan er niet over en ja, we zitten met de partijen aan tafel en het onderwijs is zelf al een aantal jaren drifstig op zoek om juist het contact met het bedrijfsleven en de toekomst te leggen. We hebben daarvoor binnen onze overlegstructuur het LEA, de Lokale Educatieve Agenda en daar is dit inderdaad een item in. Daar waar het relevant en passend is, kunnen we natuurlijk elkaar helpen en stimuleren. Ik gaf in eerste

termijn al aan dat dit traject succesvol in een buurgemeente is geïmplementeerd en ik heb de gegevens daarvan opgevraagd. Ik denk dat het heel goed is dat het onderwijs, en dat doen ze ook, goed kijkt naar het eigen curriculum en of dat passend is voor wat nodig is voor de toekomst. Het voorstel dat hier voorligt kan uiteindelijk denk ik door het onderwijs, en zeker door het bedrijfsleven, worden omarmd. Want zij zijn degenen die zeggen 'geef ons die kinderen, geef ons de studenten die klaar zijn voor de toekomst', en programmeren horen we steeds vaker.

De VOORZITTER: Mijnheer Van Essen.

De heer VAN ESSEN: Misschien nog heel kort aan de wethouder: wat is dan de concrete actie, wat gaan we doen? U bent het eens met de boodschap in de motie, maar ik hoor dan graag wat we gaan doen, wat zijn de vervolgstappen? Zodat mogelijk de motie overbodig wordt. Dat hoor ik graag.

Voor de rest, GroenLinks had het over cybersecurity, maar dat moet helemaal los van elkaar worden gezien. Ik zou zeggen 'praat met uw landelijke kantoor', daar hebben ze volgens mij een heel ander beeld dan u heeft.

Het amendement zullen we sowieso indienen, mogelijk in een gewijzigde vorm wat betreft het tijdpad want de wethouder gaf aan dat vierde kwartaal misschien wat te voorbarig is. Dat zullen we nog aanpassen. Over de motie moet ik even beraden met mijn fractie.

De VOORZITTER: Wethouder Nederstigt nog om te zien of er overeenstemming is over motie 6 met de indiener?

Wethouder NEDERSTIGT: Voorzitter, raadslid Van Essen vraagt wat toezeggingen om op basis daarvan te kijken wat hij met de motie zal doen. Ik zeg in ieder geval toe dat ik met dit thema onder mijn arm naar de scholen ga om het juiste aan de juiste tafel te brengen; in de Lokale Educatieve Agenda breng ik het naar voren. En ik zal goed beslagen ten ijs komen omdat er al voorbeelden zijn in het land. Dat weten we ook en daar kijken we ook naar, om dat te gaan voorhouden. En dan is het aan het onderwijs om daar een goede reactie op te geven. Op geen enkele wijze zullen we treden in de verantwoordelijkheden van de school, maar ik ben ervan overtuigd, omdat ik regelmatig met de scholen aan tafel zit, dat ze graag met ons daarover willen praten, maar ook met het bedrijfsleven.

De VOORZITTER: Volgens mij is dit afdoende. U kunt zich allen beraden op wat dat betekent voor de moties. Dit was de tweede termijn. Dank u zeer. De fractie van de VVD mag een onderwerp aan de orde stellen. U ziet ervan af? De fractie van de PvdA? Ziet er ook van af? Het CDA? Het woord is aan mevrouw Sedee.

Mevrouw SEDEE: Collega's, ik citeer uit de voorjaarsrapportage 'Het is noodzakelijk te sturen op niet-rendabele investeringen, minder te investeren, reserves op te bouwen voor toekomstige investeringen en scherper te prioriteren'. Prachtig.

Dat brengt mij bij PARK21. Zoals u weet, staat er in het masterplan een brug getekend over het spoor. Dat is een brug over het gewone spoor en dan over twee HSL-lijnen, zo'n beetje 750 meter. Nu vroeg ik mij af: heeft u zich wel gerealiseerd dat dat is opgenomen in het masterplan? En heeft u zich wel gerealiseerd dat daar nog geen enkel idee achter zit of de NS het misschien wel prettig vindt dat er zomaar een brug over drie sporen heen wordt gemaakt? En heeft u zich ook afgevraagd of wij dat wel wenselijk vinden in het kader van de veiligheid? Dan nog als laatste, want daar gaat het natuurlijk ook om, wie gaat die brug eigenlijk betalen want er komt natuurlijk leisure aan de overkant bij het park, dus die brug is nodig om een verbinding te maken tussen de twee delen van het park. Stel je voor dat er toch mensen die leisure verkopen worden gevonden, die willen dan op dat stukje zitten, over het spoor en dan zeggen ze 'we willen daar wel gaan zitten, maar gemeente Haarlemmermeer, misschien kunt u gaan crowdfunderen of zo, want u moet het betalen'. Dan hebben we het dus over tientallen

miljoenen. De vraag is: willen we dat? Dat wil ik van u horen; heeft u daarover nagedacht en kunt u volmondig ja zeggen, willen we ons onder druk laten zetten door de leisurebranche of zeggen we 'die brug willen we sowieso, betalen doen we ook graag'? Ik ben benieuwd!

De VOORZITTER: Mijnheer De Baat.

De heer DE BAAT: Wij ook, want ik vind dat u wel heel erg selectief praat op dit moment. U begint over het masterplan. Herinnert het CDA zich nog dat het heeft ingestemd met het masterplan?

De VOORZITTER: Ik ga een ronde maken, was dat uw bijdrage?

De heer DE BAAT: Nee, ik heb een paar vragen, maar ik vond het leuk om daar even te stoppen. Herinnert u zich ook nog wat er in het masterplan heeft gestaan? Dat we het gebied over een aantal jaren in fases ontwikkelen als er dekking voor gevonden is? Waar ligt uw probleem dan?

De VOORZITTER: Mijnheer Klijn.

De heer KLIJN: Voorzitter, ik sluit me aan bij mijnheer De Baat, ik had ongeveer hetzelfde. Het is een beetje 'als dit, als dat, als dat, wat vindt u daar dan van?' 'Als die leisure ontwikkeld wordt', we weten helemaal nog niet welke leisure. We hebben laatst een presentatie gehad en het kan nog van alles worden. Uiteraard komt er mogelijkerwijs een vraag dat er een brug moet komen over het spoor en over snelwegen en weet ik wat. Maar dat weten we nog helemaal niet, dus ik stel voor dat we het daar nu niet over hebben. Te zijner tijd, mocht het aan de orde zijn, natuurlijk wel. En wat mijnheer De Baat zegt, ja, dan zal er inderdaad dekking voor moeten worden gevonden. En als die er niet is, gaat het niet gebeuren wat mij betreft.

De VOORZITTER: Mevrouw Mulder.

Mevrouw MULDER: Eerst even dekking vinden voor het groen, burgemeester, daar gaat het GroenLinks om. Want wat is er gebeurd? Ik wil het niet al te zeer chargeren maar er was een verdeling gemaakt, de provincie zou gelden steken in de Westflank om daar de Natura 2000-gebieden te ontwikkelen en inderdaad, de gemeente moet haar eigen boontjes doppen en die zou het groen ontwikkelen, dat wisten we al van tevoren. Dan zijn we natuurlijk naar allerlei middelen en zo aan het zoeken, maar de hele groenontwikkeling is eigenlijk nog steeds niet goed op gang gekomen en daarom heeft GroenLinks nu gezegd, bij die leisure van ons, niet dát vooropstellen, maar het groen eerst. En doe het dan – en daar ligt ook een goed voorstel voor om het met de boeren in goed overleg te doen – zoals in principe het voorstel er ligt om dat veel meer langs de weg van de geleidelijkheid te doen. Dus dan weer helemaal hoog insteken, of dat nu via een brug of een leisurepark of weet ik wat is, het is heel duidelijk dat dat beeld onze inwoners op dit moment heeft opgeschrikt want we hebben er heel veel reacties op gehad, nadat dat verscheen ergens op Facebook ofzo. GroenLinks zegt nu niet die leisure voorop, eerst het groen.

De VOORZITTER: Mevrouw Van der Veer.

Mevrouw VAN DER VEER: Ja, mevrouw Sedee, ik ben erg blij met uw inbreng. Het is geheel in lijn met wat ik in eerste termijn probeerde te betogen, we moeten kritisch kijken naar bruggen, we moeten kritisch kijken wat mij betreft naar de huisvesting van scholen. Dat is niet zozeer omdat we nu geen dekking hebben, maar wel omdat we goed moeten nadenken waar we op willen bezuinigen met elkaar, om die schuldenlast weg te krijgen. Nogmaals, ik ben blij met uw inbreng, waarschuwen is altijd beter dan achteraf verrast worden.

De VOORZITTER: Mijnheer Heimerikx.

De heer HEIMERIKX: Even in aansluiting op wat mijnheer De Baat betoogde, mijn fractie heeft bij het masterplan tegen gestemd, wij waren voor de aanleg van PARK21, maar de financiering stond op losse schroeven. Met betrekking tot die financiering hebben we de afspraak gemaakt dat er per deelgebied gekeken zou worden of de financiering rond is en om dan pas tot ontwikkeling te komen. Van die visie zijn we afgestapt want we gingen naar 24 kavels en bij de 24 kavels zouden we het aan de initiatiefnemers overlaten. Met andere woorden, ik hoor graag hoe de financiering van deze activiteit gedaan wordt, door initiatiefnemers, ik dacht niet door de Haarlemmermeer.

De VOORZITTER: Wethouder Horn.

Wethouder HORN: Dank u voorzitter. Volgens mij zijn we er altijd klip-en-klaar over geweest dat we alleen maar zaken in het park gaan ontwikkelen of laten ontwikkelen op het moment dat daar financiering en dekking voor is. Die dekking zal voor een groot gedeelte vanuit de initiatiefnemers moeten komen, dat zei mijnheer Heimerikx terecht, maar we hebben ook een basisstructuur aangegeven en in die basisstructuur zullen we zelf investeren. U krijgt daar altijd een voortgangsrapportage over, u heeft daar net ook weer een voortgangsrapportage van gehad, daar gaan we ongetwijfeld nog met elkaar over spreken. Maar u heeft, om ook met GroenLinks te spreken, nog niet zo lang geleden goedgekeurd dat we 80 ha hebben aangekocht om groen aan te leggen. Dus de prioriteiten zijn helder maar daarnaast hebben we een unsolicited proposal uitgevraagd voor leisure. Als dat komt, gaan we dat beoordelen op de kwaliteit en uiteraard ook op wat nodig is om dat te verwezenlijken en als daar heel veel geld van de gemeente bij zou moeten, zal dat waarschijnlijk geen doorgang vinden.

De VOORZITTER: Het woord is aan mevrouw Sedee.

Mevrouw SEDEE: Nou, mijnheer De Baat, het masterplan is volgens mij al een hele tijd geleden geschreven en volgens mij heeft het stemgedrag van het CDA al een aantal keren aangegeven hoe wij erover denken, dat heeft u misschien niet gezien, maar we hebben al een aantal keren gezegd 'tot zover en niet verder'.

En wat betreft de leisure die er moet komen en de dekking die gevonden moet worden volgens u, als de leisure zegt 'we willen wel komen, maar u moet wel die brug aanleggen'? We weten helemaal nog niet wat die brug gaat kosten, dat zal waarschijnlijk tientallen miljoenen zijn dus ik zou zeggen tegen het college 'laat eens uitzoeken of de NS dat wel wil en over wat voor bedragen we het dan hebben'. En tegen mijnheer De Baat zeg ik: ik denk niet dat hier dekking zal worden gevonden in de raad als u het heeft over een brug van € 30 miljoen, ik kan het me niet voorstellen, want als je het nu hebt over niet rendabel, dan is dit het want als die leisure niet aanslaat en die brug ligt er wel, kan ik u wel zeggen, heb je achteraf toch wel spijt.

De VOORZITTER: Mijnheer De Baat, gaat uw gang.

De heer DE BAAT: Volgens mij hebben we in deze gemeente een les geleerd om niet meer bruggen van € 30 miljoen aan te leggen, maar die kunnen volgens mij ook wel weer wat goedkoper.

Interessant wat u zegt, ik herinner me het CDA als een partij die graag groen aan wil leggen en nu hebben we besloten, u heeft dat ook zelf besloten, om dat groen aan te leggen en nu zit u in de oppositie en bent u tegen dat groen aanleggen? Dat vind ik wel een opvallende constatering. Meerdere partijen hebben hier in de raad nu ook gezegd dat de dekking van initiatiefnemers moet komen, u legt de relatie met investeringen van de gemeente, dat is niet zo. Bent u het dan met mij

eens dat u dat niet goed heeft gezien.?

De VOORZITTER: Mevrouw Sedee, afrondend.

Mevrouw SEDEE: Nee, dat ben ik volstrekt niet met u eens want de vraag is, die heb ik gesteld 'ga nu eens nadenken, want als de leisure zegt 'we willen best komen maar dan moet er wel een brug worden neergelegd want dat gaan wij niet betalen', moet u zich afvragen of u dat dan ook werkelijk wilt realiseren. En vervolgens, natuurlijk willen we graag groen, maar leisure heeft niets met groen te maken, je kunt namelijk ook op een andere manier groen in stand houden zonder dat je zo'n kermis aanlegt aan de overkant van het spoor waar zo nodig die brug naartoe moet. Het is gewoon een uitnodiging om er een keertje over na te denken of we dat willen en ook om eens te laten onderzoeken of het überhaupt mogelijk is. Dit was een steen in het water van het CDA, voorzitter.

De VOORZITTER: U heeft een duidelijke boodschap neergelegd bij uw collega's.
Als laatste inderdaad, de fractie van Forza! Mijnheer Van Dijk.

De heer VAN DIJK: Dank u wel voorzitter, ik had het graag met u willen hebben over de motie 50 pop waarin we een voorstel doen om gezinnen, huishoudens met een inkomen van 120% tot 130%, zeg maar de working poor eenmalige ondersteuning, werkbonus te geven.

De VOORZITTER: Maar die is al aan de orde geweest in het eerste cluster.

De heer VAN DIJK: Daar h d ik het over gehad willen hebben, maar aangezien we deze motie intrekken en we toch binnenkort over armoede gaan spreken, komt deze op dat moment terug dus ik ga met u de motie Burgemeester gezocht bespreken.

De VOORZITTER: Goed, motie 7 is ingetrokken.

De heer VAN DIJK: Een ander onderwerp. Zoals we weten, hebben we per 1 januari 2019 geen burgemeester meer. De gemeente zal op zoek gaan naar een nieuwe burgemeester, en het past ook in de participatieve democratie om de inwoners actief te betrekken bij de zoektocht naar een nieuwe burgemeester. Zoals vele andere gemeenten tegenwoordig ook op een heel actieve wijze inwoners willen betrekken bij de keuze voor een burgemeester, bijvoorbeeld als het gaat om het vaststellen van een profiel, zouden we graag in deze raad met u allen uit willen spreken dat we dat streven ook hebben. Ik snap heel goed dat er straks een nieuwe gemeenteraad is, althans, hij zal aangevuld zijn en sommige mensen zullen weg zijn, maar een gemeenteraad is gewoon een gemeenteraad en dit is niet echt over je graf heen regeren want wij zeggen niet wat er allemaal moet gebeuren, maar dat we vanuit deze gemeenteraad het streven hebben om straks een nieuwe burgemeester te kiezen waarbij de inwoners een belangrijke rol hebben als het gaat om het vaststellen van een profiel.

De VOORZITTER: Mijnheer Rip wil reageren.

De heer RIP: Ik zal u in ieder geval geruststellen, mochten we tijdelijk zonder burgemeester zitten, ik heb in den lande gehoord dat de PvdA de beste leverancier is, dus we kunnen daar altijd nog een beroep op doen om de tijd te vullen.

Maar de eerste vraag die ik aan de heer Van Dijk heb is 'wat mist u nu, als u beseft dat er een zorgvuldige benoemingsprocedure aan voorafgaat, wanneer ik zeg dat elke vier jaar mensen de kans krijgen om hun volksvertegenwoordiging te kiezen, vervolgens een commissie wordt samengeteld, zo breed mogelijk, in de raad die zich buigt over het profiel en vervolgens wordt de sollicitatie opengesteld en vindt er een zorgvuldige afweging en besluitvorming plaats. Samengevat, wat gaat er dan nu niet goed?

De VOORZITTER: Mevrouw Van der Veer.

Mevrouw VAN DER VEER: Dank u voorzitter. Ja, mijnheer Van Dijk, het lijkt wel of we van dezelfde partij zijn want ook ik ben voor de gekozen burgemeester. Het is nog wel de vraag of uw motie voldoende inhoud heeft om aangenomen te kunnen worden omdat ik wat mis. U zegt 'we willen de inwoners meer betrekken bij de besluitvorming rond de keuze van de nieuwe burgemeester', maar hoe wilt u dat dan doen? Kunt u dat concreter maken?

De VOORZITTER: Mijnheer Beusenberg.

De heer BEUSENBERG: Dank u voorzitter. In de eerste termijn heb ik toch gehoord dat dit eigenlijk aan de volgende raad is. Daarom vind ik het een beetje ongepast tegen onze huidige burgemeester om te zeggen 'je gaat er straks lekker uit', of 'we gaan proberen je eruit te werken'. Nee? Zo ervaar ik het, zo voelt het. Juist omdat we nu een motie kunnen aannemen, maar de nieuwe raad maakt het toch uit, of niet?

De VOORZITTER: Mijnheer Koomen.

De heer KOOMEN: Even om dat recht te zetten want we zijn mede-indiener, dit gaat helemaal niet over de huidige burgemeester. Als u dat zo ervaart, wil ik dat nu meteen van tafel vegen. Dit gaat gewoon erover of je inwoners meer betreft bij het kiezen van een burgemeester, bij het profiel. Daar gaat dit over. En dan is het wat D66 betreft een stap in de goede richting. En in de richting van de HAP wil ik zeggen, waar u de mond vol heeft van participatie, kiezen we de vader van onze gemeente en dan gaat u de inwoners niet betrekken? Of moeder, dat zou ook kunnen natuurlijk, zeker! Maar het gaat om het principe en ik vind het een heel goed streven dat je inwoners daar meer bij betreft. Ik zou niet weten waarom niet!

De VOORZITTER: Mevrouw Van der Helm.

Mevrouw VAN DER HELM: Dank u voorzitter, ik ben verbaasd dat de grote participatiepartij hier zo moeilijk over doet want inderdaad, er staat gewoon 'burgers betrekken', dus dat ze meeparticiperen over het profiel van de burgemeester. Er is een aantal gemeenten dat daar al mee aan de slag is, de gemeente Losser bijvoorbeeld, die vragen aan de burgers 'wat voor eigenschappen moet die burgemeester hebben, moet die een netwerker zijn, humor hebben, enzovoort?' Dat is toch leuk? Dan hebben ze wat meer idee van wat hun nieuwe burgermoeder of burgervader aan capaciteiten moet hebben. Ik zeg 'doen', ik zal het van harte ondersteunen.

Burgemeester WETERINGS: Voordat de heer Van Dijk in eerste termijn gaat antwoorden, meld ik dat er nooit een situatie zal zijn, voorzienbaar, dat er geen burgemeester is, ook niet op 1 januari 2019. Ik heb het eerder in debatten over de fusie gezegd, de wet voorziet erin dat de commissaris dan altijd gehouden is om een waarnemend burgemeester te benoemen.

Er is geen burgemeester bij wet op het moment dat de nieuwe gemeente ontstaat en de gebruikelijke procedure is dat de commissaris ergens tussen de verkiezingen in november 2018 en 31 december 2018 met de fractievoorzitters van de nieuw gekozen gemeenteraad die dan nog niet geïnstalleerd is, overlegt over de kandidaten die hij, de commissaris, heeft voor het waarnemend burgemeesterschap van Haarlemmermeer. Die waarnemend burgemeester zal de enige functionaris in functie zijn bij de start van de nieuwe gemeente want de gemeenteraad is nog niet geïnstalleerd, de wethouders hebben ontslag gekregen en de waarnemend burgemeester is op 1 januari 2019 de enige functionaris. Die installeert de nieuwe gemeenteraad, ik zei het hiervoor al, op de eerste werkdag van het nieuwe jaar, en een van de taken van de nieuwe gemeenteraad zal zijn het zoeken van een

nieuwe burgemeester. U kunt zich als huidige gemeenteraad uitspreken over de procedure die die nieuwe gemeenteraad zal moeten volgen, of die u wenst dat hij volgt, of u dat nu wel of niet over uw graf heen regeren wilt noemen, maar het is in ieder geval iets waar die nieuwe gemeenteraad over gaat. Als die het heel anders willen doen, is dat op dat moment de regel.

De VOORZITTER: Mijnheer Van Dijk.

De heer VAN DIJK: Dank voor de toelichting, maar dat geldt natuurlijk voor alles. Voor alles wat besloten is, zal er op 1 januari 2019 een nieuwe situatie zijn. Ik wil alleen maar meegeven dat we ook een signaal meegeven aan onze inwoners met deze motie, nu al, in dit stadium, het is nog ver weg, maar dat we in ieder geval hebben uitgesproken dat we participatie heel erg belangrijk vinden. Dat is ook het antwoord op Johan Rip van de HAP, 'wat mis je nu in de procedure zoals die is?' De participatie van onze inwoners. Het zou fijn zijn dat mensen mee kunnen denken, het liefst zien wij dat de inwoners hun eigen burgemeester kiezen, dat zou ook nog kunnen, maar zover is deze raad nog niet. Maar in dit geval is het een goede stap in de richting.

Waarom heb ik niet opgenomen in deze motie wat er allemaal precies moet gebeuren? Precies dat vinden we nu over je graf heen reageren. Je geeft een suggestie mee, je geeft een signaal mee uit deze gemeenteraad naar een nieuwe gemeenteraad om daar een invulling aan te geven en zij zijn degenen die dat straks gaan doen.

De VOORZITTER: Mijnheer Beusenberg.

De heer BEUSENBERG: Dank u voorzitter, los van het feit dat ik eventueel voor zou zijn, voor een gekozen burgemeester, vind ik het nu niet op zijn plaats. Dat hoort dan in het verkiezingsprogramma van iedere partij, maar je kunt nu een motie aannemen... die heeft totaal geen waarde.

De VOORZITTER: Mijnheer Rip.

De heer RIP: Ja, voorzitter. Als u mij goed heeft gehoord, heb ik helemaal niet gezegd dat we tegen zijn, ik heb alleen gevraagd, ik heb een zorgvuldige procedure proberen te schetsen en geprobeerd te zeggen dat we gekozen zijn namens inwoners om hier besluiten te nemen, dat is 1. U heeft het over een profiel en ik heb heel veel profielen voorbij zien komen, van topbestuurders tot en met een profiel voor het kassameisje bij Albert Heijn, maar ik zit te zoeken wat je dan zou missen wat we hier nu niet kunnen en wat dan een toegevoegde waarde heeft. En wat nog veel spannender is, hoe wilt u dat gaan organiseren en hoe had u dat dan in gedachten? We hebben 150.000 inwoners, stel dat er 100.000 reageren, hoe had u dat geacht te doen?

De VOORZITTER: Mijnheer Koomen.

De heer KOOMEN: Ik hoor de HAP heel basale vragen stellen; hoe doe je participatie? Volgens mij hebben we dat wel al lang uitgevonden en zijn daar allerlei methodes voor dus wat mij betreft, hoeven we dat nu niet allemaal te gaan uitdiepen. En in reactie op de procedure, zoals SRH zegt, formeel doet deze motie niets af aan de procedure. Die blijft gewoon zo, maar we kunnen ons wel uitspreken als raad. En heeft dat waarde? Ja, dat doen we op heel veel vlakken en een andere raad kan daar anders in staan, maar nu deze richting meegeven heeft wel degelijk waarde wat ons betreft.

De VOORZITTER: Afrondend, mijnheer Van Dijk.

De heer VAN DIJK: Voorzitter, ik denk dat het belangrijkste gewisseld is. De opmerking van de heer Rip van de HAP 'we zijn toch gekozen volksvertegenwoordigers, laat het dan maar bij ons liggen', dat is nu net de bijl aan de wortel van de boom van participatie. Op het moment dat dat je uitgangspunt is,

'wij zijn immers gekozen, dus wij gaan alle beslissingen zelf nemen', als je dat in alle andere situaties toepast, is het idee over participatie helemaal weg dus ik snap niet waarom mijnheer Rip nu in deze situatie zegt 'wij zijn gekozen volksvertegenwoordigers, dus wij bepalen die keuze' en in andere situaties zegt 'inwoners, denk mee, doe mee, meedenken, meebeslissen'. Ik snap dat niet.

De VOORZITTER: Nee, mijnheer Rip, dit is in twee termijnen over dit onderwerp dus ik moet hier de afronding doen. En het is ook de afronding van de tweede termijn in zijn geheel, want we zijn ook door de briefjes heen.

Ik zou graag horen of er nog overwegingen zijn om moties of amendementen in te trekken buiten die ene die mijnheer Van Dijk net heeft aangekondigd, de motie 7, die is ingetrokken. Anders krijgt u meteen in de eerstvolgende schorsing een opgeschoonde lijst. Gaat uw gang, mevrouw Van de Meeberg.

Mevrouw VAN DE MEEBERG: Ja, voorzitter, dank u wel. Na het antwoord van de wethouder van Financiën te hebben gehoord over paspoorten en identiteitsbewijzen, hebben we besloten om onze motie Geen cent te veel in te trekken.

De VOORZITTER: Motie 4 is ingetrokken, anderen? Mevrouw Sedee.

Mevrouw SEDEE: Ik trek niets in, maar ik wil aankondigen dat bij de motie laadpalen de parkeerplaatsen, die een bijkomend gunstig of positief effect zouden kunnen hebben, op bezwaar stuiten, ook naar aanleiding van de opmerking van de portefeuillehouder. Dus die hebben we weggehaald. Dat neemt natuurlijk niet weg dat de motie van harte is aanbevolen.

De VOORZITTER: Motie 2 is gewijzigd. Ik ga ervan uit dat die ook al zo in uw stemmingslijst dan komt te staan, in gewijzigde versie. Mijnheer Meiland, gaat uw gang.

De heer MEILAND: Dank u voorzitter, in onze motie met de naam Nul op de meter gaan we nog even kijken of we een tekstuele aanpassing kunnen maken zodat, zoals de heer Horn aangaf, die wel uitgevoerd kan worden.

De VOORZITTER: Ja, dat heeft u aangekondigd en het kan zijn dat die dadelijk nog niet in de stemmingslijst verwerkt is, maar dan kunt u dat aan het begin van het stemmen ook doen. Mijnheer Van Essen.

De heer VAN ESSEN: Voorzitter, op de motie Jong geleerd is oud gedaan hebben we een toezegging van de wethouder, dus die is overbodig en die zullen we daarom niet indienen.

En bij de motie Slimme stad hebben we helaas geconstateerd dat de actie op dit moment wat te vroeg is dus we trekken hem in, we houden hem aan, dat is altijd een beetje dubieus, maar we houden hem in onze la.

De VOORZITTER: Akkoord, ze waren beide ingediend, dus moties 5 en 6 zijn ingetrokken en ik hoorde u zeggen dat u het amendement nog ging aanpassen, het amendement over de strategische agenda. Dat blijft wel en wordt aangepast. Ik zag nog een hand, mevrouw Eveleens.

Mevrouw EVELEENS: Dank u voorzitter. De motie Stap voor stap. Van de portefeuillehouder hebben we gehoord dat al het een en ander op gebied van innovatie gebeurt, en dat hebben we natuurlijk zelf ook gevolgd, in Haarlemmermeer. We zullen onze motie daarom intrekken, maar ik wil bij dezen wel een verzoek doen aan de portefeuillehouder, namelijk of hij kan aangeven wat er verder nog op stapel staat op dit gebied. Dus een verzoek namens mijn fractie.

De VOORZITTER: En u vindt het goed als dat later komt of kan de wethouder dat nu beantwoorden? Later. Dat zal het college doen, dat krijgt u op schrift, die toezegging heeft u. Daarmee is motie 13 ingetrokken. Dan is dat de stand waarmee we de schorsing ingaan. Ik stel voor om 21.50 uur verder te gaan. Is twintig minuten pauze voldoende voor fractiebesluit? Ja. Akkoord.

Schorsing

4. Stemmingen

De VOORZITTER: Ik heropen de vergadering. We zijn bij de stemmenlijst voor vandaag, 6 juli. Er zijn 38 raadsleden aanwezig.

a. Jaarstukken 2016 (2017.0024380)

De VOORZITTER: Wie daarover een stemverklaring? Aantekening tegen? Conform besloten.

b. Meerjarenperspectief Investeringsplan voorjaar 2017 (2017.0026424)

De VOORZITTER: Wie daarover een stemverklaring? Aantekening tegen? Conform besloten.

c. Voorjaarsrapportage 2017 (2017.0025366)

De VOORZITTER: Dat is de voorjaarsrapportage en die bevat een vijftal beslispunten.

Wie daarover een stemverklaring? Aantekening tegen? Conform besloten.

d. Moties behorende bij de Voorjaarsrapportage 2017 (2017.0025366)

De VOORZITTER: We volgen hier de volgorde van de clusters van de begroting. Als eerste is aan de orde motie 9 Burgemeester gezocht. Iemand daarover een stemverklaring?

De heer RIP: Voorzitter, ik heb geprobeerd als laatste om het debat een beetje scherp te krijgen, maar u zult begrijpen dat de intentie van deze motie de HAP natuurlijk altijd bekoort als je je inwoners mee laat doen en mee laat denken, dus we zullen de intentie steunen, met de opmerking dat we het ook wel eens zijn met de heer Beusenberg dat het wel een aangelegenheid is voor de volgende raad.

De VOORZITTER: Mijnheer Beusenberg, gaat uw gang.

De heer BEUSENBERG: Dank u wel. Ik had bij de HAP kunnen zitten dus ik ben het daar helemaal mee eens en we zullen deze motie dan ook van harte steunen.

De VOORZITTER: Mevrouw Booij, gaat uw gang.

Mevrouw BOOIJ: Wij vinden het ook een heel goede zet als de volgende raad dat gaat beslissen dus wij zullen tegen stemmen. Dank u wel.

De VOORZITTER: Anderen? Mijnheer Noomen.

De heer NOOMEN: Even helemaal eens mevrouw Booij, prima om inwoners te laten beslissen over een profielschets maar dat laten we gaarne over aan een nieuw te kiezen gemeenteraad van een

nieuwe gemeente. Daar gaan we ons nu niet over uitspreken.

De VOORZITTER: Mevrouw Mulder.

Mevrouw MULDER: Voorzitter, dit is een stevig dilemma want de intentie van de motie ligt absoluut in de lijn van GroenLinks. Dan kun je je gaan verschuilen achter gedachten als 'we laten het over aan de volgende raad', in feite betekent dat dat je je dan toch niet durft uit te spreken voor het principe. Dat heeft ons uiteindelijk op het punt gebracht dat we de motie zullen steunen omdat we het principe van participatie door de inwoners toejuichen.

De VOORZITTER: Wie verder? Willen de leden die voor de motie zijn hun hand opsteken? De fractie van D66, GroenLinks, SRH, HAP, Forza!, CDVP, Onafhankelijk Liberaal en mevrouw Van der Veer, dan is de motie aangenomen met 20 tegen 18 stemmen.

Dan motie 17, Geen participatievodge, houd het zelf in het snotje.

Wie van u daarover een stemverklaring? Mevrouw Ballieux, gaat uw gang.

Mevrouw BALLIEUX: Dank u wel voorzitter, in eerste aanleg was onze fractie gecharmeerd van deze motie, maar gaandeweg het debat werd ons steeds minder duidelijk wat er nu precies beoogd werd. We hebben denk ik een goed debat gehad en het college gehoord en dat is de reden dat we nu niet voor deze motie zullen stemmen.

De VOORZITTER: Wie verder? Willen de leden die voor de motie zijn hun hand opsteken? Dat is de fractie van Forza!, EEN Haarlemmermeer, mevrouw Van der Veer en SRH, daarmee is de motie verworpen.

Motie 19, Meten is weten. Wie van u een stemverklaring? Mijnheer Koomen, gaat uw gang.

De heer KOOMEN: Zoals we in het debat gezegd hebben, kunnen we goed volgen dat de SRH vraagt om meer informatie en mijnheer Beusenberg heeft ook recht als raadslid op zoveel mogelijk informatie. We kunnen echter niet goed beoordelen welke informatie wel en niet. We kunnen ons ook voorstellen dat bepaalde informatie niet gedeeld kan worden en met die kanttekening zullen we dit niet ondersteunen, maar we onderschrijven wel de oproep dat we alle informatie die we kunnen verstrekken ook aan raadsleden moeten verstrekken.

De VOORZITTER: Wie verder een stemverklaring? Willen de leden die voor de motie zijn hun hand opsteken? De fractie van SRH, Forza!, CDVP, Onafhankelijk Liberaal en mevrouw Van der Veer. Daarmee is de motie verworpen.

Dan is aan de orde motie 7, die is ingetrokken. Daar hoeven we niet over te stemmen. Motie 13 is aangehouden, 14 ingetrokken, aan de orde is motie 16, Lokaal meldpunt huishoudelijke ondersteuning. Iemand daarover een stemverklaring? Mevrouw Van der Helm.

Mevrouw VAN DER HELM: Ja voorzitter, ik heb in het debat toen ook de andere motie onder andere van de PvdA aan de orde was, gezegd dat het mogelijk was dat ik hem zou intrekken. Ik wil hem toch overeind houden want als meldpunt denk ik dat het een goede dienst bewijst aan de mensen die informatie nodig hebben.

De VOORZITTER: Mevrouw Eveleens.

Mevrouw EVELEENS: Dank u voorzitter, zoals eerder gezegd waar we onder andere over vallen, is het woord meldpunt. Dat klinkt vooral als klachtenpunt en we zullen deze motie dan ook niet steunen.

De VOORZITTER: Mevrouw Ballieux.

Mevrouw BALLIEUX: Ook de fractie van GroenLinks zal deze motie niet steunen, dat is niet omdat we tegen meldpunten in principe zijn, maar dit is veel te smal en de vraag is wat het kost en wat het oplevert. We denken dat het geen toegevoegde waarde heeft.

De VOORZITTER: Wie verder? Willen de leden die voor de motie zijn hun hand opsteken? Voor zijn CDVP en SRH, daarmee is de motie verworpen. Motie 5 en 6 zijn ingetrokken.

Aan de orde is motie 1 bij het hoofdstuk ruimtelijke ontwikkelingen, motie bevorderen duurzame groene daken. Wie van u daarover een stemverklaring? Willen de leden die voor de motie zijn hun hand opsteken? Dat is de hele raad met uitzondering van Forza! en Onafhankelijk Liberaal en CDVP. De motie is aanvaard.

Dan is motie 2 Oplaadpunten integreren in lichtmasten aan de orde. Iemand daarover een stemverklaring? Willen de leden die voor de motie zijn hun hand opsteken? Dat is de hele raad met uitzondering van Forza!

Dan zijn we bij motie 3 Wat hangt er in de lucht. Stemverklaringen, mijnheer Koomen?

De heer KOOMEN: We willen nog eens onderschrijven dat we de argumenten van GroenLinks goed konden volgen, namelijk het belang van Schiphol, het belang om daar vroeg bij te zijn en dat goed te analyseren met de nadruk op wat dat betekent voor onze gemeente, zeker gezien het rapport van de Onderzoeksraad voor de Veiligheid. Waar het volgens ons misging, was de koppeling met de Omgevingswet. Dat hebben we al uitgebreid besproken dus met deze toelichting, als we het nog nader over Schiphol gaan hebben, kunnen we ons daar goed in vinden, maar daar gaat het voor ons even mis met deze motie op dit moment.

De VOORZITTER: Andere stemverklaringen? Mevrouw Van der Veer.

Mevrouw VAN DER VEER: Dank u voorzitter. We denken dat het een goede zaak is om ons tijdig voor te bereiden op alles wat gaat gebeuren rond Schiphol, maar een SWOT-analyse is daar wat ons betreft niet het goede middel toe. We zullen de motie niet steunen.

De VOORZITTER: Wie verder? Willen de leden die voor de motie zijn hun hand opsteken? SRH, GroenLinks, VVD, EEN Haarlemmermeer, CDVP en Onafhankelijk Liberaal, de motie is verworpen met 14 tegen 24 stemmen.

Aan de orde is motie 8, Gas terug. Iemand daarover een stemverklaring? Willen de leden die tegen de motie zijn hun hand opsteken? Mevrouw Van der Veer... Ik vroeg tegen. Ik dacht zo inschattend... Maar ik vroeg tegen, sorry. Ik zal niet meer wisselen. Tegen hebben gestemd het CDA, de VVD, CDVP en mevrouw Van der Veer, de motie is aangenomen met 24 tegen 14.

Motie 9 Nul op de meter. Stemverklaring. Gaat uw gang, mijnheer Meiland.

De heer MEILAND: Ik wil nog heel even toelichten dat de eerste twee bullets van het laatste stukje, dus het kopje onder 'verzoekt het college om', iets zijn gewijzigd conform wat we hadden aangekondigd waarbij we de scheiding maken bij grond in eigen bezit de norm te stellen dat woningen op die gronden energieneutraal beter gebouwd worden en waar het gronden betreft die niet in bezit zijn van de gemeente, stevig in gesprek te gaan met initiatiefnemers zoals projectontwikkelaars, et cetera.

De VOORZITTER: Die aangepaste motie zit ook zo in iBabs. Daarover stemverklaringen? Mijnheer Kuipers.

De heer KUIPERS: Eigenlijk een vraag want de motie is gewijzigd, maar ik snap niet meer wat er

staat. Ik lees nu de zin 'bij grond in eigen bezit de norm te stellen dat woningen op de gronden energieneutraal – en dan komt het – of beter worden gebouwd'. Wat betekent dat nu eigenlijk? Dat 'beter'?

De heer MEILAND: Energieleverend, dat is beter dan energieneutraal.

De VOORZITTER: En dat is een staffel die gebruikt wordt? Ja. Stemverklaringen? Mevrouw Van der Veer.

Mevrouw VAN DER VEER: Geheel in lijn met de eerder door ons gestelde vragen, dus mee eens.

De VOORZITTER: Anderen? Mevrouw Mulder.

Mevrouw MULDER: Deze motie sluit naadloos aan bij het betoog van GroenLinks bij de Algemene Beschouwingen, dus we gaan voor stemmen.

De VOORZITTER: Stemverklaringen? Mijnheer Noomen.

De heer NOOMEN: Ja, energieneutraal is een uitgangspunt dat we van harte ondersteunen maar het gaat ons te ver om dat hier zo dwingend te formuleren. Daarom zullen we tegen stemmen.

De VOORZITTER: Anderen? Willen de leden die voor de motie zijn hun hand opsteken? D66, SRH, GroenLinks, EEN Haarlemmermeer, HAP, PvdA, mevrouw Van der Veer, Onafhankelijk Liberaal, de motie is aangenomen met 23 voor, 15 tegen.

Aan de orde is motie 10, Circulair bouwen. Iemand daarover een stemverklaring? Mevrouw Mulder.

Mevrouw MULDER: Voorzitter, lekker kort, herhaling van de vorige argumentatie, GroenLinks heeft dit betoogd dus we gaan mee.

De VOORZITTER: Mijnheer Noomen.

De heer NOOMEN: Ook een herhaling, prima uitgangspunt maar we gaan dat niet als norm opleggen wat het CDA betreft, dus we stemmen tegen.

De VOORZITTER: Anderen? Willen de leden die voor de motie zijn hun hand opsteken? D66, GroenLinks, SRH, HAP, PvdA, Onafhankelijk Liberaal, 21 om 17, aangenomen.

Motie 4 is ingetrokken. Motie nummer 12 is aan de orde. Afschaffen hondenbelasting. stemverklaring? Mijnheer Meijer, gaat uw gang.

De heer MEIJER: Dank u voorzitter, zoals u weet hebben wij dit al vaker ingediend en nu heeft Onafhankelijk Liberaal het gedaan, prima. Wat mij extra triggerde was dat de wethouder zei in zijn betoog 'het levert ons niets op'. Dan vraag ik me af waar we mee bezig zijn, dan kun je dat geld beter anders gaan besteden en de BOA's en controleurs ergens anders op zetten. Ik noem maar wat, Schiphol bijvoorbeeld. Maar het is nu echt tijd om die hondenbelasting af te schaffen.

De VOORZITTER: Wie verder? Mijnheer Noomen.

De heer NOOMEN: Ik heb niet zo'n behoefte om weer zo'n discussie over de hondenbelasting te voeren, dat hebben we al vele malen eerder gedaan, maar een extra reden om wederom te zeggen dat we hier tegen zijn is de wel heel wonderlijke koppeling die in deze motie zit met de subsidie aan

de bibliotheek.

De VOORZITTER: Anderen? Willen de leden die voor de motie zijn hun hand opsteken? SRH, Forza!, CDVP, Onafhankelijk Liberaal, mevrouw Van der Veer de motie is verworpen.

Dan is aan de orde motie 15, Leges van de baan. Iemand daarover een stemverklaring? Mevrouw Van der Helm.

Mevrouw VAN DER HELM: Ik heb al betoogd toen ik in tweede termijn wat mocht zeggen waarom we deze motie toch maar blijven indienen. Ik hoop van ganser harte dat ook partijen die voor zijn het mogelijk maken voor ondernemers van non-profitorganisaties om van deze motie profijt te hebben.

De VOORZITTER: Anderen? Mijnheer Noomen.

De heer NOOMEN: Voorzitter, ik ben het namens de CDA-fractie volstrekt eens met de portefeuillehouder die heeft duidelijk gemaakt wat we zelf ook eerder hebben besloten, dat we gaan voor transparantie. Leges moeten gewoon worden betaald en daarna gaan we kijken of er wel of niet redenen zijn om subsidies te verstrekken en geen indirecte subsidies, wij zullen tegen stemmen.

De VOORZITTER: Andere stemverklaringen? Willen de leden die voor de motie zijn hun hand opsteken? De fracties CDVP, mevrouw Van der Veer, SRH, de motie is verworpen.

Aan de orde is motie 18. Help Derk met zijn financiële werk. Iemand daarover een stemverklaring? Mevrouw Van der Veer, gaat uw gang.

Mevrouw VAN DER VEER: Ik wil alleen kort opmerken dat als het in andere steden lukt om met ideeën van inwoners besparingen te bewerkstelligen, we dat zeker in Haarlemmermeer ook moeten proberen.

De VOORZITTER: Anderen? Willen de leden die voor de motie zijn hun hand opsteken? EEN Haarlemmermeer, mevrouw Van der Veer, dan is de motie verworpen.

e. Strategische Agenda van de Raad bij de Voorjaarsrapportage 2017 (2423248)

De VOORZITTER: Hierbij moeten we eerst de amendementen behandelen. Het amendement van de HAP heeft de letter A gekregen en daar is nog een wijziging in aangebracht. Die kunt u toelichten, mijnheer Van Essen, gaat uw gang.

De heer VAN ESSEN: Dank u voorzitter, de datum wordt veranderd, dat is nu het vierde kwartaal 2017 en dat wordt eerste kwartaal 2018 en voorafgaand. Ik heb net de wethouder gesproken, is de wethouder bereid en misschien wil hij dat nog kort toelichten als dat kan, om een informatieve sessie te houden?

De VOORZITTER: Die toezegging bevestigt de wethouder, er komt een informatieve sessie dit jaar en het onderwerp komt op de eerste kwartaalagenda van 2018 van de SAR. Dan leidt dat tot een wijziging van het amendement dat voorligt. Iemand daarover een stemverklaring? Mevrouw Ballieux.

Mevrouw BALLIEUX: Ik meende uit de discussie te hebben meegenomen dat we eerst een informatieve bijeenkomst zouden doen. Dat lijkt me ook een eerste stap en dan kunnen we daarna bepalen of we dat op de SAR willen hebben. Om die reden zal GroenLinks niet voor dit amendement stemmen.

De VOORZITTER: Anderen? Willen de leden die voor het amendement zijn hun hand opsteken? D66, CDA, VVD, EEN Haarlemmermeer, Forza!, HAP, PvdA, ik denk alle fracties met uitzondering van GroenLinks en SRH, sorry, mijnheer Beusenberg.

Dan het tweede amendement op de SAR van VVD en CDA. Iemand daarover een stemverklaring? Willen de leden die voor dat amendement zijn hun hand opsteken? Dat is de hele raad, dat is aanvaard.

Dan de Strategische Agenda van de Raad voor 2017/2018. Iemand daarover een stemverklaring? Aantekening tegen? Conform besloten.

f. Ontwerpbegroting 2018-2021 Vervoerregio Amsterdam (2017.0025494)

De VOORZITTER: Wie daarover een stemverklaring? Aantekening tegen? Conform besloten.

g. Optimalisatie Bestuurlijke Organisatie en Werkwijze Vervoerregio (2017.0028289)

De VOORZITTER: Wie daarover een stemverklaring? Aantekening tegen? Conform besloten.

Dan een motie van diverse partijen, Optimalisatie Bestuurlijks Organisatie en Werkwijze Vervoerregio. Iemand daarover een stemverklaring? Aantekening tegen? Unaniem aangenomen.

h. Verklaring van geen bedenkingen voor atletiekbaan met clubgebouw en groencompensatie A9 (2017.0028288)

De VOORZITTER: Iemand daarover een stemverklaring? Aantekening tegen? Conform besloten.

i. Essentiekaart De Parken (2017.0016044)

De VOORZITTER: De VVD heeft hier een amendement ingediend. Mijnheer De Baat zal nog even toelichten wat daar gewijzigd is. Gaat uw gang.

De heer DE BAAT: Bij de vorige raadsvergadering hebben we het amendement aangehouden en we hebben nu een tekstwijziging op het ingediende amendement en dat is als volgt. Punt b blijft hetzelfde, alleen wordt toegevoegd 'waarbij de ambitie voor het creëren van een ontspannen stedelijke rand, zoals reeds ingezet op andere plekken in de Zuidrand, overeind blijft en waarbij met de ontwikkelaar overlegd wordt over een uitvoerbaar woningbouwplan met daarin een nader te bepalen aantal betaalbare (sociale) koopwoningen náást het reeds overeengekomen percentage sociale huurwoningen'.

De VOORZITTER: Het amendement ligt voor met een gewijzigde tekst voor het punt onder b. Iemand daarover een stemverklaring? Mijnheer Klijn.

De heer KLIJN: Dank u wel voorzitter. De PvdA is blij dat het is aangepast, met het vorige amendement konden wij niet leven. Als ik deze tekst bekijk, vinden we dat het college dat op dit moment al uitvoert, we vinden het amendement het overbodig en zullen daarom tegen stemmen.

De VOORZITTER: Mevrouw Van der Veer.

Mevrouw VAN DER VEER: Voorzitter, al eerder heb ik betoogd dat de locatie die nu voor ogen is, de rand van Hoofddorp, waar zoveel overlast komt qua geluidsnorm voor de mensen die daar komen te wonen, is geen goede locatie om te bouwen en we zijn dan ook tegen.

De VOORZITTER: Anderen? Mijnheer Heimerikx.

De heer HEIMERIKX: Dank u wel voorzitter, we hebben dit amendement zojuist besproken in de fractie. We vinden het niet SMART genoeg geformuleerd want een ontspannen stedelijke rand is multi-interpretabel en we zien nog niet dat overleg waartoe het moet leiden, wat moet de uitkomst van het overleg zijn, kan het ook nul zijn? Aangezien dat open is, zullen we tegen stemmen.

De VOORZITTER: Anderen? Willen de leden die voor het amendement zijn hun hand opsteken? Dat is het CDA, SRH, GroenLinks, D66, VVD, EEN Haarlemmermeer, Forza!, CDVP en Onafhankelijk Liberaal, daarmee is het amendement aanvaard en dan ligt nu voor het gewijzigd raadsvoorstel inclusief het amendement dat net aanvaard is voor. Iemand daarover een stemverklaring? Mijnheer Heimerikx, gaat uw gang.

De heer HEIMERIKX: Mijn fractie zal voor stemmen met uitzondering van de toevoeging bij punt b zoals in het amendement geformuleerd.

De VOORZITTER: Anderen? Mijnheer Klijn.

De heer KLIJN: Uiteraard sluiten we ons aan bij wat de HAP al heeft verteld.

De VOORZITTER: Akkoord. Anderen? Mag ik dan concluderen dat u kunt instemmen met het gewijzigde raadsvoorstel met de aantekening van HAP en PvdA dat zij geacht worden tegen punt 2b in de nieuwe versie te hebben gestemd? Dan is het voorstel aanvaard.

Mevrouw VAN DER VEER: Sorry voorzitter, mag ik een punt van orde maken? Het is me even niet duidelijk wat u daarmee bedoelt, dat het aanvaard is, ik ben tegen het voorstel en ook tegen het amendement.

De VOORZITTER: U heeft gezegd dat u helemaal tegen het voorstel bent, dat moet ook in de besluitvorming tot uitdrukking komen dus twee fracties tegen punt 2b en u tegen het hele voorstel.

j. Vaststellen Verordening op het onderzoeksrecht van de raad 2017 (2017.0031532)

De VOORZITTER: Wie daarover een stemverklaring? Aantekening tegen? Conform besloten.

k. Verlenen decharge aan de onderzoekscommissie verplaatsing honkbalstadion (2017.0031534)

De VOORZITTER: Iemand daarover een stemverklaring? Aantekening tegen? Conform besloten.

l. Wijziging verordening betreffende het instellen en toekennen van ereblijken van de gemeente Haarlemmermeer (2017.0031777)

De VOORZITTER: Iemand daarover een stemverklaring? Mijnheer Meijer, gaat uw gang.

De heer MEIJER: Dank u voorzitter, mijn fractie is erg blij dat besloten is een wijziging op te nemen zodat we ook eventueel ereburgerschappen weer in kunnen trekken en ik zeg maar zo, beter laat dan nooit. Dank u wel voorzitter.

De VOORZITTER: Anderen? Mijnheer Meegdes, gaat uw gang.

De heer MEEGDES: We sluiten ons aan bij de heer Meijer, ook dat het bij de raad ligt, ik heb een

toelichting van u gekregen en dat is voor ons voldoende om in te stemmen.

De VOORZITTER: Anderen. Mag ik aannemen dat u kunt instemmen met het voorstel? Dat is unaniem aanvaard.

m. Bekrachtiging geheimhouding bijlage Holland World Leisure Zone van het raadsvoorstel 'PARK21: Voortgangsrapportage 2016/2017 en kredietvoorstel' (2017.0030235)

De VOORZITTER: Wie daarover een stemverklaring? Aantekening tegen? Conform besloten.

n. Bekrachtiging geheimhouding convenant inzake handhaving aanwijzingsbesluit ongewenst aanbieden taxi Schiphol (2017.0048052);

De VOORZITTER: Wie daarover een stemverklaring? Aantekening tegen? Conform besloten.

o. Bekrachtiging geheimhouding bijlage 'Vaststellingsovereenkomst' en 'Toelichting op de vaststellingsovereenkomst' van de nota van B&W 'Schikking Sportcomplex Koning Willem-Alexander (SKWA) (2017.0029493)

De VOORZITTER: Iemand daarover een stemverklaring? Aantekening tegen? Conform besloten. Dames en heren, dan rest ons nog het vaststellen van de agenda van de raadsvergadering van 20 juli a.s., de laatste voor het zomerreces. Daar heeft u een opmerking over, mijnheer De Baat? Gaat uw gang.

De heer DE BAAT: Ja zeker, behalve dat 20 juli een heel speciale dag is, stel ik vast dat op de agenda de Voortgangsrapportage Wonen staat waar een uur voor is ingepland en nu hebben we vanavond kunnen vaststellen dat het onderwerp wonen als een rode draad heel veel aan de orde is geweest dus ik wilde voorstellen daar een langere tijd voor beschikbaar te stellen.

De VOORZITTER: Ik kijk naar de voorzitter van het presidium om een toelichting te geven. Het is ingepland voor een uur. O, mevrouw Booij was er ook niet. mijnheer Noomen, u was voorzitter van het presidium vanochtend, het staat ingepland voor een uur, en een halfuur daaraan voorafgaand vrij, mogelijke uitloop voor PARK21, zit daar een filosofie achter?

De heer NOOMEN: Ongetwijfeld, maar daar hebben we niet heel zorgvuldig bij stilgestaan. Op zich is de gedachte dat PARK21 zou kunnen uitlopen en we hadden de inschatting dat voor de BVR Wonen een uur voldoende zou zijn. Er is nu in ieder geval een fractie die ter sprake brengt dat dat langer zou moeten, maar ik heb nog niet gehoord dat anderen dat ook vinden, het presidium was in ieder geval van mening dat dat met een uur voldoende zou kunnen zijn.

De VOORZITTER: Mijnheer Van Dijk.

De heer VAN DIJK: Dank u voorzitter. Ik ben het eens met de VVD, het is een interessant onderwerp waar veel over te zeggen valt dus anderhalf uur wat ons betreft ook, maar is het misschien een mogelijkheid die sessie na het reces te laten plaatsvinden?

De VOORZITTER: Dat is een andere vraag. Mijnheer Meegdes.

De heer MEEGDES: Ook wij steunen het voorstel van de VVD om het iets langer te maken.

De VOORZITTER: Mijnheer Klijn.

De heer KLIJN: Ook wat de PvdA betreft prima, een halfuur extra, dan gaan we gewoon om 20.30 uur beginnen.

De VOORZITTER: Mijnheer Heimerikx. Ja, u wilde allemaal naar huis en u had zich al afgemeld, maar dan gaat u vervolgens...

De heer HEIMERIKX: Voorzitter, wij kunnen instemmen met het voorstel van de heer De Baat.

De VOORZITTER: Mevrouw Mulder.

Mevrouw MULDER: Voorzitter, wij willen deze discussie over het wonen niet meer opschorten, dus anderhalf uur in deze laatste vergadering voor het reces. Mochten we tijd nodig hebben, dan kunnen we dat na het reces direct oppakken.

De VOORZITTER: Mijnheer Beusenberg nog, gaat uw gang.

De heer BEUSENBERG: Ik zou graag van mijnheer De Baat horen waarom 20 juli een speciale dag is.

De VOORZITTER: Dat kunt u dan na de vergadering van mijnheer De Baat horen. Ik stel voor dat bij de agenda wordt opgenomen dat de sessie over wonen om 20.30 begint. Met die wijziging, kunt u instemmen met de agenda die voorligt voor 20 juli? U heeft er ook allemaal zin in, die laatste dag voor het reces, dus dat is goed.

5. Sluiting

De VOORZITTER: Dan wens ik u voor nu heel veel dank voor de bijdragen vandaag. Dan hebben we voor 22.30 uur, dat is volgens mij een record, de behandeling van de voorjaarsrapportage afgerond en de vergadering is gesloten.

Sluiting 22.25 uur